

M L A I S S I
RÓBINZON:
I L I T I
JEDNA KRUTO POVOLYNA,
HASZNÓVITA PRIPOVEZT
z a
D E T C Z U
o d
J. H. K A M P E,
i z
NEMSKOGA NA HORVATZKI JEZIK
PRENESSENA
p o
A N T O N U V R A N I C H U
S Z L A V N E B I S K U P I E Z A G R E B E C H K E
M A S S N I K U.

D R U G I D E L.

V U Z A G R E B U
PRITIZKANO VU Czesz. KRALY. SZLO-
BODNOJ NOVOSZELZKOJ SZLOVOTIZKJ.

1796.

3 E 7 3 5

VECHER TRINAJZTI.

Ov Vecher zezval je Otecž nesto ranéje kak drugda, Detczu zkupa, kaiti, kak rekel je, predi nego kaj dalye pri-povedal bude, rad bi z-nyimi jedno Tolnachtvo dersati.

Zverhu cheszta anda bûmo Tolnach dersali? opitasse Detcza okolu nyega ztoiecha.

Otecž. Zverhu jednoga Dugovânya, koje *Robinzonu* nassemu czelu Nôch po Glâve je hodilo; y zaradi, kojega on czelu Nôch nit Oka ni ztisznul.

Vši. No?

Otecž. Bilo je Pitanye, jeli on ztaro kruhonoszno Drevo, koje on vche-

ra nassel je, neznajuch jeli iz nyega Chùna napravil bude, bi szlobodno podszekel, ali ne?

Jankicza. Ja bi je bil oztavil.

Josék. Ja pak podszekel.

Otecž. Vezda imamo dve szebi szu-
protivne Mifzli: jeden hoche dafze
Drèvo podszèche, drugi da oztane. Po-
vechte vi drugi, kaj vi nato velite?

Petricza. Ja dersim z-Jankiczum.

Julika. Ja takaj, dragi Otecž! Drè-
vo naj oztane.

Tonchek. A ja velim najſze podszé-
che; ar Róbinzonu treba je Chùna.

Miskecz. Tak y ja miszlim.

Otecž. Razdeletefze anda na dve
Ztrani. Oni koj z-Jankiczum dersiju naj
z̄tanu szimo nadeszno, a oni kî z-Ton-
chekom, szimo nalevo. — Tako! —
Vezda hochemo videti, kakove vſzaki
od szvoje Ztràni Zroke napervo done-
fzel bude. Nu, Jankicza, ti prichmi;
zakaj bi Drevo oztati moralo?

Jankicza. Kajti lep Szad donàffa, y
kajti je morebiti jedino szvoje Verzti vu
czèlom Medymorju.

Josek. Ali ovo Drevo je ztaro, y nebu vech dugo Szada noszilo.

Jankicza. Odkud to szudis? jedno malo szamo je shuplo; a kulikoje vnogo bolye shupleh Drev, zato vendar vnogo Lètt josche Szàda nosziju.

Miskecz. Naj bi Ròbinzon szamo dozta Mladicz od Dreva ovoga, vu koje kakvo goder drugo vczépil, tak bisze dozta takoveh Drev zadobavi!

Petricza. Jeli pak ove taki tak velike zraztu? Szudim da pèt Lètt predi bi presslo, nego bi Szàda pochele nosziti.

Tonchek. Neli bolye, da Chùnaszi napravi, y k-Lyudem dojde, kak da vu Medymorju puztom szàm szamehni oztane, y z-krusnem szádomsze hrani?

Jankicza. Je, dabi Chùn, kak ti stimas, tak berzo gotov bil! Ali z-chim bude Drèvo podszekel? z-chim zdubel? Jeli szvojum kamenitum Baltum?

Josek. O, ako on szamo dugo sze-
kel bude, ter mûsze vedyalo nebude,
tak vre jenkrat podszeche!

Petricza. Gde pak vzeme Jadra?
Kaj bu z-golem Chùnom na Morju de-
lal?

Miskecz. Mogel budeszi z-Veszli pomagati!

Julika. Da! z-Veszli! — bû mû lepo! — kaj neznass kad szmosze pri *Travemunde* po Morju vozili, kaksze je onda Mornaru Veszlo vломило, da mi dozta vu velikoj Ztizki biliszmo? Oteczech rekel je, dabisze ono potreno Veszlo nadalye potrebovati bilo nemoglo, tak bi nasz tesko Pajdasz nyegov k-kraju szàm prípelyati bil mogel.

Josiek. Ali ono bil je Chùn veliki, koj oszemnajzt Lyùdih na szebi je noszil. Akoszi anda *Róbinzon* maloga Chùna napravi, y k-tomu dve Veszla, tak gâ lehko szàm ladati bude mogel.

Oteczech. Nut Detcza, vezda vidite, dasze to Dugovànye tak lehko nemre doszuditi. Vsze kaj goder vi vezda napervo donàssali jezte, vsze ovo issloj je y *Róbinzonu* czelu Noch po Glave; y ovo velisze jedno Dugovanye pravo premiszliti, kadsze zezvedya, jelisze more vchiniti, ali ne? Odpoklam *Róbinzon* szvoiega po Szwètu putuvati pre-nagloga. Odluchka faloztne Szledbe terpeti mora, odpotlam za ztalno vzelszi je

je napervo, nigdar vech kaj takvoga predi vchiniti, nego je pravo premisli. Ovo vchinil je y vezda. Ar potlam kambi to Dugovanye na vsze Ztrani du-go Vremena dobro bil razmisli, zna-sel je, da najzadnich vsze nato Pitanye dojde: *Jeli pravo bi bilo, jednu malu, ali vendor Ztandovitu Haszen zgubiti, za zadobiti drugu vnogo ve^kffu, ali ze-vuzema neznanu?* Ovde doßla mu je najpervich Pribovezt od Czuczka na Pa-met, koj chez Vodu plavajuchi Szen-czu Komada Mësza, kojega vu Gubcu je noszil, hotejuchi vu Vodi zgrabiti, y onoga koje noszil je, jesze mentuval, y najzadnich prez obodvojega je oztal. Ali taki zatem zmislisze takajse kak Polyodelavezj jednu Ztran Sitka, ko-jega vre ima, raszipliyuje, vu Uffanyu, da vnogo visse potlam sel bude. Chin Czuczka reche vszaki, da je bll nerazbo-rit, chin pako Polyodelavcza ràzboren y zpameten. “Kakova vendor, misli-szi Róbinzon, med ovemi Razluka bi-ti mora? ”

Josche jedno malo zverhu toga po-misli, y reche ovak: “ Da, da, tak

je! — Pesz chinil je nerazumno, kaiti
je szamo Pohlepnozt szvoju poszluffsal,
niti je razmiszlti hotel, jeli ono, kaj
selyel je pograbiti, zaiztinzko dobil bu-
de. Orach pako chini razumno, ar izti-
noszlichno uffatisze more, da visse, kak
je poszejal, dobil bude.

Nut, reche, nefzemli ja vu zpodob-
nom Prigodyenu? Seli ni iztinoprilich-
no, da ja po vsevdilnoj Marlyivozti,
meni vendor iz Dreva ovoga ztaroga
Chun napravim? Ter ako napravim, je-
li nemrem uffatisze, dasze vu nyem' iz
turobne moje Puztchine ofzlobodim?

Miszel ova, dasze morebiti vu Chù-
nu iz Puztchine ove ofzlobodil bude,
natuliko vovom Chaszu osivela je vu
nyem, dasze k-Meztu gore zkochi, szvo-
ju kamenitu Baltu vzeme, y k-Drèvu,
da je podszèche, vse Zkokom odpravi.

Ali ako kada kakov mudnei, y du-
goterpnei vu Sivlenyu szvojem Poszel
popriel je, tak bil je ov, na koga sze
je vezda odpravil. Jezero drugeh Lyù-
dih bi taki za pervem Måhom Szekiru
hitili, y ov Poszel za nemoguchi der-
sali bili. Ali Róbinzon, kak vre zna-
mo,

mo, za ztalonoszi je vzel napervo, vu Dugovànyu, koje jenkrat razumno prime, nikakvoga Trudasze nebojati, zato vu Poszlu vezda poprietom, najgà ztoi Trùda kuliko hoche, od Nakànye-nya szvojega odztùpiti né je hotel!

Potlam kam bi od Jutra do Poldneva nepreztancze szekel bil, Zaszek nyegov, vu kojega vech kak jezero krat je zaszekel, još ni bil tak velik, da bi Ruku vu nyega poztaviti bil mogel. Od ovud vre napervo szuditi morete, kuliko Vremena potrebuval bude, doklám czelo ovo Drevo precze debelo pod szèche, y szebi Chuna zdube.

Metemtoga kad je videl, da ov Poſzel je takov, koj Lèta potrebuje, szudil je, da najbolye vchinil bude, akoszi kakvoga Reda vu dobih Dneva napravi; ter tak vſzaku Dobu ztanoviti Poſzel obverſſi. Ar vre zpoznal je, da vu poszlenom Sivlenyu, nikaj tak Marlyivozt nezdersava, kak Rèd, y naredno *Vrèmena Razdelènye*.

Ov Rèd pak bil je ovakov. Z-Danom vſzigidar ztajalsze je, iffel k-Zvitanyku, ovde Glavu, Ruke, Persza,

y Noge z-hladnum Vodum opralszi je:
kajti pak Ruchnika ne imel, moral je
chakati doklam bisze od Zraka poszus-
fil; y vechkrat da berse Szuh bude,
Domom kakti Szerna derchal je. Za-
tem oblekel je szvoju koñnatu Opravu.
Z-ovem kadbi gotov bil, ifsel je na Breg
Duplya szvojega, ovde na Zemlyu po-
kleknul, y ranu Molitvu szvoju, vu
kojoj vszigdar y za Roditele szvoje od
Boga Blagoszlov proszil je, pobosno je
zversfil. Zatem ifsel je doiti Lamaze,
kojeh v-Vremenom vech kak jednu je
imal, jednu Ztrán Mleka zpravil je vu
Pivniczu, a drugu potrossil za Predo-
bedje; y ovak presla je jedna Vura.
Po Predobedju poztavil je vszu Obo-
rusnozt szvoju nászé, y ifsel, ali vu
Mezto gde je to Drevo podszekaval,
ali pak, ako je Vreme Odszke bilo,
na Prúd Prilepkov za Obedszi izkati.
Lamaze pak nyegove vszigdar issleszu
z-nyim zkupa, y pañleszufze okol nye-
ga, doklam je Drevo podszekaval.

Okol deszete Vure bilo je vre tak
vruche, da on od Dela szvojega prezta-
ti je moral. Od ovud ifsel je drugoch

na

na Prùd, nesto zarad toga, da Prilepkov, kojeh v-Jutro morebiti ni nafsel, vezda kaj najde; nesto pak zaradi toga, dasze zkùpati more, ar dvakrat chez Dàn bil-sze je navaden kùpati. Okol jedennajzte Vure bil je zevszem Doma.

Ovde podoil je drugoch Lamaze; napravlyal Szir iz Mlèka kiszelog, y prapravilfszi Obeda, koj zvekssinum iz Mlèka z-Szirom zmessanoga, nekojeh Prilepkov y Kokuszorehov bil je naredyen. Szrecha bila je nyegova, dasze vu oveh vrucheh Szvèta Strankah napol tak negladuje, kak, vu Ztrankah merzleh, y zato mogel je vszigidar z-ovakvem Obedom zadovolyen biti. Poleg vszega toga vendar imal je veliku Selyu na Mefzo, ali ovo, ako hotel je jezti, moral je vszakiput, pokehdob Ognya ni imal, na pervi Nachin pod Kamenyen zpariti, y onak potroñiti.

Pod Obedom zabavlyalsze je z-Papigum, proti kojoj vszakojake Rechi govoril je, hotejuchi nyu nekoje navchiti.

Tonchek. Z-chem ju je hrànil?

Otecž. Vu Puztchine hranijsze Zveri ove zvekssinum z-Kokuszorehi, Siron,

rom, y buchvenemi Koztchiczami; kadasze pak pripitome, jedu zkoro vsze ono kaj Chlovek. *Róbinzon* hranil je szvoju z-Kokuszorehi y Szirom.

Po Obedu pochinulszi je ali gde vu Szenczi, ali vu Dùplyu szvojem; Papiga y Lamaze pako, okol nyega. Ovak pochivajuch znalsze je vechkrat razgovàrjati Zverinum szvojum, ravno tak, kakfsze razgovarja Dete z-Lutkum, y stima, daga Lutka razme. Natuliko nezgovorna bila je Selya Szerdcza negovoga, kakvomu goder sivomu Ztvorenemu Chutlivozt y Miszli szvoje podełiti, da vechkrat zpozabilfsze je, dasze z-nemum Sivinum razgovarja. Y kad mü Papiga, koju on *Pool* imenuval je, negda ter negda koju Rech je odgoverila, o gdo bil je onda szrechnessi od nyega! Stimal je da Rech chlovechanzku chuje; zpozabilfsze iz Medymorja, zpozabil iz Lamazih, iz Papige, y miszlil, daje vu Szredini *Europe*. Ali szladka Szenya ova terpela je szamo za jednu Minutu, za kojum y pak dossel je vùfze, tuſno Puztchenichtvo szvoje zpoznal, y milozdihàval: *tuſni Róbinzon!*

Ob

Ob dveh Vurah po Poldan —

Miskecz. Kak je mogel vſzigdar zna-
ti, kuliko Vur je vudrilo?

Otecz. Ravnalsze je tak, kaksze pri
nasz Müſi ravnaju. Gledel je Szuncze,
y na nyem' vſzigdar poznal, koja Doba
Dnèva biti more.

Ob dveh anda Vurah po Poldan iffel
je y pak na Delo Ladje szvoje, gde
vſzigdar po czele dve Vure na nyoj je
poszluval. Kadſzu ove zminule, iffelje
drugochsze kupati, y zkupa takaj Pri-
lepkov izkati. Oztalu pak Ztran Vre-
mena popoldansnyega potroſſil je vuVert-
larii, y szadil vezda Krum pira, vu Uf-
fanyu da jenkrat Ognya dobil bude, y
nyega jezti mogel; vezda czepil je Mla-
dicze od kruhonosznoga Dreva, vezda
naztavlyal Siviczu okol Verta szvojega;
vezda obrezaval Mladicze na fivoj Zte-
nograji, koju imal je okol Dvorischa y
Duplya szojega poztavlyenu. — Na
nyegovu veliku Salozt, koj naidugſſi Dan
vu Lettu bil je, ne bil dugſſi kak 13.
Vur; tak, da ob 7me Vure popoldan
vre chizto Tmiczä bila je. Vize anda
Poszle pri kotereh bi Luch potrebuva-
ti

ti bil moral, moral je joſche pred ovum
Vurum obaviti. —

Ob 6. Vure anda, ako nikaj bolyſſe-
ga ni imal, zvùchalsze je vezda vu Zp u-
ſanyu Lùka ſzvojega, vezda vu Hita-
nyu Kopja, dasze tak, ako Divji, ko-
jeh y vezda joſs bojalsze je, doſſli bi,
on nyim brániti bude mogel. Vu obo-
dvojem takvu Zpravnozt je zadobil,
da Zmérū, koja ni vekſſa od jednoga
Rajnichkoga bila, malo kada je minul.

Berseli pak pochelosze je mràchiti,
iffel je y pak *Lámaže* ſzvoje podoiti,
potlam Szelfzi je k-Vecherji, pri kojoj
zvekſſinum ali Meszecz ali Zvezde na
Mezto Szvéche ſzu mû ſzlúſile.

Zàdnyu pak Vechera Vuru alduval je
Razmiſſlavaşanyu zverhu ſzamoga ſzebe.
Pri ovom vſigdar, ali ſzefzi je na Ver-
hunczu Brega, odkud zvezdeno y ve-
dro Nebo zverhu ſzebe videti je mo-
gel; ali pak zpreſſelsze je po hladnom
Zraku do Brega morzkoga, ter ovak
ſzam ſzebe zpitaval.

“ Kakszi Dèn deneffnyi potroſſil?
Jefzili vu Potroſſenyu Darov bo-
ſanzkeh, kojeszi denesz imal, iz

Na-

Nadelitela nyihovogafze zpoménu! ?
 Jeli Szerdcze twoje nyemu za ova
 zahvalno bilo ? Jeszili k-nyemu vte-
 kelsze gdaſziszi zlo chutil , ali ne-
 szili morebiti z-nyega zpozabilſze
 gdati je dobro bilo ? Jeszili vſzako
 zlochezto Namisslénje , vſzako zlo-
 chezto Poselénje , koterofze vu-
 tebi je zbudilo , taki poduſſil ? Y
 jeszili za Iztju denesz vu dobreſti
 y Szerdcza Pobolſanya kaj na-
 preduval ? „

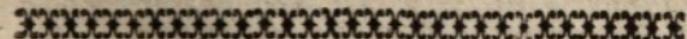
Kuliko goder krat anda nyemu Szerd-
 cze nyegovo na ova , y ovem zpodob-
 na Pitanya z-Potverdyènyem odgovori-
 ti je moglo ; tuliko krat , o kak raduva-
 losze je Szerdcze nyegovo ! kak z-ve-
 likum Zasganoztjum hvàlil je onda Boga
 velikoga , koteroga Blagoszlov ova nye-
 mu izverſſiti je pomogel ! kuliko goder
 krat pak znaffel je , da Zroka nema ſzo-
 bom zadovolen biti , o kak boleloga
 je na Duffi , da je Dneva jednoga vu Si-
 vlenyu ſzvojem tak bedazto zgubil ! Ar
 za zgublyenoga dersal je Dneva vſzor-
 koga , vu kojem on , ali miszlil , ali
 vchinil je kai takvoga , kaj pod Ve-
 Kamp. Rób. II. Del. B cher

cher bi kuditi bil moral. — Poleg Zarezka, zkojem on vu drevenom szvojem Dnèvniku Dneva ovakovga je zazname-nuval, zarezal je vñsigdar y Kris jeden, da na Pogled nyegov vñsigdar iz Falinge szvojesze zmiszli, y za buduche opazneje zverhu szebe Oko noszi.

Ovak Detcza chinil je *Róbinzon* dabi od Dnèva do Dnèva bolssi y pobos-neffi poztati mogel! Kaj ako y vi selyite, ter pravu Volyu y Hotènye imate Szrdcza vassa pobolissati, tak vam szvetujem, nyega vutom naszlèduvati. Po-ztaveteszi ravno tak, kak y on, vñzaki Vecher jednu Vuru, vu kojoj Dersànye zprevodyenoga Dnèva na tihom razmis-slyavati bute mogli, ter ako znajdete, dazte ali miszlili, ali govorili, ali chiniili kaj takvoga, kaj Bogu y Vezti vas-foj nebisze dopadalo, tak zapissiteszi vu jednu Knisiczu, dasze z-toga vechkrat zpomènuti, y od takvoga China chuvati bute mogli. Ovak bute, kak y on, od Dnèva do Dnèva bolssi poztajali; Sivlenye vasse mirovnesse, zadovolnes-se, y Szrechnesse zprevodili. —

Ovde

Ovde preztał je Otecž dalye govoriti; a Detcza vſzako vu fzvoj Küt Ver-ta, za ov dober Tolnach taki izpuniti, raziſſlaszusze.

VECHER CHETER- NAJSTI.

Nut, Detcza, — prichme Otecž dojduchi Vecher — na ov Nà-chin kak vam vchera povedal jefzem, ſivel je naſs *Róbinzon*, jeden Dàn kak y drugi, czele tri Letta. Vſze ovo Vreme poszluval je nepreztancze pri Chùnarie fzvoje, y, kaj ſtimate, kak dalko je doffel? — Ah! Drevo josche nit napol ne bilo zdubeno; da' pache dvojitisze je moglo, jeli on josche y druge tri ali chetiri Leta poleg vſze Mar-lyivozti fzvoje z-Chunom bu gotov!

Ali zato vendar preztaći ne hotel, delal je y na dalye ravno tak marlyivo, kak y do vezda. Ar kaj je drugo de-lati hotel? Chizto prez Dela ſivetи ne

mogel! — Jeden pako Den doide mū na Pamet, da on akroprem vre tak du-
go Vremena vu Medymorju ovom si-
ve, vendor chizto malo josc̄e po nyem
zpresselsze je. — To vendor ni pravo,
recheszi, da ti zarad Ztraha, iz jedno-
ga Kraja na drugi tak duo Vremena
issel neszi! Gdo zna, kaj vsze po drugeh
Ztrankah nyegoveh ti na Hafzen tvoju
najti bi mogel.

Ova miszel tak je osivela vu nyem,
da je taki na Meztu odluchil, z-Zor-
jum Dneva zutrafsnyega na Pùtsze po-
dignuti.

Miskecz. Kak veliko bilo je ovo
Medymorje?

Otecž. Bilo je tuliko, da vu Dufine
vech kak chetiri Milye, a vu Okrusine
vech kak dvanaizt je imalo.

Ov ižti jache Dan pripravilszi je vsza,
koja mū na Pùt potrebna bilaszu. Dru-
gi Dan pak chizto v-Zorju, vzeme Ztro-
ska za chetiri Dni, y otovori Lámazu;
poztavi vszu Oborusnozt szvoju nàsze,
preporuchisze vu Bosu Obrambu, y odi-
de. Nyegovo pak Nakanyenye bilo
je, tuliko, kuliko moguche bude Bre-
ga

ga morzkoga dersatisze, arſze guztum Lozum zarad Ztraha pred Zverinum ne poduffal pojti.

Pervi Dèn Putuvànya nyegovoga nikaj tak oszebuinoga z-nyim nesze priepitilo. Prezmala tri Milye daleko ov Dèn preſſel je, y zkem dalye ifſel je, ztem vſze bolye nahájal je, da on za Ztanuvanye szvoje zkoro najneplodnièſſu Ztran Medymorja jeszi zebrał. Vu vno-geh Meztah nahájal je szadonoszna Dreva takova, kakova on nigdar josche vi-del ni, y iz kojeh on za ztanovito szu-diti je mogel, da mû za povolynu Hrà-nu szlusiti bi mogla. Z-Vremenom pak navchilsze je ne szamo vſzako po Imenu szvojem zvati, nego y Dreva izta na Haszen szvoju obernuti. Med oztalemi bilo je jedno ztanovito *Papiromurvinz ko Drevo* iz kojega Kóre Japonczi lep Papér, a Ztanovniki Ottokov *Orihaiithe* lepo lettno Ruho za Oprave delatiszu-szi návadni.

Ovu Noch prezpal je *Róbinzon* zarad Ztraha pred devjum Zverinum na jednom Drèvu y v-Zorju Dneva novo-ga na dalyi Pùt odpravilsze. Dugo ne

ssel, da je vre na Kraj Medymorja od Ztrani poldnevzke dossal. Ovde bila je Zemlya po nekojeh Meztah jako muly-nata; po kojoj kadbi nekuliko dalye pres-sel bil, na Meztu kakti od Ztrele vu-dren ztal, je — vesz prebledel, y po vifzem Telu pochel je derhtati.

Jankicza. Kaj je bilo?

Otecž. Videl je, kaj ovde videti ne-sze nadeal — najmre Szlèd y Ztupaje od Nòg chlovechanzkeh.

Miskecž. Pak zatosze je tak preztras-fil? vembisze veszeliti bil moral!

Otecž. Zrok Ztraha nyegovoga bil je ov. — Vunom Hipu, kak Szlèd zapa-zil je, nefzi miszlil da je to Szlèd Lyu-dih takoveh, koteri bi bratinzki y lyub-lyeno z-nyim fiveti hoteli, koteri bi pripravni bili nyemu pomochi, nyemu poszlusiti; nego Lyudi kervolochne, Lyù-di odurne, koji nyega preganyati, nyega zkonzhati y pojezti bi mogli: z-jed-num Rechjum pri ovom Szlèdu nefzi on miszlil Europancza, ali kakvoga drugo-ga razumnoga Chloveka, nego jednoga *Divjaka*, *Lyudoserlcza*, *Peszoglavcza*, kojeh za ono Vreme, kak vre chulizte,

Ka-

Karaibanzka Medymorja puna bila-szu.

Petricza. O tak imalsze je nad chim preztraffiti!

Otecž. Ali vendar zpametneje y bolje bilo bi po nyega, dabisze on od Mladozti szvoje privuchal bil, vu nijednoj, naj bu szmertni Pogibeli taksze preztraffiti, dabi szam zásze pozabil. Y k-ovomu draga Detcza vszi lehko pri-vchitisze moremo, szamo ako taki od Mladozti vu vszakoi takovoj Priliki, to chinili budemo.

Jankicza. To hochemo. Ali kak?

Otecž. Ovak, dragi Jankicza! Moramosze z-Poszluvaniyem, Mertuchlivoztjum, y kuliko je moguche z-na-ravzkim Sivlenya Nachinom Telo nasse vkrotiti, Dussu nassu y Szerdcze z-dobremi Krepoztmi, y Ztrahom Bosjem proti vzakoj Szveta szuprotivchini, y Neszrechi vre napervo kakti oborusiti. Ako vi anda, poleg Pelde nasse, zdra-veh, pripoztek, y neproksseneh Jézt-vinsze mertuchlivu zdersali, y vszakojachkeh chemerneh Szladkobusicz ozta-vilisze budete. Ako Lènczt y Man-

vanye kakti Kugu Tèla y Dùsse-vasse bésali, ter pcleg Moguchnozti vase, vezda z-Glavum — najmre vuchechsze y razmisslavajuch — vezda z-Rukami — hasznovita Rukotvorztva chinechi — vasz zabavlyali, y Dugochasznozt ne-prilichnu vkanyuvali budete. Akosze dobrovolyno od vsezega onoga, kaj vechkrat, kad vam biti more, radi bi imali, zdersite; y szuprotivnem Nàchinom kaj nepovolynoga, kaj vechkrat vi lehko od szebe odbiti bi mogli, vendor dobrovolyno podneszete. Akoszi prez Pomochi drugeh Lyudih, vse ono, kaj morete, szami vchinite, ter po vassem szàmem Ràzumu, y po vassoj szamoj Tela Jakozti, vechkrat iz Nevoly y Potreboschin pomorete. Ako najzadnich vu czèlom Sivlenyu vassem, tak zadersàvalisze budete, dasze Lyubavi y Blagofzlova Otcza vasega nebezkoga vredne chutili bndete; onda draga Detcza, onda jaki na Tèlu y Dùssi vi budete; onda pri vszakoj Szreche Premembi mirovno vam bude Szerdcze vase; ar ztanoviti budete, da vam nikaj z-med vszeh oneh, koja dobri Bòg za Dobro vase

vafse zverhu vafz possilya, Zloga pripe-
tilosze nebude.

Nafs *Róbinzon* barem, kak vidimo, vu ovoj v-Ztrahu Bosjem vtemelyenoj Ztalnozti, ne tak dalko doffel, kak je za Mir y Blasenozt nyegovu potrebno bilo. Tomu pak Zrok bil je, kajti on vre nekuliko Lett od vfszake Pogibeli y Neszreche prozto, Sivlenye zprevodil je. Ar Detcza — zapametiteszi Iztnu ovu — prevech dugoterpni Mir ali Slobodnozt pokvariju Chloveka, chini-juga plahoga, szlaboga, zvekssinum takaj hudobnoga y gressnoga; y zato veliki je Dàr Bosanzki, ako nam gda ter gda Szuprotivchine kakove posseleye, kotere nasz ne szamo vu Düssi y Tèlu poszlene, nego y jake na Szerdczu v-chinju.

Róbinzon kak vre chuliszmo, pri Pogledu oveh Szlèdov chlovechanzkeh, ztäl je kakti iz oblakov vudren. Ochi nyegove plaho gledaleszu okol szebe, Vùha nyegova na vfszaki najmenssi Litzeka Shùm od Ztizke y Zkerblivozti poszluffnaszu bila; z-Rechjum od Ztraha y Zmeffanya velikoga znal ni, kaj bi

pochel, y na koju Ztran bisze vergel. Na-jenkrat obernesze, podbruszi Pète, y puztisze vu Zkók tak nagel, dasze jen-krat niti Chasza ne imal ogledati. Ali chez mal Chasz y pak na jenkrat Czè-pom ztane, oszupnesze, Chàmi y Ogrut-nozt gá preidu.

Doffel je naimre — pripravitesze Det-cza, da mogli bûte poszlussat Odurnozt, y videti Ztaliss ztrahoviti, vu kojega neodhranyeni, y prez vßzakoga Podvu-chenya szám szebi oztavlyeni Chlovek, opazti more. — Doffel je do Mezta, vu kojem Kràsz, iliti jednu okruglu Ja-mu zkopanu, y vu Szredine nyeine O-gorlische negdassnyega Ognya zapazil je. Okol na okol Mezta ovoga lesaleszu — Chàmi mē prehajaju kad vam ova po-védam — lesaleszu razberczane gole Luba-nye, y druge Kozti Tela chlovechan-zkoga, iz kojeh vre vßze Meszo bilo je oglobanô.

Vsz. Od koga? od koga?

Otecž. Od — Lyùdih! — Ali ne, nego szamo od Lyudim zpodobneh Ztvo-renyih, koja tak tupa y sivinzka odrà-szlaſzu, da nye ravno kakti y divje Zve-

Zveri, niti Gruznozt, niti miloszerdna Lyùbab chlovechanzka, od Klànya y Mezoferlyivozti Bratov szvojeh zdersati neszu mögla. Ztanuvaliszu, kak vre povedal jeszem, vu kurabianzkeh Medymorjih za ono Vreme Lyudi divji, kojisze Karaibi, Peszoglavczi, ali Lyudoferlczi zvali jeszu; Ar ovu zlocheztu Nàvadu imaliszu, vsze szvoje Nepriatele, koje oni vu Taboru sive poloviliszu, poklati, nye pod Kolopleshom y Popèvanyu na Ràsnyu pechi, ter tak z-Meszom Bratov poklaneh poserlyive szvoje Selùdcze napuniti.

Julika. Pi! Odurni Lyudi!

Otecž. Nechlovechne Návade nyihove, draga Jule! hochemo odurjavati y kuditi, a ne sziomaské Lyudi, koji nikaj proti tomu nemogu, daszu tak bedazto y nerazumo odhrányeni. Dabi ti tû Neszrechu imala bila, med takvemi Divjaki naroditisze; zaizto! y ti bi ravno tak, kak, y oni, divja, y nerazumna bila, bi gola po Lozah okolu zkákala, bi Obraz y Telo tvoje z-Cherlenilom y drugemi vszakojachkemi Farbam i mazala, bi Vùha y Nosznicze pre-

prebodyene imala, y za veliku Diku
y Lèpotu biszi dersala, ako bi Ribje
Kozti, Ptichje Perje, Ostrige, iliti Lu-
pinye Prilepkove y ovem zpodobne
druge Norie na Nøszniczah y Vùheh
obèssene nosziti mogla; bi z-tvojemi Ro-
diteli, y z-drugemi Dòmorodczi ravno
tak veszela, y z-takvem Tekom chlo-
vechanzko Meszo jela, kak vezda jès
nàjbolsze nasse Jèzvine. Veszeltesze an-
da draga Detcza, y hvalite Bogu da-
vamsze vu takovom ne prepuztil Meztu
naroditi; nego davamsze je dàl pri do-
breh, ràzumneh, chlovechneh Rodite-
leh naroditi, koji vasz dobre y chlo-
vechne odhraniti moreju; y Pomiluvà-
nye imaite zverhu sziomaskeh Bratov
oneh, kotereh josche y Dèn denessnyi
nahajásze, da vu tak nefzrechnom Dìv-
jachnozti y Nepitomnozti Ztàlissu siveju.

Tonchek. Gde je vezda joß takoveh?

Jankicza. Dàlko, dàlko od ovud,
Tonchek! vu jednom Medymorju, ko-
jesze *Szelandia-nòva* zove, y josche
po drugeh Meztah! od ovoga chtel nam
je Otecz preseztu Zimu iz jedne Pu-
tozpiszne-Knyige. Onde je josche tak

di-

divjeh y nepitovneh Lyudih, da chlo-
vechanzko Meszo jedu: ali Anglianczi,
kojiszu je znassli, vre je pripotomili budu.

Tonchek. To je dobro!

Otecž. Povernemosze y pak k-Ró-
binzonu nassemu. — Na Pogled Lubany
oveh, y Koztih oglobaneh, tak much-
no bilo mû je dofslo, da, ako biſze Na-
tura po ostrom Hitanyu nepomogla bila,
on na Meztu bil bi omeglel.

Berseli pak jedno malo k-szebi je dos-
sel, kaj najberse mogel je pochel je bé-
ſati. Lámaza verna nyegova, koja za
nyim derchala je, komaj gâ je mogla
doztigàvati. Ali Ztrah tak jako bil je
zmeffal Pamet tuſnoga Róbinzona, da
je vu Béſanyu ſzvojem na czelu Láma-
zu pozabil, ter Korachaje nyeine, za
Korachaje jednoga za ſzobom derchè-
chega Peszoglavcza dersal; y zato joſs
bolye kaj mogel je paschilſze je nyoj
vújti. Ali y ovo némû bilo dozta: Kop-
je, Lúk, Baltu, z-Rechjum vſzu Obo-
rusnozt ſzvoju — koja bi vezda nà bolye
potrebna mû bila — ſzamo da leſe běſa-
ti more, hiti je od ſzebe. K-tomu joſs
tak malo na Pút, po kojem besal je,

pa-

pazil; da najzadnich znal ni vu kojem je Meztu; ter kadbi ovak jednu Vuru kakti Muha prez Glave szium tam derchal bil, dossel je y pak k-Meztu onomu, od kojega bil je besati pochel.

Nova Ofszupnyenozt! Novi Ztrahi! — ar v-Pamet ne vzel, da je jedno drugo novo Znamènye nechlovechne Ker-volochnozti oneh, pred kojemi on tak prez Oduhe je besal. Znovich anda kak dabiga Veter odneszel odpravisze od Mezta ovoga, y tak dugo ne preztal besati, doklam vesz vtrúdyen y vumoren kakti zamertev na Zemlyu ne opal.

Doklam on ovak zásze szam neznajuchi ovde lesal je, dossla je verna Lá-maza nyegova, y trudna leglaszi poleg nyega. Na Szrechu bilo je Mezto ovo gde vezda lesal je, ravno ono, na kojem on malo predi vsze szvoje Orusje od szebe bil je hitil; y zato kadbi O-chi szvoje odperl bil, naffel je vsza szvoja poleg szebe vu Trave lesecha. — Ovo, y vsza koja, predi z-nyimsze pripetila jeszu, dersal je za jednu Szenyu, ar niti je znal kak je on, y kakfszu vsza ova

Du-

Dugovanya szimo dossla : tak jako bil
gâ je Ztrâh prevzel y nadlâdal !

Vezda znovich ztanesze gore , y kaj-
ti Ztrâh izatoga Chafza vu nyem jedno
malo potissilsze je , pochel je na Orusje ,
jedino koje vezda imal je Uffanye szvo-
je , opaznei biti , y vszeme jê szobom .
Ali vezda tak ogingavel bil je , da mû
nemoguche bilo je tak berzo kak predi ,
derchati , akoprem bi gâ Ztrâh jako bil
priganyal . Na Jelo czel Den ni nit po-
miszlil , y Komaj Vremena tuliko imal
je , dasze je jenkrat napiti mogel .

Josche pred Nochjum uffalsze je do
Dvora szvoga dojti , ali ovo bilo mû je
nemoguche ; ar kadbisze vre mrachiti bi-
lo pochelo , bil je josche vech kak pol Vu-
re daleko od Mezta onoga , koje on *Lettnu*
Palachu nazival je . Ova Palacha bila
je jedna zelena Koliba , dozta na dale-
kom z-Plotom obgradyena ; med kojem
on Chrede szvoje zaradi vnogo holye
kak pri Dvoru szvojem Passe , navaden
bil je dersati . Vnogu Nòch prezpal je
ovde vu presseztnom Lettu , ar vnogo
menye bilo je ovde *Muzketov* y za-
to dàl je takyo Ime Meztu ovomu .

Od

Od Nemochi velike vesz szlab y gin-gav, nemoguchi dalye od ovoga Me-zta projti, odluchi ovde oztati, y vu ovoj Kolibi, vu kejoj chizto malo szloboden biti je mogel, ovu Noch rrezpati. Komaj pak daszi je ovak trûden y vesz zamisslyen na Zemlyu legel, ter bolye szenyati, kak zpati y pochivati bil pochel, nüt na jenkrat novi Ztrâh gâ poprime, koj gâ je zkoro zkonal.

Janckicza. O Boze! pomozi!

Miskecz. Kaj je pak?

Otecž. Chul je jednoga Glâfsza, koj nyemu ovak kakti iz Zràka govoril ie. *Róbinzon, tusni Róbinzon!* — *Gde-szi bil? kakſzi ſzim doſſel?*

Petricza. Oh! date! — Kaj je to bilo?

Otecž. *Róbinzon* zkochisze gore, pochne okol szebe plaho glèdeti, y od Ztrâha kakti Shiba na Vode derhtati, neznajúchi bili bësal, ali oztal. Vufom pak Chaszu zachuie y drugòch ove izte Rechi; ter kadbi v-Mezto odkud ov Glâsz dohàial je, pogledal bil, znaſſel je — kaj stimate?

Vſzí.

Vjz. Gdo bi to zgoditi mogel?

Otecž. — Znaffel je, kaj vſzaki Plaslyivecž, ako biszi szamo vremena za zevvedati vzeti hotel, vſzigdar lehko znajti bi mogel — naimre, dasze zevſzema nikakvoga zroka néimel plaffiti. Glász ov ne iz zráka, nego iz jedne zverhu kolibe nyegve ztojèche szversi, na kojoj verna nyegova Papiga szedela je, je dohájal.

Vjz. Ah! Oh!

Otecž. Nyoj, kak misze stima, bil je dug Chasz számoj Doma; y kakti ona vechkrat z-Robinzonom szimo hodila je, tak doßlagâ je y vezda szimo izkati, y ove Rèchi, koje nyu *Ròbinzon* navchil je, zgovarjati. Kak veszel bil je *Ròbinzon*, kad je videl, dasze nikakvoga zevſzema zroka ne imel plaffiti. Veszelo anda prusi jðj Ruku szvoju, zazove *Pol! Pol!* y vu tom chaszu szedel je *Pol* na Rùki nyegovoj; po ovoj vſze blife k-Ramenu plazil, szelszi gore, z-klyùnom szvojem okol Licza *Ròbinzonovoga* lyublyeno mililsze, y znovich govoriti pochel: *Ròbinzon, tuſni Ròbinzon!* Gdesži bil?

Kamp. Rob. II. Dél. C Czè-

Czélù zkoro Nòch *Robinzon* od ztráha y zkreblivozti nit Oka ni ztisznul. Vszevdily bilo mû je pred Ochmi Mezto ono, koje on denesz videl je. Ali, o! vu kak bedazta y poskodlyiva Od-luchenya puztisze vechkrat Chlovek, kada mû Szerdcozmutnye Razuma pote-mniju! *Robinzon* imal je vu Glave vech kak zto Namissleny za szebe obchuvati, z-med kojeh vendor jedno bilo je bedazteje od drugoga. Med oztalemi — bili mogli veruvati? — dokonchal je, da berseli Dan oszvane, vsze kaj goder je do vezda z-tulikem trùdom y mû-kum napravil, hoche rázmetati. Ovu iztu kolibu, vu kojoj bil je vezda, y vesz Plót okol nye raztergati, Lámaze razpuztiti, naj zkáchu kude hote. Jednáku opuztchenozt, hotel je y Doma pri Tverdyavi szvojoj napraviti; vszu zte-nograju, koju z-tulikem Trùdom okol Dvora szvojega napravil bil je, razrovati: vsze Czepe y Zaszade mlade zkonchatí, da tak vu czèlom Medymorju nyego-vom nikakvoga chizto znamenya od Chlovechanzkoga Rukotvórztva nebude.

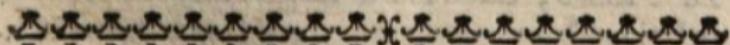
Jan.

Jankicza. O! zakaj to?

Otecž. Zato; da, ako bi Divji vu ove Ztranke doſſli, tak lehko nezpaſiju, dabi ovde kakov Chlovek biti mogel.

Vezda hochemogà nepokojnem Misſlénymam nyegovem oztaviti, ar mù pomochi nemoremo, y kadsze vu naſſu fzlobodnu y mehku Poztely poleſemo, hochemo zahválići Bogu, da namsze je dál vu Meztu takovom, vu kojem mi prez vſzake zkerbi mirni y fzlobodni pochivati moremo, naroditi.

Vſzi. Lehku Nóch dragi Otecž! Hválimo ti na Pripovedanyu tvojem!

VECHER PETNAJZTI.

Otecž.

Nut Detcza! pravo velisze Rèch: *Dober Tolnach dojde zutra.* To moremo vu *Ròbinzonovoī* Peldi videti. Vi znáte kak bedazta bilaszu odluchénya, koja n'yemu vchera prekoredni

Ztráh je zavdával. Drágó bilo mű je, da Izverssénye nyihovo na zutraffnyi Dán je prenezti moral: ar komaj, da dnevna Szvetlozt skùre Nochi Szencze raztirala je, vre vñze drugach kak sznochka pochel je razmísslyávati. Koja sznochka za dobra, mûdra, y hafznovita je dersal, ova denesz zlochezta, nezpametna, y nepotrébna je znaffel. Z-Rech-jum: vñza sznochkanya prenagla Odluchènya, koja nyemu Ztráh na Pamet je donással, je zahitil, y druga, koteramu Razum daval je, popriel.

Pelda nyegova Detcza náj vam bude za Pázku, da vi vu dugovanyih, kотera odvlachka potrebuju, vafz nigdar najte prenagli; nego vñzigdar, ako je mogu-
che, Izverssfávanye nyihovo na drugi Dan preneszte.

Róbinzon znaffel je denesz, da Ztráh nyegov vcherassnyi bil je prekoreden. „Vre dozta dugoszem ovde, miszlifzi, ter vendar nijeden josche Divjak vu ztranne moje ni doffel. Znamenyе anda je, dasze vu ovom Medymorju nezadersávaju; nego kakmísz vidi, nekoji szamo z-med nyih iz drugoga, ne dalko ztoj-
chega

chega Medymorja, vu ovo, ter to od ztrani poldnevzke za szvoja Szlavodobitja zpevati kad y kad pribrodiju; ter po dokonchaneh Kolopleszih, y poklánneh Bratov szvojeh Meszofrényu, prez vñsakoga nadalye zadersávanya nazád vu Domovine szvojesze povernu. Neli anda ovo y pak novo znaménye Dobróte y Providnozti Bosanzke, da ona meñe ravno na ovu ztran Medymorja, akoprem puztu y neplodnu, vendar zà mè szegurnu y szlobodnu je hitila? kak andafze vu nyu uffal nebi, da mè y nadalye od vñsake Pogibeli bránila bude, pokehdob je do vezda tak miloztivno z-menum baratala?

Na koje Mißlenye szám szebi suhko zpochitávati je pochel, da vu vcherafsnyem ztrahu szvojem, tak malu zauffanozt vu Boga je imel; poklekne na kolena szvoja, ter zkrúßenem szerdczem pochne prosziti za Oproztcénye nove szvoje krivnye. Zatem ztanesze, y odide k-Prebivalischu szvojemu, da ono, kaj bil je odluchil vchiníti, taki poprieti more.

Jankicza. Kaj je nakanil bil vchiniti ?

Otecž. Josche nekoje Priredbe hotel je pri Dvoru szvojem za Szegurnozt szi napraviti, y to bilo je zevszema zpa-metno. Ar akopremfze mi vu Provid-nozt Bosanzku uffati moramo, da ona naſz, ako poleg Volye nyeline fiveli bu-demo, vu nijednoj Nevolyi oztaviti né-che, niftarmenyе vendor, neszmemo ni-ti mi od naſſe Ztrani zaoztati vu oneh, koja nam na Szlobodnozt y Szrechu naſ-su kaj doprinezti moreju. Ar zato dal nam je Bòg Ràzum, y oztale Dusſe naſſe Krepozti, da je mi na Povekſsava-nye Szreche naſſe obernemo.

Pervo anda Delo, koje nakànil bil je vchiniti, bilo je Poztavlenye nove Lo-ze, koju on pred Ztenograjum, kotera Dvorische nyegovo je zapirala, hotel je naztaviti, y to zato, da Dvor y Tver-dyava nyegova tak lehko z-daleka zpa-zitisze nebude mogla. Vech kak 2000 verbozpodobneh Mladicz, (od kojeh kak radesze primû, y kak berzo zraztû vre zvuchen bil je) poszadil je vu ma-lom Vremenu. Ali né jê poszadil vu Rè-du, nego szim tam zméffano, da tak me-

nye gdo miszli bude mogel, da je jê chlovechanzka Rúka szadila.

Drugi pak taki za tem poszel, bil je ov. On najmre nakanil je iz Duplya szvojega jeden zkrovni pod Zemlyum Rùt tia do druge Ztrani Brega prek prekopati; po kojem on, ako bi Nepriate-li Tverdyavu nyegovu, na Jagmu vzeли, lehko oszloboditisze, y Rukam nyihovem vùjti bi mogel. Ovo y pak bil je jeden dugotrepni y veliki Poszel; y zato Lad aria nyegova morala je za vezda na ztrani oztati.

Vu Izkàpanyu pak zkrovnoga Pùta ovoga chinil je ravno tak, kak y Rudari vu Kopanyu *Slebov polositeh*.

Petricza. Kakviszu to Slebi?

Jankicza. Kaj neznass? Rudari najpervich kopaju izraven vu Zemlyu, ravo kak dabi Zdencza kopati hoteli, y ovo imenuju *Slebe oszovlyene*, y potlam, kad ove Slebe dozta gluboko izkopaju, napravijuszi Pùte pod Zemlyu, y ove imenuju *Slebe polosite*. Zatem kopaju y pak *Slebe oszovlyene*, za ovemi y pak *polosite*, doklam dojdu do Mezta gde Rùda lesi.

Otecž. Dobroszi raztolmachil Janki-cza ! Vezda anda vidite, kada ovak poprek iliti pod Zemlyu leſeche Pute kopaju, tak onda bisze Žemlya na nye vderla , akoje z-nutra nebi podpirali. Moraju anda, ako dalye kopati hocheju , z-Podpernyami y poprek obernye-nemi Drevi Zemlyu nad szobom zder-savati; da tak chverzteje ztati more ; y ravno ovak chinil je takaj Róbinzon.

Vfzu Zemlyu, koju on van zkàpal je, metal je poleg Ztenogradye szvoje, nyu onde chverzto z-Nogami pritlachil, tak da je z-Vremenom takov Nàszip o-kol Dvorischa szvojega napravil , koj bil je shezt Czepelishev shirok, a deszet vi-szok. Na nekojeh Meztah Nàszipa ovo-ga napravil je takaj male Luknye, ra-vno tak kak po Zìdeh varaskeh znadu biti , chez koje on van glèdeti , y ako potrebno bi bilo , iz Lùka szvojega ztré-lyati bude mogel. Za ovo prilichnësse vuchiniti , izrezalszi je takaj vu Naszipu Ztùpalnicze (a), po kojeh on dole y go-

(a) Stènge.

gore pòti, ter ovak iz Zidov takaj Tverdyavu szvoju braniti bude mogel.

Y kadbisze ovak zadozta objacheno-ga bil stimal, dojdemu na pamet; ali kaj? Ako Nepriateli Tverdyavu moju obkoliju, y ja od Glàda y Sedyè tràp-lyen, nyim Sivsze vu Ruke predati budem moral? Kak onda? —

Ovo, né mûsze tak zevszema nemo-gùche videlo, y zato szúdil je, da dobro bude, akosze y proti ovomu vre naper-vo pripravi, da tak od Glàda y Sèdye priszilyen predati nebusze moral. Od-luchi anda od vezda vñsigdar jednu Lá-mazu, koja najbolye doila bude, vu Dvorischu szvojem zadersati, y za Hra-nu nyeinu jeden Ztòg Szena, kojega szamo vu Szilli jemal bude, pri Redu imati. Zatem tuliko Szirov kuliko naj-visse mogel bude na Ztrai nazpraviti, y najzadnich od Vochya, Prilepkov, y drugoga Ztroska od Dnëva do Dnëva tuliko prichùvati, kulikofze najvisse pri-chùvati bude moglo.

Pri tretjem pak Namenènyu, koje jo-sche izpuniti je selyel, moralszi je za vezda Muztàche obriszati; ar je vre

napervo videl, da vnogo Vremena potrebuje, y da ob szàmom' nyemu nikaj nebude. Ovo pak Namenènye bilo je takovo: hotel je on Zvirànyek jeden, koteri ne daleko od Dvora nyegovoga zviral je, y mali kakti Potochecz chinil, vu szvoje Dvorische napelyati; da tak, ako bi morebiti od Nepriate-lov obkolyen bil, y z-Vodum bi mogel biti obzkerblyen. Ali kajti, kak vre rekelszem, ova szàm vchiniti né mogel, oztavil je ztati, y prijelsze je z-novich szvoje Ladyarie.

Ovak presslo mû je y pak nekuliko Godisch', vu kojeh nikaj tak oszebujno-ga, kaj bi vredno bilo povedati, z-nyim nèsze pripetilo. — Odhàjam anda na jedno oszebujno Pripitchènye, kojesze za Szrechu nyegovu, vnogo visse kak vsza ova, koja do vezda povèdalszem, zadèva.

Jedno Jutro — bilo je tak lépo toplo Jutro — ràvno kad bi *Róbinzon* pri Chùnu szvojem poszluval bil, zapazi najenkrat velikoga Dima, kojsze, negdi dobro daleko od nyega, vu Zràk gore je zdigal. Perva Chutlivozt, koja-fze

fze vu nyem' pri ovom Poglèdu zbudila je , bil je Ztràh , druga ; Znatiselnozt : od obodvojega podbodyen, prederchi kaj najbolye mogel je na jeden za Dvorom szvojem ztojechi Brèg , za od ovud, kaj bi to biti moglo, bolye videti. Komaj pak da na Breg gore dossel je , nut na szvoju joss vekfssu Oszupnyenozt , vidi najtomenye pet Chùnov k-Kraju pripe-lyaneh , y vech kak 30 Divjeh Lyudih , koji okol jednoga velikoga Ognya z-ne-obichnem y nevlyudnem Telamicza-nyem Koloszu igrali.

Premda *Róbinzon* vre do vezda zadovolyno na zpodobno Zkazalische bil bi pripravlyen , nistarmeny e vendar ni vnogo falelo , da y vezda znovich od Ztráha y Ztizke zvun szebe ni poztal . Ali vendar vezda berse kak predi dozval je nazad Szerdchenozt y Zauffanozt szvoju vu Boga ; zissel hitro z-Brèga dole , poztavil nà szé vszu szvoju Oborusnozt , y z-Uffanyem vu Boga za ztalno odlùchil , Sivot szvoj tak dugo braniti , doklamsze goder gibati bude mogel . Da pako vszako najmensse Gi-banye Nepriatelov szvojeh ztem lese vi-de-

deti more, znovich — poklamkam bise Bogu po vruchoj Molitvi predi bil preporuchil — dodaszi szerdcze, y zайде na Brèg gore.

Ali kak jako zkákalope szerdcze nye-govo, kad je videl, da dva Neszrechne, ravno iz Chùnov van vadiju, y k-Ognyu szvojemu vlecheju! Nimalo ne dvojil, da nebi na Klánye vlecheni bili: ar ber-feli k-Ognyu dossifzu, prizkochilifzu drugi, jednoga z-med nyih pograbili, na Zemlyu dole hitili, y za Goztchène szvoje klatigâ pocheli. Ov drugi iza-toga ztal je szám na ztrani, glèdel to nechlovechno Delo, chakajuchi Hipavu kojem Rèd na nyega dossel bude.

Metemtoga kak berse ov nevolyni bi v Pamet vzel bil, dasze Kervoloki nye-govi visi okol zaklanoga Druga nyegvo-ga zabavlyaju, y da nijeden z-med nyih na nyega jako verlo nepazi, pun Uffanya, da Zbèsanym Sivlenye szvoje ob-chùval bude, puztisze vu Zkok, ter za neizgovornum Hitroztjum izraven proti Meztu onomu, gde Róbinzonovo bilo je Prebivalische, pochel je derchati.

Veszelye, — Uffanye —, Ztrah y Chàmi pograbilaszu vezda Szerdcze Viteza naslega, y Liczą nyegova vezda cherlena, vezda bleda poztájala; Veszelye y Uffanye zato, ar videl je, da ov koj befi, vnogo berse derchati more, kak oni, koji szugâ vloviti hoteli; Ztrah pako y Chàmi zato, kajti tak ov koj bésal je, kak y oni koji gâ vloviti hoteliszu, derchaliszu izraven proti Dvoru Ròbinzonovom. Metemtoga bilo je josche med ovemi y med Rùbinzonom jedno malo Krilo morzko, chez koje ov Nevolyni, ako Rukam nyihovem vujti je hotel, josche predi prelavati je moral. Ali komaj da on do ovoga dossel je, prez vñzakoga nadalye Omuhávanya, sklobunkne v-nuter, y ravno tak berzo kak predi derchal je, plaval je vezda proti kraju.

Dva z-med Pregonitelov nyegoveh, koteri berséssi biliszu, puztiliszusze k-Goztchenyu szvojemu. Ali z-Veszelyem gledel je Ròbinzon, kad je videl da ovi obadva niti na Poloviczu tak berzo plavati nemoreju, kak je plaval pervi; y ov vre derchal je proti nye-mu

mu po szuhom, da josche drugi niti do Polovicze doplavali nészu.

Vezda, pochuti *Róbinzon* vu szebi jednu szerdchenožt, kakovu nigdar josche ni pochutil. Iz ochih nyegoveh szival je lyuti Ogeny; Kerv po všezh silah je kipela; Szerdcze obztanka né mû dalo; moral je besechemu na Pomoch prizkochiti! vzeme kopje, poderchi z-Brega dole, y vu jednom chaszu bil je med Beséchem y Tirajúchemi. Ztani! zakrikne proti beséchemu, y zkochi ván iza Germá; ztani! — Ov Nevólyni ogledasze, y kadbi *Róbinzona* všzega vu Koszmatine zagledal bil, preztrassíse na tuliko, da znal ni, bili besál, alisze na Zemlyu dole hitil. Stimal je naimre, da kakovo zverhuchlovechanzko Bitje vidi.

Róbinzon máhnemû z-Rukum, dà mû razmeti, da on za obrambu nyego-vu szimo dossal je, y podérchi proti dvem onem, kifzu za ovem derchali; y kadbi tak blizu bil dossal, da je pervesse-ga z-Kopiem doszéchi mogel, zamáhne, y vu golo Telo nyegovo tak mochno zarine Kopje, dasze je na Meztu-k-Zem-lyi zrussil. Drugi pakó, koj josche za zto

Kora-

Korachajev daleko bil je, najpredi zahudisze, y taki zatem napne Lùka szvojega, y zprusigà ravno kadbi *Róbinzon* na nyega naszernuti bil hotel. Ztrelicza doletela je izraven vu Mezto gde mü szerdcze je tuklo, — ali na szrechu tak szlabo, da mü od tverde y koszmate z-kojum oblechen bil je Kðse, ravno kakti od seleznoga Oklopa odzkochiti je morala, y *Róbinzonu* chizto nikaj naskoditi ne mogla. Nass hrabremi Boritel, né mü dàl Vremena josche drugu zprusiti, nego poszerne k-nyemu, y z-Kopjem szvojem zrusliga na Zemlyu.

Vezda ogledasze na pervoga, koj josc he y szada na onom iztom meztu, na kojem nyemu *Róbinzon* ztati zapovedal je, ztal je kakti odrevenyen, nezna-juchi jeli ova, koja vchinyenaszu, za nyegvo oszlobodyényeszu vchinyena, ali pak da vezda Rèd na nyega dos-fel bude: ogledasze velim na nyega, máhnemu z-Rukum, dajuchi mü *Zname-nye* gibi k-nyemu doffel. Ov poszlu-hnul je, y iffel taki; ali chez mal Chasz ztal je: zatem popoffel y pak nekulíko Korachajev, y ztal znovich kakti za Mi-lofchù

loschu miloprofzechi. *Róbinzon* vísza koja je mogel Dobrotivnozti y Priateltva zmísliti Znaménya, daval mû je, y z-novich mahal z-Rükum dabi k-nyemu iffel. On vchinil je; ali vendar za vísakem zkoro deszetem Korachajom pokleknul je na Zemlyu z-Poniznoztjum takovum, kak dabi mû zahváliti y z-Priszegum zavèzatisze hotel.

Róbinzon, da gâ kulik tulik bolye obkorási, vzeime Náobraznik szvoj dole, y pokásemu chlovechanzki szvoj *Oblichaj*; nákaj Divji z-menssem Ztráhom taki blise priztupi, pred nyega klekne, kussne Zemlyu, lese kak je dug po Terbuhi, prime Nogu *Róbinzonovu*, poztavíju na zátilyek Vráta szvojega, ze-vízem ovem znamenujuchi, da je pripraven Szuseny nyegov oztati. Nass Vi-tez, kômu visse za jednoga Priatela kak za szusnya bilo je, lyublyeno z dignegâ gore, ter kuliko nájvisse mogel je, ter-szilsze je vísakojaka Znaménya mû ka-such vpùtitiga, dasze on od nyega nikaj Zla néma bojati. — Ali ovde bilo je iofche vech Poszla!

Jeden z-med zatucheneh, koteri szamo vu zpodnyu Ztran Tela z-Kopjem zgodyen, y zato izto more biti szmertno ranyen ni bil, pochel je k-szebi do-hajati, z-Trávum Ranufzi terdeti, y Kerv vztavlyati. *Róbinzon* pokase ovo Divjaku szvojemu, y ov zpregovori nekoje Rèchi proti nyemu, koje Iztina je *Róbinzon* ne razmel, metemtoga vendor vu Vùhu nyegovom zvonileszu lepsse kak nijedna *Musika* ali drugo kakovo zkladnóglaszje, ar ovo bil je Glasz pervi Rèchi chlovechanzke, koju on za tulikemi Letti vezda pervikrat chuje. Zatem pokase na kamenitu Báltu nyegovu, potlam násze, hotejuchi *Róbinzonu* dati na Razmèvanye, da z-tem vre on, ono kaj josche fali, Nepriatelù szvojemu dopridati hoche. Nass Vitez koj nerad chlovechanzku Kerv prelèval je, prem da videl je Potrebochu Ranyenika chizto dotùchi, ne hotel szam pojti, nego poda Báltu Drùgu szvojemu, ter da nevidi Kervotochnozt, obernesze nazád. Indiàncz kak berse Báltu vu Ruke dobil je, kakti Szerna poderchí proti Ranyeniku, z-jednem Måhom raz-

Kamp. Rob. II. Del. D koli-

kolimu Lubanyu tia do Ramena , po-
vernesze szmejuch nazad , ter poztavi
Bàltu y pol Lubanye pred Noge Ró-
binzonove kakti Znaménye Oblàdanya.

Róbinzon pak dà mû po Znamènyi razmeti , dabi nazad iffel , orusje vubi-
teh pobral , y szobom donezel . Ali Indiànecz dà mû predi razmeti , dabi bo-
lye bilo , ako bi on nyemu dopuztil ove
mertve vu Zemlyu predi zakopati , da
tak ako bi jé Pajdàssi nyihovi dofsli iz-
kati , nye tak lehko najti nebudu mogli .
Róbinzon ovo za Dobro znassel je , y
dopuztil mû je vchiniti ; ter nut predi
negobi pol Vure presslo bilo , biliszu
obodva Mertvi zagernyeni . Zatem od-
pravisseze obodva proti Ztànú Róbin-
zonovom , y dojdosse na Breg .

Julika. Ali , Otecz , ovak bil je Ró-
binzon Lyudomorecz poztal .

Tonchek. Ih , vemszu to dìvji szamo
Lyudi bili , koje je vmoril , to nikaj ne !

Julika. Ali vendar biliszu Lyudi !

Otecz. Nekajda daszu bili , Tonchek ;
budi Divji ali ne , to nikaj ni zato . Ne-
go Pitanye szamo je , jeli on tu Oblazt
imai

imal ove nefzrechne vumoriti? — Kaj szudis Jankicza?

Jankicza. Ja miszlim da je imal!

Otecž. Zakaj?

Jankicza. Kajtiszu tak nechlovechni bili, y kajti bi drugach ovoga vmorili bili, koj nyim more biti nikaj zla ni vchinil.

Otecž. Ali kak je to *Róbinzon* znati mogel? Morebiti je ravno Szmert bil zaszlusil? Morebit oni, kojiszugâ vloviti hoteli, biliszu poszlani od szvojeh Poglavarov? k-tomu josche, gdo je *Róbinzon* Szudczem zverhu nyih poztavil?

Miskecž. Ali, da on nye nebi bil vmoril, tak bi bili za nyegov Dóm zeznali, y potlam drugem povedali.

Petricza. Y onda bi lehko vszi zku-pa tamo doßli bili, ter *Róbinzon* vu-morili.

Tonckek. Y pojeli!

Otecž. Vezdazte vi pravu Silu naßli! Anda za szvoju Szegurnozt moral je tak vchiniti: tak je pravo! Jeli pak szlobodno, za Sivlénje szvoje obraniti, drugga vumoriti?

Vſzi. Szlobodno!

Oteez. Zakaj.

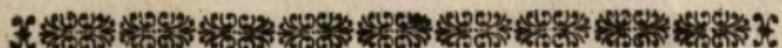
Jankicza. Kajti Bóg zapoveda da mi Sivlénje nasse chúvamo, doklam moremo. Ako anda nasz gdo prez Zroka vumoriti hoche, tak miszlim, da szlobodno bude nam nyega predi vumoriti, da tak Sivlénje nasse nam vzéti takovomu preprechimo.

Otecž. Zevszema, draga Detcza szlobodna je, jedna takova Szilobramba ne szamo poleg chlovechanzkeh, nego poleg y Bosanzkeh takaj Pravdih; ali — dobroszi zapametite — onda szamo, kada nikakove druge ni Pomochi za obránitisze. Akoli pak mi moremo vújti, ali Názturniku nassemu kak drugach na Pùt ztati, y obránitisze, tak onda Zkonchanye nyegovo je iztinzko Lyudomorztvo, y od Poglavarov vſigdar kaſtigujesze.

Zahválete anda Bogu, Detcza, da vamsze je ravno vu takovom Meztu dal naroditi, vu kojem Poglavarztvo takove Náredbe za Szegurnoſt nassu je vchiniſlo, da z-med ztojezer jeden morebiti, vu takovu Priliku nedojde, gde bi Szilu z-Szillum odbijati moral.

Dozta za denesz!

V E-

VECHER SHEZTNAJZTI.

Kad bisze drugi Vecher vſzi zkupa y pak vu návadno Mezto zpravili bili, ter vſza Detcza okolu Otcza pozkakivajuch krichala “*od Róbinzoná, od Róbinzoná dragi Otecž!*”, prichme Otecž vu Pripovezti szvojoj ovak dalye govoriti.

Szrècha *Róbinzoná* nasslega, draga Detcza, koja vſzem nam tak jako leſi na Szerdczu, joſs ni odlúchena. Na Brèg ober Ztàna szvojega, kak vre chùlifzmo, doffel je y z-Pajdassem szvojem; — y ovde oztavilifzmo je vchera, neznajuchi, kaj iz obodveh bude. Ztális nyegov y vezda josche ne bil zvun Pogibeli; ar gdo mogel je drugach szuditi, kak da Divji, berseli nechlovechno szvoje Goztchenye dokonchaju, taki zgublyene Pajdasse szvoje izkati budu iſſli? Ako tak: onda kak lehko pripetisze more, dasze na Ztàn *Róbinzonov* nameriu, y onda tak nye-

ga, kak y Pajdaffa nyegovoga zkonzchaju.

Róbinzon, koj na Bregu za jednem Drévom y z-Pajdaffsem szvojem ztal je, y nechlovechno oveh Divjakov Goztcchenye gledal, preztrassilsze je nad Missslénym ovem, ter, kaj nàjbolye bi bilo? jeli bèsati? ali vu Tverdyavu szvojusze zkriti? pochel je miszlti. Uffanye vu Boga Branitela vísake Nekrivenozti, zàvdalomû je Jakozt y Szerdcze to zadnye prebrati; ter da gâ Divji tak lehko nezpaze, ifsel je vísze po chetvericze med Germjem plazech, kak y Pajdaffu szvojemu zapovedal je vchiniti, do vusneh Lojtrih szvojeh; y ovak zifsliszu obodva vu Dvorische.

Ovde Shiroko pochel je glèdeti Divji, kad je videl vu kak lepom Rèdu y Prikladnozti Dvor Obranitela nyegovoga je poztavlyen; ar tak kaj lepoga, josche nigdar, kaj je siv, nì videl. Chinilomûsze je ravno tak, kaksze chinilà danyzkomu Musu nasslemu, koj iz polyzke kolibe szvoje pervikrat vu lepu Palachu dojde.

Róbinzon pokàsemû po Znamenyih , vu kak velikoj on josche y vezda Zkerb- livozti , tak zásze kak y za nyega , pred kervolochnemi nyegovemi Domorodczi je poztavlyen , y dà mû razmeti , da on , ako nàto dojde , pripraven je , tia do zadnye kaplye Kervisze bràniti . Divji , koj razmel je Znaménya nyego- va , napravi hudobrazni Pogled , zmàs- se z-Baltum , koju josche vu Rukah der- sal je , nekulikokrat iz nad szebe , ober- nesze fserdito nagràfajuch proti Ztranke one , gde Nepriateli nyegovi biliszu , nye kakti na Majdan pozivluch : po vñzem ovom stimamisze pokàzati je ho- tel Gozponu szvojemu , da y nyemu , ako nàto dojde , na Hrabrenozti zfale- lo nebude . *Róbinzon* pohvàli Szerdche- nozt nyegovu , poda mû jeden Lùk y Kopje (ar takoyeh do vezda vre visse bil je zgotovil) vu Ruku , poztavigâ , kakti Ztràsnika , poleg jedne Luknye , koju on predi navlazt vu Ztenograji szvojoj oztavil je , y chez koju on leh- ko on Proztor , koj joß med Ztenogra- jum nyegovum , y med Lozum od nye- ga naztavlyenum bil je , videti je mo-

gel. On szàm pak poztavisze zevszum Oborusenoztjum szvojum, od Ztrani druge, gde takaj zpodobnu Luknyu bil je oztavil.

Vu ovom Nameztchènyu Komaj da jednu Vuru ztàliszu, zachuju njenkrat joss dobro daleko Halabuku y Krichanye vnogeh divjeh Rèchih. Ov Chasz obodva pripravesze k-Boju, y jen proti drugomu za vekssu Szerdchenozt szi dodati, pochnu z-Glavamiszi nakimàvati. Vsza Halabuka njenkrat zamùkne. Vezda. —

Julika. O ! Otecz, ja besìm akoszu doßli !

Tonchek. Pi ! gdo bi tak ztraßliva Baba biti mogel !

Petricza. Miruj szamo, Julika ! Róbinzonsze vre branil bude ; mene chiztonikaj ni Ztrah za nyega.

Julika. Nu , bûte videli, oniga zaizto vubiju !

Jankicza. Oh mùchi !

Otecz. Vezda y pak dozta blizu zachujesze Glàsz jednoga szamo Chloveka, koj tak ztrahovito nuter vu Lozu je krichal, da je po vszeh Järkeh Jeka zven-

zvenchala. Vre ztalisz u pripravni seztoki nassi Mejdanchie; vre vſzaki Luka ſzvojega dersal napetoga, da vu onoga kisze pervi pokafe Ztreliczu mogel bude zprusiti. Ochi nyihove kręſzileſzusze od Ognya feztokoga, y negenli-
vo vu onu Ztran Loze vuperte glèdele, od koje Glàſz ov k-nyim je dohajal. —

Ovde Otecz naienkrat preztane govoriti, a vſza Detcza Mùkom muchasse. — Ali y Otecz ne hotel da govari dalye. — Teda negda opitajugâ vſzi kakti z-jednemi Vuſtmi: zakaj jím dalye priповèdati neche? A Otecz pak odgovori:

“ Zato, da vam y pak Priliku dati morem Poselènya vaffa ztegnuti! Znam da vi vſzi vezda radi bi znati, kak je ta Boj, na kojegasze ovi tak feztoko pripràvlyali jeszu, dokonchalfze; y ja pripraven jeszem, ako tak hochete, nye-
ga vam povedati. Ali kaj? Ako vi do-
brovolno za denesz ztegnuti bisze hote-
li? Ako Znatiselnozt vaffu oblàdati, y
na zutra to prenezti bi mogli? Metem-
toga, zpùſcham vam na Volyu vaffu;
povechte: hochete? ali ne?

Hochemo ! Hochemo ! odgovorisse
vſzi, y tak bē Pripovèdanye na Ve-
cher zutraſſnyi preneſſeno.

Do toga pak Vremena doklamſzu k-
Vecherji iſſli, vſzaki zabavlyalsze je
z-nechim. Jedni pleliszu Koffare, drugi
Dreteszu ferkali. Jedni chehaliszu Per-
je; drugi Kukuruzuszu rusgyili : jedni
ovo, drugi ono hasznovito Delo chinili;
ter dojduchi ztopram Vecher prichme
Otecž vu szvojoj pretergnyenoj Pripo-
vezti, ovak dalye govoriti.

Róbinzon y ſerdcheni Zdrusbenik
nyegov, vu onom iztom, kak je sznoch-
ka oztavili jefzmo, junachkom y hra-
brenom Nameztchènyu ztaliszu, y cha-
kali tia doklam je Szuncze zapalo: y
kadbi czèlo ovo Vreme nikaj viſſe ne-
chuli bili, za ztanovito dersaliszu, da-
ſzu Divjaki, potlam kam bi dugo Vre-
mena zabztuny Pajdàſſe szvoje izkali bi-
li, od szvôga Zizkàvanya preziali, na-
zad vu Chune szvojeszi poszeli, y vu
Domovinuſze povernuli. Polosifſe anda
obodva Orusja szvoja dole, y *Róbin-
zon* od vſzega kaj imal je, pripravil je
Vecherju.

Kajti

Kajti ov Žpomenka vredni Dàn, koteri vu Pripetchenyu *Róbinzonovom* med oztalemi nàjbolyesze razluchùje, ravno Pétek bil je: tak odluchil je oszlobodyenomu Divjaku szvojemu Pri-dovek takov dati, y zato zvàlgâ je *Pètkom*.

Vezda ztopram dobil je *Róbinzon*. Vremena nyega jedno malo bolye premisslyàvati. *Pétek* (ar ovak y mi ga od vezda zvali budemo) bil je mlàd y dobroga Sztrùka Chlovek, ztar okolu dvajszet Lètt. Kòsa nyegova bila je szivocherna y szvetla; Làszi cherni, nego ne kratki, niti rudazti, kakti Harapzki, nego jedno malo podugovati; Nòsz kratek, nego ne ferlyazt; Vùztnicze male, Zubi beli kakti Alabazter. Vu obodveh Vùheh noszil je vnogo obesseneh vszakojachkeh Chachkov, Oftrig, y Pèr, z-kojemi sze je jako nànye dersal. Vu oztalom pak bil je gol od Pete do Glave.

Jedna z-med oszebujnem *Róbinzonovem* Krèpoztih bila je Szrameslyivozt. Zato akoprem nezgovòrno gladen bi bil, nistarmenyе vendar, predi nego bi
vè-

vecherjat iffel, vzelszi je Vremena, jeden iz ztare Kose za Ztanàra szvojega Zàztor napraviti, kojega on z-Dretum okol szebe zvèzati je moral. Zatem dà mû Znamènye, dabifzi poleg nyega szeszti hotel, y z-nyim zkupa vecherjati. Pétek iffel je zevszum, kojum je mogel Poniznozti y Zahvalnozti Chednoztjum, pokleknul pred nyega dole, Glavu szvoju na Zemlyu polosil, y ravno tak, kak y predi, poztavil Nogu Obranitela szvojega, na szvoj Zàvratek.

Róbinzon, kojega Szerdcze, Preobilnozt Radozti nad tak dugoselnem Tovarufsem y Priatelem komaj prefzechje moglo, rajsse bil bigà med Ruke szvoje objel, nyega gerlil, y pod szladkem Lyubomilenyem nyemu Szerdcze szvoje odperl, kak tak ztavnogasze kàzal. Ali poklamkam bi premiszlil, da za veksfu nyegovu Szegurnozt bude, ako on novoga Goztchenika szvojega, kojega Szerdcze pravo josche nepozna, jedno malo kakti na Vùzde dersal bude, zato Ponisenozt nyegovu, koju proti nyemu je kazal, prijemal je, kakti za jedno szebi od nyega mòrano Dugovànye, ter

za

za jedno Vreme Králya z-nyim igral.
 Dà mû anda po Znamenyih y szvojem
 Dersenyu razmeti, da on zadnich nye-
 ga pod szvoju Obrambu vzel y prijel je,
 ali szamo pod Pogodbum jedne ostre Po-
 kornozti: da vszigdar pripraven bude
 vchiniti ali oztaviti ona, koja on, Go-
 zpon y Kraly nyegov, poleg Kralyev-
 zke szvoje Mûdrozti, zapovedal, ali
 prepovedal bude vchiniti. Metemtoga
 doklam bi mû vsza ova po Znamenyih
 onak kak znal je, bil raztolmachùval,
 izgovoril je Rèch *Raczike*, koja nye-
 mu szrechno nekak na Pamet dofsla bi-
 la je, y z-kojum divji Amerikanczi nàj-
 vekse szvoje Poglavaré navadniszu na-
 zivati.

Visse po Rèchi ovoj, kak po vszeh
 drugeh Znamenyih razmel je Petek Mi-
 szel Gozpona szvojega; ter kak jako on
 ztem zadovolyenje, pokàzal je z-ovem,
 da on Rèch ovu *Raczike* vech kak
 dvajsetkrat nàglasz je zpregovoril, na
Róbinzona vszakiput kàzal, y pred
 nyega dole poklekal. Dapache, za po-
 kàzati, da on dobro razme, kaj kra-
 lyevzka Oblazt rechi hoche, vzel je
 Kopje,

Kopie, nye vu Ruke Gozpona szvojega podal, oftru Ztran nyegovu vu Persza szvoja vuperl, ztem znamenujuchi, da on z-Kervjum y Sivlènyem nyegovem vñsigdar szlobodno ima zapovèdati. Na koja *Róbinzon* gizdavo prusimû Rúku, na Znamènye kràlyevzke szvoje Obrambe; zapovèmû josche jenkrat, doleszi szezti, y z-nyim zkupa vecherjati. *Petek* poszluhne; y szedeszi na golu Zemlyu k-Nogam *Róbinzonovem*, koj metemtoga na jednom ve po szebi napravlyenom *Travoszedischu* (b) sze-del je.

Glejte, Detcza, na ov, ali ovomu zpodoben Nàchin zspocheliszusze negda pervi Kràlyi na Zemlye. Biliszu Lyùdi, koteriszu vu Mùdrozti, Hràbreno-zti, y Telajàkozti druge nadlàdali. Zato dohadyaliszu ovi k-nyim, ali Tolnàcha izkati, ali prosziti, dabi je proti divjem Zverinam, kojeh z-Pochetka vnogo bilo je, y proti hman Lyùdem braniti y chuvati hoteli. — Za ovo pak za-

(b) Grasbank.

zavesuvalisze nyim potlam vu vsezem pokorni biti, nyim od vsezeh Chredov y Sìtka szvojega vsezako Letto kaj dàvati, da tak szàmi zàsze delati nikaj nebudu primorani, nego szamo Zkerb y Pazku zverhu verneh szvojeh Podlosnikov noziti. Ovo vsezakolettne Dàvanye, koje Podlosniki Kralyu vchiniti obechali jeszu, zovesze *Harach*, ili ti vsezakolettna *Dàcha*, *Stibra*. Ovak zapòchelasze je kralyevzka Oblazt; ovak Dùsnozt Pokornozti y Pódlosnichtva proti jednomu ali vech Lyudih, pod kojeh Obrambu povdalise jeszmo.

Róbinzon anda bil je zaizto pravi Kraly vezda, szamo da Kralyevina nye-gova nésze na vech, kak szamo na jednoga Podlosnika, nekuliko Lamazih, y jednu Papigu prufala. Metemtoga Nyih Velichanztvo y Szvetlozti doztojalisze tak daleko k-szvojemu Podlosniku poniziti, kak daleko Nyim Nyihova Chàzt y Viszokozt je dopuztila.

Po dokonchanoj Vecherji doztojaliszu Nyih Szvetlozti miloztivno odrèdit, gde gdo zpal bnde. Za dobro vendar nahàjaliszu, da Podlosnik Nyihov —

koj

koj zkupa takaj pervi Nyihov *Velikodvorjanik* y *Komornik*, *Nàdchelnik* y Nyihova *Vojzka*, Nyihov *Velikovechnik*, *Nadkomornik* y Porkulàb bil je, josche za vezda, nebude z-nyimi vu jednoj Palachi, nego vu Pivniczi Nyihovoj Ztana dobiti mogel; ar chizto nezpametno bi bilo jednomu Novàku, koga jasche Vernozt pravo nepoznaju, Sivlènye y szvoj iz Palache zkrovni Put zauffati. *Pètek* anda dobil je Nàredbu, nesto szena vu Pevniczu odnezti, y Poztelyszi napraviti: Nyih pako Szvetlozti za vekfse Szegurnozti radi, pobralisz su szami vize Orusje, y vu szvoju Zpalniczu odneszli.

Zatem, neszusze szramuvali Nyih Szvetlozti pred Ochmi czèloga Kralyeztva szvojega Peldu Ponifenozi y Pokornozti pokazati. Zaizto chudili bisze, niti meni veruvati nebi hoteli, da ovo, kaj ja vezda vam povèdal budem, vu izteh Knyigah Kralyuvanya nyegovinga, koje nyega tak glaszovitoga je vchinilo, z-odpertemi Rèchmi nebi bilo napisano. Bili mogli veruvati: *Ròbinzon*, *Szamolàdavecz*, y nájszlobodnessi Kraly

Kraly vſzega Medymorja , Gozpon Sivlenya y Szmerti vſzeh Podlosnikov szvojeh , obverssával je pred Ochmi Petka szvojega Dusnozt jedne Majericze , y podoil z-iztum szvojum kralyevzkum Rukum , vſže Lámaze , kojeszubile vu Dvorischu ; da tak szvojemu Velikodvorjaniku , kojega od szeh Dob na Chàzt ovu izvissiti bil ie nakanil , pokáse , kak on szvoju Chazt obverssávati bude moral.

Pétekjosche y vezda znal ni , kaj to , kaj Gozpona szvojega videl je chiniti , bi vu szebi znamenuvati moglo ; ar tak on , kak y takaj Domorodczi nyegovi , z-szlabem szvojem Rázumom na tû Mifsel joſs neszu doſſli , dabi Mleko mafſeche , tak zdrava , y hasznovita Hrana , biti moglo . Nigdar anda joſs Mléka nekuffajuchi , nezgovorno zachudilſze je nad vugodnum Szlaztjum nyegovum , kadbi mû gâ Róbinzon pervi krat bil dal pokuſſati .

Zatem pako , potlam kam bi obodva chez czel Dèn vnogo Truda podneszli bili , selyeliszu poztavitisze vu Pochinek . Róbinzon zapove Pétku pojti vu Pivni-Kamp . Rób . II . Dél . E czu ,

czu, on pak szám odide vu Duplye szvoje. Ali vendar predi, nego bi v-Poztely poztavilsze bil, ne pozabil zahváli Bogu, koj vsze Pogibeli Dnèva denessnyega od nyega tak szrechno odver-nul, y jednoga Pri pomochnika daruvati mû doztojal je.

VECHERSZEDEM-

N A J Z T I.

Jankicza.

Nu, ja nezgovorno felyim znati, kaj vsze Róbinzon z-szvojem Pétkom vezda pochel bude!

Josek. O vezda vnogo više bu mogel kaj vchiniti, kak predi, doklam je szám bil!

Otecž. Z Vremenom vsze bolye zpoznati hochete Detcza, kak veliku Ha-szen *Društvo Chloveku* doprináša, y kak nezgovorno hvaliti moramo Bogu,
da

da vu nasz Selyu na Zdrusenozt y Priatelzvvo, tak gluboko je zaszadil.

Pervo, kai dojduche Jutro *Róbinzon* z-szvojem *Pétkom* odluchil je vchiniti, bilo je, poti *najpredi* k-Meztu onomu, gde vchera Divji nechlovechno szvoje Goztchénye dersali jeszu. Tamo iduchi, dossliszu do Mezta, gde dva oni, koje *Róbinzon* vchera vubil je, zakopani lesaliszu. *Pétek* pokáse Mezto Gozponu szvojemu, y po Znaményih dà mû razmeti, kak on veliku Selyu ima obodvan izkopati, y z-nyimisze jedno malo pogoztiti. Ali *Róbinzon* pogledagâ z-Obrazom punem lyute Hudovólynozti, zdigne Kopje szvoje, nyemu szerdito-sze nagrafajuch, dagâ on Chafz prebode, vu kojem on chlovechanzko Meszo od vezda podztupilsze bude visse jezti. *Pétek* razmel je Proffnyu nyegovu, y ponizno povdalsze Volyi Gozpona szvojega, akoprem preszéchi nikak nébi bil mogel, zakaj on ovo, vu kojem on nikaj tak zloga nenahája, nyemu prepovéda.

Vezda vre biliszu pri Meztu, gde vchera Ogeny je gorel. Boše kakov Pogled! Ovde lesaleszu Kozti razhitane,

onde napol oglodani Falati Tela Chlovechanskoga ; a Zemlya na vsze Kraje z-Kervium pokervarjena ! *Róbinzon* moral je szvoj Obraz odvernuti. Metemtoga zapovedal je *Pétku* vsza ova na Kúp znosziti, jednu Jamu izkopati , y Domorodczev nyegoveh velike Neschlovezchnozti túsne Oztanke vu Zemlyu zakopati. *Pétek* poszluhnul je.

Doklam *Pétek* ova zagernyal je, dotlam razkápal je *Róbinzon* marlyivo po Pepelu, nebili gde koju Izkriczu Ognya náffel. Ar potlamkam nyemu Bóg *Pajdassa* dal je, tak nikaj tak jako felyelfzi ni, kak — Ognya. Ali zahman ! Ogeny vre bil je vesz pogasznul ! Pun Turboznti, z-prignyenum Glávum ztal je na Meztu, ter saloztno mertev Pepel premifslyával. *Pétek*, koj nyega vre dober Chasz gledel je, napravi nekoja nerazumliviva Znaménya, ztergne Báltu iza Pásza Gozpónovoga, odleti kakti Veter vu Lozu , y *Róbinzona* , koj nyegovo Nakányenye ni razmel, oztavi szamoga na Meztu.

„ Kai je to ? „ miszliszi , y pochine vesz oszupnyen za nyim gledeti. „ Kaj mē

mē oztavil bude? Menisze zneveril? za Báltu moju me robil? Jeli morebiti bude tak nemiloztiven, da Dvora mojegasze zadobaviti, mene z-Szillum od nyega odbiti, ter kervolochnem Domorodczem szvojem izdati je nakanil? y od Szerditoti, nad nigdar nechujenum Nezahvalnoztjum vusgan, vzeme Kopje szvoje, poderchi za Nevernikom, da mū kaj berse cherno nyegovo Nakányenyе izpuniti preprechi.

Kadbi ovak vesz szerdit nekuliko Púta potekel bil, nut zapazi najenkrat Pétkę vu najvekslem Zkoku proti szebi derchati. *Róbinzon* vesz oszupnyen ztane, y na szvoje veliko Chudo vidi, kak sti-máni nyegov Izdajnik, punu Shaku szuhe Trave, iz koje Dim kázalsze je, vu Vissak dersechi, proti nyemu noszi. Vezda vusgesze z-Plamnom: Pétek poztaviju dole, priverse joſs viſſe szuhe Szlamę, doneſze berzo Drevja y Shibarja, ter vu malom Chaszu nalosi dobro velik Ogeny. Vezda ztopram domiszlilsze je *Róbinzon*, zakaj Pétek tak naglo od nyega odissel je: Od Veszélyà, da Ognya vidi, zpozabisze iz Czeszarztya szvojega,

pochne kakti Bedak zkákati, Pétká szvojega objimati, nyega gerliti, kussuvati, y vu Szerdцу jezero krat za Oprozchenye, da tak szumliv proti nyemu bil ie, prosziti.

Miskecz. Ali gde je Pétek ta Ogeny dobiti mogel?

Otecž. Odissel je z-Báltum vu Shumu, odízekel dva dobro szuha Dreva, koja tak duo jedno vuz drugo je szmiczal, doklamszusze vušgala. Zatem hitro zamotal je obodva Dreva vu szúhu Szlamu, y kaj najbolye mogel je, derchal je k-Róbinzonu. Pod hitrem pako Derchanyem vušgalosze je Szeno z-Plamnom.

Priatel R ** Ovdemisze nass Priatel Róbinzon y pak nedopada.

Jankicza. Zakaj ne?

Priatel R ** Kaiti nikavoga Znaménya od Nevere Pétkove neimajuchi, takvu proti nyemu Szumnyu podignuti je mogel. Pi! gdobi tak szumliv bil!

Jankicza. Vendar pak bisze moglo bilo pripetiti, da ono, zakaj bojalsze je, bi Iztina bila; y zato moralsze je chuvati od nyega!

Pri-

Priatel R * * Morass mē dobro razmeti, Jankicza! Da *Róbinzon* miszlil je, damūsze *Pétek* lehko zneveriti more, to mū za Zlo nejemlyem; kakti nit ovo, da on za nyim odpravilize, y — akoli zaizto *Pétek* takovo Namenénye imal je — nyemu Nakanyenye nyegovo preprechiti je hotel; ar pri Chloveku josche nepoznanomu, ovakovu *Opažnozt* imal je vſzigdar potrebnu. Ali, ovo mū ja za Zlo jemlyem, da on ovu szvoju *Szumlivozt*, taki za pravu Iztinu dersal je, da od Szerdczozmutnyesze obladati, ter vusgan od Szerditozti, niti jenkrat pomiszliti ne hotel, da *Pétek* more bit je nekiven. — Ne, Dragi moj! tak daleko *Szumlivozt* nassa, proti Chloveku, od kojega josche pravo neznamo jeli takov, ali ne; nigdar prusitisze neszme. *Vu dvojmbeneh Pripečhènyih dusnizmo od drugeh, vſzigdar Dobro, a nigdar Zlo szúditi.*

Otecž. Jedna Naredba, kojuſzī dobro zapametiti, y poleg kojesze vſzigdar ravnati imate Detcza!

Róbinzon nafs, kak vre rekelszem, bil je vesz zvun szebe od Veszelya, kad

je videl, da Szumlyivozt nyegova je poterta, y on Ognya, kojegafzi tak dugo selyel je, y pak jenkratsze je zadobavil. Dugo, dozta dugo Vremena pászel je Ochi szvoje po nyegovom Plamnu, y neszega mogel zadozta naglèdeti. Teda negda vzeme jeden sivi O-gorek, y prederchi z-Pétkom zkupa k-Domu szvojemu.

Ovde nalosi vu Kuhinyi kaj najberse Ogeny veliki, poztavi nekuliko Krumpira vu Perhavku, y odleti kakti Veter vu Mezto, gde Lamaze nyegove bileszu, za jednu Mladu donezti. Ovu zakolye takì, osznási lepo, y opere, odreše jednu Chetert, y natekne na Ráseny. Pétek moral je Pechenku obrachati.

Metemtoga doklam Pétek ovu szvoju Szlusbu chinil je, odrezal je Róbinzon pri Perszah Falat drugi, opralga chizto, y poztavil vu Lonecz. Zatem obélil je nekuliko Krumpira, zemlel med dvemi Kameni Shaku Kukuruze, poztavil obo-dvoje k-Mészü vu Lonecz, dolejal Vode kuliko potrebno bilo je, dobro naszolil, y priztavil k-Ognyu.

Julika. O ja znam kajszi je hotel pri-praviti! — *Juhu!* *Otecž.*

Otecž. Zgodilaszi; — jednu Jeztvinu koje on ofzem najtomenye Lètt vre ni pokussal. Miszlitiszi anda morete, kak velike Zkomine ná nyu szu mû issle!

Pétek gledel je vsza ova z-Shirokemi Ochmi, ar preszéchi nikak ni mogel, k-chemu bisze vsza ova pripravlyala. Od Kùhanya nigdar chul ni nikaj, niti videl vu szvojem Sivlenyu; y zato znati takaj pod nikakov Náchin ni mogel, kaj bu Voda vu Lonczu pri Ognyu delala. Kadbi anda Róbinzon po Poszlu szamo za jeden Chasz vu Duplye szvoje bil odissel, y Voda izatoga Vremena vu Lonczu kipeti bila pochela, pochne Pétek chuditisze, ar, kaj bi Vodu vu Lonczu naienkrat genulo, znati ni mogel. Kad bi pak zevszema bilasze nadignula, ter iz Loncza na vsze Kraje vankipeti pochela, dojdemu tâ bedazta miszel na Pamet, da morebiti je vu Lonczu sivá Ztvar kakova, koja ovu Vodu van zrivati bi rada: za preprechiti anda, da ova Zver vszu Vodu iz Loncza nebi ztirala, hitro poszese z-Rukum vu Lonecz, hotejuchi jù vloviti. Ali ov Chasz tak ztraffno pochel je krichati, dafzu

dafzu vſze Ztène od Pechine zvěnchale.

Ztràh y Ztizka pograbilaszu tuſnoga *Róbinzona*; ar na ov tak ztrahoviti Krich, nikaj drugo miszlitifzi ni mogel, kak daszu Divji doſſli, y *Pétka* vre pogabili. Ztràh y Szvojlyubnozt dávalaszu mû Misſlénje chez otajni Put ſzvoj pobechi, y ovak Sivlénje Izvoje obchuvati. Ali on k-Namisſlénju ovomu pri-volyiti né hotel, ar za ſzramotu dersalſije novoga ſzvojega Ztanára y Priate-la, számoga vu Kaffe oztaviti. Prez vſzakoga anda nadalye Premiſslávanya, zkochi van iz Duplya, pripraven za novo y pak *Pétka* ſzvojega Oſzlobodyènye, vſzaku Pogibel, iztu Szmert pod-nezti.

Priatel R** Tako ! Vezda dopadſze meni Priatel Robinzon !

Otecž. Zkochi anda van iz Duplya, y z-Baltum vu Ruke: Ali — kak zachudilſze je, kad je videl, da Pétek ſzam ſzamehni, z-neóbichnem Telazvijanyem po Dvorischu je zkakal, ter kak dabi Pamet bil zgubil, vſze zajedno krichech potanczuval. Dugo gledelgå je *Róbinzon*,

zon, neznajuchi kaj biszi od nyega misliti mogel? Teda negda po Znaményih, koja mû *Pèteck* kazal je, najzadnich znafsel je, da vſza ta Neszrecha vu tom szamo ztoji, daszi je on jedno malo Rùku bil offuril. Vnogo zaizto Poſzla imal je *Róbinzon* predi, nego bi gâ bil vmirovil.

Da pak razmeti morete (kaj *Róbinzon* potlam chez Letto Dnî ztopram, kad vre *Pèteck* z-nyim znalfze je zpomnati, je zeznal) zakaj on za tak malo Dugoványe tuliki Krich, y Halabuku po Dvorischu neobichno zkáchuch chinil je, tak povedati moram vam predi, kaj priprozti y vu Mladozti szvojoj nepodvuchen Lyudi návadniszu misliti, kada jím kaj takvogasze pripeti, od chesza oni, ali Zroke prerazmeti, ali preszéchi nemogu.

Ovi ſiromaſki y priprozti Lyudi vſzigidar ſtimaju, da nevidlyivo kakovo Bitje, iliti Dùh, Zrok biti mora onoga, kaj oni z-tùpem szvojem Rázumom preszéchi nemogu; ſtimaju, y za tverdno takaj veruju, da Dùh takov, na Zapoved Čhloveka, kojemusze z-Szlusbenich-

tvom

vom zavezal je, takove Chine pozta vlyya. Chloveka pako takovoga, kojemu Gozpodúvanye zverhu jednoga, ali vech takoveh Dúhov pripissuju, imenuju *Czopernika*, ali ako je Sena, *Czoperniczu*.

Ako na Priliku kojemu sziomaskomu priproznomu Mísu Kony, ali Krava na naglom zbetesa, y on Zroka ovomu Betegu dati nezna, tak on Chasz miszliszi, da vu Szelu mora biti kakov *Czopernik*, ali *Czopernicza*, koja Konya, ali Kravu nyegovu je *oczoprala*, to jezt z-Pomochjum nevidlyivoga Dúha hmànyega, betesnu vchinila.

Julika. Ah da, to je y Janna nassa rekla vetomadne, kad jôj je Krava najenkrat tak malo Mléka davala!

Otecž. Zkerbisze, draga Julika, da jôj Bedaztochu ovu iz Glave vun ztrias, zutra, kad jôj kuhati budeſſ pomagala. —

Ako anda priprozti ovi Lyudi na ova kova Baboverzta vnogo dersiju, tak najdusze zvekſinum y nekoji Prefriganczi, y Shegavi Vkanlyivczi, koji ovu Bedaztóchu nyihovu na Haszen szvoju obernuti, y Peneze od nyih zmàmiti ter.

terfzijusze. Prefriganecz takov on Chasz potverdiyejosche vu Bedaztochi nyihovo; y z-szvojem mudrem Oblichajom (kojega takov vſzigdar znászi napraviti) zna rechi, da zevszema pravo stimaju, — y da Sivinche za Iztinu je *oczoprano*. — Ali metemtoga vendar, ako mû oni kaj zato platiti hote, da on je vu Ztalissu nazad Sivinche odczoprat, y Czopernika, ali Dùha hmànyega od Mars-feta takovoga pretirati. — Nàto Bajavec (Zaklinyavczi takaj imenujusze) prichme taki vſzakojake szmèssne Shatrie, y Bajanya zverhu Sivincheta delati. Ako anda pripetisze, da Marſſe kak ozdravi, taksze za priszise, da zaizto bilo je oczoprano, y da on nye szrechno odczopal je. Akoli pak Marſſe pogine, tak ztotinu Izprichàvany' napervo zna donezti, y priprozte Bedake vputiti, zakaj Bajanya nyegova Marſſetu nikaj nészu pomogla.

Zkem pako bedazteji Lyùdi jeszu, ztem szu vnogo bolye ovakovem Baboverzvam podverseni: y záto szàmi lehko mifzlitfszi morete, kak vnogoveksfa josche ovem zpodobna Baboverzvta,

med

med Divjemi y nevlyudnemi Nàrodi biti moraju. Vsze, kaj goder oni z-temneñm szvojem Ràzumom preszechchi nemo-reju, vsze to pripissúju Dùhu hmányemu; y to bilo je vu tom iztom Pri-petchenyu, vu kojem naß Pètek vezda nahájalsze je.

Nigdar on josche videl, niti chul ni, dasze Voda pri Ognyu more zvrúchiti; nigdar josche chutil, kak jako pechi more, akosze gola Rúka vu kipúchu Vodu poztavi; y zato preszéchi nikak ni mogel, odkud ona tak jaka Bòl, koju on na Ruki szvojoj, berselijû vu Lonecz vteknul ie, je pochutil, dohàja. Zatverdno anda, y iztinzko stimal je, da to ni prez Vràga, y zato Gozpona szvojega, *Róbinzon* najmre, dersal je za *Czopernika*.

Na ovo anda pripravni vſzigdar budete, Detcza; — Znam da vu Sivlènyu vasssem vnoga vamsze pripetila budu, kojeh pràvoga Zroka vi nigdar nájti mogli nebûte. Vechkrat videli budete Perztotlapcze, y druge Chárvacze, koji chudnovita Dugoványa delali budeju: kakti na Priliku, davamsze videlo bude, kak-

kaksze Pticza na Miſſa preoberne, kak Pticzu, kojoj predi Glavu odrezal je, y pak nazad sivu napravi; kak iz Kokoffi Muhu, iz Muhe Karvana, iz Karvana Gerliczu, y ovem zpodobna vkratkom Chaszu vechkrat preztvori, ter to z-takvum Zpretnoztjum, da, akoprem vi, neznam kak marlyivo na Ruke, y Perzte nyegove pazili budete, toga vendar, kak on to dela, zpaziti nebute mogli. Ako vam anda vu takovoj Priliki Miszel ova bi doſsla, *da to ni prez Vrāga: da to prez Czoprie biti nemore:* tak zmifzlitesze ſzamo na Pētka nafsega, ter iztinzko verujte, dasze ravnio tak z-vami, kak y z-nyim, pripetcha; najmre da vi iz Neznanozti vaffe Dugovanya za zverhunárvzka dersite, koja vu ſzebi vendar zevszema nárvzkim Náchinom bivaju. Vaszjosche bolye na ovakova pripraviti, z-pervum, koju imal budem Prilikum, hochuvam nekoje z-med ovakveh Shatrih raztolmachiti, y vam kaksze delaju, pokázati, da tak iz nyih na druge ſzuditi bute mogli.

Vnogo Trùda, kak rekelszem, ztalo je *Róbinzon*, doklam je tusnoga *Pétku* vmirovil, y Pechenku dalye obrachati nagovoril. Szelszi je *Peteck* y pak, ter pochel Pechenku obrachati; ali na Lonecz, y na Gozpona szvojega, kojega za jedno zverhuchlovechanzko Bitje je dersal, pogledaval je vechkrat plaho, y z-Ztrahom velikem. Kaj nyega pak na ovo tak bedazto Misslénye je genu-
lo, bil je beli Obraz, y dug a Brada *Róbinzonova*, koja nyega zevszema drugem, kak *Peteck*, y oztali nyegovi cher-nokosni, y Golobradi Domorodczi bili-szu, Chlovekom jeszu chinila.

Miskecz. Kaj Divji, kojiszu vu Amerike, nemaju Brade?

Otec. Némaju! zpervincze zkoro vszi za Iztinu dersali jeszu, da Muskem Glavam vu Amerike od Narave Bráde neraztu; vezda pak, govore nekoji, da zato iê nemaju, kajtiszi, kakberse y ku-liko Dlake poráztu, nye vanzpukati ná-vadniszu. —

Jùha, Krumpir, y Pechenka bilaszu vre gotova; y kajti Slicz imali nészu, raztochil je *Róbinzon* Juhu vu druge dvá

dva menyse Loncze, da ju tak iz nyih sferkati budu mogli. Ali Petka pod nijeden Náchin né bilo mochi nagovoriti, dabi on jeden Lonecz vzel bil, y iz nyega Júhu piti hotel, ar Júhu dersal je za Nápitek Czoperzki; y kadbi videl, da Róbinzon Loncza k-Vuztam pri-neszel je, ter iz nyega zaizto piti pochel. Pechenka pak y Krumpir, odhajalaszu mû vitesko!

Kak Hrána topleh y okreplujucheh Jeztvin Róbinzona razveszelila je, komajszti miszlti morete. Od Veszelya pozabil je na vsze do vezda podneffene tusneh Létt Neprilichnozti; pozabil, da je vu szvojem Medymorju, ter stimal, da je vu Szredine Europe. Ovak zna Providnozt Bosanzka, nam za Dobronasse vechkrat zavdane, Rane Szerdcza nassega, kojeh Bòl y Velikòchu za nezvrachlivu szudili jeszmo, z-Balzamom nenádejane Radozti v-jednom Hípu vechkrat zvrachiti! — Da pak Róbinzon vu Vsivanyu Darov oveh, takaj y iz Nadelitela nyihovoga, z-Lyubavjum, y Zahvalnoztjum zpomenulsze je, toga vam ovde ne potrebno povedati.

Kamp. Rób. II. Dél. F Po

Po dokonchanom Obedu, szedeszi vu
szvoj Miszlokut, za szrechnu Ztaliſſa
szvojega Premembu jedno malo bolye
premiszlti. — Vsze zadobilo je drugu,
vnogo povolynessu Szliku, y Zpodobu. —
Sivlenye nyegovo vre ni tak szamochno
bilo: imal je Pajdàſſa, z-kojem on Izti-
na je, josche vezda govoriti ni mogel,
nego vendor, kojega Pajdastvo nyemu
na Radozt, y Pomoch bilo je; imal je
y pak Ognya, ter za Sivlènye szvoje
zdersavati zdrave, y hafznovite Hráne
vu Obilnozti. “ Kaj tē anda, miszlil-
fzi je, vezda viſſe préchiti more, ve-
ſzelo, y prez Zkerbi ſiveti? — Vsivaj-
fze anda Dàra Bosjega, pi, jech, kaj naj-
bolſſega imass vu Sivini, y Szàdu Zemlye
tvoje, (ar Preobilnozt vu vſzem imass,)
ter jeduch, y pijuch, nadomeztiszi vu Mi-
ru ſivúchi vſza ona, koja do vezda vu
tulikeh zkerbliveh Létih ztradjal jeszi!
Tvoj Pétek namezto tebe naj poszluje,
on je jak y mlad, y da tvoj Szluga bu-
de, toſzi zaszluſil. „ Ovde vuztal je
z-Miſſlènyem, ar drugo vnogo vekſſe
Vrednozti doſſlomu je na Pamet.

“ Kak

“ Kak pak onda? miszliſzi, ako vſza
tvoja vezdaffnya ſzrecha njenkratsze
prehit? Ako Pétek zbetesa? Ako vum-
re? Ako Ogeny znovich pogaszne? „
Merzli pri ovom Misſlényu Chàmiszugâ
presſli!

“ Kaj? mifzli dalye, akosze ti po
mehkom y povolynom Sivlenyu tak od-
vuchis, datisze potlam tesko videlo bu-
de nazad vu Oſtròchu, y Siromaſtvo Si-
vlènya tvojega povernuti? Akosze zai-
zto povernuti priszilyen budeſſ? „ Zdeh-
ne milo. —

Y pak miszli dalye: “ Komu navla-
ztito zahvàliti imafs, dasze z-Pomochjum
Bosjum vnogeh Faling, y Zlocheztoch,
koje predi imalszi, oztavil jeszi? Neli
tvojemu marlyivomu, y mertuchlivomu,
kojega do vezda chiniti moralszi,
Sivlènya Nàchinu? A vezda pak radbi
v-Manguvànyu y Lenozti gnijuch, Zdra-
vje Tèla y Dùſſe, koje tebi po Mer-
tuchlivozti y Poszlenozti prezkerbel je-
ſzi, tak ſzramotno pogubiti? Oſzlobodi
Boſe! „ reche, zkochisze gore, y poch-
ne po Dvorischu ſzvojem zamifslyen shi-
roko koraczati. Pétek izatoga Jeztvi-

ne, koje od Obeda oztale jeszu, odnesze v-Pivniczu, y na Zapoved Róbinzonovu ifsel je Lámaže doiti.

Róbinzon vu szvojem Premísslávanyu ifsel je dalye, y pochel znovich miszlti, ovako: Ako ti ovak prez Poszla, y raszipno sivel budeſs, kak du go bude terpelo, dasze iz podneſſeneh Nevoly, y Otchinzke Pomochi, koju tebi Bòg tvoj do vezda dàval je, ne zpozabiss? kak berzo gizdav, nepokoren, bogozabliv poztanefs? ztrahovito! ztrahovito! “ Izkrikne, hitisze na Kolena, y Boga, dabiga od ovak nezahvalne Miszli obchuval, milo pochne proſziti. ”

Ovak oztal je jofche nekuliko Vremena razmíslavajuchisze, y najzadnich vu Szerdczu szvojem ovakva Odluchenyia napravil.

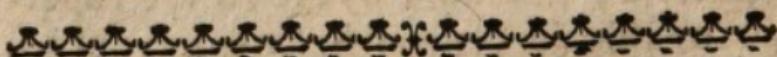
“ Vſivalszi budem, reche, Bosanzkeh eveh Dàrov, ali vſigdar z-Mertuchlivoztjum. Y od vezda, akoprem vu Obilnozti vſzega imam, budu negda ter negda priprozte Ježtvine Hràna moja. Moje Poszle budem ravno tak, kak y do vezda, akoprem morebiti tak potrebni

trebni mi nebudu, marlyivo obverssàval. Vszigdar jedenkrat vu Tijednu, y to naj bude vszaki nedelyni Vecher, budem ob nekúhaneh, kak y do vezda Jeztvinah sivel; budem vszakoga Meszecza zadnyi Den, ravno tak, kak y preseztta mojega ovde Ztanuványa Letta, vu Szamòchi zprevodil, y onda bu de Pétek vszigdar jeden Dèn y Nòch, vane na Imànyu mojem oztati moral.

Ovak kadbi vu Szerdczu szvojem bil odluchil, pochutil je Nebezku onu Ob radoschu, koja Duha nasfega za veksum Zverssenoztjum Terfzenye vszigdar zna zprevadyati. Obraz nyegov bil je veszeleßi, Szerdcze nyegovo vre naper vo chutilo je blasena Szlédenya dobro volyne ove Aldovnozti, y tuklo je ostreje; z-Rechjum, nezgovorno dobro chutilszi je pri Szerdczu! Ali vre dobro znana bila mü je Neztalnozt Szerdcza chlovechanzkoga, takaj Szerdcza szvo jega, y videl je napervo, kak lehko bisze pripetilo, da on iz oveh szvojeh Obechànyih zevszema lehko bisze mogel zpozàbiti. Zato szudil je, da mü nebu skodilo, akoszi gde kakovo Zna-

ménye napravi, na koje vechkrat pogledajuch, iz Obechànya szvojega bise zpoménul. Vzeme anda Baltu szvoju, y zverhu Vràt Duplya szvojega za szèche ove Rechi: *Poszlenožt, y Mertuchlivožt.*

Anda, Detcza, do zutra dajem vam Vremena, da pravo razmisiliti budete mogli vsze Okoluztojnozti vezdassnyega Sivlènya *Róbinzonovoga*, y pravo preszuditi, jeli morebiti vu nyih kaj najdete takovoga, kaj bi za Pobòlssanye vasse chiniti morali. Kad y pak zkupa dojdemo, povéztemi Misslènya vassa, kak y ja vam moja povedal budem.

VECHER OSZEM- NAJZTI.

Drugi Dèn bilo je takvo Privuhàvanye, y Priszeptànye med Detczum náztalo, da vszaki ki nye videl je, szuditì je moral, da nekaj oszebjunoga med szobom imati moraju. Metemtoga vendar

dar, kaj imaju, znati nésze moglo pre-
di, doklam ni dossla Vúra, vu kojoj
Otecž od *Róbinzona* dalye pripoveda-
ti bil bi pochel.

Otecž. Nu, kaj je, kaj je?

*Vsz. Jednu Prossnyu! dragi Otecz,
jednu Prossnyu!*

Otecž. Pak kakovu to?

Vfzi najenkrat. O ja bi hotel — •
ja bi rad — o y ja —

Otecž. Pszt! — Polehko! — Ako vſzi najenkrat govorili budete, nit Rechi razmel nebudem! Govori jen za drugem. Josef ti prichmi!

Josek. Ja, Miskecz, y Jankicza pro-
szili bi, dabi nam dopuztcheno bilo zu-
tra od Obedasze zdersati.

Petricza. Ja pako, Tonchek, y Ju-
lika bi proszili, dabi zutra pri Predo-
bedju szamo jeden Délek szuhoga Kru-
ha, a pri Vecherje pak chizto nikaj ne-
jeli.

Otecž. A zakaj to?

Jankicza. Radi bisze privuchiti, nasz
szàme oblàdati.

*Miskecz. Y privuchiti, jedno malo
Glàda terpeti, da tak, akobi kada gla-*

duvati morali, Glàd namsze tak nepri-
lichen videl nebi.

Petricza. Tak; y josche bi profzili,
dabi nam dopuztcheno bilo, zutra Ve-
cher zpát nepojti, nego czèlu Nòch szlo-
bodno zkoznuvati.

Otecž. Zakaj pak to?

Petricza. Kajti y tosze jenkrat pripe-
titi more, da bùmo morali zkoznuvati,
da namsze onda tak tesko videlo nebude.

Otecž. Radujemsze draga Detcza, da
szami zpoznajete, kak potrebno Chlove-
ku je negda ter negda od povolynehsze
zdersati, da tak, ako Pomenkanye ta-
koveh pochutimo, lese zdersatisze mo-
remo. Ovo jáchi Dùssu, y Telo jedna-
ko. K-Proffnyam anda vassem privo-
lyujem, ali pod ovum szamo Pogod-
bum, da vi to radi chinili budete, da
poleg toga veszeli budete, y szlobodno,
ako bi vamsze tesko videlo, meni po-
vezte.

Všzi. Zaizto nebu namsze tesko vi-
delo!

Priatel R**. Jasze budem vasz dersal,
vi Mali, y zutra Vecher z-vami poztil.

Pria-

Priatel B** Ja pak z-vami, vi vekssi,
zutra k-Poldnev u budemo mi poztili:
zkoznuval pak budem zevizemi.

Otecž. Vitesko! Vitesko! — Metem-
toga nechu ni ja ta najgorssi med vami
biti: — poszlühnete kajszem ja nakanil!

Znáte, da od Mladozti moje jako na-
vadilsze jefzem, Kávu, Szlivoviczu,
Pívu, y dobro Vino piti. K-tomu jof-
che kakti Mládenecz Tubak snoffati, y
y pussiti. Víza ova pak jako Telo szla-
biju, y vzrokúju nam vászaki zkoro Chasz-
tulike Potrebóschine, da nam vezda ovo,
vezda ono zfali, y zmenka. Mene vissse-
krat zna Gláva boleti, ali szudim, da mē
bolela nebi, dabisz nebil od Mladozti
na jake, y vusigajuche Nápitke bil nava-
dil. Ovo y Pelda Ròbinzonova genu-
laszume, od vászeh oveh zdesatisfise. Od
denesz anda pochemssi, nebudem vissse
Tubáka niti snoffal, niti kuril; od de-
nesz nebudem vissse pil Káve, niti Szli-
ovicze, niti Pive, niti Vina, zvun-
szamo na narodyeni, y godovni moj Dán,
y kada kakovo Goztchenye, ali Vesze-
lye dersali budemo, da tak y ovoga

Dára

Dára Bosjega kada pokuffati, y za nyega Nyemu zahvaliti budemo znali.

Znam damisze zpervincze tesko videlo bude ove Zagovore obdersávati; ar ovem vre dugo privadilſzemſze, y k-tomu josche vre ztarſzem. Metemtoga naj bude, ztem vekſſe potlam Veszelye mi bude, kadsze ovem odvuchim. Znam, da vnoſi z-med Szufzedov proti tomu budu mermrali; jeden bu rekel, daszem Poszebnik, da bi rad *Diogeneſſa* zponaffati! — Drugi „, ov Chlovek je chernozlátenichen, ima Veszelye, da more számoga fzebe trapiti! „, — Nekoji ovo, nekoji ono budu govorili; ali, draga Detcza; kada kaj takvoga vchiniti hochemo, kaj pred Bogom y naſſum Veztjum za dobro naha-jamo, tak nigdar pitati nemoramo, kaj budu Lyudi nato govorili? Naj Lyudi govore kaj hote, mi vendar vchinemo ono, kaj szudimo, da je dobro. Ali y Vrachiteli budu nad menum z-Glávami zkímávali, budu mi, szám neznam kak-ve vsze Betege napervo prorokuvali, kajti preztał bum na Telu zkupa y Duffi beteguvati. — Zato draga Detcza! ako

Szerd-

Szerdcze y Volyu zresznu imamo na Pùt
Nàrave povernutisze , tak Vrachitele,
koji szami od ovoga Pùta odztupili je-
szu , nemoramo vu tom Tolnacha pitati.

Ova , za dobro szudilszem , vam pre-
di povedati , da tak iz Pelde moje nav-
chiti moretesze , *da Chlovek vnogo mo-
re , ako hoche :* y da nigdar zlochezta
Nàvada tak ni jáka , dajù mi , szamo ako
iztinzko hochemo , z-Pomochjum Bosjum
preobladati nebi mogli.

Ova anda **Szvojóbladanye** , y Ztèg-
nyenozti **Zvùchanya** , koja mi obdersà-
vati vezda dokonchaliszmo , naj nam za
Pochetek dozta budù . Ako ova szrech-
no obladamo , druga nam potlam leseffa
budù . Ada — dokonchano je ! vßzaki
naj vchini , nakaj sze je dragovolyno od-
luchil ! Vezda hodmo k-nassemu **Róbin-
zonu**.

Ztaliss nyegov bil mù je vezda vnogo
szrechnessi , kak do vezda . Jedina szam-
o Zkerb kojagà je nemirila , bila je
ova , da morebiti Divjaki szvoje po-
gublyene Pajdàsse znovich izkat dossli
budù , ter ovak y pak med nyim , y med
nyimi novo Kervòtochje naztati bude

mora-

moralo. — Pri Misslènyu ovom zeni-
szugâ prehàjali, ztem merzleje, zkem
menye znati je mogel, kak nyemu iz-
tomu Szrecha poszlusila bude.

Vu oveh anda Okoloztojnoztih Dúf-
nozt Szvojobchuvanozti opominalagâ je,
za szvoju laztovitu kuliko je moguche,
Szegurnozt zkerbetisze. Vre zdavna
selyel je Dvora szvojega jednu malu
tverdyavu napraviti, ali doklam szám
bil je, Zpelyanye Selye ove videlomû-
sze je nemoguche. — Vezda pak, kad
vre dve Ruke visse ima, kaj takvoga
lese mogel bude poprijeti. Poztavisze
anda na Verhunecz Brega szvojega, od-
kud vsze Mezto, y czelu Okoliczu vi-
deti je mogel, y pochne miszlti, kak
bi to napraviti mogel. Miszlil je, ali
né dugo: ar nikaj drugo potrebno ne mü
bilo, kak okol szvoje Drevógraje, jednu
gluboku, y dobro shiroku Grabu zkopati,
iz Zemlye, koju van zkápal bude, Nászip
napraviti, y vuz kraj Grabe Paliszake
porediti.

Tonchék. Kaj szu to Paliszaki?

*Jankicza. Aj kak to berzo morefs po-
zábiti! Kajsze nezpominafs visse iz ostrek
oneh*

oneh Ztúpov, koje nass Otecz okol Baste pri maloj nassoj Tverdyavi jedno-
ga je poztavil, — Na! toszuti Palif-
szaki.

Tonchek. Ah Iztina je! — szamo
dalye.

Otecz. Vu ovu Grabu nakanil je ta-
kaj Potóchecz, koj ni daleko od Zta-
nya nyegovoga zviral, napelyati; nego
tak, da jedna Ztran Potóchecza chez
Dvorische mû tekla bude, a druga pak
okol Tverdyave po Grabi; da tak, ako
bi gâ Nepriateli obzterli, Doma Vode
imati bude mogel.

Vnogo Poszla imal je predi, nego bi
vsza ova Pétku szvojemu po Znamenyih
bil dopovedal. Metemtoga kadbi y ovo
teda negda szrechno pri nyem' bil obá-
vil, prederchal je Petek na Prùd, veli-
keh Sskolykih, y tenkeh ostreh Kame-
nov izkati, koji bi nyim namesto Lopát
vu Kopanyu Grabe szlúsiti mogli. Ove
nassel je szrechno, donezel, y obodva
taki pocheliszu delati.

Miszlitiszi morete, da ovo y pak ne
bil tak lehkek Poszel: ar Graba, da ha-
sznovita bude, moralaje konchemer tri

• Reffe

Reffe gliboka, a najtomenye chetire shiroka biti: vu Dusine pak morala je imati 80, y blizu 100 Korachajov. K-tomu pak nikakvoga seleznoga Orudelya, nikakve Motike, nikakve Lopate neimati! miszliteszi, kaj che to rechi! Paliszakov bilo je najtomenye blizu 400 potrebno, y vsze ove z-jednum szamo jedinum, y to kamenitum Baltum zaostriiti, podszechchi, y obdelati: — do Iztine velik Poszel! zvun toga morala je takajse driga Graba ravno tak gliboka od Zviranyka, do ove zkopana biti, akoszu hoteli Vodu nuter napelyati — y kaj visle je, med Zviranykom y Ztanom Róbinzonovem bil je josche jeden mali Bresányek, koteri takaj za Vodu lese napelyati, prekopan moral je biti.

Ali vsze ove Teskoche neszu plassile Róbinzona nassega. Po mertuchlivom, y poszlenom Sivlényu, bilo je takaj y Szerdcze nyegovo na tak velika Pochimanya vnogo jakisse poztalo, kak zna biti pri oneh, koji vu Manguványu, y Naszladnozti návadniszu siveti. Z-Bogom y zbatrivenem Szerdczem! bila je návadna Izreka nyegova, z-kojum on
vsza-

vſzaki takov Poszel je prichel, y kak známo, né preztał, doklam gâ ne zgotovil.

Tak ravno y vezda. Obodva, on y *Pétek* delalíſzu vſzaki Den od ránoga Jutra, nuter do Mráka nepreztancze, y nezgovorno bilo je, kuliko oni, vſze poleg fziromaskoga szvojega Orudelya vſzaki Dán toga napraviliszu. Na Szrechu takaj nyihovu, czele dva Meszecze puhal je Veter takov, pred kojem né möguche bilo Divjem vu nyihovo Medymorje dojti. Nikakove anda, pod czelem Delom szvojem, neszuſze imali od uyih Náhrupe bojati.

Doklam *Róbinzon* ovak dalal je, terszilsze je takajſſe *Pétka* vu szvojem Ježiku podvuchiti, barem tuliko, da on nyega razmeti, y z-nyimsze zpominati bude mogel. *Pétek* bil je tak navuchliv, da je v-kratkom Vremenu dozta dobro govoril. Vu Navúchanyu pak Ježika chinil je z-nyim ravno na on Náchin, kak y mi, kada vafz diachkoga, ali francuzkoga Ježika navchiti hocemo, návadniszmo chiniti: naimre, vſzigdar, kada je moglo biti, pokázal mû je

Dugo-

Dugoványe predi, od kojega bil je zpo-
menek, y onda imenuvalje jé glafzno.
Kada pak govoril je od Dugovány, ko-
jeh pokázati mû ne mogel, tak zkerbel-
sze je po takoveh Znaményih ova mû
napervo donezti, od kójeh szudil je, da
je Pétek lehko razmel bude. Y ovak
predi nego bi pol Letta presslo bilo,
navchilsze je Pétek tuliko, dasze ze-
všzema děbro zpominati jeszu mogli.

Y pak nôvo Priráztenye Szreche za
Róbinzonę naſtega! Do vezda imal je
v-Pétku némoga szamo Pomochnika;
od vezda pako mogel mû je pravi Paj-
dass, pravi Priatel nyegov biti. O kak
zgubilosze je vezda Veszélye ono, koje
nyemu do szada nerázumno Papige Klaf-
furenye je chinilo!

Pétek vu kojega Szerdczu Vkanlyi-
vozti ne bilo, kázel je vſze bolye y
bolye, ne szamo právu Vernozt, nego y
iztinSKU Lyubav proti Gozponu szvoje-
mu. Zato y ov nyega od Dneva do
Dneva rajſſe imati, ter z-Vremenom
prez vſzake Szumlye pod jednem z-szo-
bom Krovom zpati je puztil.

Vu menye kak dveh Meszeczh, bila je Graba y Paliszaki gotovi, ter ovak mogliszu vſzako Divjeh Nahrupe-nye szlobodno chakati. Ar predi nego bi, koj z-med nyih prek Grabe y Paliszakov preiti mogel, mogliszuga ovi lehko, ali z-Ztreliczum vubiti, ali z-Kopjem prebozti. Za nyihovu anda Szegurnoſt bilo je dobro obzkerblyeno.

Nekoj pak Dàn, kadbi *Róbinzon* y Pétek na jeden pri Bregu Morzkom leſechi Eresanyek zifſli bili, ter iz nyega daleko po Morju videti bilo bisze moglo, pochne Pétek naskilyavati proti jednomu Meztru, vu kojem akoprem ſlabo, vendar nekoja mala Medymorja videti je bilo. Najenkrat pochne od Vesze-lya pozkakivati, y vſzakojachka neobichna Telogibanya chiniti. — Na Pitanye *Róbinzonovo*: kaj mü je? veszel odgovori vze zajedno potanczivajuch: *Veszelo! Veszelo! Onde je Dòm moj!* *Onde moj Nàrod ztanuje!* Iz vusganoſta Ohraza, y izkreneh Ochih nyego-veh, z-kojemi onova zrekel je, ochive-zto bilo je videti, kak veliku Lyubav proti Domovini, y neizgovornu Selyu.

Kamp. Rob. II. Dél. G vu

vu nyusze povernuti ima. — Zpazenye ovo Gozponu nyegovomu ne bilo jako povolyno, akoprem velike Hvale vredno bilo je vu Petku, da on Domovinu szvoju bolye, kak drugu, koju Zemlyu, y oztavlyene Priatele szvoje, y Rodyake, vnogo zasganefse, kak koga goder drugoga Chloveka lyubi. *Róbinzon*, koj od ovud Priliku nassel je, bojatisze, da on nyega denesz zutra iz Lyubavi proti Domorodczem szvojem, najto lese oztaviti bi mogel, dobivssi Priliku, pochnegâ zverhu toga zpitavati. Ràzgovor pako, kojega on z-nyim dersal je, y iz kojega vi posteno Szerdcze Pétkovo josche bolye poznati bute mogli, bil je ovakov.

Róbinzon. Bili imal Volyu, y pak med tvojemi Domorodczi siveti?

Pétek. Ah bi! y drago bi mi bilo, dabi y pak pri nyih bil!

Róbinzon. Hotel bi morebiti, y pak z-nyimi Chlovechanzko Mèszo jezti?

Pétek. (zreszno) Nebi! Nego hotel bi je podvuchiti, da nebi visse tak podivje siveli, da Mèszo od Zvérih, y Mleko, a ne Lyude bi jeli.

Róbinzon. Ako bi pak y tebe pojeli?

Pétek. To nebi!

Róbinzon. Vendar jéju Mészo chlo-
vechanzko?

Pétek. Jeju! nego szamo Meszo po-
tucheneh Nepriatelov szvojeh.

Róbinzon. Bili znal ti Chùna napra-
viti, vu kojem bisze prepelyati moglo?

Pétek. O, bi!

Róbinzon. Tak szi gâ napravi, y od-
pelyajsze tamo.

Ovde pochne *Pétek* vesz turoben, y
falozten predsze vu Zemlyu gledati.

Róbinzon. No, kajti je? zakaiszi sa-
lozten?

Pétek. Salozten szem, kajti Gozpon
moj nà mësze szerdi.

Róbinzon. Szerdi? kak to?

Pétek. Kajti më od szebe odpraviti
hoche.

Róbinzon. Vendar szàm selyis vu Do-
movinu tvoju pojti!

Pétek. Tak je: ali ako Gozpon moj
tam nejde, neselyiszi nití *Pétek* tamo
pojti.

Róbinzon. Tvoji Domorodczi bi me-ne za Nepriatela dersali, y pojeli: bo-lye anda, da szám ides.

Pétek. na ove Rechi iztergne Báltu Gozponu iza Pásza, poda mû ju v-Ru-ku, y prigne Glavu szvoju, da mû ju razkoli.

Róbinzon. Kaj hochu?

Pétek. Mene v-moriti! Bolye, da mē zkönchafs, kak odpraviß.

Na koje Rechi polejugâ szuze. *Ró-binzon* genyen vu Szerdczu, ogerliga, y reche: " Najsze saloztiti dragi moj *Pétek!* Ja takaj nefelyimsze od tebe razdrusiti: ar tê lyùbim iz Szerdcza. Kajszem rekel, rekelszem szamo zato, jeli ti mene ravno tak lyubis, kak y ja tebe. „ Zatem ogerliga znovich, y szuze, kojemû Radozt van zrinula je, pochneſzi briszati.

Pétkovo Potverdyenye, da on Chû-na napraviti more, bilo je *Róbinzonu* jako povolyno chuti. Prime gâ anda za Rûku, y odpelyagâ v-Mezto, gde on vre pred nekuliko Léttih Chûna po-chel je delati. Ovde pokâse *Pétku* Kladu, koja josche na Poloviczu ne bi-

la

Ja zdubena, y povèmu, kak vnogo vre
Vremena na nyoj poszluje.

Pétek pochne z-Glavum ztrefzat, y
szmejatisze: ter na Pitanye Róbinzonovo:
kaj mû vu nyem zpochitavati ima?
odgovori: da vszega ovoga Truda né-
mû bilo potrebno chiniti: da ova Klada
vnogo bolye z-Ognyem v-malom Cha-
fzu bisze mogla bila zdubzti. — Gdo
bil je veszelessi na Rechi ove, kak Ró-
binzon! Vre videl je Chùna gotovoga:
vre z-Namisslènyem szvojem bil je na
szred morja, y szrechno dopelyalsze k-
kraju Mezta takovoga, vu kojemszu Eu-
ropanczi bili! O! kak zkakalomû je
Szerdcze od Veszelya nad pribisaju-
chemsze Oszlobodyènyu nyegovom! —
Za tverdno anda dokonchano bilo je,
ov Poszel zutra taki zpunoga Dneva po-
prieti.

Petricza. O! vezda Veszelye nasse na
zkorom bû preztało.

Otecž. Kak to?

Petricza. Kad jenkrat Chùna dobì,
tak onda bû taki odhajal, y kad jenkrat
vu Europu dojde, onda nam vech od
nyega nikaj nebudess imal prirovèdati.

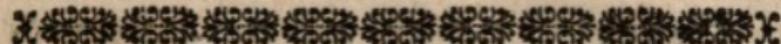
Otecž. Kaj nebi rad Veszelyu ovo-
mu odrechisze, ako bi znal, da to na
Oszlobodyènye *Róbinzonu*, kaj pri-
moglo bude.

Petricža. Bi, to je tak Iztina! Ali
nátofsze neszem bil zmiszlil.

Otecž. Metemtoga, gdo zna, kaj
vſze josche nadojti, y *Róbinzonu*, ne
szamo oditi, nego y Chùna delati, pre-
préchiti more? Buduchnozt je neztano-
vito, premenlyivo Dugoványe, y zvekſ-
sim prehitisze drugach, kak mi stima-
mali jeszmo. Uffanya naſſa najnamsze
joss jenkrat tak iztinzka vidiju, vendar
vechkrat vkanyuju naſz; y zato vſigdar
zpametneje je, na ova vre napervo pri-
pravitisze.

Róbinzon, koj ovo do vezda vre
tuliko krat zpoznal je, povernesze z-
Pétkom Domom, tverdno obechajuchi,
da Izversènye goruche Selye szvoje,
na nàjmudressu, y najbolſsu Providnozt
Bosanzku zpuschatи hoche; kajti ona
vnogo bolye, kak on szam, znati more,
kaj za nyega je najhasznotefesse. Y ovak
draga Detcza, vu zpodobneh Prilikah,
y mi hochemo chiniti.

VE-

VECHER DEVETNAJZTI.

Drugi Vecher, kadbi vſza Drusba, y pak zkup zpravilasze bila, biliſzu vre nekoji, obechane Zdersanozti Chine, obavili. Vſzi biliszu Veszeli, y dobre Volye; y Otecz pochne Razgovora ſzvojega z-ovemi Rechmi :

No, Detcza, kak je Pozt?

Vſzi. O dobro, prav dobro.

Otecz. Vi vidite, da y ja josche ſivem, akoprem nikaj drugo, kak ſzamu Vodu, y Mleko pil niszem.

Miskecz. Dabi nato doſſlo, tak bi ja josche duglye hotel poztititi.

Vſzi. O y Ja! y Ja! Vem to nikaj né!

Otecz. Duglye poztititi né potrebno; moglo bi vam takaj y na Zdravju skodeti; nego, ako hochete, ja vam nesto drugo poztavim, kaj vam ravno tak hasznilo bude.

Vſzi. O, hochemo! hochemo! dra-
gi Otecz!

Otecž. Za denesz vſzaki z-med vasz dozta je vchinil, navlaztito kad josche ovu Noch zkoznuvati bûsze moralo. Nego, ako iztinzku Selyu imate, prav verli Lyudi poztati, to jezt takovi, koji jaki na Duffi y Telu, ter tak prikladni budu k-Szrechi Blisnyega vnogo, prav vnogo pripomochi, tak chujte, kajszem nakani!

Hochu za vasz Piszma ztareh Mudroznanczev chteti, kojisz Navuchiteli glaszoviteh, y velikeh oneh Lyudih bili, Kojisze vam, kad vam Sivlenye nyihovo pripovedalszem, tak jako dopali jeszu. Vu nyih popiszane ztoiju Naredbe, koje ovi Mudroznanczi Vuchenikom szvojem dàvaliszu, y po kotereh Zpùnenyu, ovi Vucheniki nyihovi, tak verli poztaliszu. Vszaki Tjeden hochu vam jednu z-med oveh Nàredbih na jednu z-Paperom oblechenu Tàbliczu popiszati; nyu raztolmachiti, y zkup vſigdar povedati, kaj vše chez Tjeden chinti morate, ako selyite da vam Izpunyenozt takoveh Prepiszkov lehka, y vu povolynu kakti Nàravu prejde. Iztina je, ovo prez Aldovnozti isslo nebude; vech-

vechkrat bûte primorani vno gomusze
 Veszelyu dragovolyno odrechi; vech-
 krat vno ge suhke Kaline pre gutati, za
 onu Jakozt z-Vremenom prez kerbetiszi,
 prez koje ne mochi niti Poselenya ne-
 fzlobodna podussiti, niti Kvâr kakov,
 ali Pomenkanye z-mirovnem Szerdczem
 podnezti. Tosze razme, da mi Ztareji
 vam vu tom Pûta kazali, y od vasz
 nikaj drugo potrebuvali ne budemo, kak
 ono, kaj szâmi vchiniti vu Ztâliszu jeszmo.
 Privolyite k-tomu? —

Vszi privolyilisz, y Privolenye szvo-
 je z-Rukoplozkanyem potverdili! Od
 ovoga anda Chasza podignyena je med
 nyimi *Skôla Mudrozti*, od drugeh Skôl
 vu tom szamo razlúchavajúchasze, da
 Podvúchanye vu Tjednu *pol Vure szâ-*
mo terpelo je, kaj pak navúchano bilo
 je, najmenye *oszem Dnî* vu Chineh zvù-
 chati jesze moralo.

Ovo kadbi od vszeh zkupa dokóncha-
 no bilo, ifsel je Otecz vu Pripovezti
 szvojoj dalye ovako.

Detcza! kaj vam vchera na Konczu
 Pripovèdanya mojega rekelszem, da je
 moguche, tosze vu Iztine, y pri petilo je.

Vszi.

Vsz. Kaj to? kaj to?

Otecž. Rekelszem, dasze vechkrat naj iztinzkessa nassa Uffanya vu Sivlenu ovom na jenkrat prehitiju; ter zato, da y *Róbinzonu*, koj szvoje Oszlobodyénye v-Rukah vre kakti dersal je, takaj neprevidyena kakova Prèprechka, koja nyega ovde josche duglye oztati bi primòrala, zevszema lehko nadojti more. Prèprechka pak ova zaizto drugi Dán vre doßla je.

Ar na ov izti Dàn prichelosze je y pak Desgyèvje ono, od kojega *Róbinzon* vre iz vno goletne Vesclinozti szvoje, znal je, da vfsako Letto dvakrat, ravno ono Vréme, kada Dàn y Noch jednakafzu, nadójti je návadno. Vu Vremenu takvoga Desgyèvja, koje zkoró vfsigdar jeden, ali dva Mefzecze terpelo je, ne bilo moguche izvan Krova kaj delati; tak jako, y tak nepreztáncze vleval je Desgy z-Oblakov! zvun toga takaj zpoznal je *Róbinzon*, da vu ovoj szvèta ztranki, vu takvom Vremenu ván iziti, y namoknuti, je Zdrávju jako skodlivu. Kaj anda vezda mogel je chiniti? Delanye Ládje merala-

ralosze je na dalye prenezti, y Vreme z-hisnemi Poszli prebaviti.

Vu oveh desgyevneh Dnèveh, y jako dugochászneh Vecherih, kak jako dra-
go bilo mû je, imati y pak Ognya, y
kaj vissle, imati Pajdassa, imati Priatela,
z-kojem on obchinzke hisne Poszle, ne
szamo zkupno tirati, nego josche k-to-
mu zauffano z-nyimsze zpominati je mo-
gel! Do vezda bil je primoran ove du-
ge, y pune Salozti Vechere prez Poszla,
y vu Tmicze szám zprevoditi; vezda
pak szedel je z-Pètkom, ali pri Lucherni,
ali vu Kuhinyi pri Ognyu, ter vu Po-
szlu, y Rázgovoru, né vech chutil pre-
tesko ono Dugochásznozti Breme.

Pétek podvuchalga je vu vßzakojach-
keh maleh Rukotvorih takoveh, kako-
ve Divjáki za Ztáliss szvoj zlehkotití
med szobom szu znassli: Ali y Ròbin-
zon podvuchal je Pétká vu oneh, koja
Nàrodu nyegovomu josche nigdar znana
neszu bila. Ovak napréduvaliszu obo-
dva vu Znanozti, y Prikladnozti; y
zponapraviliszu po zkupnoj Marlyivozti
vnosinu vßzakojachkeh màleh Rúkotvo-
rov, koje zponapraviti, niti jednomu,
niti

niti drugomu, dabi szam bil, moguche nebi bilo. Ovde obodva zpoznaliszu, kulika Haszen je Chloveku vu Drustvu, y Priatelzvu siveti, a ne, kakti nema Zver, po Shumahsze razhajati.

Pétek med oztálemi znal je takaj lepe, y guzte iz Lichja Zpleténke, kakti Rogoznicze plezti, tak tenko, dasze lehko za Opravu vurèditi jeszu mogle. *Ròbinzon* navchilsze je ovo vu malom Vremenu od nyega, y obodva na pleliszu jih vu kratkom Chaszu tuliko, dasze za vszakoga jedna czela Oprava napraviti je mogla. O kak raduvalsze je *Ròbinzon*, kad vech neprilichnu, ter iz nevchinyeneh, y okorneh Kós, Opravu nosziti né moral!

Nadalye, znal je *Pétek* iz lásznateh kókuszieh Kór, y drugeh vszakojachkeh lákneneh Tráv, Niti, y Drete vno-
go bolisse, kakfszu bile *Ròbinzonove*, fer-
kati, ter iz oveh na jeden oszebùjní Ná-
chin Ribje Mrese plezti. Jeden Poszel,
z-kojem szebi obodva vnogoga dugoga
Vechera, vugodno pokratili jeszu.

Doklam ovak poszluvaliszu, tak osze-
bùjna takaj bila je Zkerb *Ròbinzonova*,
kak

kak bi on Rázum divjega szvojega Priatela razbiztriti, y nyega z-Vremenom vu Zpoznanyu pravoga Boga vpùtiti mogel? Ar kak tesche y bludno bilo je Pétek Veroznánztvo, iz ovoga, kojega z-nyim Ròbinzon dersalje Rázgovera, szami zpoznajte.

Ròbinzon. Povech mî vendar moj Priatel Pétek, jeli ti znass, gdo je Morje, Zemlyu, Zvézde, Zverine, y nasz izte ztvoril?

Pétek. O znam! to je *Toupan* vchnil.

Ròbinzon. Gdo je to *Toupan*?

Pétek. Ej! — Germlyavecz!

Ròbinzon. Ali, gdo je taj Germlyavecz?

Pétek. Jeden ztari, ztari Chlovek, koj duglye, kak vize Ztvari sive, koj germi. On je ztareji nego je Szúncze, Meszecz, ali Zvezde: y vize Ztvari *O!* — k-nyemu krichiju. (to hoche tuliko rechi, kak „*vize Ztvári muſze klanyaju.*“)

Ròbinzon. Jeli tvoji Lyùdi, kada vumrû, dojdú kamo?

Pétek

Pétek. O neg da! — dojdu k-Toupanu.

Róbinzon. Gde je ov?

Pétek. On ztanuje vu viszokeh Planinah.

Róbinzon. Jeli gâ gdo videl onde?

Pétek. K-nyemu nigdo nefzme kak szamo *Ovokakeezi*. (c) — ovi krichiju k-nyemu *O!* y potlam povèdaju nam, kaj jîm je govoril.

Róbinzon. Jeli onem Lyùdem, koji vumrû, y k-nyemu dojdu, dobro pri nyem?

Pétek. O da! szamo ako ovde vno-
go Nepriatelov pokolju, y pojeju.

Róbinzon. oszupnesze nad ovum Pri-
atela szvojega saloztnum Bludnoztjum;
y pochne mû taki bolfse od Boga, y
Sivlenya po Szmerti buduchega Námi-
szli, y Osznove dàvati. Vputil gâ je, da
Bòg je jedno nevidlivo, vßzamogùchno,
premùdro, y predobro nikakvoga neima-
juche Tèla Bitje; koj vßza ova, koja
vidimo, ne szamo ztvoril je, nego y
zdersá-

(c) Ovak imenuju nekoji divji Aldovnike,
ili ti Pope szvoje.

zdersáva; koj nigdarsze né pochel, koj je vſigde, y vu vſakom Meztu, vſza vidi y zna, koja mi miszlimo, ali govorimo, ali chinimo; koj Krèpozt lyubi, a Zlochu odurjáva; y zato ne szamo ovde, nego y po Szmerti vu veki-vechnom Sivlénnyu, one szamo szrechne vchiniti hoche, kojisze iz czeloga Szerdcza tersziju, ovde dobri biti.

Pétek poszlussal je viszoke y batrive ove Návuke z-Pazlivoztjum velikum, y nyefzi je dobro zapámetil. Kajti pako vſze bolye y bolye vu nyih podvuchen selyel je biti, y *Róbinzon* ravno tak nyega rad vuchil, kak y on poszlussal je, tak vu kratkom Vremenu, tak je napréduval, da je vu oszebujneshh Vere nasse Kotrigeh, tak dobro podvuchen vchinyen, kak nyega Navuchitel nyegov szám mögel je podvuchiti. Y od ovoga Vremena dersalszi je za Szrechu veliku, da je iz Domovine szvoje ravno vu ovo Medymorje prenessen: ar znal je rechi: da Bog z-nyim dobro miszlil je, kad gâ je v-Rúke dàl Nepriatelom, kî drugach nigdar z-*Róbinzonom* nebisze bil zpoznal; josche menyé kaj

kaj od Boga pravoga, y Zversenoztih nyegoveh chuti bil mogel.

Od vezda molil je *Róbinzon* Boga všzidar kad *Pétek* bil je pôleg, y kak szerdcogiblivo bilo je videti ovoga, z-kak veszelum Pomiznoztjum za nyim je molil. — Y ovak fiveliszu obodva veszelo, y szrechno onak, kak fiveti mogu oni, koteri od všzakoga Lyudih Druſta, razdruseni jeszu.

Ovak presslo jim je Vreme desgyevno, da neszu nit zpazili. Vre Nebo pochelosze je biztriti; Vihri tifſiti; y smehki Oblaki mirovnosze raszhájati. *Róbinzon*, y verni Továruſs nyegov vſivaliszuſze y pak chiztoga Žráka protuletnoga, y z-ovim objácheni, z-novum kakti Jakoztjum odpraviliszuſze na Poſzel, kojega vre pred desgyevnem ovem Vremenom odlúchili bili jeszu.

Pétek, kakti Mefter vu Ladyotvórztvu, pochne Kladu z-Ognyem dubzti. Ovo odhájalo mû je tak berzo, y tak vitesko, da *Róbinzon* yech kak jezero Shupelyakov szám szebi znal je oszmeknuti, da nyemu ovo számomu predi na Pamet doſſlo ni bilo. Ali vendar obá-

trivelsze je taki, y rekel, da bi mi vsze na Pamet dosslo bilo, kaj bi mi bilo pohasznelo, pokehDOB, da Ognya neszem imel?

Uffamsze, da od mene ovde potrebuvali nebûte, dabi vam vsze okoloztojno povedal, kak, y kuliko oni vszaki Dén napravili jeszu; ar Pripovédanye ova kovo niti bi vam povolyno, niti hasznotvito bilo: zato dozta bude, ako povém, da ova Ládja, koju Róbinzon nigidar, ali more biti chizto keszno bil bi zgotovil, vezda, kad zkup delali jeszu, vu dveh Meszczih zevszema bila je gotova. Jadra szamo, y Veszlaszu falela. Pervoga odluchil je Pétek, drugoga Róbinzonsze prijetí.

Petricza. Kak je pak mogel Jadro napraviti? vem k-tomu Plátna potrebuje?

Otecž. Platno delati, tosze razme, da znal ni; niti je k-tomu potrébna imal; ali kak vre povedalszem, znal je lebe tenke iz Lichja Zpletенke, kakti Rogoznicze delati, koje Divji na mezto Platna, za Jadra potrebuju.

Obodva biliszu v-jednako Vreme go-tovi: *Róbinzon z-Veszli*, a *Pétek z-Jadri*; y vezda nikaj visse ne falelo, kak Ládju z-Kozlov zpuztiti.

Tonckek. Kaj je to?

Otecž. Nefzi nigdar joſſ videl, kakſze nova Ládja, kad je gotova z-Brega vu Eibu zpuztcha?

Tonckek. O, jeszem vre tulikokrat!

Otecž. Anda ondefzi videti mogel, da Ládja na Szlemenih iz Brega dole do Vode naszlonyeneh ztoji. Ova Szlemenina zovejusze takaj y Kozli. Kak berſe anda zágvozde one, koje Ládju derſiju, van zbijusze, poleti Ládja po Szlemenih na Vodu dole, y ovo zovesze Ládju iz Kozlov, ali iz Szlemenih zpuztiti.

Na Nefzrechu bilo je Mezto, na kojem ſzvoju Ládju delaliszu, za nekuliko Jezer Korachajov od Brega daleko; bilo je anda Pítanye, kak ju do Brega zpratili budu? Nyu nosziti, ali rivati, ali pred ſzobom vályati, bilo je nemoguche. Kaj anda ſzu chinéchi? — Ovde y pak Kolaszu vgreznula!

Josék.

Josek. Eyh! *Róbinzon* bil bi mogel szamo Schipu vzeti, y onak vchiniti, kak je onda, gda je ona dva velike Kamene iz Dúplya szvojega van zrival!

Otecž. Na Korizt, koju nyemu málo ovo Orudelye onda vchinilo je, ni on vezda pozabil; y ove potrebuval je: nego zahman! Ládja odhájala je z-Mezta tak po malo, da je ochivezto szuditi mogel, da ju pred Meszecz-Dnî do Vode nezriva. Na Szrechu, domiszlilsze je na drugo, ravno tak priprozto Orudelye, koje Dervodelavczi, y drugi Rukotvorniki vu *Europé* potrebuju, kada kakovo smehko Dugoványe kam odvályati radibi. Oni vzemeju *Vályke*. —

Tonchek. Kaj szu *Vályki*?

Otecž. Podugovata okrugla Dréva, kojasze ravno zato, kajtiszokrugla, lehko dáju vályati. Ove poz taviju pod Terh, kojega iz jednoga Mezta vu drugo prerivati bi radi; y ako takov Terh szamo y kuliko odrivávaju, taksze vályia na *Válykeh* szám od szebe. — Komaj da *Róbinzon* ovak vchinil je, z-Veszélyem videl ja, kak lehko, y kak berzo Ládja z-Mezta odhája. Vu dveh

Dnéveh bila je vre na Vodi, y obodva raduvaliszuze kruto, kadzu videli, dasze zevszema potrebuвати more.

Vezda nikaj drugo né bilo treba, kak na Pùt pripravitisze ; Ládju z-tulikem Ztroskom obzkerbeti, kuliko nosziti bude mogla ; ter onda na dugoselni Pùtfze odpraviti. Pétek selyel je, dabi issli vu Medymorje, gde je nyegova Domovina bila ; *Robinzon* pak vu Ameriku, gdesze je uffal Spanyólcze, y druge Europancze nájti. Domovina Pétkova ne bila dalye, kak chetiri Milye ; ztalna pak Zemlya od Amerike bila je vech kak petnajzt Mily daleko. Akosze anda odprave vu onu ; tak vsze dalye y dalye budu od ove ; ter tak Pogibel vsze vekffa, y vekffa bude. Vu Domovinu szvoju znal je Pétek dobro Pùta ; a vu Ameriku bil mu je zevszema neznan ; y vnogo bolye josche *Róbinzonu*, arsze nigdar po nyem ni vozil. Dober anda Tolnach y pak bil je potrében.

Teda negda Selya *Ròbinzonova*, y pak k-chlo vechnem Lyudemfze povernuti, obla dala je vsze Teskoche, y Protiztavke *Pajdáffa* szvojega. Dokoncha-

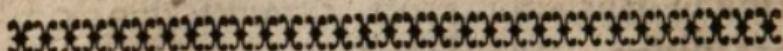
no anda bilo je, za Dán zutraffnyi, vsze, kaj na Pùt potrebno bude, pripraviti ; y z-pervem, koj púhal bude Vetrom, vu Imenu Bosjem ; proti Ztranki onoj od-pravitisze, gde Pétek szudil je, da je najblisnyi Kotar od Amerike.

Y ovo naj bude dozta za denesz, ar Vreme je, dasze y mi na nasse Zkoznu-ványe pripravimo.

Nato zpraviliszusze vszi zkupa vu jed-nu Hisu, gde Mati vszakojachka domá-cha Dela, z-kojemisze chez Nóch zkoz-nujuchi, zabavlyali budu, je pripravila. Dva z-med nyih vszigidar, vszaki vu szvojem Verta Kùtu, ztaliszu na Ztrási, y kad pól Vure je minulo, pod Bubnyi y Szviralami bila je Ztrása premenye-na ; y dva drugi na Mezta nyihova po-ztavlyeni. Za vszakum pako Vurum, doneffena je Vochya za razhladitisze.

— Bila je lepa Noch letna ! z-jedne Ztrani pol Meszecza na Nebu, a z-druge Ztrani v-Dalechine Oblachina, iz koje-sze nepreztancze je bliszikalo ! — Zrák bil je kruto topel, y vsza zpècha Ná-rava jako tiho ! — Drugi Dàn vszi jed-nem Jezikom valuvaliszu, da tak po-

volyne Nochi nigdarjosche zprevodili
neszu.

VECHER DVAJSZETI.

Otecž.

Nut, Detcza! *Róbinzon* y *Pétek* Ládjuszu natovorili; y *Veter* bil je povolen. Pripravitesze anda, y zprichajtejimſze za naveke! Gdo zna jeli jē y kada vech videli, ali od nyih kaj chuli budemo.

Vſzi. (Turobni y Saloztni) Oh!

Otecž. Kad bi *Róbinzon* Dvóra szvojega bil oztavil, oztal je na Bregu, koji zverhu Dvóra nyegovoga bil je, ztojechi, y *Pétkę* odpravil je napervo. Ovde zadnyi krat josche razniszlti hotel je, vše one Sivlenya szvojega podnessene Nevolye, pod koteremigā je chudnovita Providnozt Bosanzka vu Meztu ovom do vezda zdersávala. Potok Szüz Veszály, y Záhvalnoztí zlejalsze je

je iz Ochih nyegoveh. Zatem prusi razprezerte Ruke proti Nebu, ter iz zaſgánoga Szerdcza ovak pochne govoriti:

„O predrági Otecz moj Nebezki, kak ti ja vezda zahvalil budem nad všzem onem, kaj ti do vezda z-menum vchinil jeszi? Nut! (ovde klekne na Zemlyu dole) ovde lesim pred tobum vu Práhu, nemoguchi vruche Szerdcza mojega Chuti z-Rechmi tebi povedati! Ali ti o Gozpone! vidiss Szerdcze moje, vidiss onu neizgovórme, od koje vše prevzeto je, Chut Zahfalnozti! Ovo anda po tebi tak poboljšano, tebe tak lyubèche Szerdcze, je vše ono, kaj ja tebi, Otecz moj Nebezki, za tvoje neizbrojene, y meni prikázane Dobròte ovde vezda alduvati morem! Ah primi je, primi je Otecz preselni, ter izpuni on Czily Pobolsanya, kojega z-nyim zapochel jeszi! Nut znovich predájem-sze vu Otchinzke Ruke tvoje! Vchini z-menum poleg Volye tvoje! Nepuztimé odztupiti od Pùta Krepozti, na kojega mene Miloszerdnozt je tvoja dope-lyala! Nedaj szamo toga, Otecz dragi,

szamo toga nedaj! drugach pak náj mi bude, kak ti hochess. — Ja idem kamo mē ti pelyal budeſs, idem z-Uffanozt-jum vu tē vu vſzaku novu Pogibel, ko-ja na mē morebiti chaka, nepreztraſſen. Zprevádyaj mē Bóg moj z-tvojum ne-vidlyivum Nazochnoztjum; chuvaj mo-ju ti nevmertelnu Düſſu, y objachi jū proti vſzakomu naztajuchemu Zkuffáva-nyu, budi na Maloszerdnozt, ali Ne-terplivnozt, ali Nezahvalnozt proti tebi — proti tebi, o vekivechna Lyubav nebékka! — Ztvoritelu! Otczu! Bogu! Bogu mojemu. —

Ovde od prevelike Szerdcza Chutli-vozti nemogúchi vech Réchi dalye go-voriti, opade mlahav ua Žemlyu, y pochue milosze plakati. Zatem znovich objáchen z-Bosanzkum Bátrivoztjum zdig-nesze gore, y razgledasze josche jen-krat, po szebi tak dragoj Žemlyi, koju on vezda oztavil bude. Bilo mü je, kak zna biti onomu, koj Domovinu szvo-ju oztávlya, y néma vech Uffanya nyu viſſe videti. Zaplakane y szuzne Ochi nyegove milo, y kakti zalyublye-no zadevaleszufze za vſzako Drévo ono, pod

pod kojega on negda Szenczum pochival je; za vſzako Delo, koje on z-Potom Obraza ſzvojega bil je napravil. Szerdcze nyegovo bilo je tak Salozti puno, kak dabisze od najdragſeh Priatelov ſzvojeh moral bil razdrusiti. Kad je pak pod Bregom po zelenoj Trávi paſzuchesze Lámaze ſzvoje bil zagledal, moral je Ochi ſzvoje od nyih odvernuti, da nebi morebiti, vre genyeno Szerdcze nyegovo, od odlúchenoga Púta, na-zad zaderſale.

Teda negda preoblada, y ovo ſzvoje Szobomborenje. Dodászi Szerdchenoſt, pruſi Ruke ſzvoje proti czelom Meztu, kak dabi vſza, kojaſzu vu Okolischu onom bila, lyublyeno objeti hotel, ter milem Glászom zakrikne: *Zbogom!* *Ah zbogom o Szvedoki podneseſſeneh Nevòly mojeh!* *zbogom!* *zbogom!* — Zadnyi *Zbogom* zaduffilo mû je Hliktanye. Milo joſs jenkrat pogledi proti Nebu, y odide.

Vu Odhájanju zapazil je vernoga Póla ſzvojega, koj iz jednoga Dréva na drugo za nyim je zletával. Selyi, nyega z-ſzobom vzéti, ne mogel ſzuprotzta.

ztavitisze ; prusi Rúku , zazove *Pól!*
Pól, y *Pólchek* zkochi nà nyu , po ko-
joj pozkakluiuch dojde do Ramena, gde-
fzi y szel je. Ovak dossal je *Róbinzon*
k-Pétku, koj vre dugo na nyega chakal
je, y obodva ztupiju vu Ladju.

Bil je 3oti Dàn Zimchaka Meszecza
ob gme Vure vu Jutro , *Róbinzonovo-*
ga pako vu Medymorju ovom Zader-
sávanya, Letto devèto , kad po lepom
Dnèvu , y dobrom Vetru od Kraja od-
oduifznulifzu. Ali komaj, da za nekulic-
ko Jezer Korachajov odvezlisze jeszu,
dossliszu na *Klup* morzku.

Julika. O povechnam predi, kaj to
znamenuje *Klup* morzka ?

Otecž. Ovak imenuju Brodàri jeden
Rèd Pechin zkupasze dersècheh , kote-
re ali iz Vode gde , y gde van kásfze,
ali pod Vodum zkrite jeszu. Ova *Klup*,
iliti *Greben* prùsalsze .je, od Nadmorja
Medymorja ovoga bolye , kak za dve
nemske Milye daleko vu Morje. Prek
ovoga prejti , obodvem videlosze je po-
gibelno ; anda obernulifzu Jadro drugach,
y hoteliszu zaobiti.

Miskecz. Kak pako znati mogliszu, da tak daleko ov Greben vu Morjesze prusa; pokeh dob vesz z-Vodum bil je pokrit?

Otecz. Ovo mogliszu poznati iz Pretergavanya Szlapov morzkeh, koj na Meztah takoveh, gde Pechine pod Vodum zkrite jeszu, visse goresze zdisu, y jachesze peniju. —

Komaj da na zadnyi Kraj Grebena ovoga doslislizu, z-takvum od Vode Nochjum biliszu pograblyeni, kak dabi naj jakssi za nyimisze Vihri podignuli bili. Preztrassesze obodva, y berzo pravisse Jadra szvoja, stimajuchi, da je Veter tira. Ali y ovo nikaj ni pomoglo; odhajalizu ravno tak berzo, kak y predi, y na Ztrah szvoj veliki zapiliszu dasze na Szredine jednoga preberzoga morzkoga Potoka nahajaju.

Tonchek. Oh, kajszu vu Morju takaj Potoki?

Otecz. Jeszu, Tonchek; kajti Dno Morja je ravno tak nejednako, kakti goder, y Skralyup ztalne Zemlye; ar y vu Morju ravno tak, kak y na Zemlyi nahajajusze Jarki, Bregi, Doline, y Pechi-

chine, y ovak Voda proti onoj Ztran-
ki, proti kojoj viszi, ima vekfsega Máha,
y bolye szilli, odkud potlam bivaju vu
Morju ravno tak veliki Potoki, kak je
y nassa *Elba*, kojiszu jako nàgli. Na
ovakove jako pogibelno je dojti z-Làd-
jami, oszebjuno z-malemi; ar kada jen-
krat Làdja na nye dojde, vechsze iz
nyih tak lehko oszloboditi nemore, ter
vechkrat dalye, kak pedeszet Mily, y
visse, vu viszoko Morje odneszesze.

Petricza. Ah tusni, tusni *Róbinzon*!
kak ti bû vezda?

Julika. O da bi szamo vu szvojem
Medymorju bil oztal! Jaszemszi miszli-
la, da y pak, kaj takvoga dojde!

Otecž. Kaj nyega na ov Pùt vezda
genulo je, né bila pohlepna Znatiselnozt,
niti detchinzka nerázlosna Prevzetnozt;
nego vnogi, y k-tomu razborni Zroki.
Víze, kaj mü vezda nadoji ti je moglo,
mogel je za Bosje Poszlànye, vu koje-
fze vre bil je povdal, dersati.

Obodva, kaj najbolye mogliszu, po-
cheliszu veszlti, dabi, kak iz ovoga
Potoka oszloboditisze mogli. Ali neiz-
govorna Potoka ovoga Naglozt, od-
nefzla

neszla je nye, kakti Ztrela berzo, tak daleko, da vech Ravnine od Medymorja szvojega nikaj videli neszlu. Pogibel nyihova bila je vre nad zádnyi Kariki: ar szamo josche pol Vure; — tak y Verhunczev od najvekseh Bregov szvojeh videli nebudu; ter potlam, akoprem bi szilla Potoka morebiti zisslafze, kak onda, kad nigde vech Zemlye videli nebudu, kak velim nazad vu Medymorje szvoje prez *Kompaſča* pogoditi budu mogli?

Tonchek. Prez — ?

Otecž. Prez *Kompaſča*, velim. Miskecz, koj bi Ladjekapitan rad poztati, on ti pove, kaj je to?

Miskecz. (szmejuch) O dabi szamo vſza, koja k-tomu idu, tak dobro znal, kak to znam! — *Tonchek*, to ti je kalamita Igla vu jednoj okrugloj Skatulyiczi. —

Tonchek. Je, vezdaga dersi! Ali kaj je to *kalamitna Igla*?

Miskecz. Je jedna Igla iz Oczelyi, ztanovitem Kamenom, kojsze *Kalamit*, *Selezovlek*, drugach *Magnet* zove, povlechena. Igla z-ovakvem Kamenom

po-

povlechena zadobi tak chudnovitu Łaztovitozt, dasze vſzigdar proti Polnocni, to jezt, proti szevernoj Ztrani z-szvojem Klyunom obracha. Poleg ove ravnajusze Brodari, onda navlaztito, kad nigdi vech Zemlye nevidiju; ar drugach bi lehko na viszokom Morju zabudili, niti bi znati mogli, proti kojoj Szvéta Ztráni brodiju.

Otecž. Jeszi razmel?

Tonček. Jeszem! Szamo dalye!

Otecž. Kajti ada Róbinzon ovakvoga Kompasza ne imal, tak nigdar nebi mu bilo moguche Pùta nazad pogoditi, kak berse bi vſze Medymorje szvoje z-pred Ochih szvojeh bil zgubil. Y onda kulika Neszrecha nechaka gâ? Na Szredine Morja viszokoga biti, y to vu jednom malom neszegurnom Chunnu; vu kojega szamo za nekuliko Dnevov Ztraska vzeto bilo je: — jeli more, kaj ztrahovitessega miszlitisze?

Ali ovde kázalosze je ochivezto, kak veliko y neizgovorno vu Pogibeli Blago je, dobra Vézt, y Bogolyubnozt! Dabi Róbinzon ove bil neimal, kak bi ovo nove Pogibeli prevagajuche Breme bil

bil podneszel? Zdvojil bi bil, y nevolynomu Sivlènyu szvojemu rajsse predi Konecz vzel, kak od polehke, y ztrahovite Glàda Szmerti puginul!

Pétek Pajdass nyegov, pri kojem Ztrah Bosji josche tak chverzto ne bil zaszadjen, niti po tulikeh dugeh Nevoliyah, kak Bogolyubnozt pri Gozponu nyegovom, josche bil objachen, vre pripraven bil je zdvojiti. Nemoguchi dalye vech veszli, zgubi Volyu, polosi Veszlo dole, pogleda tusno vu Obraz Gozpona, y reche: nebili bolye bilo, dabi obadva iz Chùna van zkochili, ter ovak vszemu Zhu, koje nyim josche döjti bi moglo, naienkrat z-Szmertjumsze vugnuli? Róbinzon opoménega najpervich lyublyeno, y terszisze Szerdchenozt nòvu mû dodati; zatem z-razlosnem Náchinom pokáragâ; zpochitávajuch mû szlabu Veru nyegovogu, ter gâ proszi vsza ona, koja on nyemu do vezda od Providnozti Bosanzke povedal je, kakti iztinzka, y nevkanlyiva dersati. “Stimassli, rechemu na dalye, da mi szamo onda, kad na Zemlyi jeszmo, pod Oblaztjum vszamogùchega Bc-

ga

ga ztojimo? Jeli ni on Gozpon y Morja? Jeli nemre (akomusze tak dopadalo bude) nàglem ovein Vodam zapovedati, da nasz na szlobodno, kam Mezto zaneszeju? Ali stimaiss morti, dasze pred Oblatzjum nyegovum zkrijess, ako vu Morje zkochiss? Znaj, o prevzetni Mladich! da nevmertélna Dùssa tvoja vñzigdar, vu vñzakom Meztu oztane vendor Podlosnik Boga prezmosnoga; y da nyoj nigdar dobro biti nemore, kadasze, kakti Pùntaricza proti Bogu podigne, ter iz ovoga Szvéta, predi nego jù on pozove, prenesze! „

Pétek chutil je sivo Iztinu Zpochitávany oveh vu Szerdczu szvojem, ter nad Maloszerdchenoztjum szvojum szramuvalsze je. Na Nagovárjanye *Róbinzonovo* poprime znovich Veszlo, ter obodva, akoprem niti najmenssega Pomochi Uffanya ni bilo, znovich pocheliszù veszlini. — “ Ovo, reche *Róbinzon*, ovo je Dùsnozt nassa. Doklam, y koju Izkru Sivlénya vu nasz chutimo, mòramosze terszit nye obdersati, ter onda ztopram, ako drugach vech biti nemore, z-tem barem **Razveszelényem** vumre-

vumreti ; Kajti Bòg tak hotel je imati. — Vólya pak nyegova dragi *Pétek* ! reche nesto glafznèje, y z-plemenitem Szerdcza Ognym, Vólya nyegova je vñzigdar dobra , vñzigdar mùdra , y onda takaj, kada jù mi gingavi Zemlye Chervi preszèchi, niti prerazmeti nemoremo ! „

Metemtoga nagli Potok letel je josche, y vezda ; z-nyim Chùn, y od dalehnoga Medymorja nikaj vech drugo ne bilo videti , kak szamo nekoje josche nà vissesseh Bregov Verhuncze. Vezda, szamo josche jeden, koteri nàjvissessi vu czelom Medymorju bil je Verhùnecz , kazalsze je ; y ovak bilo je vñze Uffanye preslo !

Ali kad vñze zemelyzke vre Pomochi prejdu , kad Pogibel Neszrèchneh na nàjvissa dojde , kad nigde, nigde vech druge Pomochi né uffatisze ; onda, o Detcza ! onda priztupi nevidlyiva Bosanzke Providnozti Rùka , y pomorenam vechkrat z-Nàchinom , na kojega nigdar mi nit pomiszlili niszmo. Tak bilo je , y ovde. Kadbi vre *Róbinzon* vñze Uffanye , kakti za zgublyeno *Kamp. Rób. II. Dél.* I bil

bil dersal, ter od Vumornozti, y Mlahavòche nadladan, vre szàm veszli bil preztal, zpazi njenkrat, da Berzòcha Chùna jesze pomenstala. Pogleda vu Vodu, y vidi, da je menye mutna, kak je bila predi. Y kadbi po Vodi dalye bil pogledal, zpazi, dasze Potok ovde deliti je pochel, y dasze jakstà Ztràñ nyegova proti Polnochi zléva, a druga na kojoj Chùn vezda bil je, vno-
go polese ide, y proti Poldnevnu teche.

Z-neizgovornem Veszélyem zakrikne szvojemu vre napol mertvomu Pajdàssu : *Gyegyerno Pétek! Bòg hoche, da si-
vemo!* Zatem povémû ochivezte Uffanya szvojega Zroke, y od Veszelya juhúskajuch, pograbê obodva Veszla szvoja, koja zarad Gingavòche velike vre polosiliszu bili, y pochnu znóvich veszli. Objácheni z-nenádeanem Sivlènya Uffanyem, zevszum, kojumszu mogli Jàkoztjum, veszliliszu proti Vodi; ter na Radost szvoju pochutili, da Terszenye nyihovo né je zahman. *Róbin-
zon*, koj vre od prevnoge Nevóly szvojeh, na vísza dobru Opaznoszt bil je navchen imati, zpazi takajsse, da jím k-to-

k-tomu josche , y Veter pomâse. Vu tom Chafzu razpne Jadra ; y kadbi obo-dva z-Veszli pripomâgali bili , vu krat-kom Vremenu oszlobodiliszuze Potoka , y na tiho Morje dofsli.

Pétek razplachesze od Veszelja, zko-chi gore , y hoche Gozpona szvojegaogerliti. Ali ov proszilgâ je , dabi Veszelje szvoje za vezda jedno malo vtis-sil , kajti dober Komâd Poszla josche jih chaka predi , nego rechi mogu , daszu zvun Pogibeli. Ar tak dalko biliszu od-neffeni , da od Medymorja szvojega , nikaj drugo , kak jedno szamo malu cher-nu Kerpiczu na dalechnom *Polnebja Kraju* videtiszu mogli.

Tonchek. Polnebja Kraju? Kaj je to ?

Otecž. Tonchek, kadszi gde vane na Polyu , jeli tisze nevidi , kak dabi Ne-bo na okolu tebe , kakti jedna velika Bôlta , tia do Zemlye dole viszelo ?

Tonchek. Ravno tak !

*Otecž. Anda on Kolobar okol na okol tebe , gde tisze vidi Zemlya , kakti dokanchatisze , y Nébasze tikati ; on Kolobar zovesze *Kraj Polnebja* , iliti*

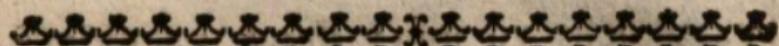
Horizon. Z-Vremenom vre višse budeſs chul od toga.

Veszeli naſſi Brodari veszliliszu prez Odihavanya, y Veter tak berzo tiralje jē proti iztochni Ztranki Medymorja, proti kojoj ravno jadrili jeszu, da vu kratkom Vremenu, vre Brege videtiszu mogli. “ Sivo! zakrikne *Róbinzon* proti Pajdáſſu szvojemu, (koj ravno z-pervoga Kraja vu Chunu ſzedech veszlil je, ter tak z-Herbtom proti Medymorju obernyen bil,) — sivo Pétek! Konecz Trudov naſſeh je blizu! Ovo komaj, da zreche, Nut tak najeňkrat luppi Chùn nyihov na nesto, da obodva Veszlari, vſzaki iz Mezta szvojega, kakſzu dugi, y shiroki vu Chúnszu ſe prehitili. On Chász ztal je Chún na Meztu, y Szlápi pocheliszu prek Chúna zkàkati.

Mati. No, Detcza, akoprembi ja, ravno tak, kak y vi, od Vechérje radasze zdersala, ter ako je moguche ztem Priatelu naſſemu pomogla; niſtarmenne vendar, pretergnuti móramo. Jelo vre na naſz chaka, y Janna vre dvakrat je zvála.

Vſzi. Oh!

VE-

VECHER DVADESZET Y PERVI.

Nekoji zajedno.

O szamo berzo, dragi Otecž, da chujemo, kak je dalye bilo Róbinzonu.

Otecž, Ravno, kad vre stimal je, da je zvun Pogibeli, opal je, kakszmo chuli, vu novu Pogibel, koja josche vekſsa biti bi mogla, kak je bila ona, iz koje malopredi je vuffel. Chún najenkrat ſzel je chverzto, y Szlápi pocheliszu prek nyega vudirati. Ako anda ono, nakaj Chún je naſzel, Pechina je bila: tak polleg vſzake Iztinoprilichnozti, za Ofzlobodyènye nyihovo bilo je zdvojeno!

Róbinzon pochne z-Veszlom meriti, jeli Voda gliboka? Y kadbi okol na okol szamo za jeden Laket gluboku naſfel, prez vſzakoga duglye Premiſsláva-

nya zkochi vu nyu; Pétek za nyim: y obodva na szvoju veliku Radozt zna-
sliszu, da ono, nakaj Chún nyihov je na-
szel, né Pechina, nego szamo Prudische
bilo ie, y zato zkerbeliszuſze, kaj naj-
bolyeszuſze mogli, dagâ na glibſſu Vo-
du odrinu. Kaj kadbi szrechno bili v-
chinili, obodva zkoche nazad vu nyega.

Julika. Vezda sziomaski *Róbinzon*,
zaizto dobil bude Hunyaviczu, kajti-
ſzi je Noge zmochil.

Otecž. Draga Julika, kojifze po po-
ſzlenom, y naravzkom Sivlénja Náchi-
nu ovak vtverdi, kak vtverdilſze je *Ró-
binzon*, tak takov, od ovak maloga
Dugoványa ne návaden Hunyaviczu do-
biti. Nikajſzi anda zato Glave naj treti.

Jankicža. O kuliko krat preſſeztnu
Zimu Noge nafſe mokrefzu bile; pak
vendar zato nefsmo bili Hunyavicze do-
bili!

Otecž. Znaménye, da Náchin Sivle-
nya nafſega, y vasz vre jedno malo
vtverdil je. —

Potlam kam anda bi Vodu, koja vu
Chún naplyúhala bilasze je, z-Rukami,
y z-Veszli, onák kak mogliszu, van
zplyú-

zplyúhali bili, odluchiju vu Vosnyi szvo-
joj jedno malo zkerbliveji biti, ter, da
z-Chúnom, onak, kak számi hoteli budu,
ládati budu mogli, prez Jadrasze voziti.
Ovak anda voziliszusze vse vuz Prudi-
sche ovo, usfajúchisze, dasze nazkorom
negdi dokoncha. - Ali za dobre chetiri
Vure moraliszusze voziti predi, negobi
Uffanye nyihovo zpunilosze bilo; tak
daleko prusalasze je Klúp ova, od pol-
nochne, do poldnevzke Ztráni. *Róbin-
zon* v-Pamet vzel je takaj, dasze Klúp
ova ravno do onoga Mezta vu Morje
prusa, vu kojem on pred devetemi Let-
ti Ladyorazbitje je podneszel; y da ova
Klúp je ona izta, na koju Ladja nyego-
voga je naszela bila.

Tonchek. Kaj je to? je naszela bila!

Petricza. O, da ti vendor všigdar
Otczu pretergavati moraſs!

Otecž. Nu, vem je to dobro, kadsze
selyi pod vuchiti! Ti pako dragi moj
Petricza nechiniss dobro, dasze zato ta-
ki szerdiss! Chuvajsze toga! — — Na-
szezti znamenuje, dragi *Tonchek!* kada
Brod na Prúd, ali na Pechinu dojde,
ter z-Mezta vech nemore.

Tonchek. Dobro!

Otecž. Teda negda doſſliſzu na dobru Vodu, po kojoj zevſzum Mochjum ſzvojuſum proti Medymorju, koje vre czélo videliſzu, pocheliſzu vefzliți; y ravno, kad vre Szuncze zadnye ſzvoje Trake po Gorah je razſzipávalo, pribrodiſzu, iziſſli na Žemlyu, cheprem trudni, vendar nezgovórno vefzeli, daſzuſze tak ſzrechno iz Pogibeli van zkopalí.

Czel Dàn tak jeden, kak y drugi, ni Zalofaja ni pokufsal; y zato nemoguchi zchekati, dokbi do Dvora ſzvojega doſſli bili, ſzeduſzi taki na Breg morzki, y pochnu obodva od Ztroska, kojega vu Chúnu z-ſzobom vzeli biliszu, prav teehno opletati. — Zatem odvlekliszu Chúna vu jeden mali Zátochek — vi, ſzudim, znáte, kajche to rechi?

Jankicža. O znamo! Gdesze Voda vu Žemlyu, kak ti vu Kút kakov zatochi. Vendar je zkoro to, kaj je jedno Morzko Krilo, iliti Záton.

Otecž. Szamo da Krilo Morzko vno-
go vekſſe je! — Zavlekliszu, reku,
Chúna vu jeden Zatochek, y vfze, kaj
vu nyem imaliszu, znoſziliszu Do mom. —

Mi-

Miskocz. O stímam da josche ne van?

Otecż. *Róbinzon* y *Pétek* odpraviliſzusze taki zatem na Pochinek, y zadnyi vre gliboko zpál je, da joſs pervi za Oszlobodyénye szvoje z-vrúchemi Molitvami na Kolenih Bogu je hválił. Mi takaj bi tak mogli vchiniti; ali kajti Dén josche tak viszok je, tak Nóch ovu hochu prezkochiti, y povedati, kajszeje drugi Dán pripetilo.

No *Pétek*, opíta *Róbinzon* pri Predobedju, bili josche jenkrat imal Volyu tak vozitisze z-menum, kak vchera?

Pétek. Nedaj Bose!

Róbinzon. Anda odluchisze, Sivlé nye twoje vu Medymorju ovom z-menum potroſſiti.

Pétek. Szamo dabi moj Otecż bil ovde!

Róbinzon. Kaj imasj josche Otcza?

Pétek. Ako ni szamo izatoga Vreme-na vre vumerl. —

Ovde polosi Krumpira iz Rük, y nekulikò Szúz debeleh potochisze chez Licze nyegovo. *Róbinzon* pomiszli takaj na Roditele szvoje, y Szuzega polejasse. Obodva dober Chasz muchaliszu.

Róbin-

Róbinzon. Budi dobre Volye, Pétek! Tvoj Otecъ јошче сive; y ako Bosja Volya bude, na zkorom pojdemo k-nyemu, y z-namigâ szimo dopelyamo.

Ovo bilo je odvisse Veszélya za tušnogâ *Pétkâ!* Glászom krichech zkochisze gore, hitisze na Kolena *Róbînzonova*, chverztoje objeme, od Placha nit Réchi negoverechi.

„Detcza! reche Mati, nut, kakvaje to Pelda detchinke proti Roditelom Lyubavi, vu jednom Divjáku! Vu jednom Divjáku, koj Otczu szvojemu za никакво Odhránenye, niti Podvuchénye, nego leztor za Sivlénye, ter to tušno y Kameno, Záhvalnozt zkasiúvati mora!

Tak gliboko, — pripomore Otecz — zafzadil je Bóg Lyùbav, y Zahvalnozt proti Roditelom vu všzakoga Chloveka Szerdču! y zato, kakvo anda Ztraffilo nemora biti on — akofze tak-veh med nami јoшче nahaja — koj ovoga prirodyenogafzi Nágona (d) vu szebi podussiti; y proti Ztarejem szvojem, nevelim merzel biti, nego na Salozt, y Raztusenozt nye vechkrat hotom-

---

(d) Der Initinkt, Antrieb.

tomcze zna dopelyati! Ako bi vi kada na Izverska takvoga namerilisze: o tak z-nyim pod jednem Krovom najtesze zadersavati! Besite ga kakti Kugu Druftva, kakti jednoga takvoga, koj v szaku Nechlovechnozt pripraven je vchiniti, y k-kojemu pravichne Kaftige Bosanzke v szigdar za Szledom paschijusze! —

Kadbi Pétek nekuliko k-szebi bil doffsel, opitagá Róbinzon, jeli nyemu Put do Domovine nyegove, y kak dobro poznai, da morebiti, y pak vu takvu Neszrechu, kakszu vchera, doffli nebi? Pétek odgovori, da Put do Domovine nyegove nyemu tak dobro znan je, da, ako bi ob Polnochi tamo treba vozitisze, on to prez v szake Pogibeli poduffal bisze vchiniti: ar, reche dalye, vechkrat po nyem vre vozilszemsze, navlaztito pako onda, kad szem vu ove Ztranke z-Domorodczi mojemi, na návadno Goztchenye znal pojti.

Róbinzon. Takszi y ti vechkrat bil poleg, kadszu Lyude klali?

Pétek. Jeszem!

Róbinzon. Y pomágalszi jezti?

Pétek. Ah! Onda joss neszem znal, da je to kaj zloga!

Ró-

Róbinzon. k-kojoj Ztráni Medymorja
nassega návadni bilizte pribrodit?

Pétek. Vízigdar od Ztráni Poldnev-
zke, kajti ova bila nam je najblišnya;
y kajti vu nyoj vnogo Kokuszorehov-
fze nahája.

Róbinzon odovud vre ochivezto vi-
del je, kak jáko záhvalen mora biti Bo-
gu, da on nyemu ravno od polnochne,
a ne od poldněvzke Ztráni Medymorja,
Ladjotop prepuztil je preterpeti, kajti
drugach vu malom morebiti Chaszu, po-
zhal bi bil Pechenka Poserlyivozti div-
jachke. Zatem obecha *Pétku*, da on
na zkorom negdi z-nyím zkupa po Ot-
cza nyegovoga tamo pojde. Za vezda
to vchiniti, nisze josche dalo, ar Vert-
lyari, za koju ravno Vreme bilo je,
ne jím dopuztila.

Ove anda taki prijeliszesze. *Róbin-*
zon y *Pétek* kopalisu na Jagmu; y vu
Vremenu Pochinka oszebujna je nyihova
Zkerb bila, szebe z-potrebnessemi
Orudelyi obzkerbeti. *Róbinzon*, kote-
roga Znajdlivozt y Poterplyivozt jed-
nako neizgráblyivaszu bila, tak dalko
je dossel, daszi je jedne Zubache na-

pra-

pravil, premda vnogo gâ je ztalo Truda, doklam je za vſze Zubcze z-jednem ostrem Kamenom Luknye prevertal. Pétek pako izrezal je z-jednem kamenitêm Nôsem, dve Lópate, iz tak tverdoga Dréva, daszusze zevszeima kakti selezne potrebuвати mogle.

Ali za najpotrebneſſa szamosze zkerbeti; ztem ni bil zadovolyen Róbinzon: z-Vremenom pochel je takaj na Sznágu, y Leporednozt Zadersalischha szvojega miszlti. Y ovak, Detcza, na Szvétu vſzigidar Lyùdifzu chinili. Doklam goder oni Miszli szvoje szamo na Zadoblye oneh, koja za Zdersávnye, y Szlobodnozt Sivlénja nyihovoga bilaszu, vézaliszu; dotlam nit na Pamet nějim doſſlo, znájtiszi takaj y takova Rukotvórztva, kojeh Potrebuвánye, ne szamo okolu nasz ztojeche Predgled-e (e) olepotiti, nego y Dúſsi naffoj plemeniteſſa, kak sivinzka szamo chütenyaszû, Rázveszelénya prezkerbeti bi-lo bi moglo. Ovak zapochelaſzusze Gradyoznanztva, (f) Szlikotvorztva, (g)

(e) Predztavke. Gegenstände. (f) Ztatyomestrie. Baukunst.

(g) Kipodubzta, (h) Glaszoznanztva,
 (i) y vsze druge mestrovite Priklad-
 nozti, koje pod Imenom lepeh Návu-
 kov zaderfávajusze.

Róbinzon pochel je z-Pobolffanyem,
 y z-Olipotényem Verta szvojega. Naj-
 pervich razdelil je nyega na male, y pri-
 redne Ravnicze, ove zprerezal je z-
 jednákemi Puti, zaszadil Sivicze, nazta-
 vil szénhne Dervórede (k), odredil
 jednu Ztrán za Czvetje, drugu za Pó-
 vertelye, tretju za Vochnyak, iliti Tern-
 nacz. Vu ovom zaszadil je vsza mlada
 Czitronzka Dréva, koja vu Medymorju
 szvojem najti je mogel; y oztaleh dru-
 geh mladeh Drév vnogo, vu koja Mla-
 dicze od kruhonofznoga Dréva je zaczé-
 pil; (pozábilfzem vam povedati, da on
 jenkrat na Zprehod iduchi josche jedno
 ovakovo Drévo bil je nassel.) Pri ovom
 zádnyem delu, najmre pri Mladicz-Vczep-
 lenyu gledelga je Pétek shiroko; ar kaj
 iz toga bude, nikak prerazmesti ne mo-
 gel, doklam mû *Róbinzon* vu tom Rá-
 zuma

(g) Mahlerey. (h) Bildhauerkunst. (i)
 Tonkunst. (k) Alleen.

zuma ne odperl. — Krumpira y Kukuruze poszadiliszu Vnosinu, y kajti Zemlya od Pochetka Szvéta morebiti pochivalasze je, zato y rodila je nezgovernno.

Gda ter gda iſſliszu takaj na Ribariu; ar Pétek, kak vre povedalszem, joſche vu desgyevnom Vremenu zato Mreſe bil je napravil. Oveh naloviliszu vſigdar viſſe, nego jim je potrebno bilo, y zato one, kojeszu z-viſſega bile, hitiliſzu nazád vu Morje; ar, znal je rechi Róbinzon, od Dárov Bosanzkeh nigdar viſſe vzeti neszmemo, kak ſzamo onuliko, kuliko nam za Zdersávanye, y Potrébnoſti naſſe dozta je; y da ze-vſzema nezdúſſno bi bilo neposkódlyi-veh Zvérih vech zkonchati, kak nam za Hránu potrebno je.

Z-ovum Prílikum vſigdar takaj návadni biliszu kúpatisze, y Róbinzon prechuditi nesze mogel zadozta nad Zpretnoztjum, koju Pétek vu Plavanyu, y Ronényu je imal. Návlazt zizkávalſzije Mezto pechinazto, Mezto takovo, na kojem Szlápi Morzki ztrahovitoszusze pretergávali. Med ove zkochil je z-Pe-

z-Pechine dole, oztal nekuliko Minut pod Vodum, tak, da tušnomu *Róbinzonu* vechkrat Ztizka pri Szerdczu bila je za nyega; zatem pokázalsze je y pak na Vodu, legelszi na Herbet, y puztilsze od Vájov zibati; z-Rechjum takove Mestrovitozti chinil je, kakove nebi mogúche bilo veruvati. Ovde y pak videl je *Róbinzon*, kak nezgovorno prikladna je Nárava Chlovechanzka na vſza ona, k-kojemfsze od Mladozti privúcha.

Vu oztáleh pako Dnéveh, kratiliszuſzi Vréme z-Lovom; ar *Pétek* ne szamo vu Naprávlanyu, nego y vu Potrebúvanyu Lúka bil je Mester. Ztrélyaliſzu Pticze, y mlade Lamaze, ali nigdar viſſe, neg tuliko, kulikoszu potrebuvali: ar za Gréh dersalszi je *Robinzon*, Zvér, naj bu kakova hoche, zarad Selye számo, y prez Zroka, muchiti y vubijati.

Akoprem med oztalemi, *Robinzon* vernoga *Pétka* szvojega vu Rázumu, y vnogoj drugoj Prikladnozti dalko nadladal je, nistar menye vendar y ov znal je vnoge druge mále Mestrie, koje Gozponu nyegovomu predi zevſzema neznaneszu bile. Med oztalemi znal je vſzakoja-

kojaka Orudelya iz Koztih, Kamény, Skolykih, y drugeh Dugovany szi napraviti, z-kojemi on vnoga tak prikladno znal je zmetrovati, kak dabi najbolša k-tomu iz Seleza Orudelya bil imal. Iz jedne n. P. Kozti Chlovezhanzke, ako koju gde naměrcze nafsel je, znal szi je napraviti *Dléto*; *Ztrugachu* iz Koral-lyih; iz Skolykih *Nòsa*, *Pilyiczu* iz ostre Ribje Kóse. Z-ovemi ponapravil je vnoga mala Pohistva, koja Prilichnozt Sivlenya nyihovoga, na vnogofzu pobolšala.

Oszebjujne pak Vrednozti bil je Návuk on, kojega, *Pétek* Gozponu szvojemu vu Naprávlanyu Tézta iz száda Dréva kruhonosznoga, kotero na Hráni, y na Téku Kruhu nafsemu vnogo páritisze je moglo, dával je. Divji navadniszu ovakovo Tézto szirovo jezti: *Róbinzon* pako zpekel je ovo predi na jednom vruchem Kameriu; y od potlam potrebuval je nye na mezto Kruha vifzag-dassnyega.

Zverhu toga navchilsze je takaj od *Pétku*, iz Kakaubobov, koje on putujuch po Medymorju szvojem jenkrat naf-Kamp. *Rób. II. Dél.* K sel,

sel, y szobom nekuliko Domom done-szel bil je, Haszen vzimati. Ove znal je ravno tak, kak y Krumpir pod Per-havku poztaviti, koji potlam zpecheni nyemu za jednu zdravu, y povolynu Hrá-nu szlùfiliszu.

Róbinzon, koteri nove Zkùffnye rad chinil je, nekoje z-med nyih, potlam-kam bi dobro pecheni bili, zemlel je drobno med dvemi Kameni, Prah ze-szípal vu Louecz, z-Mlékom dolejal, y y priztavil k-Ognyu. Ali kak zachu-dilsze je; y kak veliko bilo je Obradu-ványe nyegovo, kadbi iz oveh Bobov pripravlyenu Júhu bil pokussal; y zna-fel, da je prava Chokolada!

Tonchek. Ah! Chokolada?

Otecž. Tak je. Szamo da Záchin-ba y Czukor jofche falelaszu. — Ovak povnosilasze je z-Vremenom Hrána, y Obradoztcha naszega *Róbinzona*! Ali na Díku nyegovu moram rechi, da po-leg vszega toga vendar pri vetomadnes-nyem szvojem Obechányu oztal je, ter ravno tak priprozto y mertuchivo sivel, kak je bil y pochel.

Vech-

Vechkrat, navlaztito vu Dnévih onakoveh, vu kojeh Veter puhal je takov, koj Divjem bil je szuprotiven, ifsliszu obodva po Medymorju szvojem zprehadyatisze, y z-ovum Prilikum znafliszu vnoga, koja nyim na veliku potlam Haszen bilaszu.

Vezda vre biliszu z-Vertom gotovi, y Dán bil odréyen, vu kojem oni vu Domovinu *Pétkovu* po Otcza nyegovoga issli budu. Z-kem blisfze je Vreme ovo priblisávalo, z-tem vechkrat miszlilfzi je *Róbinzon*. Kaj bu? akotê Domorodczi *Pétkovi* za Nepriatela derfali budu? Ako oni na vsza Napreztávanya nyegova nikaj gledeli nebudu, y ti ovak Aldov odurne Poserlyivozti nyihove poztaness? Zkerblivozt ovu né mogel vu szebi obdersati: moraljū je Priatelu szvojemu odpreti. Ali *Pétek* zapriszigalsze je, zevszem kaj mû szvéto je, dasze nikaj néma bojati; da on szvoje Domorodcze dobro pozna, y da za ztálno zna, da oni onomu, koj nyihov ni Nepriatel, nikaj nechiniju. *Róbinzon* znal je dobro, da on ova, ako tak bila nebi, zaizto nebi bil govoril. —

Vfszu anda plahu Žkerblivozt, koju imal je, podussil je vu szebi, zauffalsze vu Postenozt Priatela szvojega, y odluchi dojduche Jutro vu Imenu Bosjem z-nyimsze odpelyati.

Dasže pak zutra prevech dugo mutili nebudu, tak Chùna, koj do vezda na szuhom ztal je, odrinuliszsu, na Vodu, y za jeden Kolecz privézali. Vecher potroffiliszsu vu Pechenyu Krumpira, y Pripravlanyu drugeh Jeztvin, z-kojemisze oni barem za oszem Dnévov, kakti na Ztrossek obzkerbeti jeszu hoteli. Pétek pokázal je vu Priliki ovoj, da y on vu Szokachije ne ravno ta najzadnyi, y pokázal je Gozponu szvojemu, kak on czelu jednu mladu Lamazu, koju ravno vztrelyili biliszsu, vu kratkom Chafzu, vnogo perhkeſſu, kak na Raſnyu zpéchi more. Ovo pak chinil je ovako.

Izkopal je jednu Jamu za dva Czepe-lisse gliboko vu Zemlyu; ovu z-szuhe-mi Dervmi, y z-plofznatem Kaményem napunil, y Derva vusgal. Zatem oszmu-dil je Janye na Plamu, vzel je jednu Prilepkovu Lupinyu y z-nyum tak chiz-to Drake dole oztrugal, kak dabi je z-kipú-

kipùchum Vodum bil poparil. Z-ovum iztum Lupinyum razchinil je Janye, y iznel van Drobecz. Izatoga bilaszu vre vsza Dérva na Vuglenye zgorela; Jama-sze razvrúchala; y vsze Kaménye razbélilo. Pétek vsza ova izhital je nezgovernno berzo van iz Jame, z-razbelyenem Kaményem potaraczal Jamu, na Kamenye nametal zelenogá Kokuzliztja, na Liztje razchinyenu Lámazu, ovu y pak dobro z-Liztjem pokril, zmetaljosche drugo razbelyeno Kaménye gore, y czelu Jamu nazad z-Zemlyum zager-nul.

Chez nekuliko Vúr potlam razkopál je Jamu znovich, y Lámazu van iznel. *Róbinzon*, koj jeden Falatchecz od nye pokusšal je, je valuval, da je vnogo szóchnessa, perhkeffa, y téchnessa, kak dabi na Rásnyu pechena bila.

Jankicza. Ravno tak chiniju y *Otahitanczi*, kada Czúczke szvoje pecheju.

Otecž. To y oni chiniju.

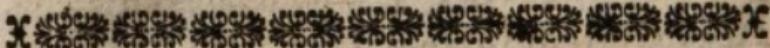
Petricza. Szvoje Czúczke? kaj ovi Peszje Meszo jeju?

Jankicza. Nekajda! Toszmo pressezt-nu Zimu chteli; y Anglianczi, koji szu je jeli, povedaiu, da je zevszema techno.

Nekozi. Pih!

Otecž. Morate znati, da oni Psi vno-go drugach hranijsze, kak ovi pri nasz. Oni nejéju Mésza, nego szamo Voch-jemsze hráne. Y zato more Mészo nyi-hovo vnogo téchnesse biti, kak oveh nasseh.

Anda, Detcza, vsze Priprave na od-lúcheni Pùt bileszu vezda gotove. Ho-chemo najpredi Pùtnikom nassem zezpa-tisze puztiti, ter onda videti, kak bu zutra.

VECHER DVADESZET Y DRUGI.

Otecž.

Róbinzon y Pétek komaj da za jed-nu Vùru zpáliszu, nut najaenkrat bil je pervi od prenágloga Vihra, koj metem-

metemtoga podignulsze je bil , iz Szna
szvojega prebudyen. Viher búchal je
ztrahovito , Germlyavicza prazkétala
tak ostro, dasze je Zemlya tréfzla. „Chu-
jessli Pétek ? „ opita *Róbinzon*, y poch-
negâ buditi. „ Aj me ! odgovori ov ;
dabi nasz to na Morju bilo vlovilo ! „
y komaj da ovo zrekel je, zachuju obo-
dva jeden Glász , kak dabi Stuk puk-
nul.

Pétek stimal je da je Germlyavicza; Róbinzon pak za tverdno stimal je da je Stuka chul puknuti; y opáde vu veszeli Szerdcza Zburkanozt. Berzo anda zkochisze z-Poztelye, prederchi vu Kuhinyu, y reche Pétku, da bi za nyim ifsel. Ovde vzel je jeden sivi Ogorek, pressel z-nyim po Liztvah na Breg zverhu Duplya szvojega, y Pétek za nyim, akoprem kaj Gozpon nyegov nakanil je, razmeti ne mogel.

Na Verhunczu Brega nalofil je *Róbinzon* kaj nájberse mogel je Ognya velikoga, po nyem nevolynem hotejuchi na Znaménye dati, da oni pri nyem' nájbolsše Vtekalischa Mezto najdu. Za ztanovito naimre dersal je, da je blizu

negdi na Morju Ladja, kojasze vu Pogibeli nahája, y da zato Stuka je vusgala. Ali komaj da Ogeny Plamnom pochel je goretí, nut na jenkrat zléjesze takova Ploha, da je vesz Ogeny k-Chaszsu pogaszila. *Róbinzon* y Pétek moraliszu vu Duplye szvoje pobechi, akoszu hoteli od Plohe neodnesseni oztati.

Metemtoga Viher lyúti josche je terpel, Ploha nágla vlevala josche, y Germlyavicza z-neizgovórnum Szillum prazketala. Trezk za Trezkom padal je, y akoprem *Róbinzon* stimal je, kak da negda y negda Stuka chuje, vendar na pokonecz Koncza, y szám pochel je dvojiti; jeli ono, kaj chul je, Stuk ali Germlyavicza bila? Poleg vñzega toga vendar czelu Noch szladka ova Miszel issla mû je po Glave, da Ladja za nyegovo Ofszlobodyenye negdi blizu biti mora, da ova Pogibeli vu kojojíze nahája, morebiti szrechno vujde, da nyega y Pétká nyegovoga vu Europu odnesze. — Vech kak deszet krat potlam znowich bil je nalofil Ognya, ali nepreztojni Desgy vgaszil mû gâ je vñzigdar. Nikaj anda drugo vezda vchiniti ni mogel, kak za Nefzre-

Neszrechne moliti, kaj y vchimil je iz vrúchega Szrdcza.

Petricza. Kajsze vezda nebojí tak Germlyavicze, kaksze je negda?

Otecž. Vezda vidiss; da bedazti ov Ztrah oztaviti je moral; odkud pak to?

Jankicza. Kajti vezda dobru Vezt ima!

Otecž. Zaizto! ali, y zato takaj, kajti vezda zevszema vre zpoznal je, da Bòg je Bòg Lyúbavi, y da onem, koteri dobri, y pobosni jeszu, nikaj takvoga pripetitisze nemore, kaj na pokonecz Koncza na Dobro nyihovo nebi bilo. —

Z-Jutrom ztopram Dneva vtiissilsze je Viher; y *Róbinzon z-Pétkom* zkupa is-sel je taki k-Bregu morzkomu glèdeti, jeli pravo chul, ali ne? Ali pervo, kaj zapaziliszu, bilo je za obodva, jako Saloztno, navlaztito pako za tusnoga *Pétka*. Viher najmre odtergel jím je Chúna nyihovoga, y po Morju odneszel. Milo zevszema bilo je glèdeti *Pétka* tugujúchega, kojemu vsze Uffanye Otcza szvojega videti, naijenkrat bilo je pretergnyeno! Blèd, kakti Zténa, z-vupertemi vu

Tla

Tla Ochmi, y kakti prez Dúha ztal je dober Chasz na Meztu, nit Rechi govorachi. Zatem najenkrat polejaleszugá Szuze: Rúke szvoje proti Nebu pochel je prusati, Persza szvoja nemilo tuchi, y Lafzi na Gláve od Salozti tergati.

Robinzon, koj iz Nevòly' szvojeh navchilsze je z-Neszrechnem zkupa tuguvati, Pomiluvànye imal je z-Tugajúchem; y terfszilsze pod vszakojaki Nàchin nyega, y pak k-Ràzumu dozvati. "Gdo zna, reche med oztalemi, gdo zna, na kuliku nassu Haszen je, da mi Chúna zgubili jefzmo? Gdo zna, kakovu Haszen ov Viher, koteri nam gâ odneszel je, ne szamo nam nego, y vnojem drugem Lyúdem je doprineszel? —,, Lepu Haszen! odgovori *Pétek* nesto, kakti z-kiszelemi Rechmi; Chúna nam je odneszel; to je vsze! Anda stimaß, reche *Róbinzon*, da zato, kajti mi z-kratkovidnemi Ochmi nasseemi nikaj drugo nevidimo, kak szamo, da nam je Chúna Viher odneszel, y Bòg, koj je najmudressi, nikakvoga takaj drugoga Zroka ne imal Vihra ovoga podignuti, kak szamo toga? Nezpametnik! kaksze pod-

podstupiss Odredyènya Boga velikoga tak prevzetno razszudyàvati! —

Kakovu je pak Haszen ovde za nasz imati mogel? opita Pétek. Jeli mene zato zpitávati moraß, odgovori Róbinzon. Jeszemli ja tak müder, dabi Nakanyenya Bosja razmeti mogel? Miszli ti zadnich moremszi, da ov ali on Zrok biti je mogel, ali gdo mi reche, daszem pogodil? Morebiti szusze vu nassem Medymorju vnogi nezdravi Szumpori zkùpzebrali bili, zakoje raztirati bil je potreben Viher ovakov, akoszmo selyeli sìvi, y zdravi oztati? Morebiti Chún, ako bi oztal bil, nasz vu Nefzrechu kakovu bil bi napelyal? morebiti — ali kchemu tulika morebiti? dozta naj nam bude znati, da Bòg je on, koj Vetrom zapovèda, y da ov izti Bòg je jeden mudri, y dobri Otecz vszeh szvojeh Ztvorenyih!

Pétek dossel je vùszé, Prenàglenye szvoje posaluval, y zpuztilsze na Vòlvu Bosanzke Providnozti. Metemtoga Róbinzon razgledávalsze je po neizmernom Morju, y z-Ochimi szvojemi izkal nebili, gde kakovu Làdjú zagledati mogel?

Ali

Ali zahman? nigde nikakove ni bilo.
 Videl anda je, dasze je vkanil, y da
 Puczanye ono, koteró chul je, y sti-
 mal, da je stukov Puczanye, nikaj dru-
 go biti ni moglo, kak Germlyavicza.
 Salozteni, da mû tak Uffanye raztepeno
 je, povernesze Domom.

Ali Doma budùchi né imal Mira, né
 Pochinka; vszevdily ztala mû je Ládja
 pred Ochmi, koja k-Kraju Medymorja
 nyegovoga je pribrodila. Nemoguchi-
 sze zderfati znovich prejde na Breg je-
 den, iz kojega on zapadnu Ztràn Me-
 dymorja szvojega videti je mogel: ali
 y od ovud nikaj od onoga, kaj nyemu
 Szenya nyegova napervo donássala je, né
 mogel zagledati. Z-ovém josche zado-
 volyen nebudúchi, odide na drugi vno-
 gno vekssi Brég, iz kojega na izhodnu
 Ztran Medymorja szvojega videti je mo-
 gel. V-malom Chaszu bil je gore: y
 kadbi proti Izhodnoj Ztranki pogledal
 bil — Bose! kak veszeli Ztrah obissel
 je Szerdcze nyegovo, kad je zpazil —
 dasze vendor vu Uffanyu szvojem né
 prevaril!

Vszí. Oh!

Otecž.

Otecž. Videl je Ládju, y okoprem jako daleko, vendar tak dobro, da zevszema dvojiti ne mogel, da nebi jedna bila, ter k-tomu josche dobro velika. — Detcza, neischite od mene, nití nepotrebujte, dabi vam Radozt, y neizgovorno ono Veszelye, koje on pri Pógledu ovom chútil je, ja vezda ovde zpiszal. Kakti Szerha poletel je dole z-Brega, y dossel k-Ztànú szvojemu, zgrabil Orúsje, prez kojega nigdar nikamo pojti ne hotel, y proti Pétku, koj nyega oszupnyen premisslyaval je, nikaj drugo rechi ni mogel, kak: *ovdeszu!* — *Hitro! Hitro!* ova zgovorech, nazád po Liztvah pressel gore, kak dabi Perje bil imal.

Pétek, kad je videl Zmùtnyu, Náglenye, y pretergane Rèchi Gozpona szvojega, nikaj drugo miszlitiszi ni mogel, kak daszu zaiztinu divji Lyúdi dossli. Jednakem anda, y on Náchinom pograbi Orusje szvoje, y pochnesze za Gozponom szvojem paschiti.

Visle, kak dve jake Milye Pùta moraliszu prejti predi, negobi dossli do Kraja, od kojega ne dalekovu Morju

videlisz Ládju ztati : y ovo bilo je ztopram Mezto , vu kojem Pétek Miszel Gozpona szvojega pochel je razmèvati . Róbinzon pokásemû Ládju na Morju ztojechu , nad kojum on nezgovorno-fze je chudil ; ar akoprem dozta daleko na Morju ztala je , nistarmenye vendor v-Pamet vzeti je mogel , da je ztokrat vekffa , nego je nàjvekffa z-med oneh , koje on vu Sivlenu szvojem , y kada je videl .

Róbinzon né znal , kaj bi vsze od Veszélya pocheti moral . Vezda pozkakoval je , vezda juhuskal , vezda Pétku szvojega gerlil , y nyega veszelo plachuch proszil , dabisze z-nyim zkupa veszeliti hotel . Vu Europu ! vu Hámberg ! reche , pojdemo ! — Onde videl búss , kakfze vu Hámbergu sive ! — kakve Lyúdi onde Hisé delaju ! — kak prilichno , kak mirovno , kak povolyno ondesze sive ! — y ovem zpodobna ! Miszlim , dici do drugoga Dnèva ovak nepreztancze govoril bil , da mû nebi na Pamet doßlo bilo , da je nezpametno , Vreme z-praznemi szamo Rechmi gubiti ; y dasze med oztalem najbolye zker-

zkerbeti mora, kakbisze Lyùdem onem, koji vu Làdje jeszu, na Znáye dati mogel. — Ali ovde bilo je Pitanye, kak, y z-kakvem Náchinom on to pochel bude?

Najpervich anda prichme iz vñzega Gerla krichati: ali nazkorom zpazil je, da je vesz Trud nyegov zahman; da vesz Krich nyegov, akopremfze je Veter premenil, y vezda ravno proti onomu Meztu, gde Làdja na Morju ztala je, od nyega pùhati je pochel, nikaj vendar nehaszne. Reche anda Pétku szvojemu, dabi, kaj berse Ognya nalosil, kojega iz Làdje videti budu mogli. — Ov zakreszal gâ je v-malom Chafzu, y Róbinzon nalosil tak velikoga, da je Plamen do Oblakov goresze zdìgal. Ochi nyegve ztáleszu nepomichno vu Làdju gledeche; ar je stimal, da vñzaki Chafz Shájkafze odtisznula, y k-Kraju nyihovomu pribrodila bude. Ali Shájka nefsze dala videti.

Teda negda, kadbi Ogeny vech, kak Vuru zahman gorel bil, zprogovori Pétek, y reche, da on, nàj bude daleko, kak hoche, tamo prelavati hoche, ter Lyú-

Lyùdem, kojìzu vu nyoj rechi, dabi vân izissli. *Róbinzon* ogerliga od Ve-szelyà, y prošigà, dabisze vendor, ako szúdi, da izplavati nebi mogel, vu *Pogibel Sivlènya* szvojega nepožtavlyal. Náto *Pétek* zvleche Opravu z-szebe, požtavi jednu zelenu Szversiczu vu Zú-be, y zkochì sferdcheno vu Vódu.

Julika. Kaj je hotel z-Zelenum Szversiczu znamenuvati?

Otecž. Zelena Szverss pri Divjeh je Znamènye Mira: y kojsze ovak k-nyim priblisàva, nyemu nikaj nevchiniju. Za szvoju anda Szegurnožt vzel jù je z-szobom.

Pétek szrechno doplaval je do Ládje, nekulikokrat okol nye preplaval, y kri-chal, Hoj ! halla ! Chujessli ! Ali nikoga ni bilo, kî bisze bil javil. — Najenkrat pako zapazi Ztupálnicze (l), kotere na jednoj Ztrani iz Ládje doleszu viszele; doplava do nyih vzeme Szverss vu Rúku, y pochne gore pojti.

Kadbi vre tak viszoko bil doffel, da je na Pod Ladje videti mogel; preztraſ-

fil-

(l) Stenge.

silsze je, kadje zapazil Zver jednu, koja nyemu chizto nepoznana bila je. Ova Zver bila je cherna, y rudazta; y vu onom Chaszu, kak je *Pétká* zapazila, podignula je takov Glász, kakvoga *Pétek* josche nigdar chul ni. Taki pak za tem, zamuknula je, y takse priatelzku kázala, da *Pétku* vesz Ztráh, kojega mu perviput zavdala bila je, najenkrat je preßel. Krotko, y mirovno ifsla je, plazech proti nyemu, z-Rèpom szvojem máhala, y tak milo czvilyila, da je *Pétek* ochivezto szuditi mogel, da pri nyem Pomochi ische. Y kadbi tia do Nòg nyegoveh doplazila bila, podztupilsze jù je z-Rúkum pogladiti, a Zvér bila je zvun szebe od Veszelya.

Vezda ifsel je *Pétek* po szvoj Ládje, Halla! jedno za drugem nazivajuch, ali vendar nijeden Chlovek nesze dal videti. Vezda ztane, y pochnesze chuditi, nad vszemi onemi chudnovitemi Dugovanyi, kotera ovde na Ládje nahájala-szusze. Ovak ztojechi, kadbi bil Herba szvojega ravno proti Ztupálniczam, po kojehsze vu nuternyu Ztrán Ládje ide, obernul bil, dobil je najenkrat, tak ne-

Kamp. Rób. II. Dél. L mi-

miloga , y nepovolynoga odzad Vudarcza , da je k-Meztu , kak je dug , y shirok na Pod opal . Pui Ztraha zdignesze gore , ogledasze , y zkoro odrevenil bil je , kad je zpazil , da jedna dobro velika , z-dugemi , y zaviatemí Rògmi , veliku Bradu imajucha Zvèr , za nyim ztoji , koja znovich pripravliafze , nyega josche jenkrat ovako pozdraviti . Pétek nema uchi Vremena na drugo ovakovo Pozdravlènye chakati , zakrikne od Ztraha Glaszom velikem , y prez vñsakoga dalye Omuhávanya zkochi iz Ládje vu Morje .

Perva Zver ona , koju vi , iz Zpiszanya mojega , lehko zgoditi budete mogli . —

Jankicza. O da ! rudazti Pesz !

Otecž . Zgodilszi ! Ov anda Pesz videchi Pétk , z-kochi takaj iz Ladje vu Morje , y pochne za nyim plavati . Pétek , koteri nyegovo za szobom Sklobütanye chul je , stimal je , da ono drugo rogato Ztraßilo za nyim je zkochilo , y preztraßilsze ie tak jako , da od Ztraha prevzet nemoguchi plavati , zkoro na Dao Morja bil bi prepal . Y pak nova Pelda , kak skodlyiva je Ztraßlyivozt ,

y kak vu velike nasz Pogibeli vechkrat pozta vlya, kadasze od nye ládati puztimo. Niti jenkrat ogledati nesze poduffal: nego, kadbi jedno malo k-szebi bil dossal, plaval je tak hitro proti kraju, dagâ Czuczek komaj doztigávati je mogel. Teda negda izplaval je szrechno, y kakti prez Dusse pred Noge *Róbinzonove* na Zemlyusze zrussil. Pesz takaj malopotlam za nyim izplaval je.

Róbinzon kuliko najvisse mogel je, jesze terszil Pajdassa Szamochnozti szvoje, nazád vu Sivlénye dozvati. Kussuvalgâ je, dermal, rulyil, y naglaſz po Imenu nazival. Ali vnogo Minut preslo je predi, nego bi Pétek szvoje Ochi odperl, y Znaménye Sivlénya szvojega dal bil. Keszno vre negdi, kadbi dobro k-szebi bil dossal, y govoriti mogel, povedal je, kuliki on Ztráh, y Pogibel podneszel je: kak ta Ladja, kakti jeden derveni Breg jemûsze videla, kak iz nye tri jako viszoka Dréva (Katarke je razmel) van zraszla jeszu: kak mûsze ova Zvér cherna jako priatelzku je kázala, y kak ono rogato, bradazto Ztrasfilo nyega zkonchaty je hotelo: y kak

on najzadnich, pokeh dob nikakvoga drugoga Chloveka vu nyoj videl ni, stimal je, da ovo izto bradazto koszmato, y rogato Ztraffilo, je najzadnich ta pravi Gozpodar, y Ladavecza toga plavaju chega Brega drevenoga.

Róbinzon poszlussalgå je chudechisze nezgovorno; ter iz vñzega nyegovoga Pripovédanya zpazil je, da to bradazto, y rogato Ztraffilo nikaj drugo biti nemore, kak jedna Koza, da Ládja, koju on tak zpiissúje, naszezti je morala, y da Lyùdi koteri vu nyoj biliszu, vu male szvoje Chùne pozkakatiszu morali, y Ládju oztaviti. Ali kam ovi dozpeli szu? togafzi raztolnáchiti ne mogel! Akoszu vu szvojeh maleh Shákah Pogibeli vüssli, tak bi poleg vñzake Iztinoprilichnozti k-ovomu iztomu Mežtu, gde *Róbinzon* vezda z-Pétkom bil je, pri broditi, y na szuho van iziti bili morali: ali ovde nikakvoga Znaménya od nyih ni bilo chuti, niti videti. Akoliszu pak vu Chùneh szvojeh tak neszrechni bili, y potopilisze, tak bi barem Shaike, y mertva Téla nyihova Szlápi morzki k-kraju onomu domeszli, y pritirali bili.

Teda

Teda negda zmiszlisze, da Veter vu Szredine Halabuke njenkrat jesze premenil, y da, potlamkam predi od Izhoda púhal je, potlam njenkrat od Zahoda púhati bil je pochel. Ovo odperlo mû je vſzu Zkrovnozt.

Zaizto, miszliszie, Lyúdi, koteri vu Shájke szvoje pozkakali biliszu, jeszu od Zdolcza Vетra, koj njenkrat púhati bil je pochel, preprecheni bili vu nasse Kotáre dopelyatisze, ter ovak, aliszu na Morju peginuli — ali morebit na Potok Morzki nadossli, — ali pak na koje drugo od zapadne Ztrani Medymorja hitcheni. Bóг bi dál, dabi to zadnye bilo, reche, y odpre Miszli szvoje Pétku, koj to Iztini prilichno nassel je.

Ali, kaj anda szmo chinéchi? opita Róbinzon. Ar, aliszu Lyudi peginuli, ali od Morja kam daleko sívi hitcheni, tak vu obodvojem Pripetchénu nikaj bolsega chiniti nemoremo, kak, ako iz Ládje tuliko Dugovány' obránimo, kuliniko jihse obraniti nájvifse bude moglo. Ali kak? pokehdob Chùna nemamo! Ovde zkoro tak saluvalsze je za nyega, kak y Pétek predi. — Miszlil je, y terl-

biszi je Chelo za Náchina znajti, z-kojem
biszi on Chùna nadomeztiti mogel; y
miszlil je zabztuny dugo Vremena. Dru-
goga, novoga Chùna delati? potrebuje
vnogo Vremena: tamo plavati? nésze
poduffal, ar bilo je prevech daleko; y
najzadnich, kaj bi pak iz Ládje iznezti,
ali obraniti plavajuch mogel?

Jankicza. Ja znam kaj bi bil vchinil.

Otecž. Kaj takvoga?

Jankicza. Ja biszi Plutvu bil napravil.

Otecž. Ravno to najzadnich dofslo
je y *Robinzonu* na Pamet! *Plutva*, mi-
szlisi je bude josche najpredi gotova.—

Tonček. Kaj je to *Plutva*?

Jankicza. Nészi videl vetomadne,
kadízmosze za Lovariczum (m) vozi-
li? Nut onda na Elbe bila je Vnofina
ovakoveh *Plutvih*.

Tonček. Ah jeszem, ona Bervna,
kojaszu tak zkupzpéta, y zvézana, dasze
na nyih lehko ztati, y voziti more, kak-
ti na Ládji?

Otecž.

(m) Ova imenuesze jedna mala hitra, y
y chizto berza, za koga doztichi, ali
vuloviti Ladjicza; *Frigáda*.

Otecž. Ravno ona! Ovakovu anda Plutvu hotelszi je *Róbinzon* napraviti, y na nyoj do Ládjesze dopelyati; da tak nekoja Dugoványa oszloboditi, y na szuho znezti bude mogel. Dokonchal je anda z-*Pétkom*, da jeden z-med nyih Domóm pojti bude moral, da tak Hráne, Vùsja, y druga k-tomu potrebna Orudelya szimo donezti bude mogel; y kajti *Pétek* najhitressi vu Nogah bil je, Koczka opala je na nyega, y on pojti je moral po rechena Dugoványa. *Róbinzon* pako izatoga Vremena pripravlyal je Déryva zato potrebna.

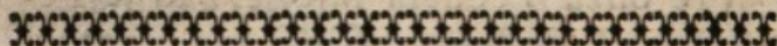
Vre blizu Vechera bilo je, kad je *Pétek* nazad dossal. *Róbinzon* izatoga imal je veliko Veszelye z-Czúczkom, koj nyemu kakti Europanzki Domorodecz jako drag bil je. Ali y Czúczek tak bil je veszel, da szám ob szvojoj Vólyi, neprimoran, kazal je vše Mestrie, koje bilsze je navchil. Zato y *Róbinzon* dal mû je z-med Jeztvin, koje *Pétek* z-szobum donefszel bil je, per vi Délek, akoprem on szám czel Dén nikaj jel ni.

Kaiti pak na Szrechu lepa Meszehina bila je, tak delaliszu obodva dalye Polnochi. Zatem nadofsla je obo-dvem Szna Potrebócha takova, dajofsze szuprotztaviti neszu mogli.

Miskecz. To verujem; arszu y pres-
seztnu Nóch zkoro czélu chuli!

Petricza. A denesz pak, tak vnogo-
szusze nahodili; navlaztito *Pétek*!

Otecž. Legliszuszi anda na Trávu, y
Pesz poleg Nóg nyihoveh, kakti Ztra-
san. Ovak pochivaliszu mirovno, y po-
kojno, doklam je Zorja pochela puczati.

VECHER DVADESZET Y TRETI.

Otecž.

Komaj da je Zorja novoga Dnéva pozdravila; nut vre budil je *Róbinzon* Drúga szvojega, za Delo, koje vchera pocheli jeszu, kaj berse zgoto-viti.

viti. Poszluvaliszu czel Dén tak fletno
y marlico, daszu vre pod Vecher z-
szvojem Plutvom zevszema gotovi bili.

Dva Rede Bervnih, nesto z-Vúsmi,
nesto iz indiánzkeh Verbih z-pletенеми
Gusvami zprevézaliszu tak chverzto, da
jim za jeden zevszema szeguren Bród,
koteri dvajset Czepelissev dug, y tak
zkoro shirok bil je, szlusiti jeszu mogla.
K-tomu joss vendar tu Opaznozt imali-
szu, daszu je tik Brega Morzkoga, y
na Podvalkeh zkupszlágali, da je tak,
kad gotovi budeju, z-tem lese, y prez
vísake Vremenogúbnozti na Vodu od-
rinuti budu mogli.

Na Szrechu nyihovu, bilo je z-Pri-
chetkom Dnéva drugoga Vreme ravno
Priteke morzke. Prez vísakoga anda
duglye Odvláchenya imajuchi Priliku
ovu, odtisznuliszu Plutvu z-Brega, da tak
z-Vodum, koterasze z-Vremenom odsze-
ke nazad v-Morje zlévala bude, kakti
po Potoku, k-nászedyenoj Ládje odpe-
lyatisze budu mogli. Vošnya ifsla je
szrechno; y predi nego bi pol Vùre pref-
sto bilo, dosliszu na Mezto.

Kak nezgovorno tuklo je Szerdcze *Róbinzonovo*, kad je pred szobom veliku Europánsku Ládjú videl ztati! malo je falelo, da jù ni polyubil; tak drága bila mû je leztor záto, kajti je iz Domovine nyegove doßla, od Europánczev napravlyena, y szimo dopelyana bila! Ali ah! Europauczi ovi zginuliszu bili! biliszu morebitivre od Morja poserti! Ah, kak jako tergala je Miszel ova tušno Szerdcze *Róbinzonovo*, koteri Poloviczu Sivlénya szvojega rad alduval bil bi, da bi szamo ztem Lyudi, koteri na Ládje biliszu, kak imati, y z-nyimisze vu Europu odpelyati bil mogel! Ali to jenkrat bilo je vre nemoguche; y on nikaj drugo vezda vchiniti ni mogel, kak tuliko iz Ládje vzéti, kuliko za szvoju Hafzen, y Potrebochu najviše vzeti, y oszloboditi bude mogel.

Petricza. Jeli pak od Dugovány, ktera nyegova bila neszu, on kaj vzéti mogel?

Otecž. Kaj szudiss, Jankicza jeli mogel?

Jankicza. To je mogel vchiniti. Metemtoga akosze Lyudi y pak znajdeju, tak

tak takovem bude moral nazad povernuti.

Otecž. Tak je! Ar ako on vezda Dugovanya van vzel nebi, tak bi je z-Vremenom morzki Szlapi zalejali. Zverhu toga mogelszi je poleg vſzake Pravicze, vſza ona poszvojiti, kотera szudil je, da mu najpotrebneſſa jeszu; ter Lyudem akobisze znafsli, za Trud y Zkerb szvoju pod Rachun vuzeti.

Kajſze naſzedyeneh Brodov doztoji, Pravicze vu nekojeh Meztah vu tom dokonchale jeszu, da Dugovanya ofzlobodyena na tri Ztranke razdelitisze imaju. Jednu, ako je ſiv, dobi on chija je Lадja bila; ako je pak mertev, tak nyegovi Odvetki: Ztran druga dozpi onomu, koj Dugovanya je ofzlobodil: Tretju dobi Ládavecz Mezta.

Miskečž. Ladavecz Mezta? zakaj bi on to dobiti moral?

Otecž. To je jedno Pítanye — na koje vam vezda podpunoma odgovoriti nemorem. Metemtoga vendar onuliko, kuliko vi vezda preszéchi morete, hochu vam povedati. Czeszar, Kraly, ali kaksze vre Ládavecz Mezta zove, zdersá-

zdersáva vu Ztrankah primorzkeh ztanovite Lyúdi, kóterisze zkerbeti moraju, da od takoveh Ládjih nikaj nepogine, nego, da vísze, kaj godersze obrani, vu ztalno, y szlobodno Meztosze donefze. Kaj ako nebí bilo, tak Tergovecz, kojega je Ládja bila redko krat bi kaj dobil, kajti Dugoványa, ali bi pokrádyena bila, ali bisze pokvarila. Ladavcza pak Mezta ztoji Péneze, Lyude, koj na ova Pazku imaju, zdersávati. Vredno anda je y doztojno, dasze od oneh, za kojeh Dobro ova naredyena jeszu, vu tom nyemu nadomezti. Zato anda za ztalno naredyeno je, da Ztran tretja obranyeneh Dugovány' Gozpodaru Primorja dopítasze; y ova tak ztala vuchinyena Naredba, imenujesze *Pravicza Morzka*.

Poleg oveh anda Pravicz mogel je *Róbinzon* od vsezeh, kotera iz ove Ladje oszlobodil je, Dugovány' dve Tretine, kakti szvoje laztovite zadersati, y na Haszen szvoju obernuti.

Jankicza. Dve Tretine.

Otecž. Tak je; jednu za szvoj Trúd y Zkerblivozt, drugu kakti pravdeni Goz-

Gozpon, y Ládavecž Medymorja pri ko-
jemsze Brodolómje je prietilo.

Josicza. Gdo gâ je pak Gozponom
Medymorja poztavil?

Otecž. Zdravi Rázum. Komad Zem-
lye, koj predi nikakvoga Gozpodara ne
imal, naravzkim Náchinom je onoga, koj-
ga pervi poszvoji. Ovo pak bilo je vu
Pripetchenyu ovom.

Perva Selya, koterasze vu Duffi *Ró-
binzonovoj*, potlam kam bisze Radozt
nad Pogledom Ládje Europánzke vlegla
bila, je prebudila, bila je, dabi Ládja
neprederta, ter ovak y pak na Vodu
odrinyena biti mogla. Kaj dabi bilo,
tak za ztalno bil je odluchil, z-*Pétkom*
szvojem, vu nyusze poztaviti, y ako
ne vu Europu, barem vu jednu od Eu-
ropanczev vu *Amerike* závjetu Dersávu
dopelyatisze; akoprem neznam, kak po-
gibelno bi bilo, z-jednum tak velikum
y z-Lyudmi neoborusnūm Ládjum po
Morju prez potrebnoga vu Brodarii
Znanzta puztitisze. Na Plutvi anda
szvojoi okol vsze Ládje vozilsze je, da
zezvedeti more, kak gluboko bilo je
Morje onde, gde je Ládja naszela; ali
na

na szvoju najvekffu Salozt znaffel je, da iz Selye nyegove nikaj nebude.

Ar Viher naueszel je Ládj med dve Pechine, med kojemi tak bila je ztisnyena, da niti napervo, niti nazád genufisze né mogla. Ovde anda tak dugo oztati je morala, doklam jû Szlápi morzki razdrobili, y razneszli budu. Anda, kadbi y ovo Uffanye pokvarjeno bilo, zeffel je *Róbinzon* na Ládj gore, za videti, z-kakveini oszebujno Dugoványi je natovorjena, y jeszuli josche vſza czela y nepokvarjena? *Pétku* pako szirromaskomu bil je Ztrah predvcheraffny josche, y vezda tak pred Ochmi, dasze komaj podztupiti je mogel za szvojem Gozponom na Ládjii gore pojti; iffel je vendor, akoprem Ztráhom velikem, navlaztito, kad je rogato ono Ztrassilo, koteru predevcherom nyega tak nedoztojno pozdravilo je, to pervo bilo, kaj on vezda na Ládje zagledal je.

Ali rogato ovo Ztrassilo ne bilo vezda tak gyegyerno, kak vchera. Na Meztu jednom lesaloje vu Míru tak szlabo, y gingavo, dasze jenkrat, niti ztati ne moglo: ar navadne szvoje Hráne, vre od
pre-

predevcherom nikaj ni bilo dobilo. *Róbinzon*, koteri Zroka Gingavóche nyegove zpazil je, za pervu Zkerb vzelszi je, kaj takvoga poizkati, kaj bi gládnomu ovomu Sivinchetu ponudití mogel. Y kajti mû nuternye Ládje Vredyenye zevszema znano bilo je, tak nassel je berzo, kaj je izkal, y Veszélye nyegovo bilo je veliko, kad je videl, kak Koza predsze polosenu Kermu pohleppo grizti, y Gláda szvojega pretirati jesze paschilia. Pétek pako zadozta prechuditi néfze mogel, nad neznanum, y szebi nigar josche nevidyenum Zveri ove zpodobum.

Vezda pochel je *Róbinzon* vsze Rédom po Ládje preizkávati. Z-jedne Hisé issel je vu drugu, z-jednoga Ládjepoda na drugi, y vszigde nassel je jezero Dugovány⁹, za koje vu Europi malo gdo kaj mári, za nyega vendar bilafzu nezgovorne Czéne. Ovde bileszu czéle Ludricze rune *Brodarzke Dvójpeke*⁽ⁿ⁾ pune *Risskaffe*, pune *Mélye*, pune *Sitka*, pune *Vina*, pune *Praha puskenoga*,

---

(n) Zwieback.

ga, pune *Oblih* (o) y *Spriha*; ovde biliszu *Stuki*, *Puske*, *Pistóle*, *Szablye*, *Mechi*, y *Palassi*; bileszu *Szekire*, *Pilye*, *Dléta*, *Szvedri*, *Pilicze*, *Ztrúgi*, *Teszla*, *Kladivczì*, selezni *Drúgi*, *Chavli*, *Nófi*, *Skárje*, *Igle*; Ovdeszu bili, *Lónczi*, *Zdéle*, *Tanyíri*, *Slicze*, ognyene *Klésche*, *Méhi*, *Kotlich*; y oztalo drugo derveno, selezno, koszitreno, y kotlovinzko Poszudje. Ovdeszu bile najzaditich czéle Ladicze pune *Opravih*, *Rubja*, *Hlachicz*, *Czepelísszef*, *Chisem*, y ztotina drugeh Dugovány', za koje vifzako ofszupnyeni *Róbinzon*, szvoju vre zdávna pozablyenu zlátu Grudu, drage *Volye* dal bi bil, da bi mû je gdo na Prodaju bil ponudil.

Pétek premisslyával je vifza ova, kakti ofszupuyen, ar vu czelom Sivlénju szvojem, nikaj takvoga joſs ni videl, dapache, od vnogeh oveh chudnoviteh Dugovány znal ni, za kakvu bi Hafzen, ali Potrebóchu biti mogla. *Róbinzon* pako bil je vesz zvun szebe od Veszélya. Kakti malo Dete zgrabil je za vifze, kaj mû pred

pred Ochi dosslo je, y berseli kaj drugoga, kajsze nyemu lepsse, ali hasznovitesse videlo je, je zpazil, puztil je ovo iz Rúk, y poszégel po ono. Najzadnich hotel je y vu najdolni Prédol pojti: ali ov bil je vesz z-Vodum napunyen, kajti Ládja jako na shirokom bila je prederta.

Vezda pochel je szam z-szobom razmisslyávati, koja on Dugoványa bi najpervich z-szobom vzeti, y na szuho izpelyati mogel? Ali dugo nikaj ne mogel dokonchati: ar vezda videlomûsze je ono, vezda ovo to najpotrebnešse, y vechkrat, kaj vre predi zebral bil je, je zahitil, v drugo kakti potrebnešse prebral. Teda negda prebral je ova, y kakti najpotrebnéšsa z-szobom vzeti odluchil: 1) Jednu malu Ludrichku punu Práha puskenoga; a drugu punu Spriha: 2) Dvé Puske, dva Para Pistól, dva Meche, y dva Palasse. 3) Dvoju Opravu od Gláve do Péte, jednu zásze, a drugu za Pétku. 4) Dvanajzt Párov Rúbach; 5) Dve Szekire, dve Pilye, dva Ztrúga, jeden Pár selezneh Stángih, jedno Kladivo, y nekoja druga Orude-Kamp. Rób. II. Dél. M lya;

lya; 6) Nekoje Knyige, nesto Papéra za píszati z-Tintum, y z-Péri. 7) Jedno Kreszalo, Kremen, y Gubu; 8) jednu Ludriczu punu Dvojpeke; 9) nekaj Platna jadrenoga, y najzadnich Kozu.

Josek. O, koze mû vendar, tak ne bilo potrebno!

Otecž. To je Iztina, Josek; ali on potreben bil je kozi; y Róbinzon bil je prevech miloztivogna Szerdcza, kak dabi on Zver ovu, neznajuchi, jeli morebiti, predi negosze on josche jenkrat nazad poverne, kakov naglo podignye-Viher Ládju raztepe, z-szobom vzel bil nebi, návlaztitó, kada vsza, koja nye-mu za vezda potrebna bila jeszu, na Plutvi negvi dozta Proztoru imalafzu. Vzel je anda, y nyu z-szobom.

Szuprotivnem pako nachinom oztavil je nesto leseche, za kem vu Europi Lyudi najpredi poszegli bi bili — najmre jednu punu Ludrichku Zernya zlatoga, y jednu Skatulyu z-najdragsesemi Geman-ti; kotere vu Hisiczi kapitánovoi je videl. Ove z szobom vzeti nit na Pamet mû ni doslo; ar mû za nikakvu chizto Potrebochu neszu bila.

Do-

Doklam on ova tak zizkával, odpiral, vanzmétal, prebiral, y nakládalje, preslo je tuliko Vremena, da do Plime jedna szamo Vura josche je falela. Na ovu anda morálisu chakáti, akoszu z-Plutvum szvojum k-Kraju dojti hoteli. Vu-ru ovu odluchil je Róbinzon vu tom potroffiti, dasze jenkrat na Europanzki Náchin najezti more.

Donesze anda jeden Komád prevudyene Govedine, dva Haringe, nesto Dvojpeke, Putra, Szira; jednu Stuczku Vina, poztavi vſza ova vu Hisiczi kapitanovoj na Ztol, y szedefzi zkup z-Petkom na Ztolcze poleg ztojéche. Vre ovo, da jenkrat iz prirednoga Ztolia, na Ztolcu szedéchi, iz Tanyéra, z-Nosem, y z-Viliczami jezti more, bilo je, za nyega Veszélya vifse, kak-sze zrechi more, k-tomu pak izte Jeztvine, navlaztitó Kruh, za kojem on vre tuliko Lètt zahman zdihával je — o, ovo niti miszlti jenkratszi nemorete, kak nezgovorno je gâ veszelilo! Ravno tak, kak y on, czèleh devet Lett, morali bi vſza ova ztradyati, ako bi ho-

teli Radozt, koju on vezda chutil je, vu vsoj nyeinoj Vrednozti preszechi.

Pétku bil je Náchin po europanzki jezti, tak malo znan, da jenkrat nití znal ni, kaj bi z-Nòsem, ali z-Viliczami chiniti moral. *Róbinzon* Iztina je, povedal mû je, kakfsze jedno y drugo potrebuvati mora, ali kadbi szám Pétek tak vchiniti, y falatchecz Mesza nateknyenoga na Viliczah vu Zube zanezti bil hotel, zaneszelgâ je k-Vùhu, y po szvojoj ztaroj Návadi, Shaku z-Dersálkom zkup prineszel je k-Vùztam. Vìna pako, kojega Róbinzon nyemu pokussati bil je ponudil, pod nikakov Náchin piti ne hotel, ar Gerlo nyegovo, kотero szamo na Vodu privadilosze je bilo, Ostróchu jákoga Vìna podnassati ni moglo. Dvojpeka pako v-Tèk mû je dobro odhájala.

Vezda bilo je Vréme Priteke; y obo-dva zifsliszu na Plutvu, y odrinulifze; da tak z-Plimum zkupa k-Bregu priplavati moreju. Vu kratkom Vremenu biliszu pri Kraju, y Dugoványa, kojaszu dopelyali, zmetaliszu na Szuho.

Pétek vezda selyel je znati, kaj vſza ova Dugoványa znamenuvati hote, y za kakovu ſzu Hafzen? Pervo, z-kem *Róbinzon* nyegovu Znatiselnozt zadovolyiti je hotel, bilo je ovo: on presfel je za jeden Germ, onde oblékel Rúbachu, y czelu jednu jednakolichnu vojnikocháztnichku Opravu (p). pripaszał k-Ztráni Mecha, poztavil zlatoperémazt Skerlyak na Glavu, y ovak naijenkrat, kakti preztvorjen pokázalsze je z-Germa, y doffel pred oszupnyenoga *Pétka*. Ov preszenetchen zkochi nekuliko Korrachajov nazad, ar na pervi taki Pogled zaizto dvojil je, jeli Gozpona szvojega, ali pak kakovo drugo zverhuchlovechánzko Bitje vidi. *Róbinzon*, koj nad Oszúpnyenoztjum nyegovum szmejatisze je moral, prusimû priatelzki szvoju Rúku, y reche, da on josche, y vezda je *Róbinzon*, josche, y vezda Priatel nyegov, akoprem Oprava, y Ztáliss nyegov jedno malo jefzusze premenila. Nato vzeme jednu drugu mornarzku czè-

lu Opravu, pokásemû , kaksze vñzaki Komád oblechj mora, ter mû reche, dabi za Germ ifsel, y to izto naj vchinil.

Pétek poszluhnul je: Ali vnogo Vremena predi presslo je, nego bi on z-Ob-lachenyem szvojem zevszema gotov bil. Ar vezda je ovo, vezda ono naopak oblékel. Kakti , Rubachu poztavemo , obláchil je naopak, namezto , kaj bi Rúke chez Rukave prevlechi bil moral, obernul je Ztán gore , y pochel je Rukave na Noge navláchiti , ravno , kak dabi Hlache obléchi bil hotel. Na ov izti Nachin chinil je , y z-Hlachami , vu koje on od dolyne Ztráni Noge szvoje hotel je vteknuti. Dolamu pak navláchil je tak na Telo , dabi jù na Herbutu bil zkupzkápchatî moral. Kad , kad v-Pamet vzel je Bedaztóchu szvoju , y popravil Falingu ; doklam najzadnich za vñogemi zahman vchinyenemi Zkus-sávanyi zevszem Opravlanyem bil je gotov.

Kakti Dète zkakal je od Veszelya , kadsze je videl njenkrat ovak preztvorenoga , y raduvalsze je kruto , kad je pochútil , kak prilichna , y kak haszno-vita

vita, navlaztito proti Vpichenyam Mužkitovzkem, ova je Oprava, z-Czepe-lissi szamo ne bil zadovolyen, kajtiszu mûsze neprilichni, y nepotrebni videli. Proszil je ada *Róbinzon*, dabi jê szlobodno dole vzel, kaj *Róbinzon* na Dobronajdnozt nyegovu je zpuztil.

Vezda kazal mû je *Róbinzon* Potrebuvânye Szekir, y drugeh oztaleh Orudelyih, nad kojemi vſzemi Pétek od Chuda, y Veszelya vesz zvun szebe je poztal. Dafzi vendar taki Hafzen iz recheneh Orudelyih vzeti mogu, dokon chaliszu jednu Katarku za Plutvu szvojszi napraviti; da ovak ne vech na Vreme Priteke morzke chakati, nego vízako Vreme pod Jadri, na Plutvi svojck-Ladji odpelyati budusze mogli. *Róbinzon* vzel je ovo Delo násze számoga, y Pétkę poszlal je Domom za Lámaze, koje vre dva Dni podojene bile neszu, podoiti.

Do toga pak Vremena, doklam je Pétek bil Doma, nabil je *Róbinzon* jednu Pusku, hotejuchi Priatelu szvojemu, berseli dojde, Mòch, y Jákozt Práha Puskenoga pokázati. Kadbi anda ov vre

nazad doffel bil, y nad Berzochum, zkojum *Róbinzon* Poszel násze vzet zgotovil je, chuditisze zadozta nemogel, zapazi *Róbinzon* jednoga Jaztreba, koteri Ribu vu *Klyunu* noszéchi, po Zráku je letel. Berzo zgrabi Pusku, y reche: *Pazi dobro Pétek; ov mora dole!* — Ove zreche; zprusi Pusku, y Szokol opal je dole.

Poztáveteszi Ztráh, y Oszúpnyenozt sziromaskoga *Pétka* napervo! Na Metzu, kak dari nyega Puska zgodila bila, zrußilsze je na *Tla*; kajti vu onom Chaszu, kak Pusku chul je puknuti, doslomu je napervo ztáro nyegovo Baboverztvo na *Toupana*, iliti Germlyavcza, za kojega on z-Pochetka Gozpona szvojega dersal je. Opal je velim na Zemlyu, zatem na Kolina szvoja pokleknul, y vesz trepechuch Ruke proti *Róbinzonu* prusal, kak dabigâ za Milozt profziti hotel. Rèchi pak jedne govoriti ne mogel.

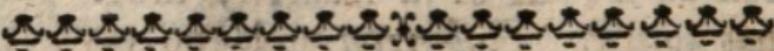
Róbinzon, koterisze nigdar vu Dugoványih, kojasze Vere doticheju, Sháliti né bil návaden, kak berse videl je bedaztu Miszel *Pétka* szvojega, taki fal-

salmû je bilo, da on vu tom, kaj vezda vchinil je, nyega predi ni podvuchil. Zato zdignegâ lyublyeno gore, ógerliga, y profzi, dasze nebi bojal; ter mû reche, da on, y nyega vu kratkom Vremenu ovakovu, koja zevszema naravzkim Náchinom ide, Bliszikaviczu, y Germlyaviczu navchiti hoche delati. Zatem pokásemû, kak je puska priedyena, raztolmachimû Mòch, y Jakozt Práha puskenoga, nabije pred nyim znovich Pusku, podà mû jù v-Rùke, govorèchi, da jù szam naj zhiti. Ali Pétek, kôj y vezda joß bojalsze je, proszil gâ je, da bi jù szám, y drugi put naj zprusil. Róbinzon anda poz tavil je jeden Zmerek na zto Korachajov, reche Pétku poleg szebe ztati, y zprusi Pusku.

Ali y vezda ne vnogo falelo, da Pétek, y pak na Tla ni opal; ar vsza ova, kotera je chul, y videl, chinilaszu mûsze zverhumárvzka. Zmerek bil je vesz z-Sprihom poszípan, koj dozta gliboko vu nyega je pressel. Róbinzon napomine Pétku szvojemu, y reche, da od ovud szám naj szudi, kad szlobodni oni vez-

vezdaszu od vſzakeh Návalov Divjeh Lyùdih, potlamkam ovu tak mestrovi-
tu Blizkaviczu, y Germlyaviczu pod
ſzvoju Oblaztszu dobili. Pétek zarad
ovoga, y zarad vſzega drugoga, kaj vu
Ládje je videl, takvu je zadobil proti
Europanczem, a navlaztito pako proti
Gozponu ſzvojemu Prestimanozt, da mû
vnogo Dnevov ne bilo moguche, z-nyim,
y pak po ztári Návadi zauffano, y pri-
atelzki paidassitisze.

Metemtoga nadosla je Nòch, y Tru-
dom tak veszeloga Dneva napravila je
Konecz.

VECHER DVADESZET Y CHETERTI.

Na veliku Radozt Máleh ſzvojeh po-
chel je Otecž drugi Vecher prez
vſzakoga Predgovora, vu Pripovezti
ſzvojoj, ovak dalye govoriti:

Szlaiffe, kak Nòch ovu naſs Róbinzon
nigdar joſche ni pochival; ar od pervo-
ga

ga Dnèva szvojega vu ovom Medymorju Prebitka, nésze tak szrechnoga chùtil, kak vezda. Ali y nigdar takaj pochùtil ni Chlovek nijeden veksse Zahvalnozti, y Lyubavi proti nebezkому Nadaritelu, kojemu za vñsu ova Szrechu zahvaliti ima, kak on. O kulikokrat, kad szàm bil je, znal je klechatina Kolenih szvojeh, y Nadelitelu Darov oveh, z-kojemi nyega tak daresslivo je nadelil, hváli! Ovu pobosnu Zahvalnozti Chutlivozt terszilsze je, y vu Pétku szvojem zprebuditi. Predi negobisze zpát legli bili, navchilgà je Popievku: *Zahvalemo vñzi Bogu!* — y potlam obodva szlosiliszü Gerla szvoja na Hválu, y Diku obchinzkoga Otcza nebezkoga.

Drugo Jutro ztaliszusze obodva kruto rano; znoszili Dugovanya szvoja pod jeden Germ, y nye, akobi morebiti desgy issel, z-guztem Vèjem pokrili. Zatem odrinuliszusze od Kraja, za y pak k-Ladjotérinisze dopelyati.

Josicza. Kaj je to — Ladjotérina?

Otecž.

Otecž. Ovak imenujesze Ladja, koja je naſzela, y kakti vre zkoro napol raztergana. —

Kajti vchera, kak pozábilſzem povedati, oni takaj dva dobra Veszla z-fzobom vzeliſzu bili, tak Vosnya nyihova vezda vnogo berſe odhájala je, kak pervi put. Y pak doszliſzu szrechno; y pervo, kaj odluchiliſzu vchiniti bilo je ovo, da oni vſze Dezke, koje na Ládiesze nahájaju na Plutvu szvoju znoſziti, y z-nyimi nyu nakris popoditi hote, da tak Dugoványa, koja z-Szobom vzeli budu, na ſzuheſsem, kak vchera, leſati budu mogla.

Vezda pochel je *Róbinzon*, y pak vſza znovich preizkávati, da tak vu Dugoványih, koja vſza najenkrat z-fzobom vzeti némogel, jedno mudro Prebránye vnogo leſefſe, kak predi, ar koja mû nájpotrebienna bilaszu, imal je vre vu fzlobodnom Meztu. Vendar zbiral je, y vezda tak zpametno, kak y pervi krat.

Za vezda dokoncha jednoga z-med Shezteh, koji na Ladje biliszu *Stuká* fzobom vzeti.

Jan-

Jankicza. Stuka? O namezto ovoga
bi vendar, kaj potrebnéssega vzeti bil
mogel!

Otecž. Taksze nam, koji Dugová-
nya zdaleka szamo premisslyávamo chi-
ni, y vidi; Ali *Róbizon*, koj vesz
szvoi Ztális z-bliza je premisslyával,
znassel je, da mû ov *Stuk* na veliku
nyegovu Szegurnozt, y Mir Szerdcza
bude.

Jankicza. Kak to?

Otecž. Mezto, vu koje *Róbinzon*
vsza szvoja Dugoványa je zprávlyal,
ne bilo jako Szegurno, y na Neszrechu
lesalo je ravno vu Okoliczi onoj, vu
koju Divji zvekssinum znaliszu dohájati.
Iztina zadnich je, da on vezda, ako bi
Divji nahrupili, na Obrambu Pussak, y
Orusja szvojega zpuschatisze more; me-
temtoga vendar Miszel ova, da on z-o-
vum Prilikum najtomenye jednoga, ali
dva z-med nyih Sziromáskov raniti,
morebiti, y vubiti bude moral, jako gâ
je ztrassila; pokehdob, kaj takvoga on
vchiniti né bil névaden. Ovak pako,
miszlílszi je, ako bûm szamo jednoga
Stuka na Bregu imal, budem lehko,
ako-

akosze k-mojemu Medymorju vu Chùneh szvojeh priblisávali budu, jeduo iz *Stuka* selezno Zerno zverhu Gláv nyihoveh poszlal fúchkati, na koje oni od Ztráha morebiti nazadsze vernuti budu morali.

Vidiss anda, Dragi! kak pogibelno je vechkrat Chine drugeh Lyúdih szúditi? Zevszema retkokrat znaniszu nam Zroki, poleg kojeh drugi vechkrat rávnaju Chine szvoje. Kaksze anda podztupiti moremo, nye vu Chineh, y dersánu nyihovom szuditi? Zpameten, verujte mi, Chlovek vſzigdar polehko ide vu Szúdyenyu drugeh; y vechkrat nechesze vu to nit puztchati, ako drugach iz Dúsnosti nemora; kajti ima dozta zverhu számoga szebe, y zverhu Chinov szvojeh szuditi y miszlti; y ovak Detcza, od vezda y mi hochemo vchiniti.

Zvun *Stuka*, znofsziſzu *Róbinzon y Pétek* ovajosche *Dugoványa* na Plutvu szvoju. 1) jednu Vrechu *Herfi*, drugu *Jachmena*, tretju punu *Graha*: 2) ednu Ladiczu punu *Chálov* y *Sharáffov*. 3) dvanajst *Szekir*: 4) jednu Ludriczu punu *Práha puskenoga*; drugu selezneh *Oblih*

Oblik y Spriha: 5) jedno *Jadro* y
6) jeden *Brúsz*.

Petricza. Zakaj pak ovoga?

Otecž. Za Szekire, Nofé, y druga
Orudelya nabrusziti, kadasze zatúpe.

Petricza. Kaj né imal vu szvojem
Medymorju Kaménya?

Otecž. Kaménya dozti; ali nikakvo-
ga Brúsz! kaj nészi v. Pamet vzel, da
ovi zevszemá drugachei, y vnogo méh-
kessi biti moraju, kak je Kaménye drugo?

Petricza. Jeszem.

Otecž. Anda, ovak mehkeh Káme-
nov onjosche nigde vu szvojem Medy-
morju ni videl; y vendor je Brúsz všzem
onem, koji z-ostrem Orudelyem barat-
chu, jedno jako hasznovito y potrebno
Dugoványe; y zato vzel je nyega rajssi,
kak Zernye zlato, y Gemante, koje y
vezda oztavil je lešéche.

Predi nego bisze odtisznuli bili, pri-
chel je *Róbinzon* vezdassnyi Ztáliss Lá-
dje izvédati, y nassel je, da Voda vu
nyoj je vnogo vekffa, kak je bila pre-
di; ter da Szlapi, y nyeino med Pe-
chinami szimtammiczanye vre vnogu
Dezkü z-obodveh Ztrankih odtergali je-
fzu

szu. Vre napervo videl je , da pervi,
koj náztal bude Viher , vſzu Ládju raz-
neszel bude. Z-tem anda berse odlu-
chilſze je paschiti , da tak y od oztaleh
josche vu Ládje Dugovány , kuliko náj-
vifse mogel bude , oszloboditi more.

Kajti Veter vezda ravno proti Žemlyi
je púhal , tak z-Pomochjum Jadra y Ve-
ſzlih szvojeh mogliszusze , akoprem Vré-
me Oszeke nit napol jofs presslo ni bilo ,
vendar zevszema lehko k-Bregu dope-
lyati. Vre na pól Púta buduchi , *Róbin-
zon* poztavilszi je jedno Zpochitavanye
napervo , koje veliku Pravdenoſt Szerd-
cza nyegovoga je kázalo.

Josék. Kakvo to ?

Otecž. Da Zláto y Gemante né vzel
z-szobom.

Josék. Kaj pak hotel je z-ovemi ?

Otecž. On szám , kakti za szvoj Po-
fzel chizto nikaj ; ali on miszlilſzi je o-
vako : Vendar to tak nemogúche ni , da-
bi Gozpodar Ladje josche nesivel , ter
dasze y pak nazád nepoverne , gledati ,
jeli kaj iz nye obraniti bi mogel ? Akoli
anda naienkrat kakov nagli Vihersze po-
digne , Ladju predi , kak Ti josche jen-
krat

krat nazad dojdes razterga , ter Zláto,
y Drago Kaménye vu Morje zakopa ;
kak bûs pred Gozpodárom Dúgovány
oveh , kak pred Bogom , y Veztjum
tvojum odgovárjal ? pokehDOB szamo
ona , koja za tvoju Hafzen videlszi Du-
goványa , jeszi oszlobodil , a ona , na ko-
jeh laztovitomu Gozponu najbolye lefé-
che je bilo , y od kojeh ne szamo nye-
gova , nego morebiti y vnogeh drugeh
velika Szrecha viszi , oz tavil jeszi vu
Ládje lesati ? *Róbinzon ! Róbinzon !*
reche ; y vudrisze z-Shakum po Ché-
lu , kulika tebi josche menykaju , dok-
lam tak dober budeš , kak dober biti
bi moral.

Komaj anda mogel je Vreme doch-
kati , da znovich odtisnuti , y Brodo-
terini nazadsze dopelyati bude mogel :
tak velika bila je Nepokojnozt Vezti
nyegove , vu Zaoztavlénju Dusnozti
jedne , koja mûsze tak szvéta je videla.

Teda negda dosliszu k-Medymorju :
ali vu onom Chaszu , kadisz u pribrodití
hoteli , vu takvu Pogibelszu opali , da-
szu jím visza zkoro Dugoványa vu Mor-
jesze zeszipala . Ar kajti Vreme Morzke

Kamp. Rób. II. Dél. N Pri-

Priteke y vezda josche terpelo je, zato bila je y Voda pri kraju tak plitka, da perva Ztranj Plutve njenkrat na Prùd je nadofsla, ter tak z-zadnyem Krajom, koj na debssi Vodi bil je, jako vu Vodu jesze naszlonila. Na Szrechu ztaliszu, *Róbinzon* y *Pétek* obodva pri zadnyem Kraju, y ovak Dugoványa, koja na Plutvi bilaszu, da jimsze vu Vodu nészu potochila; szrechno zdersali.

Potlamkam bi pak ovsza dobro potverdili bili, zkochiliszu obodva vu Vodu, y ovak do Kolena po Vode, y Mülyu gazech, szami Dugoványa na szebi van znássaliszu, ovo tak hitro y opazno, dasze nikaj ni zgubilo, niti pokvarilo; ter predi negobi nova Plima pochelasze, drugoch k-Ládjoterini doveszliliszuze.

Kak berse na Mezto dossliszu, pervo kaj *Róbinzon* iz Ladje vzel je, bila je Ludrichicza z-zlatem zernyem, y Skatulya z-Gemanti. Ovde kakfze veli Réch, odlehnulomûje, kak dabi mü Kamien od Szerdcza bil opal; y vezda, potlamkam bisze ove Dusnozti bil oszlobodil, szudil je da najbolye bude, ako y pak zászé zkerbeti pochine.

Ov-

Ovput med oztalemi vzelszi je dve
Tâchke (koje, zakaj ravno na Ladje bi-
leszu, neznam) vnogo Orudelya, y dru-
goga boly' potrebnoga Pohistva: jeden
Szvetchnik (q) y vsze Papire, kotere
je vu Kapitánovoj Hisiczi nassel; y kaj-
ti vezda ravno Plima pochelafze je bi-
la, odtisznuliszsu, ter ovak od Vode, y
Vetra tirani, v-kratkom Vremenu dos-
sliszsu k-Bregu.

Oztálu pak Ztran Dnéva alduval je Róbinzon jednomu Poszlu, koterisze nyemu najszilovitéssi je videl. Jako najmre jesze bojal, da morebiti Desgy opal bude, y da nyegovo nájvekſſe Blago, Puskeni najmre Prah zmochi, ter pokvári. Za vujti ovój Pogibeli, odluchi josche ov izti Dán, iz jádrenoga Platna, koje z-szobom doneszel bil je, jeden Shator, pod kojem vše nyegovo Bogáztvo szegurno pred Desgyem ztati bude moglo, napraviti; ter kajti Skárje, Igle, Kóncze imal je pri Redu, tak Delo ovo odhájalomù je hitro, Pétek takaj v-kratkom Vremenu navchilsze je

N₂ tuli-

(g) *Luchérnik*; vulgo *Lámpas*.

tuliko, da mü je szám pomágati mogel. Ov nad nepreczenyenem Znajdyényem Igel, y Skárjih, nesze mogel zadozta prechuditi, y valuval je vechkrat, da on, y vszi nyegovi Domorodczi k-Europanczem, koj tak znajdlyivi jeszu, pri-zpodoblyen, josche vendor szuromaski Lyúdi jeszu.

Z-ovem Delom biliszu pred Mrákom vre gotovi, y Róbinzon vzelszi je Ve-szélye, Pétku szvojemu, doklam je josche bilo kaj videti, chudnovitu Moch kol-ne Puske pokázati. Nabije anda Stuka z-jednem Zernom, y naravnagå tako, da Hit nyegovoga Skralyup Morzki lizati je morala; ar ovak miszlilszi je, Pétek najlese vidéti bude mogel, kak daleko Oblo iz nyega poszláno leteti more. Vezda vus-galgå je; y Pétek, akoprem bi vre po dveh puskeneh Hitih na zpodobno Gledalische pripravlyen bil, vendor na Prazk, y prejaki Glász, kojega Stuk vchinil je, takfsze je znovich preztraffil, da je po vsezeh Kotrigeh derhtal. Zerno zká-kaloje po Skralyupu Morzkom, y vu neizmernoj dalyinisze zgubilo. Pétek reche nato, da szamo jedna ovakova
Hit

Hit dozta bude, Domorodcze nyego-
ve, ako jih na Jezera dojde, vſe najen-
krat vu Bég potirati, ar onoga, koj ovu
Germlyaviczu chinil bude, prez Dvoim-
be za právoga *Toupana* derfali budu.

Kajti vre Tmicza bila je, tak prire-
dil je *Róbinzon* szvoj Luchérnik, y
Piszma koja z-szobom iz Ládje doneszel
bil je, pochel je pregledávati, uffajú-
chisze, da iz nyih barem zeznati bude
mogel, chija je Ládja bila, y po kako-
vom Poszlu je hodila. Ali na Neszre-
chu nyegovu bilaszu tak Piszma, kak y
Knyige vu jednom nyemu neznanom Je-
ziku, popiszana. Kak jako y pak salu-
valsze je, da vu Mladozti szvojoj, ni-
kakvoga Trùda vzétiszi né hotel, tu-
gyeh Jezikovsze vuchiti! ali Salozt ova
bila je prekefszna.

Metemtoga nekoje drugo Okoloztoj-
nozti, koje on zpazil je, dalešzu mû ne-
koju Szvetlozt, iz koje on szuditi mo-
gel je, kamo navlaztit, y iz kakvoga
Zroka Ládja brodila je. Najmre, na-
sel je med oztálemi Piszmí dva Lizte,
koji vu *Barbadosz* poszlani biliszu; vu

jedno Medvmorje vu kojem jako veliko Szusnyoterstvosze tira.

Tonchek. Szusnyoterstvo?

Otecž. Povem ti kaj to hoche rechi.
Vu *Affrike* — ti znafs gde ztoji?

Tonchek. O znam! — — szamo dalye!

Otecž. Vu *Affriki* ada, gde Harapi ztanúju, jeszu z-vekse Ztrani Lyudi tak túgi, y nevlyudni, kakti néma Sivina. Nyihovi Vodye, iliti Kráyi, koji számi zpametnei neszu, baratchu z-nyimi, kak dabi za Iztinu práva Sivina bili. — Kad anda Europánczi tamo dojdu, tak jimsze ponújaju na Prodaju czeila Jatta ovakoveh cherneh Lyúdih, ranno tak, kakfsze pri nasz Voli na Szejmu ponújaju. Vnogi Otczi dopelyaju laztovitu Detczu szvoju, szamo dasze y za kakov Dobitek nyih mentuvati mogu, y ovde zkuplyúju Europanczi vßzako Letto Vnofinu takoveh Lyudih, y odpelyaju jé vu *Ameriku*, gde najtesessa Dela delati pod nemilem Ztrahom moraju. Jeden takov szuseny (ovak imenujusze ovi Nevolyňi) jako vnogo podnáſſa-

nássati mora, y selyiszi vechkrat vu-mreti, kak ovako siveti.

Petricza. To pak vendar né pravo, dasze tak z-Lyudmi baratche!

Otecž. Zaizto je krivichno: metem-toga uffatisze imamo, da ovo odurno Szusnyoterstvo z-Vremenom zevszema zaterglosze bude. —

Z-vun toga nassel je *Róbinzon* takaj jedne Rachüne, iz kojeh vendar tuliko je szúditi mogel, da na ovoj Ladji ztó takoveh Szusnyov biti je moralo; koteri vszi vu *Barbadosz* pelyaniszu bili. Ova vsza raztolmachil je *Pétku* szvojemu, y rekel: gdo zna, jeli ovi Ne-szrechní Oszlobodyénye szvoje, ravno Vihru, koteri Ladju med Pechine na-neszel je, zahváliti nemoraju? More-bitiszu vu Shájkah szvojeh Pogibeli vus-sli, y vu jedno kam Medymorje doßli, vu kojem Kervoloki nyihovi visle z-nyimi nemaju zapovedati, y gde oni, po Náchinu szvojem szrechno, y povolyno siveti budu mogli?

Pétku videlosze je ovo zevszema moguche.

Anda dobro , reche Róbinz on —
kojsze vusgal bil je — dalye , bili vez-
da imal Szerdcze vetomadnessnye tvoje
Pítanye ponoviti ?

Pétek . Koje ?

Róbinz on . Ovo : kakovu Viher , koj
Chúna naslega odneszel je , Hafzen mo-
gel je napraviti ?

Pétek pocherlenisze , y pun Salozti
pogleda vu Zemlyu .

„ O Pétek ! izkrikne Róbinz on z-vru-
chem Szerczem , zpoznaj vezda Rú-
ku premudroga , y prezmosnoga Boga ,
koja ovde y pak ochiveztosze je káza-
la ! Poglej , kulika nam Viher , za ono
malo dobra , kaj nam vzel je , dati je mo-
ral ! poglej , je vfze ovo Obilje , koje
vezda za Zlehkótenye , y Pomoch Siv-
lénya naslega imamo — bili jè imali , da
ov Viher nebisze bil podignul ? falozt-
no zadnich je po Neszrechi drugeh Lyu-
dih z-zadoblyenum Szrechumsze hvali-
ti ; ali kaj , ako morebiti vnogi zmed
oneh , koji na Brodu biliszu , vezda vno-
go szrechnesse fiveju , kakfszu predi ? y
dasze ovo lehko pripetilo je , gdo more
dvoji-

dvojiti ? kaj anda dersiss od Providnozti Bosanzke ?

Da ona nezgovorno müdra y dobra biti mora , y da ja veliki Bedák bil-szem ! odgovori Pétek , ter zkupzklo-plyene Ruke zdigne proti Nebu , Boga za Oproztchénye Greha szvojega , ko-jega iz Neznanozti be vchinil , milo pro-széchi.

Róbinzon chuval je tak marlyivo Pa-pire ove , kakti goder Zláto y drago Kaménye , iz zroka toga , da , ako mo-rebiti vu Europu kada dojde , on iz nyih zeznati bude mogel , komu ovo obrányeno Dugoványe dati mora .

Potlam shezt josche Dnévov jeden za drugem , vszaki Dén po dva , ali trikrat na ov izti Náchin issliszu k-Ladjoterini ; da bi tak vsza , koja vu nyoj josche jeszu , iznezti , y obrániti mogli . Jezero maleh y prirozteh Dugovány' , na kojasze mi , kajti Poméñkanya nyihovoga josche nig-dar pochutili niszmo , nit ogledali bili nebi , nyim vendar kakti velike Vred-nozti vidéchasze , vzeliszu z -szobom . Jedna Ztran Ladje natovorjena bila je z-számemi Eleffantovemi Zubmi , ali ove puscha-

puschaliszu lesati, ar nyim za Potrebu neszu bili. Jednako chiniliszsu z-jednum Ludriczum punum Káve, koje *Róbinzon* takaj vzeti ne hotel; ar bil je od-luchil, nigdar vech na preobilne y skod-lyive Szladkobúziczesze privaditi. Namezto toga pak zkerbeliszuze tuliko Deszék od Ladje odtergati, kuliko najvif-seszsu mogli, ar jim ove vekfse Vred-nozti, y za vekfzu Hafzen biti vidile-szusze. Dapache, y oztaleh drugeh pét *Stukov* vzeliszsu z-szobom, kak takaj y vsze, kaj goder seleznogaszu najti, ali od Ladje odtergnuti mogli.

Potlam kam vre ofzemnajzt krat ovak szim y tam prepelyalisze jeszu, y vszigar z-Tovorom szvojem szrechno na Mezto dossli; devetnajztipüt, ravno kadbi pri Ladje bili, zpaziju, dasze Viher podignuti, y priblifiti hoche. Kaj najberse ada mogliszu, paschiliszusze z-Nakladanyem szvojem, y odtisznuliszusze vu Uffanyu, da josche pred Dossezt-kom Vihra, k-Kraju pribrodili budu. Ali Trud nyihov bil je zahman! ar predi nego bi na Poloviczu Puta dossli bili, podignul sze je tak nagli Viher z-Des-gyem

gyem, y z-Germlyaviczm zkupa, da Váli morzki prek Plutve szu zkakali; y vsza Dugoványa, koja na nyoj bilaszu, vu Glubinu morzku hitili. Oni obodva dober Chasz dersaliszusze Drevja tak chverzto, da jih Szlapi morzki nikak odnezti neszu mogli, akoprem bi vechkrat Laket na debelom zverhu nyih bli padali.

Ali najzadnich, ova tak szlaba, y z-Tertami számo prevézana Gradya Plutve nyihove, Lyutozti Szlápow morzke duglye szuprot ztavlyati nisze mogla. Gusve, z-kojemi Bervna zkupzvédzana bilaszu, jeszu popuczale, — czéla Plutva jesze razszipala. —

Julika. Aj joj! tuſni Róbinzon!

Vſzi. O tiho! tiho!

Otecž. Pétek kussalsze je z-Plávanyem oszloboditi; a *Róbinzon* objel je jedno Bervno, z-kojem od Szlapov morzkeh vezda vu Glubinu Morja hitjen, vezda na Viſſiu gore zdignyen bil je. Vechkrat pod Vodum, kak zverhu Vode buduchi, tak zvun szebe je pozatal, da niti kaj chuti, niti videti je mogel. Vezda oztavilagá je Móch, y z-nyum

nyum Razumnozt nyegova. Zakrikne Gláfszom velikem, y zgne vu jednom nezgovorno velikom Szlápu, koj nyega od Bervna je odtergel. —

Na Szrechu verni Pétek nyegov bil je vſzigdar blizu nyega, akoprem, dabi hotel bil, vre zdavna iz Pogibeli zplavati bil bi mogel. Ov kad bi videl, da Gozpon nyegov z-pred Ochih mû zginal je, on Chafz zaronisze za nyim pod Vodu, zgrabiga z-levum Rukum za Lászi, y izide z-nyim zverhu Vode gore. Vezda iz vſze Mochi szvoje pochel je plavati proti Kraju, y chez nekuliko Minut z-mertvem Gozponom szvojem doplaval je szrechno.

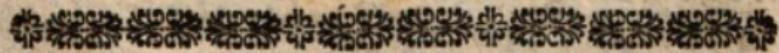
Vſzi. (preztraffen) Ah! — Oh! — z-mertvem? —

Otecž. Ovák gâ imenujem; ar zaizto nikakvoga Sivlénja Znaménya né bilo vu nyem.

Ovak mertvoga izneszolgâ je ván na Zemlyu, y pun Zdvojnozti hitilsze na nyega, nazival, dermal, terl po vſzem Telu, y Silah: vech kak deszetkrat priklopil je Vuzta szvoja k-Vuztam nyegovem, hotejuchi Szapu vu nyega napuhá-

puhati. Teda negda na nezgovornu szvoju Radozt pochutil je Znaménye Sivlénja vu nyem; pochnejosche bolye po všzem Telu gâ terti; y Róbinzon dossel je k-szebi.

„Gdeszem?“, opita Glaszom gingavem, y odpre Ochi szvoje. „Vu Náruhaju mojem, dragi Gozpone!“, odgovori Pétek, koteromu szuze Radozti iz Ochih potekosse. — Prav milo gledeti bilo je z-jedne Ztrani Róbinzona, koji Ofzloboditelu szvojemu zadozta hváliti ni mogel; z-druge Ztrani Pétka, koj od Veszályea, da Gozpon nyegov y pak five, ni znal, kaj bi pochel. — Y ovak szudim, Detcza, da z-nikaj bolsem mi denesz Pribovezt nassu pretergnuti nemoremo: Anda dozta za denesz!

VECHER DVADESZET Y PETI.

Nadopeliszu y pak vnogi Poszli, koteriszu Otcza zdersali, da vu Pri-povez-

povezti szvojoj dalye pojti ni mogel. Mlada izatoga Vremena Drušina povek-salasze *Franczek*, *Ferdinand*, *Ivicza*, *Steffek*, *Imbricza*, y *Karol*.

To bila je vezda Buka y Krich med ztaremi, z-med kojeh jeden predi, kak drugi novem szvójem Priatelom hotel je povedati, kaj vsze, y koja od *Ròbinzon-a* chul je. Jeden, znal je ovo, drugi ono povedati; ov zpuztil je, ovo, drugi ono, gde tretji zméssalsze je vu Govorénye, dabi tak ono, kaj jofs falelo je nadomeziti mogel. Y ovak, kadbi vszi zkupa na jenkrat govoriti bili pocheli, tak zméssan Krich podignulje je, da nijeden Réchi szvoje chuti, niti razmeti ne mogel. Otecza anda najzadnich videl je, da, ako vsze zkupa szrechno iz o-voga *Richetta* izkopati hoche, on cze-lu szvoju Pripovezt znova pocheti mora; kaj y vchinil je, y kadbi do Mez-ta gde zádnyikrat zacztal je, dossel bil, na Radozt vszeh pochne ovak dalye govoriti.

Detcza! *Ròbinzon* naß szrechno dos-sel je k-szebi. Szen, kojegaszi on Noch ovu pod Shatorom szvojem vu prired-noj

noj Poztelyi vſival je, tak gâ je okré-
pil, da z-dojduchem drugoga Dnéva Ju-
trom, y pak zevszema zdrav gore ztati-
ſze, y Bogu za Prikázanye Zdrávja, y
Sivota ſzvojega, zahvaliti je mogel.
Viher pak czélu Nóch je terpel, y Ró-
binzon z-velikum Selyum chakal je Dne-
va, vu kojem videti bude mogel, kaj-
ſze je z-Ládjum pripetilo.

Szúncze vezda iſſlo je gore, y on
na ſzvoju Salozt videl je, da Ládja ze-
vſzema je zginula. Nekoje Dezke, y
Bervna, koja k-Bregu od Szlapov morz-
keh pritaranaszu bila, kázalafzu ochi-
vezto, da jù Viher vſzu je raztrupal.
Jako veszelil ſze je Róbinzon, kadſzi
je miszlil, da mûſze zpochitavati moglo
nebude, da kaj po nyegovoj Nemar-
nozti, ali Lénozti vu Ládji ovoj je po-
ginulo: blaseni zaizto je on Chlovek,
koteroga czelo Dersánye nyegovo je
tak vuredyeno, da vu vſzakom nepo-
volynom Pripetchényu, ovak, kak y
Róbinzon vezda, ſzám rechifzi more:
„to né po Krivnyi mojoj! O Dobro-
veztnozt ova more vnoga poszlaztiti,
koja

koja drugach vu Szerdczu nassem nezgovorno suhka bi bila!

Róbinzon y Pétek, vßzaki, koj pri Kraju lesal je Ládje Oztanek, marlico zvlékliszu na Breg, arszu vre napervo videli, da vßzaka Dezka, vßzaka Letva, nyim na Hafzen dossla bude. Vezda pako pocheliszu Náredbe delati, kak vu drugeh, koji josche na nye chakali jeszu, Poszleh dalye pojdu?

Dugoványa, koja iz Ladje obrániliszu, moralaszu josche vßza k-Dvoru odnesena biti; vu Odnássanyu pako oveh vßzigdar od nyih tak daleko pojti, bilo je jako pogibelno. *Róbinzon* anda odredil je, da izménce vu Táchkah Dugoványa odvásali, y ztrasili budu; jeden Predpóldan, drugi Popóldan. Zato nabil je vßze *Stuke*, y nye proti Morju naperil. Zatem nalosil je takaj Ogeny, kojega vßzigar on, koj na Ztrási ztál bude, moral bude zdersávati; poleg Stúkov zabol je na Paliczi namotan Vu-sókrefz (r) da tak, ako potrebno bude, Ztrašnik taki vusgati bude mogel.

Róbin-

(r) Die Lunte.

Róbinzon pervi pochel je Dugovànya odvàsatì. Ter, daszi zachuva bolissu opravu, oblekel je jednu Mórnarzku, y namezto, negdassnyega Orusja szvojega noszil je vezda pri szebi jeden Palass, y dve nabite Pistole za Paszom. Nájpervich pak vzel je med drugemi Dugoványi, y nekoje Lagvichke z-Prahom Puskenem, za kojega najbolye bojalsze je, damùsze nezmochi; y ovak odissel je, na Put.

Pesz, koj nigdar od nyega nikam níiffel, zprevádyal gâ je takaj y vezda, y na Putu bil mû je dobro hasznovit Putodrùšnik. Ar *Róbinzon* napravil je iz Vúsa male Hâme, ove poztavil na Czúczka, y pred Tàchku predhàmil; dabei mû pomagal vléchi. Kajti pak takovi kundrazti Pszi jako navuchliví jeszu, tak y ov k-novomu Pozvànyu szvojemu berzofze je prilosil, y vu kratkom Vremenu Dusnozt szvoju tak dobro chinil, kak dabei vre zvuchení Vozni Kony bil. Zvun toga takaj noszil je josche jeden Pertichek vu Zubih, kaj nosziti vre predi bilsze je navchil.

Nazad povernuvſiſze Róbinzon, vzel je z-fzobum vſze pitome, y za Terk nosziti vre privchene Lamaze, da tak y na nyih Dugoványa szvoja odnaffati bude mogel. Kajti oveh ſzedem bilo je, y kajti vſzaka z-med nyih poſdrugu Ztotinku Tesine nosziti mogla je, tak miſzli moreteſzi, kuliko ova Drusba naienkrat odneſzti je mogla.

Kajti pak vnoga Dugovanya vu Róbinzonovom Dúplyu, y Pivniczi Prozto-ra neſzu imala, zato napravlyen bil je joſche jeden veliki Shator, pod kojem vſza ova Dugoványa na Dvorischu Kaſtelzkom chuvati biſze mogla. Vu oſz-meh Dnéveh bilo je vſze prepratcheno, zvun ſzamo nekojeh Deszek, koje vu Germje znoszili, y zavezda onde ozta-vili jeszu.

Julika. Od Koze neſzinam nikaj po-vedal, Otecž!

Otecž. Ah; na nyu ſzem zkoro po-zabil bil! Toſze razme, da y ovu z-fzo-bom vzeliszu, y med Lámaze druge puztili, daſze pásze. Z-ovemi pak chiz-to dobro pogájalasze je.

Vezda pak bilo je tak za *Róbinzona*,
 kak y za *Pétka* tuliko Poszlov, da jen-
 krat niti znali neszu, kojeh bisze najpre-
 di prijeli bili? Metemtoga vendar *Ró-
 binzon*, koj vezda vu Obávlanyu vszeh
 szvojeh Poszlov Réd, y dobro Razde-
 lénye lyubil je, znaffel je v-malom Cha-
 szu Rázluku, med potrébneimi, y me-
 nye potrebnemi Poszli, y najpervich pri-
 jelsze je perveh. Jeden z med najpo-
 trebnesszeh videlműsze je, Napravlénye
 jednoga Stáglyá, iliti tak rechene Szüsse,
 pod kojum on Dugoványa, koja vu Dù-
 plye, y Pivniczu ztati nemoreju, lese y
 szegurnesse, kak pod Shatorom, ovde
 y pak moraliszsu vu Mestrie dervodelz-
 kesze zvuchati, koje Iztina je, nijeden
 z-med nyih nésze vuchil, chuvati bude
 mogel.

Ali kaj more Marlyivozti domislyi-
 voga *Róbinzona* vezda tak teskosze vi-
 deti, pokeh dob, da vsza Orudelya, ko-
 ja za ov Poszel nyemu potrebnaszu, pri
 Rukah je imal? Najtefessi, y nájnevad-
 néssi Poszli, pokeh dob vre do vezda
 tulike prez vszakoga Orudelya, prez
 vszakoga Pomochnika, szám szrechno

je napravil, biliszu vezda jedna Igra za nyega! Pilyenyę, y Obdeláványę Der-vih, Zkupszláganye y Zdiganyę Berv-nih, Zidanye Ztèn' iz Cziglov, y Po-ztávlanye dvojverztoga Krova — jed-noga z-Deszek, drugoga z-Kokuszlíztja — vſza ova odhájalafzu nezgovorno berzo.

Vu malom Chafzu ztála je vre Hificza ovde, y zpodobna bila je k-malem Prebivalischam Ladanyzkeh Lyudih na-seh. Jako zpametno vchinil je takaj Róbinzon, da je Obloke iz Hificz Ladje vu-zel, ar ovi poszlusiliszumù vezda vitesko, pokehDOB chez nye, nikakoveh nemo-rajuchi oztavlyati Lúknyih, Szvetlozt vu Ztánye napuztiti je mogel. Zteklo, bilo je za Pétkę nekaj chudnovitoga, ar on kaj takvoga nigdar josche ni videl, y vezda zpoznal je, kak jako je prilichno.

Potlamkam vſza vre pod Krov bila bi zpravlyena, pochel je Róbinzon mi-szli, kak bi on vu Tverdyavu szvoju jeden priedni Vulezek tak napraviti mo-gel, da na Jákozti szvojoj nikaj nebi po-gubila? najszegurneffi Náchin videl mû fze je, ako Vráta z-Poteznem-Moztom napravi. PokehDOB anda vſzega, kaj k-tomu

k-tomu potrebno bilo je, — kakti Chávlov, Lanczov, Vratneh Vézov, y Peticz vu Obilnozti imal je, on Chafz kaj je namiszlil, pochel je delati. Víza koja potrebna bilaszu, zgotoviliszu predi, Nászip y Ztenograju tak na shirokom prerezali, kak shiroka Vrátaszu bila; Vrata naszadili, Potezni-Mozt tak priredili, da, kadsze potégne, víza Vráta zkriti bude mogel. Zatem Stuke, y to nabite, razrédiliszu po Naszipu tak, da dva levo, a dva deszno *Krilo*, iliti Ztrán, dva pako *Chelische*, iliti pervu Ztran Tverdyave pokrivali jeszu. Y ovak mogliszu proti všakem Návalom od Divjeh szegurni bíti, ter k-tomu josche jeden priredni Vúlezek vu Tverdyavu szvoju imati.

Vezda vre bilo je Vreme Sétve. *Róbinzon* szlusilszi je namezto Koszira z-jednem ztarem Palassom, y z-nyim poszekel je Kukuruzu: Krumpir pako iz-kápal je z-Motikum, koju med oztalemi iz Ládje doneszel je. Aj kak berzo od-hájalo jím je od Rùk Delo, kadszu ova Orudelya pri Rukah imali ! Veszélye

bilo je nye gledeti; ali josche veksse k-nyimsze pridrusiti, y z-nyimi delati.

Steffek. Ja selyel bil bi poleg biti, y z-nyimi delati!

Josek. O zarad toga ravno nemorafs vu nikakvo puzto Medymorje pojti! y ovde puztisze ravno tak dobro delati. Budi szamo jenkrat videl, kuliko nam Otecz, kada szlobodne Vure imamo, vſzigdar dá delat! Vezda moramo Der-va z-nyim nakladati, vezda drobno zczépana vu Kuhinyu noſziti; vezda na Ver-tu kopati, ali pak Vodu za Zalévanye prijáſſati; vezda pléti, vezda — — o ovde je vſzigdar dozta Dela!

Otecz. Zakaj vaſz pakó na ovakva Dela priganyam?

Jankicza. Ejh, dasze privchimo nig-dar nemanyguvati; y da z-tem jakſi y zdravessi poztajemo!

Imbricza. Budemoli y mi drugi vſzig-dar zkupa delali, Otecz?

Otecz. Tosze razme. Vendar vaſz nebum menye lyubil, kak y ove druge; y zato vſze ono zkup delali budete, kaj goder ja szudil budem, da je hafznovito.

Karol.

Karol. Ah to je vitesko! hochemo ravno tak marlyivi biti, kak bil je y *Róbinzon*.

Otecž. Prez Dvojmbe! *Róbinzon* vendor, kak znamo, poleg toga naha-jalsze je dobro: z-Vremenom takaj y mi blásene poszlenoga Sivlénya Szledbe bolye, y bolye chutili budemo.

Vreme Setve presslo je, y nassi Medymorhani pocheliszsu Kúkuruzu, kojuszu dobili, iz Klaszov rúsgyiti. Dobiliszsu jé dve Vreche pune; koje prezmala shezt Drevénk' dersaleszu. Z-Dvojpekum za nekuliko szamo Meszeczov biliszsu obzkerblyeni; y kajti jímsze onda ova ziissla bude, tak *Róbinzon* vre napervo videl je, dasze szam Pekarie prijeti bù moral.

Jeden mali Rukomelin (s) doneszel je takaj iz Ládje z-szobom. Vezda anda nikaj drugo falelo mû ni, kak Szito, y Péch krussna. Za obodvoje kakszi pomore, moral je miszlti. Namezto Szi-ta szlusilamû je tenka Koprinicza (t) ko-

O 4 je

(s) Sermlye. (t) Nesseltuch, najtensse Platno iz Kopriv tkano, drugach *Batitzt*, ali pak *Flor*.

je czél jeden Komád vu Ládje med Dugoványi drugemi je nassel. Zezidanye pak kruffne Pechi najmenstu Zkerb mū je zavdavalо; ar y ovu zgotovil je predi, nego bi navadno Desghevje pochelosze bilo.

Y vezda pochel je dvojverztno Zkusfávanye vu Kruhopeki; jednoga vmézsíl je iz Melye hēsene, drugoga iz Kukuruzne, y kajti perveſsi vnogo bolyſſi videl mūſze je kak drugi, zato odluchil je, da od vezda vſigdar vekſſu Ztran Herſi, kak Kukuruze na Nyivah szvojeh ſzejal bude: Ter kajti dvakrat chez Letto ſeti, y ſzejatiszu mogli, tak ovo Delo némūſze prevech veliko videlo za Rúke nyihove.

Jedno ſzamo joſche je falelo; najmre jedna Dvoicza ſelezneh Lopát, kojeh oni med drugemi vu Ládje Dugoványih neszu naſſli. Oveh Ižtina je, zrezal je Pétek jeden Pár iz tverdoga Dreva, ali bolye, vſigdar je bolye; y z-jednum ſelezniu Lopatum moreſze vſigdar viſſe kaj vchiniti, kak z-drevenum. Kajti anda Róbinzon od vezda za ztaluo ſzi je poztavil, polyzkoga Dela kakti najhafz-novi-

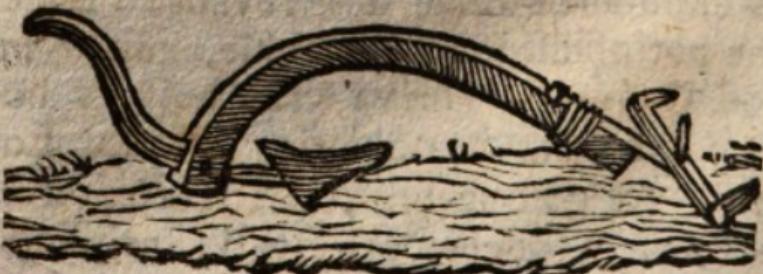
noviteſſega, y najpovolynéſſegâ sze prijeti, tak dokonchal, je daszi jednu Kováchniczu napraviti hoche, vu kojojszi ne szamo Lópate, nego y vſza druga potrebna Orudelya szám koval bude.

Ovo Namisſlénje ne bilo tak prevzeto, kak vi ſtimate; ar vſza, koja nyemu za jednu Kováchniczu potrebna bilaszu, imal je vre pri Redu. Med oztálemi, koja iz Ládje obranil je, bilo je takajſſe jedno *Nákovalo*, vſzakojake *Kleſche*, jeden dobro velik *Měh*, y k-tomu neſto ztare, nesto nove Seleznine tuliko, kaj nyemu za czelo Sivlénje nyegovo dozta biti bi moglo. Ovo anda Naprevzetje bilo je taki zapocheto, y v-kratkom Chaszu zgotovlyeno.

Kuhinyu szvoju, zverhu koje vekſſi Krov iz Deszek napravili jeszu, jeszu tak razproztranili, da jím vu Vremenu desgyevnom, y za Kováchniczu ſlufiti je mogla. Vekſſu anda Ztran desgyevnoga Vreme na potroſſilizu vu Kovachie, koja nyim od Dnéva do Dnéva vſze bolye y bolye od Rùk je odhàjala. Kadbi Lopate vre gotove bile, iſſel je *Róbinzon* dalye, y pochel zkuſſavati, nebili on kak

kak y Pluga, koj Móch nyihovu nadládal nebi, napraviti mogel? Napravil-gá je, y Veszélye nyegovo bilo je nezgovorno.

Ov Plug Iztina je, bil je jako razlúchen od nassega; vesz bil je iz jednoga szamo krivlyaztoga Dreva, vu koje na zádnyoj, y proti Zemlyi klyukaztoj Ztráni, Lémes bil je zaszádyen, z-jednum Pri-ruchkum, za koju Plufecz dersechi, Pluga poleg szvoje Volye ládati, y ravnati je mogel. Z-prednye pako Ztrani mogli bisze Konyi, ali Voli priprechi bili; kajti pak oveh ni bilo, tak jeden z-mednyih moral je takove nadomezttiti. Z-jednum Rechjum ov Plug bil je zevsze-ma zpodoben onomu, kojega ztari Ger-ki najpervi krat znassli, y Žemlye szvoje obdelavatifu pocheli; y od kojega ja vam ovde jednu Osznovu pokazati morem.

Ferdi-

Ferdinand. To je chuden Plug!

Ivicza. Kaj né imal Kotáchev?

Otecž. Kak vidiss, nikakveh. Tak nemestrovito y priprozto, kak je ov Plug, bilo je z-Pochetka vſzako Orudelye. Z-Vremenom pak zpaziliszu Lyudi Falinge, nye preményali, popravlyali, povekſſávali vſze bolye y bolye Haſzen y Prilichnozt vſzakoga onoga Dugoványa, koje oni za Poszle ſzvoje potrebuvali jeszu.

Metemtoga *Róbinzon* veszelisze je kruto, navlaztito kad ov Plug, od kogega on nigdar Pelde ni videl, laztovito nyegovo *Znajdyénye* bi bilo. ~ Dozta ztotin Létt presslo je predi, nego bi Lyudem, y ovak priprozto Orudelye, kak je ov Plug bil, na Miszli dosslo bilo; ter vendor *Znajditeli* nyihovi biliszu od Pószlednikov za tak nezgovorno mude Lyudi dersani, da jé, za vekivechni Zpomenek, kakti Boge prestimavaliszu. Jeli znáſſ ti Jankicza, kogaszu Egiptonczi za *Znajditela* Plugov dersali?

Jankicza. Znam! *Ozirissa;* kojemú ſzúſze potlam kakti Bogu klanyali.

Otecž.

Otecž. Fenicziánczi pripiszávaliszu ovo Znajdyénye *Dágonu*, kojegafsu takaj kakti zverhunárvzko Bitje prestimávali, ter za *Szinagá Nebezkgoga* derfali.

Miskečž. A kaj ni *Róbinzon* z-Lámažami orati mogel.

Otecž. Z-Prichetka szám dvojil je, jeli mû one za ov Poszel hasznovite bibile, kajtiszu mûsze bolye za Terhe nosziti, kak za vléchi, prikladne vidile. Metemtoga vendar niti ovo ne hotel tak nezkusano puztiti: kaj kadbi vchinil bil, nut, bolye kakfsze uffal je, odhájal je Poszel! Zveri oye, takfsusze z-Vremennom k-tomu privadile, y Oránye tak odhájaloje vitesko, kak dabi *Róbinzon* y z-Pétkom najzvuchenéssi Oráchi, Lámaže pako vre k-tomu privucheni Oszli, ali Voli bili.

K-Plugu josche falelo jím je jedno zazveršeno Nyiv obdelávanye kruto hasznovito, y potrebno Orudelye, koje oni med oztálem na Ládje takaj nefszu nafslí.

Ferdinand. Ja znam kakovo?

Otecž. Kakovo, kaj stimaſſ?

Ferdinand. Jedna Brána.

Otecž.

Otecž. Zgodilszi! Prez Bráne nemre-
ſze dobro Nyiva obdelávati, ar z-ovum
morasze debelo Grudje zmerviti, da tak
Szeme vu perhku Zemlyu dojde, y z-
nyumsze zagerne.

Zato najpervich nakoval je *Róbinzon Chavlov* tuliko, kuliko szudil je da po-
trebno bude; zatem zkupzbil, y napra-
vil Branische, nye prevertal vu tulikeh
Meztih, kuliko Zubov imati je moralo,
zabil selezne Chavle muter, y Brana bi-
la je gotova.

Po dokonchanom anda desgyevja Vre-
menu, poszejal je dve Drevénke Hersí,
dve Drevénke Jachmena, y jedne pól
Graha; ter po Izminenu peteh Mesze-
czov nassel je dvanajztkrat tuliko: naj-
mre dvadeszet y chetiri Drevénke Her-
si; dvanajzt Drevénk Jachmena, y shezt
Graha; vnogo viſſe kak je on y z-*Pét-
kom* zkupa vu pól Letta potroſſiti mo-
gel. Ali vendar, kakti zpametni Goz-
podar miszlil je od vſzakoga vſzigidar
nekuliko na Ztrán pozlaviti; ar mogla-
bisze ſla Léttia pripetiti, mogla Tucha,
ali kakovo drugo zlo Vreme nadozpeti,
y Nyive nyegove pokváriti; zato do-
kon-

konchal je, daszi jednu Sitniczu hoche napraviti, vu kojoj on vſzigidar od jednoga Polletja do drugoga, ako bi Lettina zfalela, Sitka prichúvati biszi mogel.

Vu ovom anda Nakányenyu, kadbí lepi Dnevi naztali bili, vzel je Krova iz Szúſſe szvoje dole, hotejuchi nyu joſche z-jednum Nadogradym, koja nyeimu na Mezto Hambára szlusila bi, nadodelati. Ovo Iztiia je, ztalogâ je vnogo viſſe Truda, kak pervo, koje ſzamo na Tleh szlositi je moral. Ali nepretergnyena, y naztojna Marlyivozt obodveh, obládala je vſze Teskoche, y Ztáňye bilo je gotovo.

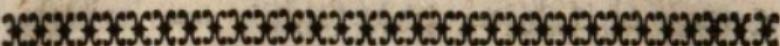
Koza poléglia mû je metemtoga dve Mlade, tak, da y ova Verzt Zveri z-Vremenom vu Medymorju ovom ponosifisze bude mogla. Pesz bil jím je nochni Ztraſnik, a Papiga Pajdass pri Ztolu, vechkrat y pri Delu. Lámaze bileszu jím vnogo drasesse, kajti ne ſzamo Mleko, Szir, y Maszlo od nyih ſzu imali, nego y Nyive szvoje z-nyimi obdelavatiszu mogli. Za Róbinzonovu anda zversenu Bláſenozt, nikaj vezda drugo

drugo ni falelo, kak szamo — kaj stimate?

Petricza. Da pri Roditeleh ni bil!

Otecz. Y — da nyih ne visse, kak szamo dvá biliszu, z-med kojeh jeden predi ali potlam vumreti, y tak drugoga y pak szamoga, y od yszeh Lyudih razdrusenoga Puztchenika oztaviti bude moral. — Ali *Róbinzon* za Grèhszì jे dersal, od oneh Nevoly, koje ztopram pripetitisze moreju, bojatisze, y Sivlé-nye szvoje suhkotiti. Bóg, miszlilszi je, koj mene do vezda chuval je, budemi y od vezda znal pomágati. Y ovak zprevodil je od vezda Dnéve szvoje vu zverszenoj Zadovolynozti, ar tak z-nutra, kak y zvuna miren bil je. Kaj, da y všzem nam Bóg da, proszemo.

Mati reche, Amen! a Drusba razislasze je.

VECHER DVADESZET Y SHEZTI.

Otecž.

Detcza, denesz imam vam prav vno-
go pripovédati.

Vszí. Ah to je verlo! to je vitesko!

Otecž. Ako fzamo denesz Vecher go-
tov budem.

Nekoji. O mi tē vu Pripovédanyu
pretergavali nebudemo, y onda pojde.

Otecž. Hochu videti. Pripravitesze
anda na jedno novo, y ztrahovito Pri-
petchèneye, od kojega dugo neznaſze,
kakov Izhodek imalo bude.

Dabi ja vam vezda vſza ona, koja
Róbinzon y *Pétek z-Pomochjum* selez-
neſ Orudelyih ponapraviliszu, ovde pri-
povédati hotel, znam, da vam fze nebi
jako povolyna videla.

Jankicža. O bi vendar! — Ali to-
ſzi vre vſzaki ſzám miszli more.

Otecž.

Otecž. Dozta anda naj bude recheno, ako vam povèm, da oni z-Vremennom vßzakoga zkoro Mestra, Peka, Kovàcha, Krajàcha, Shostàra, Der-vodelavcza, Ladichàra, Kollàra, Lonchàra, Vertlyara, Tesàka, Lovcza, Ribicha — y vnoge druge vu nyihovom Rukotvorzvu tak szrechno na-szleduvali jeszu, da ztotinu Dugovàny', vu kojeh vnoigi Europanzki Trofihlebi tulikeh Lyudih Pomoch potrebuju, szà-mi szi ponapravili jeszu. Mochi nyihove ràszleszu z-tem vekfse, z-kem bolye oni nye napinyali jeszu. Ali, y Szerdcza nyihova, z-kem duglye bilaszu, z-takvem Poszluvànyem obterssenia, z-tem bolffa jeszu poztajala. Jedno Znamenye, da Bòg Chloveka takaj, y na Poszluvànye je ztvoril, pokehdob z-tem zdrawingessi, bolssi, y szrechnessi poztajemo.

Vech kak pol Letta ovak poszlujuchem presslo je, da josche Pétek poduffalsze ni Gozponu szvojemu Putuvànye vu Domovinu szvoju zpomènuti; akoprem bi vechkrat po dokonchaneh Poszlih, na Brèg, odkud Ztranku Domovine szvoje milo premisslyàvati je

Kamp. Rób. II. Dél. P mo-

mogel, zderchal bil, y onde kakti szenyajuchi, y vu glubokoj Zamisslyenozti, nad Neszrechum, da od Otcza szvojega naveke morebiti razdrusen oztati bude moral, milo zdihàval. Szuprotivnem pako Nàchinom Róbinzon vsze ovo Vrème navlazt od toga nikaj né hotel govoriti, ar selyi Piatela szvojega, tak dugo zadozta vchiniti ni mogel, doklam goder vsza, koja za prikladnesse Sivlènya nyihovo potrebna bilaszu, ne zgotovil.

Vezda, kada vre vsza, koja najpotrebneffa bilaszu, jeszu zgotovili, bil je Róbinzon pervi, koj zpomenul je, daszi Ladju, vu kojoj po Otcza Pétkovoga ifssi budu, napraviti hotii. Veszelye dobroga Dechka nad Glaszom ovem, bilo je ravno tak veliko, kak vetomadne, y Zahvalnozt nyegova proti Róbinzonu z-jednákem Nàchinom. Poszel poprijeliszu taki z-Pochetkom Dnéva dojduchega, y ov odhájal je vnogo berse, y bolye, kak predi; kajti vezda vsza k-tomu potrebna Orudelya imaliszu.

Jedno Jutro, kadbisze Róbinzon z-domáchem Poszlom Doma bil zabavlya,

y Pétká na Prùd morzki Selvih, kojeh oni vre zdavna jeli nefzu, izkati bil poszlal, naijenkrat doderchal je ov tak z-velikem Zkokom nazad, da od Ztráha, y Zaszoplyenozti velike, nikaj drugo Róbinzonu povedati ne mogel, kak: *Ovdeszu! Ovdeszu!*

Róbinzon preztraffisze, y hitro opita: Gdo?

“ O Gozpone! Gozpone! odgovori Pétek, jeden, dva, tri, shezt Chúnov! „ Broj *shezt*, komaj od Ztráha zgovoril je.

Róbinzon kaj berse zplazil je na Bresányek ober Duplya szvojega, y od onud na veliko szvoje Chudo videl je, kaj Pétek je povèdal. — Shezt najmre Chúnov puneh divjeh Lyudih bilo je, koji ravno pripelyatiszu hoteli. Ov Chafz zide, y pak dole, pochne preztrassenoga Pétká bátriveti, nyemu Szerdchenozt dodávati, y pitatigâ, bili on, akobi med nyim, y med divjemi na Shake dofslo, nyemu pomágati hotel?

“ Z-Sivlènyem, y z-Kervjum! „ odgovori Pétek, koj dotomtoga k-szebi

bil je doffel, y junáchku szvoju Hrabrenozt nazad dozval. "Anda dobro, reche *Róbinzon*; hochemo videti, jeli mi ovem Nevlyúdnyakom odurno Nakányenye nyihovo kak preprechiti nebumo mogli. Moje Nakányenye povedal bùm ti Putom, ar vezda ne Vremena od toga govoriti, nego taki vchniti. ,,"

Nato potegnul je jednoga Stuka, koj bil je na Kotachih iz Naszipa dole, doneszel dobro nabiteh shezt Pussák, che-tiri Pistole, y dve Szablye. Vszaki z-med nyih poztavil je dve male Puske, y Szablyu za Pász, tri pako dûge Puske na Rame; y ovak potlam kam bisze dobro z-Práhom, y Zernyem obzkerbeli bili, izissliszu van chez Vrata.

Potlam kam bi chez Potezni Mòzt presli bili, ztaliszu. Pétek pak moral je nazad povernutisze, Mozta zdignuti, Vrata chverzto zapreti, y chez vùsne Lojtre, koje y vezda josche iz Pechinne viszeleszu, nazad k-*Róbinzonu* pridrusitisze. Vszta ova dal je *Róbinzon* vchi-

vchiniti záto, da akobi morebiti Boj nyihov z-Divjáki neszrechno dokonchalsze, Nepriatel vendar nyim Tverdyavu nyihovu poszvojiti nebi mogel.

Y vezda ztopram bilo je Vreme ono doßlo, vu kojem *Róbinzon Miszel*, y Nakányenye szvoje *Pétku* je odperl. Da Nepriatel nasz, reche, nezpazi, hochemo okol ovoga Brega po ovoj guztnej Lozi pojti: zatem po onom guztom, y debelom Germovju, kojesze tia do Morja van prusa, tak blizu nyih skomczesze dovlèchi, kak najblife bùmo mogli, ter kad vre tamo dojdemo, hochemo najenkrat Zerno iz Stuka zverhu Gláv' nyihoveh poszlati. (Na ovo Nakányenye vzel je bil, y Vusokresz szobom.) Onda, stimamisze, preztraffilisze budu ovi Pogani tak, da Ròb szvoj oztaviti, y vu Chùne szvoje pozkakati budu morali.

Pétku videlosze je to jako izardno-prilichno.

Y ovak, reche *Róbinzon* dalye, Veszelye nam bude, kada Neszrechna, koje pechiszu hoteli, tak ofzlobodimo, dasze niti jedna Kaplya Chlovechanzke

Kervi nepretochi. Akoli pak proti Sti-
manyu nafsem, Uffanye nafse nafz vka-
ni: akoli Paszoglavczi ovi na Vnofinu
szvojusze usfali, ter tak pobechi nebudu
hoteli, onda dragi Pétek, onda pokazati
moramo, daszmo Junaki, y da Po-
gibel, vu kojusze iz najbolssega Naká-
nyenya poztavili jefzmo, nafz nikaj ne-
plassi. On, koj vſza zna, y vidi, zna
najbolye nafse Poduffanye, y zaizto po-
mágal nam bude, kadbu szudil, da je
hasznovito.

Nato poda Rùku szvojemu Zkupvoj-
niku, y jeden drugomu obecha Vernozt
do zadnye Kaplye kervi.

Izatoga Vremena, vſze polehko iduch
doslizu na Kraj Loze, gde y ztalizu.
Ovde reche tiho *Róbinzon Pajdassu*
szvojemu vu Vùho, da bi tak opazno,
y zpametno, kak najbolye more, za
jedno Drevo, koje mû on pokazal je,
dovlekelsze, y potlam Odgovora done-
szel, jeli od onde Nepriatele dobro
razvideti mochi. Pétek issel je, y po-
vernulsze je z-Odgovorom, da jé od
onud zevszema lepo je videti; da sze-
diju vſzi okolu Ogya, y da vre jedno-
ga

ga pocheliszu jezti ; ta drugi pak , ko-jega nazkorom klát pojdu , da lefi , ne da-lekó od nyih zvèzan na Zemlye , y da mûsze ov nevidi nijeden iz med nyegvo-ga Národa biti , kajti je bél , y Bradu veliku ima.

Róbinzon , kak berse chul je od be-loga Chloveka povedatiszi ; vusgalsze je. On Chasz ifsel je szam za Drevo ono izto gledeci , y chez Ochnik , kojega takaj med oztalemi vu Ladje nassel je , y pri szebi ravno vezda imal , vsza onak , kak Pétek mû nazveztil je , je vi-videl. Blizu pedeszet oveh Paszogláv-czev szedelo je okol Ognya , y onoga , koj na Zemlye zvezan lesal je , za pravoga Europanca je zpoznał .

Vnogo ztalo gâ je , zdersatisfise. Kerv po vszeh Silah pochela je kipeti , Szerdcze glafzno tuchi , y Szerditozt po vszem Telufze razlevati. Dabi Lyutozt szvoju szledeti bil hotel , tak on Chasz kakti Orofzlan zkochil bil bi med nye , y ztrahovitu Kervotochnoxt med nyimi napravil . — Ali Rázum pri nyem valyal je visse , kak szlepa Szerdczohlepnozt ; za-

to od nyega dalsze je ravnati, y Szer-ditozt zdersal je na Vùzdi.

Shuma ova prúsalafze je z-jedne Ztrani nesto dalye van proti Morju, y vu nyu poztavilsze je; Stuka Izvojega za jeden Germ pripelyal; nyega tak naper-ril, y naravnal, da Zerno nyegovo, kadasze izhitit, ravno iz nad Gláv' nyi-hoveh flichkati bude moralo tak, kak nijednomu nikaj nenaskodi. Zatem tiho prifsepne Pétkú vu Vùho, da vsze ono, kaj videl bude nyega chiniti, y on takaj za nyim najbi vchinil.

Nato polosil je dve dûge Puske na Zemlyu, a tretju zadersal je v-Rúke: Pétek vchinil je to izto. Zatem pri-tisznul je Vufokrefz na Prafsnik Stukov, y puff! — Zerno presslo je tamo.

Vu onom Chaszu kak Stuk puknul je, opalo je vech kak Polovicza Divjeh na Zemlyu, ravno tak, kak dabi najenkrat vszi poztrelyani bili. Róbinzon, y Pétek ztáliszu chakajuchi, kak to ván izide, ter ako bi potrebno bilo dersali-szusze na Boj priprave. Chez pol Mi-nute biliszu preztraffeni Divji, y pak vre vszi na Nogah. Plahovitèssi z-med nyih

nyih besalifzu vu Chúne szvoje; Szerdchenèssi pako pograbiliszu Orusja szvoja.

Na Nefzrechu nitiszu oni zpazili kad Prah na Prassniku je plavnul, niti v-Pamet vzeli Zerne iz nad szebe leteche; Prazk szamo Stukov chuliszu. Ztrah pako nyihov ne bil tak velik, kak bilo je stimano; ar kadbi na vsze Ztrani okol szebe ogledavalisze, y nigde nikaj takvoga, kaj bi nyim nòvoga Ztraha zavdati bilo moglo, nezpazili bili, pocheliszu, y pak nesto k-szebi dohájati; oni, koji vu Chùneh pobegli biliszu, nazádsze povrachati, vszi zkupa pod ztrahovitem Tülenyem z-Orusjem szvojem lyuto szimtam kretati, y návadni szvoj koloplesz z-novich igrati.

Josche ztál je *Róbinzon* neznajuchi, kaj bi vchinil, y chakal doklam bi Kollo szvoje zigrali. Ali kadbi po dokonchanom Kolopleszu zpazil bil, da vsza ova divja Drusba, y pakszi je poszela, ter dva z-med szebe po onoga, koj zvèzan lesal je Europáncza poszlala bila, uésze mogel dalye zdersati. Pogledi na *Pétka*, y rechemù ove szamo Rèchi; *Ti na Levu, a ja na Desznu!* y tak

tak vu Imenu Bosjem! z-ovemi Rechmi zprusi Pusku, y Pétek vchini to izto.

Pétek zmerjal je bolye kak izti *Róbinzon*; Ar z-leve Ztrani Ognya opalo jih je pèt, zdeszne pako szamo tri. Tri z-med oveh biliszu zaizto vubiti, a pèt pako szamo ranyeneh. Ztrah, z-kojem oztáli goresze z-kochili, y razperffali jeszu, bil je nezgovoren. Jedni derchaliszu szimo, drugi tamò, jedni na ovu, jedni na onu Ztran, y vszi zkupa nezgovorno tulili. Vezda vre bil je pripraven *Róbinzon* van iz dercharti, nye zgolum Szablyum vu Bèg natirati, y tak tusnoga, koj na Zemlye zvezan lesal je, Zemlyaka szvojega oszloboditi. Ali na szvoje Chudo videti moral je, dasze nekoji z-med besecheh, y pak vu Herpu zpravlyaju, y kakti na Branenye Naradbe delaju. Berzo anda, kaj mogel je pograbi Pusku drugu, y Petek takajse. “*Jesži gotov?*”, opita gâ *Róbinzon*, y kad bi ov odgovoril, *jesžem!* Pritiszne drugoch; y Pétek za nyim.

Vezda opaliszu szamo dva; nekoji pako, koji szamo ranyeni biliszu, krichech, y tulyech derchaliszu, kakti o-

mam-

mamlyeni, vſzi kervavi, y jako ranjeni. Z-med zadnyeh opaliszu jofche tri, akoprem ne zevszema mertvi na Zemlyu.

“ Nu, Pétek! zakrikne Róbinzon, koj praznu Pusku na Tla polosi, y tretju koja joſs nabita bila je v-Rúke vzeme, vezda na Polye! na koje Rechi obodva iz Germja zkoche van na Proztor. Róbinzon pervi poderchal je k-na Zemlye Ieschemu Aldovu, Oſzlobodyenye mü nyegovo nazveztchajuchi. K-Ovomu kak berſe bi doffel, zpazil je, da nekoji z-med besecheh Divjakov, kad nyega zpaziliszu, najpervich nad nyimsze chuditi, potlam pak taki z-novich vu Kupsze zbirati, y kakti na Boj pripravlyatifu pocheli. Namegne anda Pajdassu szvojemu, ov taki razmelgâ je, poderchi malo blife, dá Ognya, y zrussi jednoga z-med nyih na Zemlyu.

Do toga pak Vremena doklam Pétek ova vchinil je, zprerezal je Ròbinzon z-Nosem szvojem rogozne, z-kojemi ov Vlovlyenik nemilo na Nogah, y Rukah zvezan bil je, Vufincze, y opitalgâ gdo je on, y odkud? Vlovlyenik od-

odgovoril mu je v-diachkom Jeziku : *Christianus Kerzchenik ! Hispanus, Spanyolecz !* Vech kaj rechi od Szlabozti velike ne bil moguch. Na Szrechu imal je *Róbinzon* pri szebi jednu Stuczu Vina, kojega taki ponudil je Spanyolczu ; y kadbiga z-Nápitkom ovem objachil bil, podal mu je jednu Pistolu, y jednu Szablyu, govorechi, dabi y on pomogel Boju ovomu Koncza vchiniti. Metemtoga moralje *Pétek* kaj berseto berse prazne Puske szim donezti, daszusze drugoch nabiti mogle.

Komaj da Spanyolecz Pistolu y Szablyu vu Ruke szvoje dobil je, on Chasz poszernul je kakti mahnit na Kervoloke szvoje, y vu jednom Hipu dva z-mednyih vumoril. *Pétek*, da mu pomochi bude mogel, vzeme sheztu josche nabitu Pusku, a *Róbinzon* nabijal je te druge. Ovem dvem Boritelom opoztaviliszuze drugi, y ovak naberezom moraliszuze razdrusiti. Med Spanyolczem y jednem divjakom dofflo je na shake; a *Pétek* pak, potlam kam bi Pusku szvoju bil izhitil, tiral je z-golum Szablyum czela Jatta pred szobom. Nekoje z-med

med nyih zposzekel je, nekoji pozkakaliszu vu Vodu, da tak do Chunov szvojeh doplavati moreju; a nekoji pak razbésaliszusze po Germju.

Spanyolecz metemtoga bil je vu najvekffoj Ztizki. Iztina je, onak kak szlab bil je, dersalsze je tak vitesko, da Protivnik nyegov vre dve Rane na Glavi je dobil: ali y Divji ztem bolye josche razlyutilsze je, ter z-teskem y kamenitem szvojem Buzdovanom z-takvum Szillum na Spanyolcza nahrupil je, dasze ov Máhom nyegovem komaj vugibati je mogel. Najzadnich pograbil gá je Divjak, z-nyim na Zemlyu dole hitil, ztergnul Szablyu z-Ruke, y ravno kadbi mû z-nyum Glavu odrezati bil hotel, na Szrechu zpazil je *Róbinzon* Pogibel, Pusku k-Liczu pritisznul, y Paszoglavczu z-Zernom Glavu prevertal.

Ali Spanyolecz, komaj da gore ztalsze je, taki pograbil je jednu znova nabitu Pusku, y za onemi, kojisze po Loze razderchali biliszu, z-Pétkom z-kupa prederchal. Kajti oveh zevszema malo, y to takoveh szamo, koji ranyeni biliszu, bilo je, tak *Róbinzon* za bolye dersal

dersal je, ako on na Meztu Mejdána oztane, ter tak na Gibanye Nepriatelov, koji po Morju vu Chùneh szvojeh raztresseni biliszu, marlico pazi. Ali ne tomu dugo Vremena bilo, da y ovi obo-dva iz Loze nazad povernulisze jeszu, y Glasza doneeszli, da nijednoga vech ni vu nutre.

Obodva hoteliszu vu Chùne, koji onde oztali biliszu zkochiti, y tak za onemi, koji po Morju besaliszu, odpravitisze. Ali *Róbinzon* zadersal je jé na Meztu, y rekel: Prijateli, dozta je! Vre visse, kak morebiti potrebno bilo je, prele-jaliszmo Chlovechanzke Kervi. Oztáli naj siveju, pokehdob nam naskoditi, niti nakaniliszu, niti moreju.

„Ali, reche *Pétek*, onisze z-vekßsem Brojem nazad povernuti mogu, ako jé ovak puztimo! „

Zato nikaj, odgovori *Róbinzon*, y priatelzki potrebchegâ po Plechih, vendar y nassa Vojzka je za czelu Tretinu vekffa, kak je denesz v-jutro bila, y po-kase na Spányólcza. Ako nyih vezda dva Jezera dojde, moremosze nyim braniti,

niti , navlaztito kada za Nászipom y
Zidmi Tverdyave nasse ztali budemo.

Julika. To je vitesko vuchinil Ró-
binzon, da ove druge ne pužtil potuchi.

Otecž. Zevszema verlo y vitesko!
ar Kervolochnozt bi bila , y jednoga
szamo prez Potreboche zmed Sziromá-
kov oveh vumoriti , koteri znali neszu
da ono, kaj chiniju , vu szebi tak je zlo-
chezto ; dapache , koji za z-tem vekssi
Nájemszuszi dersali , z-kem vissesz Ne-
priatelov szvojeh porásati y pojezti mogli.

Nass lyudolyubni (u) Vitez, y Obla-
davez ifsel je vezda z-szuznemi od Po-
miluványa Ochmi po Meztu mejdanz-
kom , za videti , jeli bi morebiti jedno-
mu z-med oneh, koji lesaliszu , kak po-
mochisze moglo. Ali vre vekssa Ztran
z-med nyih bila je pomerla , oziali pak
preminuliszsu pod Rukami nyegovemi,
potlam kam on nyim Rane z-Vinom iz-
piral , y pod vszakojaki Náchin pomo-
chi terfszilsze je. Vszech zkupa Mertveh
bilo je dvadefzet y jeden. — Kajsze
pak Obladavczev dotiche, z-med nyih
niti

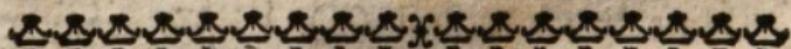
(u) Menschenfreundlicher.

niti jeden ne opal; dapache niti jenkrat ranyen né bil, zvun jedinoga Spanyolcza, koji vu Borenyu szvojem jeden Vudarecz z-Buzdovanom je dobil.

Franczek. Kak je Spanyolecz Divjem vu Ruke dossel?

Otecž. Ovo pitati za vezda *Róbinzon* neimal joſs Vremena: ada y minassu Znatiselnozt do zutra ztegnuti moramo.

Vſzí. O y pak je van! ←

VECHER DVADESZET Y SZEDMI.

Franczek.

No, Otecž, kak je Spanyoleez med Divje bil dossel?

Otecž. Szamo joſs malo poterpi, y chul budeſſ taki! metemtoga pripetilosze je josche nekaj drugo, y ovo moram vam predi povedati.

Janki-

Jankicza. To mi je chudno!

Otecž. *Róbinzon* dobil je *Selyu*, jednoga z-med dveh, koji onde oztali bili-szu, Chùna pregledati, y priztupi k-nyemu. Ali na szvoje *Chudo*, nafsel je vu nyem jednoga Chloveka, ravno tak, kak je y *Spanyolecz* bil, na Rukah, y *Nogah* zvezanoga, koji vech mertev, kak siv videlmüszeje.

Róbinzon paſchilsze je na nyem *Vusa* prezrati, y goregå zdignuti. Ali ov *Nevolyni* niti je mogel ztati, niti kaj govoriti, nego kadbigå *Róbinzon* zdigavati bil pokusſal, ov pochel je milo zkùchati y javkati, ſtimajuchi, da je vezda Réd za Klánye na nyega doſſel.

Kajti pak oв nijeden *Europanecz*, nego jeden z-med *Divjeh* bil je, dozval je *Róbinzon Pétkę*, koj ravno mertva *Téla* na kup zháſſal je, y nyemu zapovedal, dabi z-ovem vu *Jeziku* szvojem govoril. Ali komaj da *Pétek* tomu nevolynomu vu *Ochi* prav pogledal je, naztal je takov *Prizor* (x) da gâ *Róbin-*

(x) Auftritt. Scena.

žinzon, y *Spanyólez* z-szúhem **Okom** gledeti niszu mogli. **Pétek** najmre bil je ujenkrat kakti zvun szebe poztal. Zaletavalsze je **Nevolynomu** vu **Náru-** chaje, nyega kussuval, pritzkal k-sze- bi; krichal, szmejalsze, zkakal, juhus- kal, tánczal, plakalsze, Ruke razprez- tiral, **Obraz** y **Perfza tukel**, znovich krichal, z-jednum **Rechjum** vesz kazal- sze je kakti zvun **Pameti**. Vnogo pres- slo je **Vremena** predi, nego bi **Róbin- zon** na vszeydilna **Pitanya** szvoja Odgo- vor iz nyega dobil: *Moj Otecž!*

Radozt, y nezgovorno ono **Veszelye** z-kojem dobri ov **Dechko Lyubav** de- chinzku kazal je, né moguche zpifzati. Vech kak dvajzsetkrat zkochil je van iz **Chùna**, y vech kak dvajzsetkrat na- zad vu nyega. Vezda szelfzi je dole k-nyemu, razkopchil Dolamu szvoju, y **Glavu** ztaroga **Otcza** szvojega, na gola **Perfza** pritisnul, hotejuchiga ztopiti; Vezda terl mû je Ruke y Noge, koje mû od prechverztoga **Vezanya** vsze kakti odervenile bileszu; vezda y pak objelgâ je, ali okol **Vrata**, ali okol **Té- la**, y z-vruchemi Kusfczi pokrival. **Ró- bin-**

binzon imal je josche nesto. Vina vu szvojem zteklu, nye podal je *Pétku*, da bi z-nyim Kotrige Otcza szvojega na-terl, ter damū vu Veszelyu nyegovom neprílichen nebude, odztupil je jedno malo na Ztran.

Kadbi pak chez nekoji Chasz nazad bil dossal, opital je *Pétku*, jeli on Otczu szvojemu koj Falatchecz Kruha ponudil? „Ov Oszmeknyenecz szám je vsze pojel!„ odgovori *Pétek*, y poka-se nászé. Nato podal mû je *Róbinzon* szvoj Falat Kruha, kojega josche vu Tórbi je imal, y *Pétek* dal gâ je Otczu. Kak berse ovo vchinil je dgyipi iz Chú-na van, ter kakti Veter odneszesze. Predi nego bigâ *Róbinzon* opitati mogel: kamo? vre vussel mû je z-pred Ochih.

Vu kratkom Vremenu vidigâ vre nazad iti, ali vnogo polese, kak onda, kad je tam bil pressel. — Y kadbi blise bil dossal, v-Pamet vzeme, da vu jednoj Rúki Pehar z-Vodum, vu drugoj Szir y Kruh noszi. Pervo dal je Otczu szvojemu, a drugo *Róbinzonu*, za nye-

mu nyegov Zájutrek (y) nadomezti. Napitek zkorne Vode okrepil je Ztár-cza verlo, koj od Sédye zkoro pogibal je.

Vezda obernesze *Róbinzon k-Spanyólczu*, koj vesz vumoren vu Trávu szi je legel. Z-jednakem Náchinom y ovoga dal je po *Pétku z-Vodum* napojiti; y ponudil mû je Kruha y Szira za okreptisze. Ov pogledalgâ je z-Pogledom vruche Zahvalnozti; kuffalsze je ztati, ali né mogel; tuliku Ból chutil je vu Gleßnyeh Rúk y Nóg szvojeh, koje mû od prechverztoga Vézanya vſze zabrekleszu bile. Pétek moralszi je k-nyemu szeszti, ter z-Vinom vſze kotrige nyegove, ravno tak treti, kak predi terl je Otczu szvojemu.

O kak giblivo bilo je videti, onoga tak dobroga Szina, koteri vſzaki zkoro Chasz, doklam szebi zapovedani Poszel obávlyal je, na Otcza szvojega zkerbli-vo ogledavalsze je, y videti selyel, kaj dela? Jenkrat, kad bi szi Ztarecz, da lese pochinutisze more, natla bil legel, poderchal je Pétek nit Rechi govore-chi,

chi, tak berzo k-nyemu, da jenkrat niti
 zpaziti né bilo mochi, jeli po Zemlyi, ali
 po Zraku ztupa? taki pak nazad pover-
 nulsze je, kak berse videl je, da Otec
 nyegov szamo zaradi Prilichnozti vekfse
 natlaszi je legel. Zatem pochel je *Ró-
 binzon* zkussavati nebili on kak z-Pé-
 tekom *Spanyolcza* ovoga do Chúna do-
 pelyati mogel: ali Pétek jeden tak mla-
 di y jaki Dechko, zgrabil je *Spanyol-
 cza*, opertilgá na *Plecha*, y szám od-
 neszel do Chúna. Potlam kam bi pako
 zatem Stuka, Puske, y oztalo drugo
 Orusje, koje ovi, kí piginulisz, z-szo-
 bomisz imali, vsze zkupa vu drugi Chùn
 zkup znoszili bili, zkochil je Pétek vu
 Chùn pervi, najmre vu kojem ovi dva
 nevolyni lesaliszu, ter akoprem jaki Ve-
 ter y protivni pochel bi bil púhati, ni-
 starmenye vendor tak berzo veszlil je,
 da gá *Róbinzon*, koj po Bregu vuz kraj
 nyega issel je, vu najvekffsem Zkoku ne
 mogel doztigávati. Ov komaj bil je
 do poloviczè Púta doffsel, da Pétek vre
 nazad derchal je, mimo nyega po drugi
 Chùn kakti ztrela preletil, y predi negobi
Róbinzon do Mezta vu kojem Pétek per-

voga Chùna oztavil je, dossel bil, bil je Pétek vre z-drugem Chùnom onde. Tak nezgovorno velika bila je Hitrocha z-kojum ov derchati y veszlije mogel.

Vezda biliszu Kastelu szvojemu naproti. Da betesne z-tem lese Domom zpratiju, prederchal je Róbinzon po jedna Noszila. Na oveh biliszu jeden po jeden od Róbinzona y Pétku vu Tverdyavu odneffeni. O kak viteski Rób bil je ovo za Róbinzona, koj tak nezgovorno za Lyudmi je hlépel! kak veszelio tuklo je Szerdcze nyegovo, kad je videl, da od vezda vech némasze tuliko bojati, dari szám siveti moral! Zajsto, Radozt nyegova nedasze z-Rechmi zpiszati! ali obodvem szna vnogo bolye, kak y kaj drugo bilo je potrebno; zato anda priredil je Pétek za obodva jednu Poztelyu; a Róbinzon pritopil je nesto Vina, da y pak z-nyim otechene kotrige nyihove natreti more. Z-tem poztaiviliszu vu Pochinek.

Doklam ovi pochivaliszu, zkerbeliszu-fze obodva Gozpodari za jednu dobru Vecherju. Pétek prederchal je po jednu mladu Lámazu, a Róbinzon zkerbel je

je dotlam za druga. Ov szám szebi szmejatisze je moral, kadbi mû na Pamet dosslo bilo, da on vsze zpodobnei, y zpodobnei jednomu Kràlyu poztaje. Czelo Medymorje bilo je nyegvo laztvito; Podlosniki nyegovi, koji mû vszi za Sivlènye szvoje zahvaliti dusniszu bili, od Volye szamo nyegove viszeliszu, y biliszu zavézani, ako bi potrebno bilo, kerv y Sivlènye za nyega dati. —

Metemtoga dossel je *Pétek*, y taki pocheliszu kuhati, y pechi. Ov Dèn, reche *Róbinzon*, mora nam najveszelleffi biti; ar pervich, izterglifzmo iz Rük kervolochneh dva Brata nasse, drugoch, y ti dragi moj *Pétek* naſelszi Otcza tvojega. Vsze anda, kaj najbolsega imamo, mora denesz na naſsem Ztolu biti.

Pétká ne bilo potrebno na Veszelye nagovárjati; ar nigdar јosche tak veszel né bil, kak denesz. Nepreztancze popéval je, zkakal, szméljalsze, y poleg toga vendar vsza, koja vchiniti imal je, marlyivo, y hitro je vchinil.

Vezda zprebudiliszu obodva Gozti; ter akoprem јosche obodva veliku Bòl chutili jeszu, nistarmenyе vendar biliszu

tak! okrereplyeni, y objácheni, dasze z-Pomochjum *Pétku*, y *Róbinzonu* ztati, y k-Ztolu szeszti szu mogli. Otecž *Pétkov* chudilsze je ravno tak nad všzemi, koja je videl, kakti goder, y szin nye-gov, kada je pervi krat europanzka du-goványa zagledal.

Pétek moral je Gozponu szvojemu za Tolmachnika biti, kada je ov, ali z-Otczem nyegovem, ali Spanyolcem govoriti hotel.

Ferdinand. Kaj je znal Spanyolzki govoriti?

Otecž. Né! ali Spanyolecz, koj vre pol Letta med Divjemi Sivel je, razmel je vre tuliko od Divjega Jezika, dasze je z-Pétkom ze všzema dobro zpo-minati mogel. Zavjetek anda Pripové-danya nyegovoga bil je ſovakov.

“ Ladja nassa bila je na Szusnyoter-
,, ſtvo odrédyena. Mi iſſliszmo iz Pri-
,, morja Affrikanskoga, gde Dugová-
,, nya europanzka za zlato Zernye, Elef-
,, fantovzke Kozti, y cherne Lyudi me-
,, nyaliszmo. Oveh zadnyeh bila je
,, jedna Ztotina na Ladje, koji vfzi vu
,, *Barbadosz* odpelyani, y onde pro-
,, da-

„ dani biti bili bi morani. Dwadeszet
 „ z-med oveh vre bilo je Pútem po-
 „ merlo, ar kakti Haringi biliszu nato-
 „ voreni vu Ládju. Jeden nagli, y du-
 „ goterpni Viher hitil nafsz je od Púta
 „ nafsega tia vu Primorja Braszilianzka;
 „ z-kojum Prilikum, kadbisze Ládja
 „ nafsa jedno malo prederla bila, tak na
 „ viszoko Morje z-nyumsze poduffali
 „ nifzmo, nego raiſſe szmosze vſze Kra-
 „ ja cd Primorja ovoga dersali. Najen-
 „ kra: pakо podignulsze je Viher drugi,
 „ koj od zapadne Ztrani puhal je. Ov
 „ odieszel nafsz je od Kraja, y v-No-
 „ chi na jednu Pechinu, ne daleko od
 „ jedioga Medymorja hitil. Izhitili-
 „ szmo nekuliko Stukov, y z-tem na Zna-
 „ meye dali, daszmo vu Pogibeli. Nas-
 „ se Nákányenyе bilo je na Ladje tak
 „ dugo oztati, kak najduglye budemo
 „ mogli; y zato razvezaliszmo nafse
 „ Szisnye, dabi nam pomágali vu Lá-
 „ dju szilujuchu Vodu van pulyati. Ali
 „ ovi, kak berse videliszsu, daszu pro-
 „ zti, vſzi szlosno pozkakaliszu vu Shajke
 „ nafse, nye poszvojili, y tak Sivlenye
 „ szvaje vu nyih ofzloboditi hoteli. „

“ An-

“ Anda , kajszmo hoteli vchiniti ?
„ Nye prisziliti neszmo mogli , ar nasz
„ bilo je szamo petnaizt , nyih pako
„ ofzemdefzet , z-med kojeh vre vnogi
„ Orusje nasse pograbili biliszu . — Prez
„ Shajke pako na jednoj predertoj , y
„ nafzedyenoj Ládji oztati , bila je o-
„ chivezta Pogibel . Zpuztiliszmosze
„ anda na Molbe , ter one , koji malo
„ predi Szusnyi nassi biliszu , terszili-
„ szmosze z-Profsnyami genuti , dabi
„ ali pri nafz oztali , ali pak tak milo-
„ fzerdni biti , y nafz z-szobom vzeti
„ hoteli . Ovde nemrem drugach ; noram
„ hváliti Miloszerduzt , y vitesko Chlo-
„ vechtvo tüsneh oveh Szusnyev ; koji
„ akoprem mi dovezda z-nyimi tak ne-
„ chlovechno baratali bi bili , nitarme-
„ nye vendar daliszusze na Milozerd-
„ nozt genuti , y nam dopusztilisz do-
„ le k-szebi dojti , nego vendar pod
„ ovum szamo Pogodbum , da Orusja
„ z-nami nejemlyemo . Mi privolyili-
„ szmo k-Pogodbi ovoj , y vu Shajke
„ pozkakali veszelo , kotere vezca tak
„ pune bileszu , da vvfzaki zkoro Hip
„ Zatoplénje nasse chakaliszmo . ”
“ Zkerb

„ Zkerb nassa najvekſſa bila je k-blis-
 „ nyemu **Medymorju** priproditi ; ali ra-
 „ vno , kad bi proti nyemu odpravilisze
 „ bili , njenkrat premenilsze je **Veter** ,
 „ y ravno tak szuprotivem pochel proti
 „ nam puhati , da nasz poleg vſzega
 „ naslega **Vefzlarenya** , od blisnyega
 „ Medymorja odnassati , y na vifzoko
 „ Morje tirati je pochel . **Szmert** , y
 „ Pogibel nassa bila je ochivezta . Na
 „ veliko pak Chudo vſzeh nasz , nasse
 „ tak jako nakerczane **Shajke** , koje od
 „ Szlapov Morzkeh na vſze Ztrániſzu
 „ hitane bile , vendar szrechno zdesrá-
 „ valeszusze zverhu Vode tak dugo ,
 „ doklam goder iznenade na jedno nam
 „ chizto neznano Medymorje doneſſe-
 „ niszmo bili , gde Ztanovniki ondefſnyi
 „ nasz vſze do jednoga lyublyeno pri-
 „ jeli jeszu . „

„ Pri oveh anda fiveliszmo tia do
 „ vezda , vſzaki kak dobro je mogel ;
 „ ali vendar tusno , y sziromasko dozta ,
 „ ar szami Divji nikaj drugo neszu ima-
 „ li , kak Ribe , kojeszuszi lovili , y ne-
 „ kaj malo Vochja , koje Medymorje
 „ nyihovo jim noszí . Poleg vſzega to-
 „ , ga

„ ga vendor deliliszu z-nami vſze , kaj-
 „ ſzu imali , y z-vun toga joſs vuchili
 „ uafz , kakſzi ſzámi Ribe loviti mora-
 „ mo. Med vſzemi najbolye nahájali-
 „ ſzusze cherni naſſi , koj prez toga k-
 „ bolſemu Sivlenyu privadni neſzu bili ,
 „ k-tomu pak vezda joſs biliszu ſzlo-
 „ bodni. „

“ Pred nekulikemi pak Dnevi bilo je
 „ Medymorje ovo od blifsnyega ſzebi
 „ Púka z-Vojzkum nazkochenno. Vſze
 „ kaj ſivo bilo je , prijelo je za Orusje ;
 „ y mi za Dusnozt dersalifzmoszi Do-
 „ brochinitelom naſſem vu Potrebochi
 „ pomochi. Ja vojuvalſzem na Ztrani
 „ vrednoga Ztarcza ovoga , koj kakti
 „ Oroſlan , kad mu gdo Mlade pogra-
 „ bi , na Nepriatela , gde najdebſſi bil je ,
 „ je navalil. Ali vu malom Chaszu bil
 „ je od nyega obkolyen , kaj , kad bi
 „ ja zpazil bil , prizkochilſzem , hoteju-
 „ chi mû pomochi ; ali Nefrecha pri-
 „ zkochila je , ja y z-nyim zkupa bil-
 „ ſzem vlovlyen. „

“ Dva Dneva , y dve Nochi zpre-
 „ vodiliszmoo vu ovom tak faloztnom
 „ Vlovlyenichtvu naſſem , na Rukah y
 „ No-

„ Nogah zvezani tak, da nitiszmo, kaj
 „ jeli, niti pili. Ar vfze, kaj goder nam
 „ davalji jeszu, nikaj drugo ni bilo, kak
 „ gnyile Ribe, koje Morje van je zhi-
 „ talo. „

“ Denesz pak v-jutro, v-Zorju Dne-
 „ va biliszmo vu Chune odvlecheni, da
 „ tak Nevlyudnyakom, poleg Navade
 „ nyihove, gde vu drugom Meztu za
 „ Jeztvinu szlusiti bi mogli. A ovde pak
 „ dopelyalaje Proviđnozt Bosanzka vasz
 „ vrédne Lyudi, za nam jedno Dobro-
 „ chinztvo izkazati, koje vam mi nigdar
 „ zadovolyno naplatiti mogli nebude-
 „ mo. „

Ovde preztał je Spanyolecz dalye
 govoriti, y szuze Záhvalnozti polejale-
 szugâ. *Róbinzon* bil je, kakti zvun sze-
 be, kad videl je, da nyegovo ondans-
 snye Stimanye ne bilo vkanlyivo; y
Pétek zadozta prechuditisze né mogel
 nad Mudrozljum Dobróte, y Provid-
 nozti Bosanzke.

Na Pitanye; chija Dugovanya, koja
 vu Ladje nahájalasze jeszu, bila bi? od-
 govoril je Spanyolecz; da nyu dva Ter-
 govcki vu Kadikszu z-Robum natovo-

rili jeszu, z-med kojeh jeden szamo na-
ruchil bil je, da mûsze szusnyi vu Af-
rikanzkom Primorju za Robu naj zmé-
nyaju; drugi pak, kojemu Terstvo ova-
kovo odurjávalosze je, za Robu szvoju
nikaj drugo ne hotel, kak zlato Zernye
imati.

Nato prime *Róbinzon Spanyolcza*
za Ruku, odpelya gâ pod Szússu; y
onde pokásemû, na Chudo nyegovo,
da vîza ona, koja na Ladje najvrednes-
sa bilaszu, jeszu iz nye oszlobodyena.
Pétek moral mû je czelo Pripetchenyé
na Réchi povedati, y Spanyolecz tak
jako nad vîzemse je chudil, da od Chu-
da velikoga nit Réchi ne mogel govo-
riti.

Róbinzon opital je dalye: na chijem
Rachúnu bili bi Gemanti, y Chaztnich-
ke one Oprave, koje on na Ladje je
nassel? *Spanyolecz* odgovori mû, da
vîza ova Dugoványa, bilaszu Oztavek
Chaztnika jednoga, koj vu *izhodni Indii*
nekuliko Vremena zadersavalsze je,
y na szvojem Povratku vu Angliu, tak
na Putu zbetesal, da gâ na Profsnye
nyegove vu Affriku, gde y vumerl je,
po-

poztaviti jeszmo morali. Ladja pak Spanyolzka Oztavek (z) nyegov vu *Barbadosz* z-szobom vzeti bi bila morala, odkud potlam vu Angliu bisze poszlal.

Róbinzon takaj pokázal mû je vſza Píſzma, koja on vu *Ladje* nassel je, y Spanyolecz nassel je vu nyih ne szamo Ime Tergovcza onoga chije je zlato Zer-nye bilo, nego y takaj Ime Vdovicze Chaznika ovoga, kojojsze Gemanti, y Oprava Muſa pokojnoga poszlati bi bila morala. Od ovoga anda Vremena chuvval je *Róbinzon* Blago ovo, kak dabi pravo nyegovo bilo.

Metemtoga nadossal je *Vecher*, y ovi, potlam kam bi od tulikeh Trúdov, y Pogibelih Dneva denessnyega, prevech zatrudyeni bili, predi, kak navadni biliszu, zpát szu presli. Vchiniliszu anda kaj y mi vchiniti hochemo, kak berse Bogu na Míru, y Blagoszlovu, z-kojem nasz denesz nadelil je, zahvalili budemo.

VE-

VECHER DVADESZET Y OSZMI.

Otecž.

Drugo Jutro zezval je Róbinzon cze-
lo Kralyeztvo fzvoje zkupa, da
tak z-jedinyenum Mochijum jeden Po-
szel opravi, koj Odvlachka neje terpel.

Steffek. Nu.

Otecž. Mertva Tela vubiteh, y de-
nesz josche lesalaszu vane na Bojnischu,
(aa) y bojati biloszeje, da skodliva Zhla-
penya nyihova jako naskoditi bila bi
mogla. Vzelje anda všzaki jednu szeki-
ru, y odiſſlizu tamo.

Ferdinand. Szekiru?

Otecž. Tak je, ali ne za Jame kopa-
ti, ar za ov Poszel bi Lopate, y Mo-
tike vzeli bili; nego za Dreva szech, iz
kojeh

(aa) Kampfplatz. Schlachtfeld.

kojeh Lomachu napraviti, y mertva Tela zesgati budu mogli.

Jankicza. Onak, kak y Rimlyani negda z-mertvemi Teli chiniliszu?

Otecž. Y drugi Narodi Ztarinzki. Róbinzon uajmre pod nikakov Náchin ne hotel vu tom joſs bedazte Domo-rodcze szvoje naszleduvati, koji mertva Bratov szvojeh Tela, ne szamo vu Szredine Varassa, nego kaj viſſe je, vu izteh Czirkvah, gde za Sive prava Kuga, y Szmert van zpuztchasze, pokapati biliszu navadni.

Franczek. Ih, vem to, y vezda chiniju!

Otecž. Saloſt! Ovo, y naj vam bude za Peldu, kak vnogo ztoji Chloveka zlochezte Návade za treti. Y zato ranno szvetujem vam tuliko put, dasze iza Dobe terſzite zpametni, y dobri poztaſati. Ar akosze jenkrat Bedaztòcham, y Grehu povdámo, ter na Neszrechu ova nam, kakti vu Navadu prejdu; ah tak onda tesko, zevszema tesko je nyih, y pak oztavitisze, akoprem Ogrutnozt nyihovu ochivezto zpoznajemo, y vidiſmo.

Kamp. Rób. II. Dél. R Vſza-

Vszaki vezda vre dobro zna, da Zpárvavicze, y Izhlaplénya Tél' mertveh za Sive Chemer jeszu, ter vendar, y vezda josche nepreztaju Tela mertveh vu Czirkvenischah, dapache vu izteh Czirkvah, gdesze jenkrat niti Zemlyum nezasziplju, zakâpati! — Morebiti vu vnogeh Meztah josche czelo Ztoletje prejde predi, nego bu Lyudem szamo na Pamet dosslo, na Zatrénye ovak skodlyive Navade miszlti.

Steffek. Selyel bi, da bi ja, kaj zapovedati imal, to zaizto nebi dugo terpelo.

Otecž. Y ovo tî je, dragi Steffek jeden z-med oszebujněh Zrokov najvekſi, koj tebe, y vsze druge Mlade Lyúdi genuti mora, verle, y vnoge Zafslusbesi nazpraviti: *Kajti onda ztopram vu vasz drugi Lyudi Zauffanozt szvoju budu poztaflyali, y vasz na Chažti zdigali takove, koje vam oblast dale budu, vnoge skodlive Zlovade zatergnuti, y namezto nyih druge hasznotite, y potrebne Vuredbe vpelyati.* Vsze vasz chinimisze Bòg nato je odredil, da iz vasz premoguche, y Obchini

ni hasznovite Lyudi napravi: ar vſza,
 koja k-tomu potrebnaszu, je Providnozt
 nyegova na vafz obernula. Ona dala
 vamsze je od dobreh, y verleh Rodi-
 telov naroditi, Roditelov takoveh, koji
 Zauffanozt, y Lyubav vſzeh szvojeh
 Zkupvarafchanov imaju; dala vam je
Telo zdravo, y nezhablyene Dúſſe Mo-
 chi; k-tomu joſs dala vamsze je tak od-
 hrániſi, kakſze vnogi odhraniti nemogu.
Z-jednum Rechjum vſze, kaj potrebno je
 za dobromu, y viteskomu Chloveku
 poztati, prikázał vam je dareslyivi O-
 tecz vass Nebezki: Szrám anda naj bu-
 de onoga, koj nebu hotel privolyiti!

Ali toga nebojimsze ja od vafz. —
 Akolî anda, kakſze vu Boga uffam, vas-
 se viszoko Odluchénye doszèſete; ako-
 li zaizto takvi Lyudi poztanete, od ko-
 jeh Szrecha jezero drugeh Lyudih bû
 viszila: o tak Oblazt vam dragovolyno
 dánu potrebujte tak, da Zla vſzigdar
 menye, dobra vſzigdar visse napravili,
 ter med Bratjum vassum Mira, y Bláſe-
 nozt okol na okol razſirili budete. Ona-
 da zpomenitesze takaj iz Prilike, koja
 meni vafz denesz otchinzki opomenuti

ponudilasze je, y nagovarjaite, ako morete, vase Zkupvarasscze, dabi Mertvecze Pokojeneh vu takova Mezta pokapali, gde Izhlaplenya, y Zpárjavicze nyihove nikakove Kuge med Sívúchemi razssirávale nebudu.

Miskecz. Kad y pak vu Varafs nazad dojdem: tak budem mojemu Dedu, y mojem Vujczem povedal, da oni tak naj vchiniju!

Otecž. O! vchini to dragi Miskecz!
Róbinzon, y Pajdássi nyegovi biliszü vezda z-Sgányem mertveh Tél' gotovi, y povernuliszsze Domom. Pétek iza-toga terszilfze je Otcza szvojega vputiti, da Lyudi Dersanya dobroga, nigdar Chlovechanzkoga Méfsza nejéju; ali ovo nyemu nikak vu Glavu ne pojti hotelo. Metemtoga vendar Pétek né preztal, nyega od ove Nechlovechnozti tak du-go odgovarjati, doklam goder právu Ogrutnozt proti zloj ovoj Návadi vu nyem ni podignul. Ztárczu ovomu iz Zroka, kajti on predi, kak szin nyegov na Szvétu bil bi, dal je *Róbinzon* Ime *Chetertek*; y ovak hochemo gâ, y mi od vezda zvati.

Szad

Szad zezval je *Róbinzon* vše vu jedno Zpravische, vu kojem *Pétek*, y pak Tolmachnik ne szamo *Spanyolczev*, nego y *Chetertkov* biti je moral. On pak szám, kakti Glàva odperl je Szedenneye z-kratkem ovem Pregovorom.

“ Priateli! Mi, koji ovde zkùpzpravlyeni jeszmo, nahájamosze vu Ladanyu všehe oneh *Dugovany'*, koja za jedno mirovno, y vugodno Sivlènye potrebna jeszu. Ja od Ztrani moje ovoga Blago-szlova z-mirovnem Szerczem vendor vusivatisze nebudem mogel, doklam goeder nahájalo budesze Lyudih, koji veksse, kak ja, Pravicze na nye imaju, ter poleg všege toga vendor vu Nevolyi, y *Szromastvu* pogibati moraju. Vas se iz Europe, dragi Priatel! Zemlyake, koji med Divjemi josche zaoztali jeszu, *Spanyolcze*, razmem ja ovde. Zato anda selyel bi, dami všaki z-med vasz szvoje Miszli odpre, y szvojega Tolnacha povè, kak bi mi najzpametneje vchiniti mogli, da bi ove Nevolnye z-nami z-jedinili? ”

Ovde zamuknul je; y všaki z-med nyih povedal je Miszel szvoju. *Spanyo-*

lecz rekel je, da szám vu jednomu Chù-nu tamo pojti hoche, y nye szimo dopelyati. To izto vchiniti bil je, y *Chetertek* pripraven. Pétek pako szvetoval je, dabi nyegov Otecž ovde oztal, ter nyemu szamo, dabi dopuztcheno bilo z-Spanyolczem tamo pojti. Kajti anda ovak miszlech nikak pogoditi ne-bisze bili mogli, y jeden rajfse, kak drugi selyel bi Sivlenye szvoje vu Pogibel pozaviti, bil je primoran *Róbinzon* szám vu tom doszuditi, a vszi drugi potlam Doszùdyenyu negovomu, kak-sze priztoji, podlofitisze. Doszùdyenne nyegovo bilo je ovakvo; najmre: da *Chetertek*, y z-Spanyólczem tamo oditi, a Pétek pak Doma oztati bude moral.

Karol. Zakaj rajfse *Pétku* ni poszlal, kak sziromaskoga *Ztarcza*.

Otecž. Nesto iz Lyubavi proti nye-mu, koiega némû bilo moguche, vu Pogibel jednu, gde on szám poleg bil nebi, poszlati: nesto pak, y zato, kajti Ztarczu vnogobolye, kak Szinu nye-govomu do Domovine szvoje Pùt po Morju znan bil je. Spanyolecz pak mo-

ral

ral je zato zkup poiti, ar drugach Zemlyaki nyegovi na Pozívanye *Róbinzonovo* nebifze bili dojti podztupili.

Bilo je anda dokonchano, da gore recheni dva nazkorom negdi Púta szvoje-
ga poprijeli budu. Predi pako vendar
moraliszu Zkerb vzeti, dabisze barem
deszetkrat tuliko Sitka poszejalo, kuli-
ko navadno bilo je do vezda szejatigá,
ar z-Povekfsanyem Naszelenya nyihov-
voga, moraliszsze takaj, y vßagdas-
snye Hráne Ztroski povekfsati.

Zato vßzi poztaliszu za nekuliko Tjed-
nov Polyodelavczi, y kajti vßzaki z-
med nyih rad delal je, tak odhájalo jím
je Delo zevszema berzo od Rük. Vu-
chaternajztek Dneveh biliszu zevszem
gotovi, y pocheliszsze na odluchení
Pút zpravlyati.

Predi pako negobifze na Pút odpra-
vili bili, pokázel je Spanyolecz Poste-
nozt Szerdcza szvojega, ter iz Lyuba-
vi proti *Róbinzonu* ovak proti nyemu
pochel je govoriti. “Zemlyáki, reche
on, moji jeszu ravno tak, kak y ja
priprozti szamo Mornari bili, anda Lyu-
di prez vßzakoga Odhrányenya, y za-

to ja za vsze dober ztati nemorem. Moje anda, govori dalye, Szvetuványe bi bilo, dabi ti, kakti Gozpon Medymorja, najpredi ztanovite Pogodbe pozta-vil, pod kojemi nye vu tvoje Medymorje prijeti hoches; szuprotivnem pak nachinom vszakoga onoga odhitis, koj-fze ovem podlofiti nebude hotel. „

Róbinzon raduvalsze je Kruto nad Vernoztjum novoga szvojega Podlossni-ka, y vchinil je, kak mu je ov szvetu-val. Pogodbe, koje poztavil je, bile-szu ove.

Vszaki, koj na *Róbinzonovom* Medymorju siveti, y vszeh oneh Prikladno-ztih, koje ono vuszebi zadersava, vus-i-vatiszi hoche, takov morasze zavezati, kako szledi:

1. Da Volyi laztovitoga Gozpona Medymorja ovoga vu vszem po-koren, ter Náredbam, y Zapovedjam nyegovem, koje on na Hafzen, y dobro Obchine daval bude, vszigdarsze podlofiti hoche.
2. Da hoche posteno, mertuchli-vo, y krepoztno vszigdar siveti. Ar nijeden Lenyák, nijeden La-ko-

komecz, z-jednum Rechjum, ni-jeden Hudodelnik vu Medymorju ovom terpelsze nebude.

3. Dasze hoche od vſzake Karke, aliti budi szvade chuvati; ter ako bisze pripetilo, da gâ gdo zban-tuje, takov nigdar szám szebi Zadovolschine vzimal nebude; ne-go Tusbu szvoju, ali pred Go-zponom Medymorja, ali pred o-nem, kojega on zato poztavi, vſzigdar napervo, da donezel bude.

4. Da vſze one Poszle, koji na Ha-szen, y Dobro czele Zkupchine budu, prez vſzakoga mermanya vchiniti, y vu Priliki Szille, Go-zponu Medymorja z-Sivlenyem, y z-Szmertjum na Pomoch pri-zkochiti pripraven bude.

5. Da vſzi zajedno zavesufze proti takvomu szuprot ztati, koj bi podztupilsze jednu, ali drugu Za-poved poteptati, ter takvoga, ali vu Pokorschinu nazad prisiliti, ali pak iz Medymorja ovoga na Veke pretirati obechaju.

Vszaki anda opominasze Pogodbe,
ove predi marlyivo razmiszlti , zatem
Ime szvoje pod Priszegum onda ztopram
podpiszati , kadsze zevszema odluchi Po-
godbam ovem vu vszem podlositisze.

Róbinzon. m.p.

Spanyólecž moral je najpredi vsze
ove Pogodbe yu szvoj Jezik preztaviti;
zatem Pero , y Tintu z-szobom vzeti ,
da tak Pajdassi nyegovi , koji k-ovem
privolyili budu , podpiszatisze budu mo-
gli: y vezda zizkaliszuſzi jednoga , koj
naj bolſsi bil je, Chuna , y pocheliszuſze
na Püt zpravlyati.

Ivicža. Jeszuli pak vszi *Spanyólczi*
mogli , vu jednom Chùnuſze dopelyati ?

Otecž. Neszu ! ov mali Chùn bil jím
je szamo tak dugo potreben , doklamszu
tam doſſli. Nazad pako mogliszuſze do-
pelyati vu Shajkah od Ladje razbite ,
koje , kak *Spanyólecž* povedal je , jos-
che vu dobróm Ztalissu nahájalesze jefzu.

Potlam kambi Ztroska vu Chùn zado-
volyno nanoszili bili , y Veter dober bil-
sze podignul , zprichaliszuſze Putniki
nassí , y od Kraja odtisznuli. Pétek bil

je

je vesz z-vun szebe od Raztusenozti,
 kadsze od Otcza szvojega, y pak raz-
 drusiti je moral. Vre on Vecher pred
 Odhodkom, po Vuru dugo znalsze je
 plakati, ter od Salozti niti jezti ne mo-
 gel. Vezda pako, kadsze zaiztinzko z-
 Otczem razztavlyati je moral, bil je,
 y prevech tûsen. Vszaki zkoro Chasz
 zazkakival je Otczu okol Vrata, y nye-
 ga z-Suzami szvojemi poléval. Naj-
 zadnich moralsze je Ztarecz z-Szillum
 ed nyega odtergnuti: ali, kad ov vre
 vu Chunu szedel bil bi, y od Kraja na
 Morje odrinulsze, z-kochil je Pétek za-
 nyim vu Morje, y plaval vuz Chún tak
 dugo, doklam je Otcza joss jenkrat po-
 lyubiti, y zadnyi z-Bogom! rechimû
 mogel. Zatem povernulsze je, y pak
 nazad k-Kraju, onde na jeden Bresan-
 checz szelszi, ter plachuch, y milo zdi-
 hávajuch tak dugo za Chínom gledel je,
 doklam gâ goder z-pred Ochih je zgubil.

Róbinzon, koj Salozt raztusenoga
Pétka szvojega raztrezti je hotel, od-
 luchil je vekfssu *Ztran Dneva* danasnye-
 ga vu Lovu, y Zprehadyanyu chez Bre-
 ge potroffiti. Na ovo anda Nakanye-
 nye

nye izislizu van, vifzaki z-szvojem Orus-
jem. Ali komaj, da jeden Chafz issli-
szu. Pesz, koj y vezda takaj z-nyimi
issel je, naienkrat ztal je pred jednum
z-Germjem zaraztchènum Pechinum, y
pochel ostro lajati. Obadva issliszu tam
gledati, y nasslizu jedno tak vuzko Dù-
plye vu Pechinu, da Chlovek nikak
drugach vu nuter dojti ne mogel, zvun
akosze je, kakti Machka prevlekel.

Róbinzon, koj nikaj, kaj goder O-
paznozt nyegovu násze je vleklo, ze-
vifzema neziskano prepuztiti ne hotel,
reche Pajdassu szvojemu, dabisze nuter
prevlekel. Ali ov, kak berse Glavu
szvoju vnuter vteknul je, on Chafz po-
tégnejù taki van, zakrikne, zkochisze
gore, y pochne, kakti prez Pameti bé-
fati. Kadbi gâ pak *Róbinzon*, koj pre-
di za nyim zahman krichal je, komaj
doztignul bil, pochnegâ pitati, da kakov
Zrok biti more Bésanya nyegovoga?
„Ah! Ah! odgovori Pétek, koj ko-
maj, da govoriti je mogel; bésmo! bés-
mo Gozpone, kaj y kada moremo; to
ti je chudna Ztvár vu tom Dùplyu;
Ztvár takova, koja velike, y goruche

Ochi

Ochi ima, y Posirak tak velik, da nasz obodva ovak, kak jeszmo, posreti bi mogla! „

“ To mora anda velik Posirak biti odgovori *Róbinzon*; ali vendor ja moram to Dugoványe szám videti. „

“ Ah! Ah! zakrikne Pétek, y poklekne pred nyega, Ah ne! za Volyu Bosju ne! zaizto poserete czeloga, y onda tusni ja, kaj budem pochel prez Gozpona mojega! „ *Róbinzon* opitaga szmiejuch: jeli vre nyega ta Ztvar pojela? y kajti toga rávno rechi ne mogel, tak zapovedal mû je *Róbinzon*, dabi ov Chász hitro Domom prederchal, y Luchernik z-szobom donefszel. On pak szam, doklam bi ov nazad povernulsze, poztavisze pred Luknyu z-nabitum Puskum na Ztrasu.

“ Kakva bi to vendor, miszliszi, Ztvár biti mogla, pred kojum moj Pétek tak, jako je bésal? Jeli Orofzlan, ali Risz, ali Lavorisz, ali druga kakva Zvér zgrabliwa? Akoli tak? tak nebi jako zpametno chinil, dabi nuter ifsei! Ali vendor, dabi takoveh Zverih vu Medymorju ovomsze nahájalo, tak bi,

y ja, koj vre tuliko Létt vu nyem fi-vem, koju tû bil videl. Ali — y Pétek nebi bil tak chizto czél van izissel! — Nikaj anda nemora bit takvoga! Ztras-slivozt nyegova, y pak gâ je napelyala, y kaj takvoga inû pelduvala, kaj nigdar ni bilo. Moram anda ja to szám videti, y nyega od Bedaztóche ove zvráchiti.

Metemtoga dossal je, y Pétek z-vus-ganem Luchernikom, josche jenkrat Go-zpona szvojega plachuch proszecchi, da-bisze vendor vu ovu Pogibel, vu ko-joj prez Dvojmbe pogine, nepožtavlyal. Ali Róbinzon za nikakov Ztrah ne znal, kak berse on jedno Dugoványe razbor-no, y temelito je razmiszlil; y zato od Nakányenya szvojega ne hotel odztupi-ti. Dapache proszil je Pétkę, dabi dobre Volye biti hotel, vzel vusgani Luchernik vu Ruku levu, a vu desznu z-Zernom nabitu Pistolu, y ovak iſſel je tomu Ztrassilu naproti.

Komaj pako da Glávu szvoju v-nuter je vteknul, tak zaizto pri szlaboj Lu-chernika szvetlozti, zpazil je nekaj, kaj y nyega iztoga vu Ztráh bilo je nagna-lo.

lo. Metemtoga zato vendar né hotel bésati, dapache prineszel je Luchernika blise, da tak ono, koje mûsze je kázalo, nepoznano Ztrassilo, z-tem bolye vidi more. Y nut! Ztvar ova nikaj drugo menye nit visse ni bila, kak jeden ztarri, od Ztarozti y Nemochi czerkava-juchi *Számecz Lámaž*. Poklam anda na vsze Ztráni okol szebe bi bil ogledalsze, y nikaj visse, kak ovu, pred kojum zevszema nikaj bojatisze ne imal, Zvér, ne videl, zevszema prevlekelsze je nuter, y *Pétká*, dabi nuter dossel, za szobum pozval.

Pétek, koj kakti Shiba na Vodi od Ztraha vesz derhtal je, vendar Gozpona szvojega nit ovde vu Kassi né hotel oztaviti. Dozove anda Szerdchenozt szvoju, zavléchesze nuter, y na szvoje najvekſſe chudo zpazi, kak jakosze vu Velikochi Ochih, y Posiraka ztvari ove je vkanil.

Vidisli, *Pétek*, reche *Róbinzon*, kak nasz Plässlivozt vechkrat zaszlepiti more? Gdeszu one velike y goruche Ochi? Gde on nezgovorni Posirák, kojega ti malo predi videl jeszi?

Pé-

Pétek. Menisze je vendar tak chinilo, kak da bi je vu Iztine bil videl! Jabi priszégel bil nato!

Róbinzon. To zevszema nedvojim, dasze tebi tak je videlo: ali ti bi znati bil moral, da Plasslivozt je jedna Lasicza, koja nam vechkrat Ztvari pred Ochi poz tavlya takove, kakoveh nigdar ni bilo.

Vidiss, *Pétek*, ovak pochelefszusze vsze one Babjopovezti, (bb) kojesze od Ztraffil, y Bóg zna, kaj kakoveh Nákazov po Szvetusu razsirile. Zachetniki ovak nezpodobneh Pri poveztih biliszu z-vekssinum plasslive Babicze, ali nyim zpodobni Plasslivicze Músi, koji ravno tak, kak y ti, chiniliszusze nekaj videti, kaj nigdar ni bilo, y koji potlam, ravno tak kak y ti Vidyenya szvoja z-Priszegumisu potverdyávali. Budi anda jenkrat Chlovek, moj *Pétek*; pogledaj drugi put dvakrat Dugoványe jedno, ter senzku ovu Plasslivozt pretiraj iz Szerdcza tvojega.

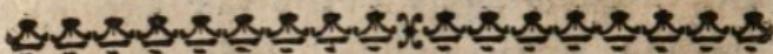
Pé-

Pétek obechal je, vſza koja mňu v tom mogucha budu vchiniti. Ztari metemtoga Szamecz vre bil je vczerknul, kojega *Róbinzon* y *Pétek* van iz Duplyá zvlékli, y vu Zemlyu zakopali jefzu. Vezda pocheliszu nesto marlyivéje Mezto ovo razmísslyávati, y znafslí jé za jedno zevszema proztrano! y povolyno Dúplye, koje oni na veliku szvoju Hasszen obernuti budu mogli. Dúplye ovo bilo je vuszebi, kak da bi je gdo navlazt izdubel bil, szuho, y jako hladno: Ztene nyegove, koje kakti z-kristala bileszu, odbijaleszu szvetlozt Luchi, tak jako na vſze *Ztrani*, kak dabi z-Zerczalom oblechene bile.

Róbinzon odluchil je taki Dúplye ovo, za szvoju kakti vu Lettu hladnu Palachu, y zkupa Pivniczu za Dugoványa ona, koja letne Vruchine podnezti nemoreju, priediti. *Pétek* anda moral je taki Domom prederchati, y potrebna za ov Poszel Orudelya donezti. Z-ovemi taki napraviliszu prilichni y vekssi Vulezek, y na nyem priredna y jaka Vráta priedili. Poszel ov zkra-

Kamp. Rób. II. Dél. S til

til jím je vnoGU Verú, vu kojoj drugeh
dveh pri nyih ni bilo.

VECHER DVADESZET Y DEVETI.

Miskecz.

Vezda mi je všakiput Ztizka pri
Szerdczu, kad Otecž pochne pri-
povédati.

Otecž. Zakaj moj Miskecz?
Miskecz. Kajti Pribovezt zkoro dō-
konchalásze bude.

Petricza. Dabi ja na Ótchevom Mez-
tu bil, ja bi ju hotel tak dugu, napra-
viti, da bi na véke terpela!

Otecž. Drágo mē Déte, vše nafse
Radožti ovde na Zemlye, moraju jen-
krat dokonchatisze, anda y ova. Y
zato dobro chinili budete, akosze vre-
napervo nato pripravite. Na kraju Pol-
nebja Róbinzonovoga zpravlyasze y pak
no-

nova Halabuka zkupa, gdo zna kakov Konecz vzeme. Chuvajtesze anda! —

Vre oszem Dni pressloje, y na seh dveh Poszlov josche nigde ne bilo videti. Pétek iſſel je vech kak dvajſet-krat chez Dan vezda na Breg, vezda na Prúd morzki gledeti; ali zahman; vſzakiput nikaj ni videl. Jedno pak Ju-tro, kadbi Róbinzon Doma josche z-Poszli zabavlyalsze bil, doderchal je Pétek popévajuch, y pozkakivajuch, ter vre zdaleka proti Gozponu krichati je pochel. Idu! idu! Róbinzon, koj nad povolynem Glaszom ovem takaj jedno malo razveszelilsze je bil; vzeme Ochnik szvoj, y prederchi na Bres-nyek gledati. Od ovud zaizto videl je, da jedna dobro velika Shajka, koja joſs dozta daleko na Morju bila je, ravnno proti Medymorju nyihovomu jadri; ali kadbi chez Ochnik poglédel bil, zki-ma z-Glavum, ter reche: Pétek! Pé-tek! jasze bojim, da to nebu tak, kak-sze tebi vidi! a Pétek prebledel je.

Róbinzon pogleda, y drugikrat chez Ochnik, y zbúrkasze josche bolye. Naj-zadnich pako nad onem, kaj szudil je,

da vidí, nemogel vifse vech dvojti; y pove Zrok Zmúnye szvoje *Pétku* preztraffenomu: *Pétek*, reche, ono nefzu Spanyólczi nassí, niti tvoj Otecz: ono je **Angliancka Klyunaticza** (cc), y oborusni **Anglyanciszu**, koje ja vu nyoj vidim. *Pétek* derhtal je po vifzem Teiu. Hodi, reche *Róbinzon*, y berzo prederchi na drugi josche Breg vekfí, iz kojega szeverne Kotare bolye razgledeti je mogel.

Ali Komaj, da gore doßliszu, komaj da Ochi szvoje po Morjusu prufili, nut obodva, kakti odrevenyeni ztalisz nit Rèchi govorechi. Ochi najmre nyihove zapaszileszu na Morju za dobru nemsku Milyu daleko, jednu dobro veliku Ládju Anglianuzu na Sidrah ztojchu.

Oszupnyenozt, Ztráh, y Veszelye ládalaszu izmencze vezda z-Szerdczem *Róbinzonovem*. Veszelye, ar videl je Ládju, koja morebiti na Oszlobodyénye nyegovo je doßla: Ztráh, y Oszupnyenozt

(cc) Tak imenuvana velika Shájka, englische Schaluppe.

nozt zato, ar Zroka zakaj ravno szimo bi doßla, znati ni mogel. Od Vетra szimo hitjena biti ni mogla, ar vnogo dozta vre Tjednov preslo je, da Vihra ni bilo nikakvoga. Navadni pak Dérk nyein nye szimo ne mogel dopelyati, ar kajbi jednoga Angliančkoga Ládvara genuti moglo, vu Mezto takovo jadriti, vu kojem Anglyanczi nikakvoga Naszeljènya, anda nikakvoga takaj Navrachka nemaju. Szudil je ada, da to Ládyoróbniki biti moraju.

Tonchek. Kakviszu to Lyudi?

Otecž. Nahájaſze josche, y vezda negde, y negde takoveh Lyudih, koj vu Mladozti szvojoj tak zlochezto podvuchen biliszu, da niti jenkrat neznaju, kak veliki Greh je Tatbina. Ovakovi anda malovredni Lyudi, nikajszi z-toga nechiniju, ako drugem Lyudem, ali podmùchem, ali z-Szillum Laztovita nyihova vzeti, y poszvojiti mogu. Ako ovo na Kopnom, to jezt, na Zemlye chiniju, tak onda imenujusze *Tàti, Rázbojniki*: chiniju pak to na Morju, tak imenujusze *Ladyorobniki*, drugach *Moržki Razbojniki, Morjorobniki*.

Imbricza. Ali ovo biliszu Anglianczi.

Otecž. Ovo zadnich videliszusze biti, ali *Róbinzon* miszlilszi je: gdo zna, jeli ovi Hudodelniki, buduch, daszu Ládjorobniki, anglianzku Ládjju gde na Morju zarobili neszu, y takſze opravili, kak dabi Anglianczi bili. — Vu perveh Szamochnozti nyegoče vu Medymorju ovom Vreměnih, bil biszi za veliku Szrechu dersal, y od ovakveh Lyudih najdyen, ter kakti Szuseny nyihov odpelyan biti; ar ovak barem bil bi med kakve takve Lyudi doffel. Vezda pa-ko, potlamkam bisze Ztáliss nyegov na vnogo bolyssega premenil, Chàmi prehájaliszuga, kad je pomiszlil, dabi Poſzmetuhom ovakovem vu Ruke dojti mogel. Odpre anda Zkerblivozt szvoju Pétku, y z-nyim odiſſel je v-jedno Mezto, gde oni, kakti zdaleka, na Nakanyenyę ɔveh, kojisze k-nyim pribliſávali jeszu, ztem bolye, y szlobodne-je paziti budu mogli.

Poſtaviliszusze anda na jeden vesz z-Dreviem, y z-Germjem zaraztchen Breſányek, iz kojega vſzaki najmenssi Ko-
rachaj nyihov tak videti mogli ſzu, da

nye

nye nigdo z-med nyih v-Pamet vzeti ne mogel. Od ovud anda videlisz, da Klyunaticza, vu kojoj jenaizt Lyùdih bilo je ne daleko od nyih k-Kraju je prisnula. Oszem z-med oveh bilo je dobro oborusneh, tri pako zevszema nikai. Ovem zadnyem, koji zvezani biliszu, bilaszu Vezila nyihova, kak ber-seszsu na Zemlyu ztupili, taki dole vze-ta. Nad premilem jednoga z-med nyih Telazvijanyem, lehko zpazitisze je moglo, dasze oborusnem, potlamkam bi bil pred nye pokleknul, milo kakti po-chel je moliti. Dva pako drugi vse jedno za drugem Rúke proti Nebuszu zdigali, ravno, kak dabi Nebésza na Pomoch, y Oszlobodyénye szvoje nazivali bili.

Róbinzon pri Pogledu ovom bil je vesz zméšan, ter niti jenkrat znal ni, kaj biszi od toga miszlti moral. Pétek pako veszel, ter kakti z-bahatem Obrazom popos sel je k-nyemu, ter mü re-che: Jeli vidiss, Gozpone! da y tvoji Zemlyáki Vlovlyenike szvoje budu pojeli? Odhájaj! odgovori *Róbinzon* ne-

sto szerdito ; to nebudu ! y pochné znochich chez Ochnik szvoj gledeti.

Ali y vezda na Salozt videl je, da nekoji z-med oborusneh, kad **kad Meche** szvoje gore zdiseju, ter ovomu, koj pred nyimi moléchisze klechal je, fzerditofse nigrasaju. Teda negda zpazi takaj, da ovi tri szami na Meztu ozta-lisz, vszi pako drugi po Lozisze razisli.

Vszi tri puni Salozti na onom Meztu szeliszuszi dole na Zemlyu, y videliszusze puni Zdvojnozti biti. Ovo zpomenuulo je taki *Róbinzona* na nevolyni Ztálliiss Dneva onoga, vu kojem on szám szaméhen na Medymorje ovo bil je hitjen, y zato ov Chafsz odluchi za ove Nevolyne ako nekrivniszu vzetisze, y nyim vu Nevolyi ovoj, najgâ ztoji, kuliko hoche, pomochi.

Pétku anda taki zapovedano bilo je, tuliko Puskih, Pistol, Szablyih, Praha, y Zernya donezti, kuliko najvisse mogel bû nosziti. *Róbinzon* pako za dobro nahájal je, na ictom Meztu oztat, ter ovak, kaj dalye chinilosze bude, dobro paziti.

Potlamkam anda vſza, koja potrebná bilaszu bi bila doneffena, y vſza takaj Orusja prav cstro nabita, na szvoju Radozt zpazil je *Róbinzon* da oni, kofszepo Shume razisliſzu, jeden ovde drugi onde, szám po szám zarad velike pol-dnevzkoga Szuncza Zparine, vu Szén-czefzi legli, y pozpali jeszu. *Róbinzon* pochakal je josche za jednu Chetertku Vure, y potlam fzerdcheno odpravilsze proti onem trem, koji y vezda na Metuszu fzedeli. Kajti pako ovi ravno z-Herptom proti nyemu okrényeni biliszu, tak, kakti od Ztrele vudreni preztraſſiliszusze, kad bi je *Róbinzon* iznenade zapital bil: Gdozte vi?

Vſzi tri zkochiliszuſze gore, kak da bi bésati hoteli, ali *Róbinzon* zprogovoril je proti nyim vu Jeziku Anglyanskom, y rekel, da on na Pomoch, y Oſzlobodyenye nyihovo szimo je dosel! “ Onda bi izraven iz Neba poszla ni biti morali! rechemu jeden, koj doztojno Skerlyaka szvojega dole vzeme, y *Róbinzona* chudnovito premisslyávati pochne. „ Vſzaka Pomoch od Bo ga dohaja, odgovori *Róbinzon*; nego hi-

hitro dragi Lyudi, povechtemi vu chem ztoji Nevolya vassa, y kak vam pomochi morem? Jaszem, odgovori ov izti, Kapitan Ládje ove; Pajdassi pak moji, ov ovde; moj Kormányik, on onde; jeden Pútnik. Mornari moji proti meniszusze zpunktali, y hotemi Ládju poszvojti. Mene, y obodva ove viteske Chloveke, koji Nakányeyye nyihovoszu kudili, hoteliszu najpervich vu moriti, zatem genyeni vendar na mile Prosnye nasse, Sivlenye szu nam prikazali. Ali Milofzerdnozt ova, je ztrahovitéja, kak izta Szmert. Ar na ovom puztom Medymorju nakaniliszu nasz oztaviti, gde od Glada, y Nevolye velike popuginuti bûmo morali.

“ Dve Pogodbe, reche Róbinzon, y ja za Oszlobodyéye vassse hochu Kerv, y Sivlenye alduvati. ”

“ Kojeszu te, viteski Chlovek? ”
Opita Kapitan Ladje.

“ Ove, odgovori Róbinzon, da vi, doklam goder vu Medymorju ovom budete, Volyi mojoj vu všzem podlosni biti zavesetefze: zatem da mene, y Pajdassa mojega, ako mi Szrecha poszlu-

szlusi vam Ladju vafsu nazad dobiti, vu Angliu poztavite. „

“ Mi, Ládja, y vfze, kaj vu nyoy je, odgovori Ládje Kapitan ztojimo na Zapoved nyihovu. „

„ Tak dobro, reche *Róbinzon*: nut ovde je vſzakomu jedna Puska, y jedna Szablya, koja ja pod ovum szamo Pogodbum predajem, dasze nepotrebuj predi, nego ja dopuztim. Puntari vassi lesiju vezda, y zpiju raztresseni; hodmo! zkuffajmo, jeli jé prez vſzakoga Kervolitja pod Oblazt nassu kak zpravimo? „

Ovak odiſſliszu, y *Pétek* moral je Vúſa, z-kojemi ovi tri na Nogah, y Rukah zvezani biliszu z-szobom vzeti. Vezda doſſliszu k-pervomu, koj poter-buhſcze leſal je, y tak zpal tverdo, da ovi vre nyega za Ruke, y Noge po-grabili, y z-Rubczem zúbe jeszu zater-dili predi, nego bi on iz Szna k-szebi bil doſſel. Ovomu on Chafz bileszu Ru-ke na Herbtu zvészane, k-tomu joſs za-povedano, da na ovom ıztom Meztu, ovak, kak je, oztati, ter niti najmenſſe jedne Rechi govoriti neszme, drugach
on

on Chasz, kak chmerge, bûmûsze Gla-va z-Zernom prevertala. Dobro vre zvezanoga naravnalifzuga tako, da z-Obrazom szvojem proti Morju bil je o-bernyen; da ovak, kajsze z-drugemi Pajdassi nyegovemi dela, tak lehko vi-deti nebu mogel.

Zatem dosslizu k-drugomu, kojemu takaj bolye ni ifslo. Ov bil je ravno tak zvézan, ravno tak obernjen, y ravno tak nagrofen, kak y pervi Szre-chacha, ali da bolye rechem Providnozt Bosanzka, kazalasze je, y ovde ne szamo Braniteliczu Nekrivnozti, nego y Fantiteliczu Krivichnozti. Shezt z-med oveh bilo je na ov izti Nachin vre szre-chno povezano, kad nut zadnyi dva najenkratsze zbudili, gore zkochili, y za Orusje szvoje pograbili jeszu. "Malovrednyaki! zakrikne jim *Róbinzon*, poglejte tam na Pajdásse vasse, premislite Premoch nassu, y ov Chasz polosite Orusja dole! Jedne szamo Minute Odvlachek ztal vafz bude Sivlenya vas-sega!"

"Ah! Milozt! Milozt! Gozpon Kapitan!,, zakriknulifzu obadva, Orusje izvoje

szvoje polosili, y kleknuli na Zemlyu dole. Nato taki y ovi biliszu povezani, kak y drugi, y vſzi zkupa, vu novo Dùplye, kakti vu Temniczu od-pelyani, z-tum Zágrosnym, da pervi, kojſze podztupil bude drevna Vráta na nyoj razbiti, od Ztrasnika, koj pred Vráti ztal bude, bude preztrelyen. Pre-di pak vſzem biliszu Nosi nyihovi povzeti.

Vezda povernulſze je *Róbinzon*, y Pétek z-novemi Zdrusbeniki szvojemi nazad vu Mezto ono gde Shajka pri Kraju ztala je; ovu zvlekliszu nekak na Schipah iz Vode van naſ Szuhu, y na Szredine Dna nyeinoga preszekliszu Luk-nyu tak veliku, da jú za vezda pod nikakov Nachin ne bilo moguče potrebuвати.

Ferdinand. Zakaj to?

Otecž. Vre napervo videliszu, da od Ladje velike on Chasz druga Shajka poszana bude, kak berse ova zaoztane. Hoteliszu anda preprechiti; da onda ovu nazad z-szobom vzeti mogli nebudu.

Metemtoga kakſuzsi miszlili, takſze je, y pripetilo. Ob tretji Vuri Popoldan

dan bil je izhitjen jeden Stuk na Ladje, za ove, koji odissli biliszu nazad pozvati; y kadbi na tretjo Znamenye nigdi nikoga nevideli bili, vidyena je zaizto druga Shajka odtiszuutisze, y proti Medymorju broditi. *Róbinzon*, y z-Pajdassi szvojemi odissel je nazad na Mezto ono, gde pervi krat bil je, da tak od onud, kajsze vchiniti mora, lese videti mogu.

Shajka doßla je k-Kraju. Pervo kaj vchiniliszu bilo je to, dafzu vszi zkupa k-Shajki pervoj poderchali; ali kak velika bila je Ofsupnyenozt nyihova, kadszu jù na Szuhom, ter k-tomu joſs na szred Szredine Dna predertu zapazili! Na vsze Kraje pocheliszu zkerblivo ogledávatisze, y Pajdasse szvoje po Imenu nazivati; ali ovde ne bilo nikoga, ki bisze nyim javiti bil hotel. Vsze zku-pa pako bilo je deszet oborusneh.

Róbinzon, koji od Kapitana chul je, da med Vlovlyeniki pervemi tri posteni Dechaki jeszu, koji szamo zarad Ztraha pred drugemi k-Puntarztvu ovomu privolyitiszu morali, poszlal je Petka z-Kormanyikom tam, da ove berse bolye

lye szim dopelyaju. Doszliszu, y Kapitan, kojemu do toga Vremena Róbin-
zon vsze szvoje Nakanyenye odperl je, ove, predi malo pokárajuch opítal je: jeli mû oni verni oztati hote, ako jím on Sivlénye vezda prikase, y Chin nyihov oprozti? — “Do Szmerti!”, odgovorisse ovi derhtajuch, y kleknosse na Zemlyu pred nyega dole. Kapitan govari dalye: ja szem vasz do vezda vszigdar za postene Dechake dersal, y zato hochu veruvati, da vi vutom Puntarzvu nikakvoga Dèla nemate: hochusze takaj usfati, da vi ovo, kaj do vezda pokvarili jezte, z-tem vekfsum Vernoztjum popravili budete. Vszi tri razplakalisze od Veszelya, y Zahvalnozti, ter z-iztinzkem Saluványa Znamenyem polyubili Rùku Kapitanu szvojemu. Nato dal je vszakomu Orusje nyegovo, y zapovedal, Zapovedi obchinzkoga Vodye nyihovoga marlyivo obdersavati.

Mornari, koji vu Shajki drugi doslisi zu neszu preztaли, metemtoga Pajdasse nazávati, ter iz Pussak nepreztancze puczati, vu Uffanyu, da raztreisseni Pajdas-

dassi nyihovi na Znamenya ova k-nyim
zebralisze budu. Najzadnich pako,
kadiszu videli, da viza ova zahman je-
sru, pocheliszu vre pri nadohajajuchem
Mraku szami za Szegurnozt szvoju zker-
blivi biti, za zto Korachajev na Morje
odrinutisze, ter onde na Sidrih Pajdasse
szvoje chakati. Ali ovde bilosze je bo-
jati, da oni nenajdyene Pajdasse szvoje
najlese oztaviti, na zkorom k-Ladjisze
povernuti, y tak zevszema pod Jadri
odpravitiſze hote. Zaizto jedna Zker-
livozt, koja y Kapitánu, y Róbinzonu
ne maloga Ztraha zavdávala.

Na Szrechu doſſlo je Róbinzonu je-
dno Domislenye na Pamet, od kojega
ſzi vſzi zkupa vnogo Dobra obétali je-
ſru. Zapovedal je najmre Pétkujosche
z-jednem Mornarom vu Lozu prejti,
koja od Shajke najtomenye za dva Je-
zera Korachajov daleko je bila; y od
onud na Krich zovecheh odgovarjati.
Zatem, kak berſe v-Pamet vzemu, da
ovi na Glasz nyihov pochnusze gibati,
na Szuho pojti, y nye izkati, tak on-
da naj ovi vſze glibſſe, y glibſſe vu
Shumusze zkrivaju, da tak one, koji za
Gla-

Glaszom nyihovem issli budu, kaj najdalye vu Lozu od Shájke mogu odvabiti, zatem pako, kaj naj berse mogli budu, po drugom Pùtu k-nyim najsze poverneju.

Prevara ova szrechno je poszlusila. Mornari, koji vu Shajki biliszu, kak bersefzu zachuli, dajimsze negdo oglasuje, on Chasz priveszliliszú k-Kraju, y z-Puskami proti onomu Meztu derchali, gdefzu chuli szebi odgovàrjati. Dva pako oztaviliszu na Ztrase pri Shajki.

Pétek, y z-Pajdássem szvojem chinil je szvoj Poszel viteski, y odvabil je one, kojiszu za nyim issli, za dober pol Milye daleko vu Shumu. Zatem povernulsze je z-Hitrochum, koja Pàra nema, y dossel z-Pajdasssem szvojem na zapovedano szebi Mezto. Róbinzon metemtoga odperl je Namenyenye szvoje Kapitanu, koje, y vezda bilo je takovo, dasze budu zkerbeli vsze tak pod Oblazt szvoju dobiti, da niti jedna Kappya Kervi neprelejesze.

Metemtoga povszud vre naztala je skura Tmicza. Tiho, kakti Miss issel je Róbinzon, y z-Pajdasssi szvojemi pro-Kamp. Rób. II. Dél. T ti

ti Shajki, y vre na dvajsjet Koracha-jov blizu nye dosslisu predi, nego bi je Mornari, koji vu nyoj ztrasilisu, y ku-liko bili zapazili. Najenkrat pod velikem Krichem, y Orusja Rúsenyem zko-che vfzi van iz Germja, ter z-Szmert-jum, y Pogublénym nagrásati pochnu-fze onomu, kojsze pervi podztupil bude szuprotztaviti. *Pardon! Pardon!* za-viknu preztrašeni obadva Mornari, k-kojem ovi potlam prizkochilisu, y Rú-ke jim zvezali.

Kak berse pak ovo vchinilisu, ifsli-szu k-Shajki, y nyu kaj najdalye mogli-fzu, van iz Vodëszu zvlekli: zatem o-dissliszu z-obodvemi Vlovlyeniki nazad vu Germje gde tak dugo chakaliszu, doklam szu drugi povernulisze. Ovi dosslisu, ali ne vfzi najenkrat, jako za-trudyeni, y od dugoga szim tam Blüde-nya zamorjeni. Nyihova Ofzupnyenozt, y Narekuvanye, kad Shajke neszu nas-sli, bila je nezgovorna. Kajti oveh pët zkupa bilo je, tak jeden z-med perveh treh Mornarov bil je poszlan, k-nyim z-Naglassènyem ovakovem. Jeli oni dobrovolyno Orusje fzvoše polositi, y pre-

predatisze hote? Ako ne, tak, da Ladvacez Medymorja ovoga, koj niti za trideszet Korachajev daleko ne od nyih, szvojemi pedesetemi Junaki navaliti, y nye vsze poztrelyati hoche. Da Shajka nyihova vre je vzeta, y vszi Pajdassi nyihovi vre polovlyeni; y da nyim vezda nikaj drugo ne oztalo, kak prebrati, ali Szmert, ali Vuznichto.

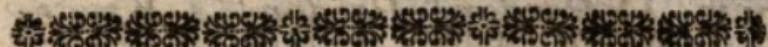
Da pak ovo Povédanye Mornárovo ztem veksu Iztinoprilichnozt imati videlosze bude, tak *Róbinzon* zapovedal je vzem szvojem Pajdassem ostro z-Orusjem rusiti. Kaj oni on Chasz chiniliszu. "Moremoli *Pardon* usfatisze?" opita teda jeden, komu taki Kapitan iz Germja vu Tmiczi nevidyen ovak odgovori. *Tomas Shmitt* ti poznas Rech moju: ako prez Odvlachka Orusje taki polosite, tak Sivlenye vszem bu prikazano, zvun jedinoga *Atkincza*, koj Glava, y Pochetek Puntarztsva je vasfega.

Vszi on Chasz polosiliszu Orusja szvoja, y *Atkinz* pochel je krichati: "Ah! za Miloszerdnozt, y Lyubav Boga velikoga, Gozpon Kapitan: *Pardon!* *Pardon!* vsziszu ravno tak krivi, kakfszem

y ja, O Pardon! Pardon! „Kapitan odgovori mû, da vsze, kaj mû vezda vchiniti more, je to, dasze za nyega pri Ladavcu Medymorja ovoga molil bude, jeli pak, kaj z-moli, to nezna. Nato poszlan bil je Pétek tamo, dabi Mornaru pomágal Rùke nyihove povezati. Metemtoga doslifzu, y drugi tri, koji, kadbi videli, kajsze z-Pajdassi nyihovemi je pripetilo, nepodztupivfisze opoztaviti, povidalifzusze y oni.

Vezda priztupiliszu Kapitan, y Róbinzon, koji kakti za Chaztnika Ládavcza Mezta ovoga prestiman bil je, k-nyim blise, y Kapitan zbral jejosche nekoje z-med oveh, od kojeh szudil je, daszu verlessi, kak drugi. Ovi biliszu tia do Tverdyave dopelyani, a oztali vu novo Dùplye k-drugem poztavlyeni. Z-med oneh, koji vre vu Dùplyu predi biliszu, puztil je Kapitan josche dva dozvati takove, od kojeh takaj bolye szudil je, kak od drugeh.

Kaj on z-ovemi pochel je, y kajsze vsze dalye je pripetilo, ovo, Detcza! zadersávamszi za Vecher zutraffnyi.

VECHER TRIDESZETI.

Otecž.

Anda, Detcza, nevolyni *Róbinzo-na* nasslega Ztaliss je na Konczu: joss nekuliko Vür szamo, y Koczka je hitchena. Onda znalosze bude jeli on, y pak prez vſzakoga viſſe Uffanya oszloboditisze, vu Medymorju szvojem oztati, ali pak, kaj vre zdavna z-goruchem Szerdczem felyel je, odpelyati budesze mogel.

Vezda vutom szamo Germu Zajecz leſi: najmre, jeli Ladje Kapitan z-Pomochjum oneh, Kojem je Milozt podeſſil Ladju, y pak pod szvoju Oblazt zpraviti bude mogel, ali ne? Ako tak, tak Nevolye Priatela nasslega vzèleszu Koncza: ako pak ne, ah tak oztane viſſe, kak je bilo, y na Oszlobodyenye nye-govo nebu vech miszliti.

Pomiloztcheneh, kojisze vezda vszi pred Gradich zpravili jeszu, bilo je deszet. *Róbinzon* vu Imenu Námeztnika reche jím, da Prekerßenye nyihovo pod ovum szamo Pogodbum oproztceno jím bude, ako oni pravdenomu Poglavaru szvojemu Ládj, y pak nazad dobiti pomogli budu. Kadbi anda vszi pod Priszegum zavezalisze, y obechali bili Pogodbu ovu verno, y marlyivo zversiti, reche *Róbinzon* dalye, da oni potom ne szamo Sivlénnye szvoje, nego takajisse, y Sivlénnye drugeh Pajdaffov szvojeh, oszloboditi mogu, koji, ako Ládja predoblyena nebude, z-Zorjum Dneva zutraffnyega vszi povésseni budu.

Ovo izto Doszudyènye na Znánye bilo je dáno, y onem, koji vu Vuzejszu bili. Zatem, obodvem Ztrankam, Vuznikom najmre, y Szlobodnem, bilo je dopuztcheno z-kup zochitisze, da tak jedni od drugeh josche bolye na Vernozt nagovorjeni budu. Metemtoga Ladyotvorecz (koj bil je jeden z-med oneh, koj Miloztchuszu dobili) moral je Duplye ono, koje na Dnu perve Shajke napravlyeno bilo je, kaj najberse zaker-

kerpati; kaj kadbi vchinil bil, bileszu obodve Shajke, y pak na Vodu odri-nyene. Zatem dokonchano bilo je, da Ladje Kapitan jednu, a Kormánik drugu Shajku ravnal bude, y Lyudem, koji na obodve jednako razdelyeni budu, zapovedal. Ter ovak, kadbi vszi zku-pa z-Orusjem, y k-tomu potrebnim O-borusnoztjum dobro obzkerblyeni bili, objel je *Róbinzon* Ladje Kapitana, y selyel mü dobru Szrechu vu nyegovom Naprevzetju, ztem odtisznuliszu od Kra-ja, y odiſsli.

Miskecz. To misze chudno vidi, da *Róbinzon* takaj z-nyimi ni ifsel.

Otecž. Ne Plässlyivozt, dragi Mi-skecz, nego razborno Razmisslènye bi-lo je, kaj nyega nazad vezda je zdersa-lo. Vuzniki bi mogli bili za toga, doklam bi on tamo bil, Vrata na Temni-czi razbiti, Tverdyavu nyegvu ofzvo-jiti; y ovo jedno josche Zadersalische nyegovo, vu kojem on vsza potrebna imal je, bilo mü je veksse Vrednozti, kak dabi je prez vszake Pazke vu Po-gibeli bil oztavil. Kapitan takaj izti szvetuval mü je, dabi on z-Pétkom

szvojem doma oztal, ter Mezta dobro chùval.

Róbinzon, kojega vſza Szrecha vre pri szvojem Konczu je bila, od Nemira, y Ztizke nigdeszi ztalnoga Mezta najti ni mogel. Vezda szelszi je vu szvojem Dùplyu, vezda zissel na Naszip, vezda po Vusneh Liztvah na Breg gore, ter iz Verhuncza nyegovoga vu tihé Nochi Skurine poszluffal, jeli od Ládje, kakov Glász chul bude. Premda czèl ov Dèn nikaj jel né, na Jelo vendor, y vezda ni miszlil. Nepokojnozt nyegova rászla je vſze vekſſa, y vekſſa, ar Znaménya, koje dogovorjeno bilo je, (Vusganye najmre treh Stukov, ako Ladja szrechno predoblyena bude) joſche, y vezda chul ni, akoprem bi vre Polnochje presslo bilo. Metemtoga premiszlilsze je, y znaffel, da Krivo ima akosze Ztrahu, y Uffanyu prevech povdáje, y vu dobrom joſche Vremenu doffel mû je Návuk na Pamet, kojega on malo predi Pétku znal je dávatí. “*Vu dvojneh Pripetchenyih*, znal je ovomu rechi, *pripravisze vſzigidar na najgorſje*. Ako nedojde; ztem bo-

*bolye po tē! ako pak dojde, takſzi
vre pripraven na nye, y nagli Dō-
ſeztek nyegov nebute omámil.*

Poleg ovoga ravnajuchisze *Róbinzon*.
pripravilsze je rájssi na zlochezt, y ne-
ſrechen, kak na dober Izhodek Ladyo-
vzetja. Na Bosanzku Providnozt vſzu
ſzvoju Zauffanozt, y Ztalnozt poztaviv-
ſsi, bil je pripraven, y ov Poſzlánya
Bosjega novi Vudarecz dobrovolyno pri-
jeti. Ovak, kadbi vſze zkoro Uffanye
bil pogubil, nut njenkrat zachuje, da
za Iztinu jeden Stuk je puknul.

Kakti on, kojega gdo naglo iz ſzna
zprebudi, zkochil je preztraſſen *Róbin-
zon* gore. Pùff! chuje drugoga; y joſ
jenkrat Pùff! chuje tretjega Stuka pu-
knuti: Ochivezto Znamènye, da Ládja
je ſzrechno predoblyena.

Shumazt, y kakti vertoglav od Ve-
ſzelya viſſe letěch, kak hodech zpuſtil-
ſze je chez vufne Lojtre dole, y *Pét-
ku*, koj zadreman na Trave ſzedel je,
zkochil okol Vrata, nyega lyubil, ger-
lil, y z-Suzami Radozti pod némem
Objimanyem Obraz nyegov mochil.
“ Kaj tî je, dragi Gozpone? „ opitagá

Pé-

Pétek, koj iz Szna zprebudyen, nad ovem mahnitem Lyubomilenyem vesz, kakti preztrassisse. Ali Róbinzon od prevelike Veszelya Preobilnozti, nikaj drugo zpregovoriti né mogel, kak: ah, Pétek.

“ Boše szmilujsze betesnoj Glavi Gozpona mojega! reche szam vu szebi Pétek, ar je stimal, daszumusze Kotáchi poméssali. “ Leziszi vu Pochinek dragi Gozpone! „ rechemû, y primegâ za Rúku hotejuchigâ vu Duplye odpelyati. Ali Róbinzon z-preveszelem pogledagâ Obrazom, ter mû reche: “ Zpat, dragi Pétek? Ja — vezda zpat — vu ovom Hipu — kad Nebesza jedinu moju selyu zpunilaszu? Neszi chul treh Stukov puknuti? Neznaſs da Ládja je doblyena? — ”

Vezda ztopram pressla je Pétku Megla z-pred Ochih. Y on pochelsze je veszeliti, ali vendar ne tak jako, niti zaradi szebe, nego zarad dobrog Gozpona szvojega. Ar Miszel, Domovinu szvoju naveke morati oztaviti, ope-linilamû je Radozt onu, koju on vu Róbinzonovom, y Otcza szvojega Druſtvu, ima-

imati je mogel; putujuchi vu jednu Zemlyu, iz koje on vre tulika Chuda je videl, y vu kojoj josche vnogovekſſa videti jesze nádeal.

Od szamoga Veszelya bil je *Róbinzon* vezda josche nemirovneji, kak predi. Ar szad ifsel je znovich na Bresanyek gore, onde pod zvezdenem Nebom na Kolenasze hitil, y Bogu za Od-kuplenye szvoje zahvalil; szad y pak zifsel je dole, *Pétka* znovich ogerlil, govoril od nikaj drugoga, kak od Hamburga, y pochel Dugoványa szvoja vu Red poztavlyati. Ovak pressla mû je czela Nòch, da nit Oka ni ztisznul.

Pred Zorjum joss Dnèva vre ztaleszu Ochi nyegove vuperte vu Mezto ono gde Ladja je ztala, y komaj chakal je vekſſu Dnèva Szvetlozt, vu kojoj on Ladju, ovo Oszlobodyenyá szvojega tak drago Orudelye, szam z-Ochmi szvojemi bi videti mogel. Szvetlozt ova dos-sla je; ali — O Boſe, kak velika bila je Oszupnyenozt nyegova, kad je videl, da je — Ladja pressla. Zakrikne Glaszom velikem, y zrussisce na Zemlyu.

Pé-

Pétek doderchal je, y dugo znati ni mogel, kaj bi Gozponu nyegvomu falelo. Teda keszno negdi prusil je Róbinzon Rúku szvoju proti onoj Morja Ztranki gde Ládjá vchera ztala je, ter milo, y kakti vmirajuchi reche: *poglej tamo!* — Pétek pogleda, y ov Chasz zmifzlisze, kaj Gozponu nyegvomu je salelo.

(Mlada Drusba né znala, kaj bi nad Pripetchenyem ovem miszlila. Nezgovorno rada bisze veszelila bila, vu Uffanyu da ztem duglye Pribovezt bu de terpela: Ali Pomiluványe, koje nonova, y pak Róbinzona Nefzrecha vu nyih je podignula, podussilo je veszelu ovu Selyu, y néjú puztilo van predreti. — Vszi anda Mükom muchaliszu, y Otecž pochne dalye govoriti.)

Róbinzon dáje nam ovde Peldu, koja nasz navucha, kak jako vre dobri, y pobolissani Lyudi chuvatisze moraju, da je nagle Szerczozmutnye ladale nebu du. Dasze Róbinzon predi tak prekorubcze nebi bil veszelil, taksze vezda nebi tak prekoredno saloztil, y dari Turbnozt Razuma nyegovoga vezda tak tem-

temnila nebila, tak bi lehko zpoznati mogel, da y ovo novo Poszlanye Bosanzko z-terplivneni, y mirovnem Szerdaczem podnassati dusen je, akoprem Uffanye nyegovo za naveke bi bilo porus-seno. Navlaztito pak miszli bil biszi moral, da Providnozt Bosanzka, y onda takaj zna Nachina na Pomoch nassu najti, kada mi vech nikakvoga nigde nenahájamo; y ova Miszel bila bigâ vmirovila. Nut, Detcza, kulika josche izti dobri Lyudi, vu szebi popraviti imaju!

Ovak anda nerazveszellyiv, kad bi *Róbinzon* ovde bil lesal, y Pétek pod vîzakojaki Náchin nyega terszilsze vdobrovolyiti; nut najenkrat zachuju iz druge Ztrani Brega jeden Stropot, koj Korrachajom vech Lyudih bil je prizpoden. Obodva hitro zkochijusze gore, pogledaju tamo, y na veliku szvoju Oszupnyenozt vidiju — da Kapitan, y z-Lyudmi szvojemi po Bregu gore ide. Jeden Zkok — y *Róbinzon* lesal je vu Náruchaju nyegovom! Metemtoga, kad-bisze obernul bil, zapazil je Ladju vu jednom malom Zatochku (dd) od Ztrani

ni

ni zapadne pri Kraju ztojechu; y on Chasz oztavila gâ je Salozt nyegova. Vre Pogled nyein povédal mû je, da Kapitan Nameztènye Ladje szvoje je premenil, y nyu na onu Ztran Medymorja poztavil, gde ona vu prilichnoj Vodoztais ztati bù mogla.

Dugo Vremena viszil je *Róbinzon* vu némom Veszelya Zabegnenyu na Vratu ravno tak vu Veszelyu zatoplyenoga Ladje Kapitana, doklam Keszno negdi obodva k-szebi doßli, ter na povrachne Dobrosehnozti, y Zahvalnozti Rechi néma Vuzta odperli jeszu. Onda Ladje Kapitan pochne mû povedati, da on Ládju szvoju prez vßzakoga Kervi Prolijanya je dobil, ar vu Skurine nochne nigdo nyega ni zpaziti mogel, Pajdassi pak nyegovi, na koje nigdo Szumnye ni imal, on Chasz puztchani biliszu na Ládju. Najgorssi zadnich z-med Puntarov biliszusze szuprotztavili, ali Szuprotztavnozt nyihova bila je preszlab. Biliszu pograblyeni, y povezani. Zatem proti *Róbinzonu* Oszloboditelu szvojemu ovak pochne govoriti. „Oniszu, rëche: y szuzé Radozti gâ poleju, Oniszu,

ni-

nifzu, o vredni Chlovek, kojega Milo-szerdje, y Razbornozt Ladju moju me-ni nazad je zadobila. Ono! onde zto-ji! — je nyihova! — naj zapovedaju z-nyum, y z-menum, kak goder számi hote. Nato puzti nekoja Okreplénya, koja z-szobum iz Ladje donefzlizu blise prinezti, y vchisilisz u jeden vszem po-volyen, y jako potreben Zájutrek.

Metemtoga priпovedal je *Róbinzon* Ladje Kapitanu chudnovito szvoje vu Medymorju ovom Sivlénje, nad kojem-sze ov nigdar zadozta prechuditi ne mogel. Zatem proszil je Kapitan, da bi mû *Róbinzon* povedal, kaj mû vsze za Zahvalnozt chiniti mora, y *Róbinzon* odgovoril je: „Zvun oneh Pogodbih, koje ja nyim vchera poz tavil jeszem, imam josche troju Profsnyu. Perva je, da oni ovde tak dugo bi oztali doklam Otecь vrednoga *Pétku* mojega z-Spa-nyolci nazad povernesze: druga, da zvun mene, y moje Drusine vsze takjisse Spanyolcze na Ladju vzemeju, y najpredi vu *Kàdiksz*, gde nye oz tavi-ti hochemo, odjadriju: najzadnich pak proszim jih, da onem, koji najveksli-

Pun-

Puntari biliszu Sivlenye prikaseju, y za Kaftigu nyihovu na ovom mojem Medymorju nye oztaviju; arszem ztanovit, da ovo najprikladnssi Nachin je nye poboljšati.

Ladje Kapitan zavezalsze je, da vſza ova, ravno tak, kak on zapovedal je, hoche izpuniti. Zato anda taki dā Vúz-nike predsze dozvati; one koji med nyimi biliszu najgorissi van zbral je, y povedal jim je Doszudyènye nyihovo. Ovi biliszu zvun szebe od Veszelya, arszu zpoznávali, da poleg vſzakeh Pravicz Szmertszu zaszlulili. Lyudolyubni pak Róbinzon daval jím je Návuka, kak oni Sivlenye szvoje vu Medymorju ovom zlehkotitiszi moreju; obechal je, da vſze szvoje Blago, y Bogatztvo, koje vu Orudelyu, Pohistvu, y Marhi ima, nyim hoche oztaviti. Vech kak ztokrat nagovarjal je jē na Zauffanozt vu Boga, na Poszlenozt, y Szlosnozt, ter rekел, da ove szamo Krepozti nyihovo vu Medymorju ovom Sivlenye nyim povolno, y lehko chinile budu.

Doklam Róbinzon ovak govoril je, doderchal je Pétek vesz zaszoplyen

z-Gla-

z-Glaszom povolynem, da Otecž nye-gov, y Spanyólczi dossli, y ravno vezda pribrodili jeszu. Vsza drusba ztane-sze gore, y odpravisze ovein naproti; Pétek pako pred vszemi preletel je, kakti Szerna napervo, y vre dober Chafz viszel je na Vrátu Otcza szvojega pre-di, nego bi ovi tam dossli bili.

Róbinzon na szvoje Chudo zagledal je, da med ovemi Prihodniki josche dve takaj Senzke Glave szû, y kadbi *Che-tertka* opital bil, zakajszu dossle? raz-mel je, daszu Sene dveh Spanyólczev, kojisze pri Divjeh osenili jeszu. Ovi dva Spanyólczi, kak berse razmeliszu, da *Róbinzon* bû odhájal, y nekoje Mor-nare vu Medymorju ovom oztavil, pro-sziliszu, dabei nyim, y z-Senami nyihovemi ovde oztati dopuztcheno bilo, ar szi nad vszem, kaj od Medymorja ovo-ga povèdati chuliszu, nigdi bolsegaga za Ztán szvoj Mezta selyeti nemoreju.

Róbinzon poszluhnul je rad Profshyu ovu, y izpunil jù je z-Veszelyem. Ja-ko drago bilo mû je, da dva Lyudi med oztalemi takyi oztanu, od kojeh Verlöche Pajdassi nyihovi szvedochili-

Kamp. Rób. II. Dél. V. szu:

szu: ar uffalsze je, da barem po oveh drugi zlochezti na redno, y szlosno Siv-lénye prigányani budu; y zato odluchi vsze druge ovem dvem podlositi. Zapovedal je anda vszem predszé dojti, da jím tak Volyu szvoju nazveszti morere. Vsze pako zkupa, koji vu ovom Medymorji oztati budu morali, bilo je Shezt Anglanczev, dva Spanyólczi, y dve Senzke Gáve. — K-ovem pochel je Róbinzon ovako govoriti.

“ Nigd z-med vasz, uffamsze, re-
 „ chi mî nemore, da ja z-Laztovitem
 „ mojem, — toje pak ovo Medymor-
 „ je, y vsza koja vu nyemszu — po-
 „ leg Volye moje onak, kak szám ho-
 „ chu obernuti nemorem. Selyim pa-
 „ ko, da vszem vam, koji ovde ozta-
 „ li budete, dobro pojde. Odperto an-
 „ da, y ochivezto chinim vszem, y
 „ vszakomu, da ovi dva Spanyólczi od
 „ vezda Námeztsuiki moji budu, da oni
 „ számi namezto mene iztinzki, y la-
 „ ztoviti Ladavczi, y Gozpoda Medy-
 „ morja ovoga budu. Vi pako drugi,
 „ ovem dvem ostru Pokornozt, y Pod-
 „ losnozt izkázať morate. Számi ovi
 „ dva,

„ dva , y z-Senami szvojemi vu mojem
 „ Gradichu naj ztahuju ; oni szami vsze
 „ Otusje , vsza Orudelya pri szebi naj
 „ chuvaju ; ter onda szamo vam nye za
 „ Potreboche vase poszuditi dusni , y
 „ zavezani budete , kada vi szlosno ,
 „ mirovno , y vu Lyubavi med vami
 „ siveli budete . Ako bu Pogibel ka-
 „ kova , tak onda vszi zkupa za jednoga
 „ ztojte ; ako bu kaj Dela , budi na Po-
 „ lyu , ali na Vertu , tak vszi zkupa
 „ szlosno Poszel poprimit , y Pláchu
 „ Sulyov vaseh med vasz razdelite .
 „ Morebit imal bùm gda Priliku chuti ,
 „ kaksze zadersavate ; morebit szám jo-
 „ sche jenkrat odluchim szimosze naver-
 „ nuti , y zadnye Sivlènya mojega Dnè-
 „ ve vu Medymorju ovom potrositi ;
 „ Jaj onda onomu , koj ove moje Na-
 „ redbe dotomtoga prehit ! Prez vsza-
 „ ke Miloszerdnozti bude takov vu je-
 „ den mali Chunek poztavlyen , y po
 „ najvekslem Burkanyu Vetrov po ve-
 „ likom Morju odpravlyen . „
 „ Vszi biliszu z-ovum Naredbum zado-
 volyni , y obechali ostru Pokornozt .

Vezda pako odebral je *Róbinzon Du-*
govanya, koja z-szobom vzeti, y vu
Ladju odnezti je nakanil. 1.) Opravu
 onu, kojszi on iz Kòss szám je napra-
 vil, zatem *Szencheniczu*, y Náobraz-
 nik. 2.) Szvoje Kopje, Lùk, y Baltu
 kamenitu. 3.) Szvoju Papigu, Píza,
 y dve Lamaze. 4.) Víza Orudelya, y
 Pohistva ona, kojaszi on, doklam joß
 szám bil je, je ponapravil; y zadnich.
 5.) Zlato Zernye, Gemante, y szvoju
 Zlatu Grudu.

Kadbi víza ova na *Ladju* znoßena
 bila, y *Veter* kázalsze, povolyen, bil
 je *Odfseztek* za ztalno na *Dan* dojduchi
 odredyen. *Róbinzon*, y *Pétek* pripra-
 viliszu vezda *Vecheru* v tesku, da tak
Ladje Kapitanu, y novem szvojem *Sze-
 lyanom* jedno pred *Odhodkom* szvojem
 povolyno *Veszelye* dati mogu. Víze
 kaj naj bolisega imaliszu, bilo je na *Ztol*
 donefzeno, y Jéztvine tak techno bileszu
 priredyene, da *Kapitan* nad *Priklad-
 noztjum Róbinzonovom*, koju vu *Kuharii*
 pokazal je, zadozta nefze mogel
 prechudititi. Vitesku pak *Gozpodara*
 szvojega *Peldu* szlèdeti, y oztajuchem
 na

Zlehkotenye, y Szrechu nyihovu ho-tejuchi, kajto priпomochi, dál je Kapi-tan Ladje Vnosinu Brassna, Praha pus-kenoga, Seleznine, y všzakojachkeh drugeh Orudely iz Ladje donezti, ter z-nyimi Szelyane daruvati.

Podvecher zprofzilszi je *Róbinzon*, da bi za jednu Vuru szám mogel oztati, kajti, kak je rekel, oszebjnejosche ne-koje Poszle pred Odhodkom szvojem obaviti mora. Na Prossnyu nyegovu odztupiliszu vszi, y on szám vezda bu-duchi, zissel je na Bresanyek szvoj, da na nyem josche jenkrat vše szvoje vu Medymorju ovom zprevodyeno Sivlè-nye premiszliti, y Bogu na Miloztchi nyegovoj zahváliiti more. Detcza, Re-chi mi menkaju, vszu onu Zahvalnozti Chutlivozt, koju on ovde imal je, iz-piszati! Metemtoga, koj Szerdcze ima takovo, kakovo imal je *Róbinzon*, on Zpiszávanya mojega nepotrebuiie; takov szám vu szebi chteti bu mogel. —

Zorja Dnèva nòvoga vre je nazvezti-la; Vreme Odsseztka vre bilo je ovde. Z-szuznemi Ochmi nagovarjal je *Róbin-zon* oztajajuchejosche jenkrat na Szlos-

nozt, Poszlenozt, y Bogolyubnozt.
Izruchiljoschejenkrat vſze vu Obrambu onoga, koj nyega do vezda tak chudnovito je ravnal. Zatemjoschejenkrat pogledal jen navſze Ztrani; zahvaliljoschejenkrat nad Chudnovitem Obchuvanyu, y Oszlobodyenyu szvojem Bogu vſzamoguchemu, zprichalsze pri Oztajucheh zadnyiput; y z-napol pretergnyenemi Rechmi rekel, zadni szvoj Zbogom! — Ovak od velike Tuge nadládan, ni jedne vech Rechi negovorechi odissel je z-Pétkom, y z-Chetertkom na Ladju.

Nekoji. Aj joj! Vezda je van.

Jankicza. Pochakajte malo! Gdo zna jeli, y pak kaj novoga nenadojde!

Otecž. Veter puhal je ostro, y tak povolyno, da jimsze je ravno tak chinilo, kak dabi Medymorje od nyih letelo. Doklam goder josche videtisze je moglo ztál je Róbinzon veſz ném, y falozten na Lade czepom gledechi vu Zemlyu onu, koju nyemu nyegovo vu nyoj dvanjzett Lett pod vniogemi Nevolyami zprevodyeno Zadersáye, ravno tak dragu je vchinilo, kakti dabi práva

nye-

nyegova Domovina bila, Najzadnich, kad bi vre, y Verhùnecz najveksse Gore zpred Ochih nyegoveh zgubilse bil, pogleda milo proti Nebu, zdehne, ter z-Pétkom, y z-Chetertkom odide vu Hisu Kapitanovu, da onde med priatelzkemi Razgovori, turobnomu Szerdczu izvojemu kuliko Oduska dati more.

Putuványe nyihovo isslo je szrechno. Vu 24. Dnevih dossliszu vu *Kadiksz*, gde Spanyólcze z-szobom vzete oztaviliszu. *Róbinzon* szám takajsse ztupil je na Kopno (ee) ter onoga Tergovcza, kojega je zlato Zernye bilo, issel izkati. Nasselgâ je, y razveszelisse kruto, kad videl je, da vredni ov Tergovecz, po Pomochi nyegovoj iz najveksse Nevolye van je izkopan. Zatoplene najmre Ladie, faloztne za nye-
ga szledbe je doneeszlo; bil je *Bankrot* poztal.

Tonchek. Kaj je to *Bankrot*.

Otecž. Kada gdo vech dusen je, kak zplatiti more:tak onda vzemejumûsze vſza,

V 4 koja

(ee) Ans Land.

koja josche ima, y razdelijusze med one,
kojem je kaj dusen, y ovo imenujesze
Bankrotom poztati.

Ludrichka, koja puná z-zlatem Zer-
nyem bila je, znássala je višse, kak vszi
Dugi Tergovcza ovoga, kaj zvissegá
ada bilo je, hotel je zahvalni ov Chlo-
vek Dobrochinitelu szvojemu prikazati;
ali ov Dara ovoga prijetí ne hotel, kajti,
kak je rekел, on vre potom, da Neszre-
chu od vrednoga Chloveka odbil je,
zadozta je naplatchen.

Od ovud, y pak odtisznuliszu, y
obernuli vu Angliu. Ali na Putu ovom
neszu bili tak szrechni. Ztari Cheter-
tek najenkrat zbetefal je, vszi Trudi za
Pomoch nyegovu od Vrachitela vchi-
nyeni, biliszu zahman; vumerl je. Kaj
Pétek oyde terpelje, y kak milo Szmert
Otcza szvojega plakal, miszlitszi mo-
rete. Lamaze obodve takaj, nemo-
guche morzke Vosnye podnezti, pogin-
ulesz.

Metemtoga dojadrlila je Ladja szrech-
no v-jednu vu Anglie dobro znanu Bro-
do-

doztaju *Portsmouth* (*) zvánu. Ovde uffalsze je Róbinzon Vdoviczu onu najti, koje biliszu Gemanti. Nassel jù je, ali vu najsaložtnešsem Ztalissu. Ar potlam kam vre dva Letta od Muša szvojega iz Indie nikakove chizto Pomochi nebi bila dobivala, tak bila je, y z-Detczum Izvojum vu najvekſſe Sziromastvoſze zruſſila. Tela nyihova komaj, da z-taremi, y zamazanemi Pernyami odetta szu bila; Glad y Nevolya ne szamo Materi, nego y Detczi iz Ochih vanſzu gledela. — *Róbinzon*, y ovde vſival je Szlast onu, koju vſzaki dober Chlovek vſiva, kada mû Bòg da Moguchnozt, Nevolyu od koga pretirati. Predal je dragovolyno Gemante Vdoviczi ovoj, y na szvoju Radozt videl, kak vu malom Chafzu, ova od Glada, y Nebostva pogibajucha, y vgassujucha

Fa-

(*) Portsmouth ne szamo Brodoztaja, nego izti Varass takofze zove; lesi vu Medymorju *Portsey* zvanomu, vu Dersavi *Hant*; ima szegurnu Brodoztaju. Vnoge Ladje vu nyemze podelaju; y lesi 73. Anglianze Milye daleko od Londina.

Familia, ravno kakti od Szusse povehnyena Rosa, kada u lettni Desgy primo-chi, y pak k-szebi dohajati, goresze zdigati, y Blasenozt, koju na Szwetu ovom vech vsivat nigrarsze ni uffala, veszelo vsivati je pochela.

Kajti pak ovde ravno jedna Ladja bila je, koja vu *Hamburg* jadriti nakani-la ie, tak *Róbinzon* oztavil je pervoga szvojega Vodyu, nehotejuchiga visle dalye truditi, ter z *Pétkom* odissel je na Brod Hamburgarzki, koj nazkorom potlam odtisznul je.

Y ova Vosnya odhájala je berzo, y szrechno. Vreszu Medymorje *Heilige-land* zvano videli; vre na dalechnom Polnebja Kraju kazalasze je draga Domovina *Róbinzonova*, pri koje Pogledu Szerdcze od Veszelya vu nyem razpuchitisze je hotelo. Vre na Vodoztaju od Elbe dosslizu, y nut najenkrat podignesze Viher ztrahoviti; pograbi zevezsum Szillum Ládju, y pochneju proti Kraju nosziti. Vsze kaj Prikladnozt, y Marlyivozt moglaszu, bilo je vchinveno, za Ladju obernuti, ter tak na viszoko Morje ziti; ali vsza bilaszu zah-

zahman ! Szilla prenagloga Vihra vsze nyihove trude je prehitila , da je vsze Dao na nyoj zmervila.

On Chasz navalila je Veda na vsze Ztrani ztakvum Szillum nuter , da na Oszlobodyènye nyeino ne moguche bilo miszlti ; komaj da Lyudi , koji vu nyoj biliszu , josche tuliko Vremena dobiliszu , daszu vu Chune szvoje pozkakati , y k-Kraju odpelyatisze mogli . O vak dossal je Róbinzon , y z-Pajdassom szvojem , y pak kakti jeden szironaski Ladjotóplyyenik , teda negda vu Kukszhaven , ter iz vszega szvojega Bogatztva nikaj drugo z-szobom ni donezel , kak vernoga szvojega Psza , koj za nyim zkochil je , y Papigu , koj mü ravno onda na Ramenu szedel je , kadasze je Ladyorazbitje pripetilo . Chez nekuliko Vremena potlam zeznal je , da med Dugovanyi , koja iz Ladje oteta jeszu , nikaj drugo nyegvoga nenahajasze , kak Oprava , kojszi on szam iz Koss bil je napravil , y nyegova Szenchenicza . Ova dobil je taki , kak berse platil je ona , koja poleg Morzkeh Pravicz za takova

Du-

Dugoványa platisze moraju. Zlata pak
Gruda nyegova bi a je zginula.

Jankicza. Ah sziomaski Róbinzon!

Otecza. Ravno anda vezda tak bogat
je, kak je bil onda, kad je iz Hambur-
ga odissel. Morebit prepuztil mu je
Bog zato ova zgubiti, da Pogled Bo-
gatzva nyegovoga nebi druge neztalne,
y pohlepne Mladencze genul, koj vi-
dechi Szrechu nyegovu, kak god szlepo
po Szvetu bisze odklatili, usfajlichisze,
da ravno tak, kak y on obogatcheni
nazad povernusze. On, kajsze nyega
dotiche, on najmenye saluvalsze je nad
Zgubitkom ovem. Ar potlamkam za-
ztno biszi napervo vzel bil, oztales
Sivlenya szvojega Dueve ravno vu tak
nepretergnyenoj Poszlenozti, y Mer-
tuchlivozti zprevoditi, kak je zprevo-
diti vu Medymorju szvojem je navaden
bil, ter ovak Zgubitek Grude nyegove ne-
mu tak jako preveliksze videl.

Vezda vozilsze je vu jednoj iz Kuksz-
havena odhadyajuche Ladje vu Ham-
burg, y kadbi do Stade(*) dossli bili,

za-

(*) Stade. Tverdyava, y Varass vu Her-
czegovini Bremen s. Mily daleko od Ham-

pazil je Turne Váraffa szvojega, ter od Veszelya Szuze polejaleszuga. Szamo josche chetiri vure, y onda vre je vu nyem, vre vu Náruchaju ztaroga, y lyublyenoga Otcza szvojega. Da Mati nyegova je vumerla, to chul je vre vu Kukszhavenu, y Szmert nyeni-
nu faloztno je plakal.

Vezda letelaje Ladja od Vetra nosse-
na mimo *Blankenzee*, vezda mimo
Neuenstædten; vezda bila je *Altoniq*
naproti, vezda vu iztoj pri *Hamburgu*
Brodoztaji. Z-prevelikum Szerdcza
Rádoztjum zkochi Robinzon iz Ladje,
y dabisze pred Lyudmi szramoval bil
nebil, onak, kak bil je legel, bil biszi na
Zemlyu, y Tla drage Domovine szvo-
je z-goruchem Kusczem polyubil. Ali
zdersalsze je, ter z-Pajdassem szvojem
odneszelsze z-med Lyudih vu Baum-
hauz. (**)

Od-

---

burga, vu Mezto gdesze Potok Schvinga
z-Elbum zeztaje.

(**) Jedna velika Ostaria pri Brodoztaji
od Hamburga.

Od ovud poszlal je jednoga Chloveka k-Otczu szvojeimu, da nyega vsze malo po malo na Vidyenye szvoje pripravi. Poszlani, moral je najpervich Otczu povediti, da je jeden Chlovek ovde, koj nyemu povolyne Glásze od Szina nyegovog je donefszel: Zatem, da Szin nyegov vre je na Piitu, y da nazkorom vu Hamburg dojde: najzadnich, da ov Chlovek, koj nyemu od Szina nyegovog povolyne Glásze je donefszel, ni nigdo drugi, kak nyegov Szin pravis. Dabi Róbinzon Opazlivost ova potrebuval bil nebil, tak prevelika, y prenagla Radozt, bila bi ztaroga Otcza nyegovog, nadladala, y vumorila.

Vsza ova, kadbi bil vuchinil, y Otcza szvojega ovak na Dosseztek szvoj pripravil, odpravilsze je szám po szebi josche dobro znaneh Vuliczah, y issel proti Hisi Otcza szvojega; vu koju, kadbi ztupil bil, vesz zvun szebe od nezgovorne Radozti poz tavlyen, zruszisze vu Naruchaje ztaroga, y od Veszelya derhtajuchega Otcza szvojega. *Otecž moj! — Szinko moj!* bilo je vsze kaj obodva zpregovorili jeszu. Ném, tre-

trepéch, y prez Dúha vifzil je jeden na drugom, doklam najzadnich potreben nagleh Szúz Potok, Szerdczam obodveh Oduska je napravil.

Pétek metemtoga, kakti Drevo ztál je, ter vifza ona nezbrojena, chudnovita, y od nyega nigdar nevidyena Du-govanya, koia vezda vu Varassu Ochim nyegvem szusze Kazala, vesz oszupnyen nit jedne Rechi govorechi, je premisslyaval. Nigdar do Szitozti né-sze ijh mogel nagledeti, y czel Dán per-vi bil je, kakti omamlyen.

Kakti Veter berzo, razsirilsze je Glasz od Dosseztka *Róbinzonovóga* po vifzem Varassu. — Gdo goder gde bil je, vifzaki govoril je od *Róbinzon* : vifzaki szam hotelgá je videti, vifzaki szám iz Vuvt nyegovoh chuti chudnovito nyego-
govo Sivlénje. Hisa Otcze nyegovo-ga bila je vchinyena Hisa obchinzka ; ne moglo biti drugach ; *Róbinzon* mor-al je od Jutra do Vechera Pripetchenne szvoje pripovedati ; y vu Pri-pové-danvu szvojem nigdar ni pozabil Otczem, y Materjam govoriti : *Zatressi, ako vassu Detczu lyubite, tak jù iza Dó-be*

*be privuchajte na mertuchlivo, y po-
bosno! Sivlenye! akoszu pak Detcza
bila poleg, tak je znal rechi : De-
chicza draga, budite pokorna Ro-
ditelom, y Poglavarom vassem; vfsza
koja goder Priliku imate navchitisze,
vuchitesze marlyivo, Bogasze bojte, y
chuvajtesze — o chuvatesze — Man-
guvanya, y Lènozti, iz kojeh nikaj
drugo, kak Zlo neizhaja!*

Otecž Róbinzonov bil je Szednik (ff) selyel je anda dabisze, y Szin vu tom Poszlu zvúchati hotel, ter po Szmer-
ti nyegovoju na Mezto ztal nyegovo. Ali Róbinzon, koj vre chez tuliko Lett k-Rukotvorzvu privchilsze je, proszil je Otcza, dabimusze Skrinyarie dopuztil vuchiti, y ov puztil mu je Volyu nyegovu. Odissel je anda, y z-Petkom zkupa k-Jednomu Mestru vu Navuk, y predi nego bi pol Letta presslo bilo, takszusze zvuchili, daszu számi Mestri bi-
ti mogli.

Obo-

(ff) Pogadyavecz, y vfszaki on ki po-
mase, komu kaj kupiti, ali prodati ovako-
sze zove. Unterhändler. Mäkler.

Obodva napraviliszuſzi jednu zkupnu Mestrilniczu, y oztaſzu nerazdruseni Priali do Szmerti. Marlyivozt, y Mertuchlivozt takſzu jím vu Naravu preſsla bila, da jím niti pol Vure nemoguche bilo prez Poszla potroſſiti. Na Zpomenek negdaſnyega Puschenichtva ſzvojega, zebraſluſzuſzi v-Tjednu jeden Dén, vu kojem oni vſigdar kuliko moguche jím je bilo, po puztchenichki ſzu ſiveli. Szloſnozt, Jedinozt, Oprozchenye Faling drugeh Lyudih, Poszlúſenozt, y Chlovechnozt bileſzu pri nyih tak velike Krepozti vchinyene, da niti preſzéchi jenkrat něſzu mogli, kakſze prez oveh ſiveti more. Navlaztit pa-ko razluchavaliſzuſze vu jednoj chiztoj, y nezkaſlivoj Poboznozti. Kuliko goderkrat Ime Bosje izgovorili jeszu, tulikokrat ſzivala je Lyùbav, y Veszelye iz Ochih nyihoveh; ſzuprotivnem pak Nachinom Chámi prehájalizu je vſzakiput, kad goder chulizu ſzveto ovo Ime od drugeh prez Chednozti iz vſzakoga Nerazmiſſlènya zgovarjáti. Ali y Bòg blagozlovil jím je, vſze kaj zapocheli jeszu, ochivezto. Vu Miru, zdravju,

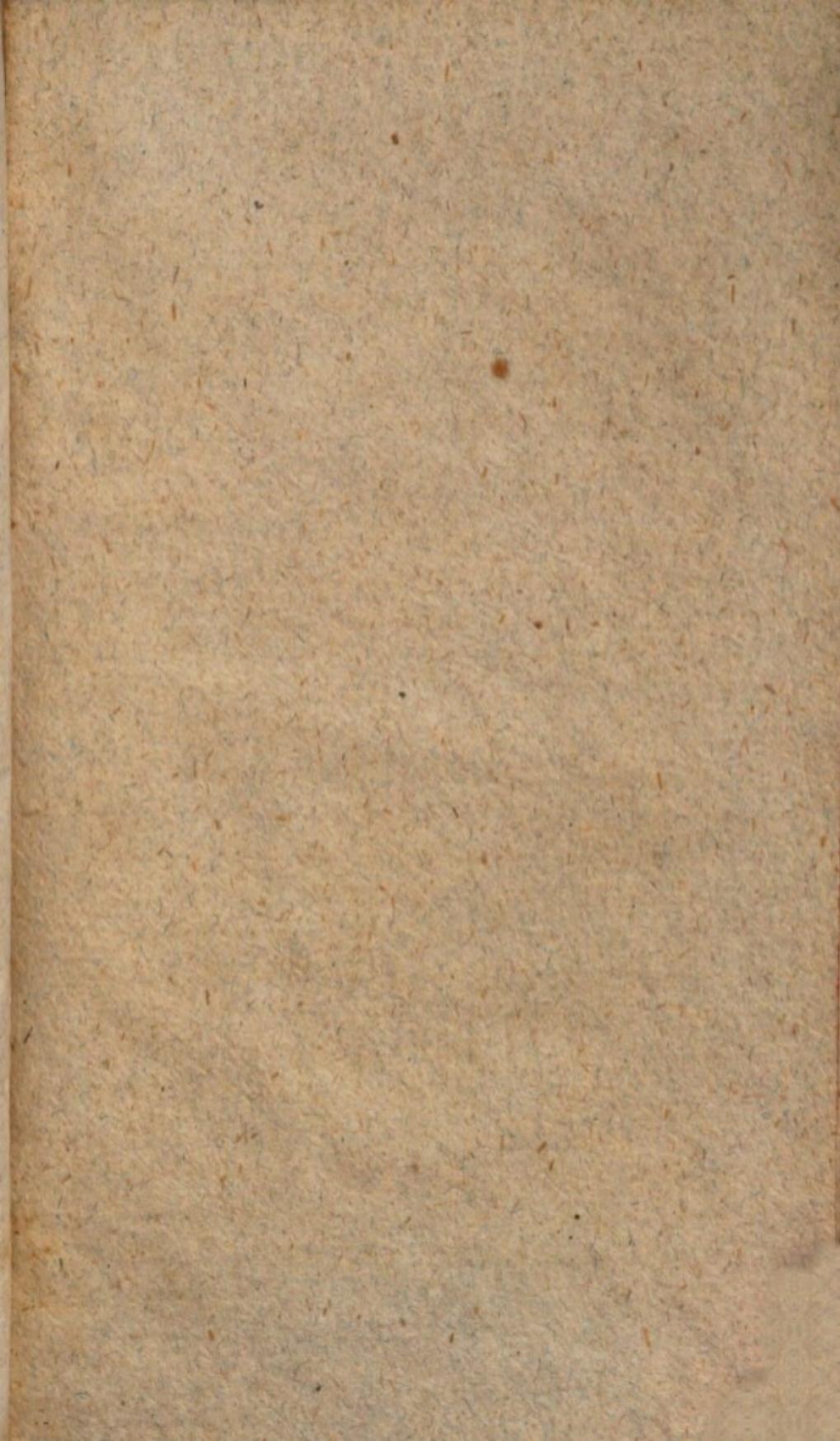
Kamp. Rób. II. Dél. X

y hafznovitoj Poszlenozti dofi veliszu
 Dnève szede, y szreberne Ztarozti, y
 Narod dojduchi prestimaval bude Zpo-
 menek dveh Chlovekov, koji Peldu
 Bratom szvojem oztaviliszu, kakfsze na
 ovom Szvetu mirno, y fzrechno, a na
 drugom pak blaseno siveti more.

Ovde zamuknuł je Otecž. Mlada
 Drusba oztalaje joſſ jeden Chasz zamis-
 slyena szedechi, doklam najzadnich vſzi,
 kakti z-jednemi Vùztni izrekliſzu: tak
 chû, y ja vchiniti!

K O N E C Z.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z17685

